CHRISTIAN

JACQ

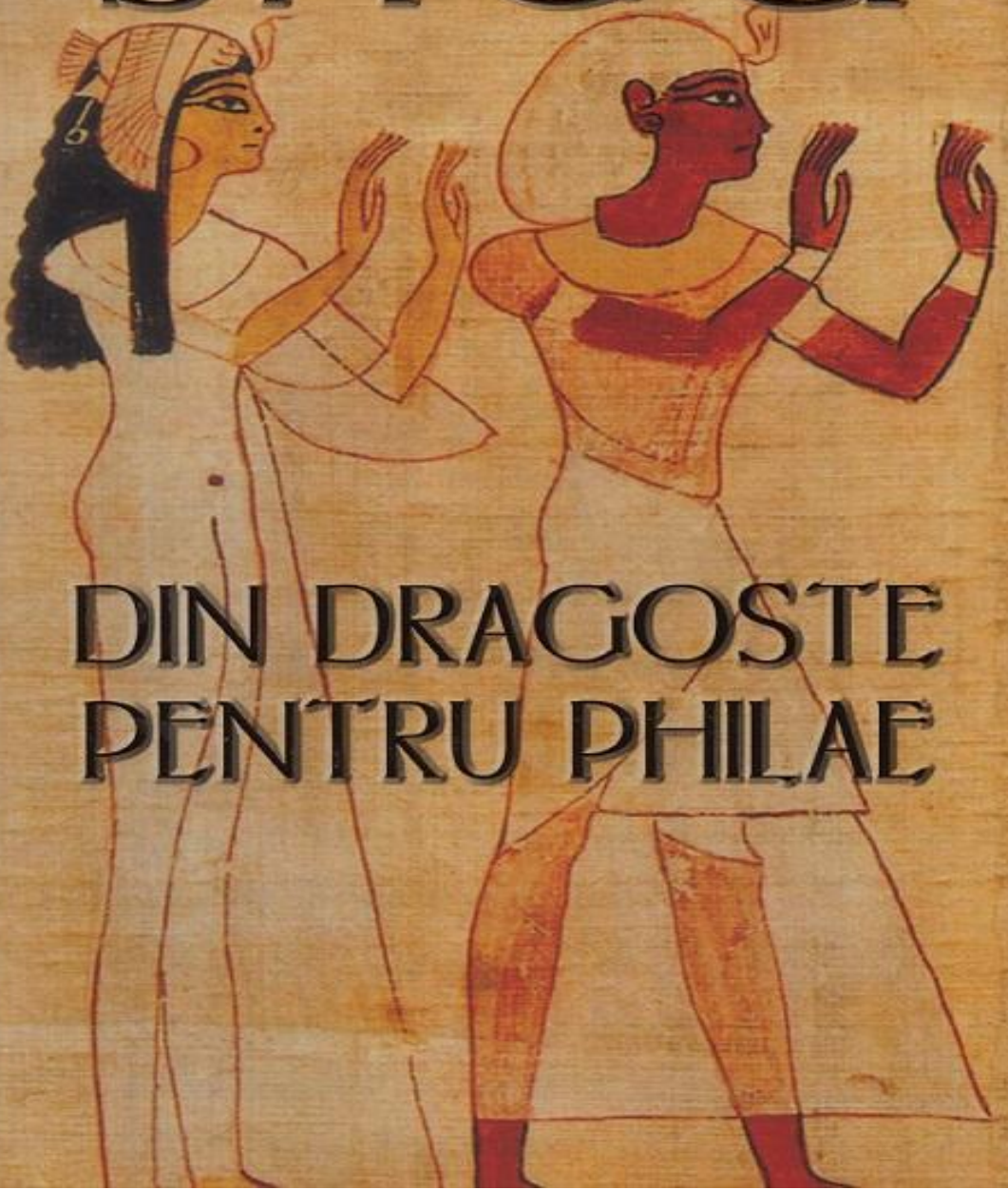

DIN DRAGOSTE PENTRU PHILAE

CHRISTIAN JACQ s-a născut la Paris, în 1947. Doctor în studii de arheologie şi egiptologie la Sorbona, el este autorul a peste douăzeci de eseuri şi a numeroase romane.

Din creaţia sa literară se remarcă romanele *Champollion l'Egyptien,* din 1987, care l-a făcut celebru, *La Reine Soleil, 1988, L'Affaire Toutankamon,* 1992, ca şi seriile *Le Juge d'Egypte* (3 volume), 1993-1994, *Ramses* (5 volume), 1995-1997, L*a Pierre de Lumiere* (4 volume), 2000.

Cariera sa de egiptolog se întrepătrunde cu cea de romancier, cele doua domenii dialogând în eseurile şi romanele sale. „Fiind pasionat de muzica, consider că romanele mele sunt opere, iar eseurile, sonate", declara autorul într-un interviu.

Christian Jacq

Din dragoste pentru Philae

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României JACQ, CHRISTIAN

Din dragoste pentru Philae/Christian Jacq; trad.; Mihaela Stan. – Bucureşti: RAO Internaţional Publishing Company, 2007

ISBN 978-973-103-404-1

I. Stan, Mihaela (trad.)

821.133.1-31-135.1

RAO Internaţional Publishing Company Str. Turda 117-119, Bucureşti, ROMÂNIA www.raobooks.com www.rao.ro

CHRISTIAN JACQ *Pour l'amour de Philae* © Editions Grosset Fasquelle, 1990 Toate drepturile rezervate

Traducere din limba franceza MIHAELA STAN

© RAO Internaţional Publishing Company, 2006 pentru versiunea în limba româna noiembrie 2007

ISBN 987-973-103-404-1

Ating cerul,
Capul meu străpunge bolta cerească,
Mângâi pântecele stelelor,
Strălucesc aidoma lor,
Cunosc bucuria cerească,
Dansez precum constelaţiile.

Text din locaşul de veci al prinţului
Saremput, de la Assuan

CAPITOLUL 1

Stelele dansau într-un cer de lapislazuli. Isis, marea preoteasă a templului din Philae, le contempla lumina ivită din străfundul universului. Ea dezvăluia, în adâncul lumii de dincolo, prezența regilor reînviați. Sufletul faraonilor dispăruți ocrotea încă sanctuarul unde marea zeiță veghea asupra ultimilor săi credincioşi, vreo cincizeci de bărbați şi femei care, la şase secole după naşterea lui Hristos, încă trăiau după credința vechilor egipteni, respectând puritatea unei legi străvechi, deşi noua religie cucerise întreaga țară.

Doar muntele sfânt din Philae rezistase, luminat de focurile răsăritului. În mijlocul unei învălmăşeli de stânci, insula sfântă a lui Isis apărea ca un paradis înverzit, împrejmuit de ziduri înalte. O legendă nepieritoare pretindea că, dacă priveai spre fortăreață, ți se deschidea poarta zeilor.

Tânăra femeie, înveşmântată în tradiționala rochie albă, auzi ciripitul păsărilor din colivia aşezată la umbra acaciilor. În curând, lumina avea să biruie întunericul. Pe soclul său de granit, acoperit ici şi colo de o vegetație bogată, din care răsăreau curmali, insula îl sfida pe puternicul episcop Theodor, conducător spiritual şi totodată stăpân vremelnic al acestei regiuni uitate din sudul Egiptului, situate la marginea Imperiului. Dincolo de ea se aflau necunoscutul, primejdia şi semințiile barbare.

Isis îşi parfumă părul scurt, negru ca tăciunele, şi se îndreptă spre pavilionul împăratului Traian. Menită să primească barca divină, construcția susținută de

coloane zvelte nu fusese terminată. Preoteasa vedea în asta un mesaj de speranță, o lucrare ce trebuia dusă mai departe, chiar dacă destinul părea potrivnic. Cum ar fi putut fiica celui mai vârstnic dintre membrii comunității şi cea mai strălucită dintre discipolii Casei Vieții să se împace cu gândul că orânduirea egipteană dispărea, strivită sub povara unei învățături ce nu pregeta să întrebuințeze violența pentru a se impune?

Chiar dacă vrăjmaşul rămânea la fel de amenințător, se va lovi întotdeauna de zidurile templului, ultima evocare a movilei începuturilor unde viața, țâşnind din pietre şi nisip, devenise hibiscus cu petale roşii, clematite albastre sau *bougainvillea* cu ghirlande roz. Dând la o parte ramurile unui sicomor, Isis înaintă spre malul râpos.

Nu, nu era capătul lumii, ci doar marginea văii în care Nilul curgea printre malurile din ce în ce mai apropiate, înainte de a se pierde în vârtejurile şi bulboanele primei cataracte ce lua cu asalt stâncile şi ostrovurile. Lui Isis îi plăcea această privelişte măreață şi privea ca vrăjită munții de nisip roşcat, deşertul brun, pietrele nepieritoare. Aici, nimic nu se schimba. Aici se vădea puterea vremurilor străvechi, a timpurilor glorioase, a uriaşilor întemeietori ai celei mai desăvârşite dintre culturi. Philae era inima primei provincii a Egiptului, din ea se năştea valul dătător de viață al inundației, din ea renăştea fericirea.

Isis simțea nevoia de a fi singură în zori pentru a inspira mai bine aroma pomezii zeiței, roua misterioasă zămislită din unirea pământului, a cerului şi a templului. Aşa cum insula îmblânzea prin vraja ei falezele întunecate, la fel tânăra preoteasă voia să

îmbuneze forțele potrivnice care aduseseră armatele creştine până la porțile ultimului sanctuar egiptean. Şi de vreme ce purta chiar numele zeiței încarnate la Philae, avea să se arate demnă de cea care o călăuzea.

Isis se aşează pe mal. Un vânt blând o învălui ca o mantie. Sub picioarele ei goale, pământul era deja călduț.

Cât venera acest loc rupt de lume, acest templu pierdut în mijlocul apelor şi al stâncilor, acest imn tăiat în gresie şi închinat puterii nevăzute, acest cântec vesel al reginei stelelor! Aici venise pe lume, în sala de naşteri, aici, în Casa Vieții, învățase să citească, să scrie şi să socotească, aici fusese inițiată în micile mistere, la vârsta de şaisprezece ani, înainte de a-şi deschide spiritul aidoma aripilor unei păsări, pentru a cunoaşte iluminarea oferită de marile mistere şi povara sarcinii de mare preotească. Dar cum să dea uitării zbuciumul lumii de afară, ocupația bizantină la fel de aspră precum cea a romanilor, puterea pe care episcopul Theodor o avea asupra oraşului Elefantina, convertirea forțată a scribilor, a luntraşilor şi a țăranilor siliți să-şi uite rădăcinile şi să se comporte ca nişte creştini supuşi?

Astăzi, bătrânețea îl copleşea pe cel mai vârstnic dintre preoți. Isis era cea care trebuia să continue lupta şi să apere Philae de atacuri. Cei orbiți de noua credință visau să pună mâna pe templu şi pe bogățiile sale. Dar tânăra femeie se bizuia pe cumpătarea arhiepiscopului, un egiptean care îmbrățişase cauza lui Hristos.

Când bătrânul preot se va stinge, va trebui ales un nou mare preot, în stare să cârmuiască micuța

comunitate alături de Isis. Şi cum să nu-i vină în minte Sabni, un tânăr cu chip sever şi frunte înaltă, la care ea se gândise într-atât de-a lungul ultimelor luni, că se simțise chiar tulburată în timpul săvârşirii ritualurilor? în ochii lui Isis, Sabni era înzestrat cu toate harurile cuvenite pentru a i se încredința asemenea sarcină. Dar nu cumva tânăra femeie se lăsa pradă pasiunii?

Sunetele unor sistre ajunseră până la ea purtate de vântul uşor. Isis se întoarse spre templul din care ieşeau două preotese vârstnice, mânuind instrumentele muzicale al căror glas metalic alunga demonii nopții, ce încercau să se cuibărească în pereții edificiului. Una dintre preotese ținea în mână un sistru cu tije micuțe, ce serveau drept suport unor şerpi din aramă, cealaltă ținea un mâner în formă de coloană, pe care se afla capul lui Hathor, zeița dragostei. Amândouă îmbrăcaseră veşminte de sărbătoare. Apropiindu-se de Isis, se înclinară adânc. În ciuda tinereții sale, marea preoteasă impunea respect. Mereu surâzătoare, fără să ridice vocea, ea avea ținuta mândră înnăscută a egiptenilor de rang înalt, a căror frumusețe fusese imortalizată în mii de basoreliefuri. Cea a lui Isis era luminoasă, simpla ei vedere risipea spaimele. Purtând titlul sacru de „frate" şi „soră", adepții rămaşi pe insulă ştiau că salvarea lor depindea de Isis.

Soarele ocoli muntele Orientului şi focul său inundă cerul. O procesiune ce-i strânsese laolaltă pe toți adepții trecu de poarta lui Ptolemeu Evergetul. Păşind în frunte, Sabni ținea ritmul cu un baston lung din lemn aurit. În urma lui, veneau bătrânul preot susținut de parfumier şi de măcelar, apoi preoții cu țeste rase şi preotesele ducând statuete ale divinităților, vase de aur

şi argint, sceptre şi sipete de lemn. Prețioasele obiecte, păstrate în cripte şi încăperi tainice, ieşeau la lumina zilei, după cum se spunea în textele rituale.

Isis hotărâse să rânduiască această ceremonie într-o perioadă fierbinte a anului când, cu o mândrie ce stârnea multe invidii, insula Philae rămânea acoperită de verdeață. În jurul ei, nu se întindeau decât povârnişuri abrupte, stânci ascuțite şi neprimitoare, şi pământuri sterpe, uscate de vântul de miazăzi, aducător de boli. Atingând în curând cel mai jos nivel al său, Nilul dădea la iveală stâncile cataractei pe care nicio corabie n-o mai putea trece. La Elefantina, aerul devenea tot mai greu de respirat. Moartea nesătulă îi dobora cu uşurință pe copii şi pe bătrâni.

Printre frații şi surorile sale, Isis observă semne de oboseală. Forțele bătrânului preot se împuținau. La nouăzeci şi cinci de ani, îşi pierduse speranța că va atinge o sută zece ani, vârsta înțelepților. Însă nu lăsa să i se citească nimic pe chip, ca şi cum durerile cumplite ce-i săgetau pieptul nu erau decât o părere. În pofida îngrijirilor atente, Isis se temea că sfârşitul nu va întârzia, afară numai dacă tatăl ei nu-l va învinge încă o dată.

Marea preoteasă aşteptă procesiunea în fața intrării în pavilion, dându-se la o parte când Sabni, care călăuzea cortegiul de un alb imaculat, o apucă printre cele paisprezece coloane. Frații şi surorile înşirară pe jos obiectele sacre. După un an de folosință, energia cu care se încărcaseră în timpul ritualului de anul trecut secătuise. Doar soarele avea să le redea puterile şi harul de a preschimba urâțenia în frumusețe.

– Cât de strălucitor e chipul tău, lumină divină, rosti

preoteasa, când brațele tale modelează materia pentru a făuri zei, oameni, animale şi tot ce există.

În vreme ce imnul vechi de trei mii de ani continua, Isis îşi anunță hotărârea la care chibzuia de câteva săptămâni.

– Această primenire prin lumină trebuie însoțită de scoaterea bărcii. Aşa făceau strămoşii noştri, aşa vom face şi noi.

Pacea care-i învăluise pe toți se spulberă; se auziră murmure de împotrivire. Un licăr însufleți ochii bătrânului preot.

– Mare preoteasă, zise Sabni cu respect, e un plan prea îndrăzneț. N-avem voie să părăsim insula. Se pare că la Elefantina sunt adunate o groază de trupe. Am putea fi atacați.

– Trebuie să punem la cale o mişcare de rezistență. Niciunul dintre țăranii care muncesc pe pământurile noastre nu este creştin. Au fost botezați cu sabia pe grumaz. Dacă barca zeiței rămâne nevăzută, Egiptul va continua să se stingă puțin câte puțin.

– Vrăjmaşul are forța de partea lui.

Isis se întoarse către bătrânul preot.

– Nu trebuie să primejduim viața celor slabi, grăi ea cu voce limpede, căci e prea greu de mistuit, chiar şi pentru şacali.

Apoi îl apucă de mână pe tatăl ei.

– Tu care nu cunoşti frica, fii păzitorul acestui templu. Ia-i lângă tine pe cei mai vârstnici, pentru că vreau să mi se alăture de bunăvoie doar cei care-şi dau seama de pericol. Dacă noi vom dispărea, fie ca aceste locuri să trăiască mai departe.

CAPITOLUL 2

Comunitatea dispunea de mai multe bărci. Chiar dacă numeroasele echipe de dulgheri şi şantierul de corăbii nu mai erau decât nişte amintiri îndepărtate, doi adepți continuau să aibă grijă de aceste comori neprețuite.

Una dintre ele fu lăsată la apă în dreptul pavilionului lui Traian, nu lângă debarcaderul obişnuit, pentru a nu atrage atenția unor eventuale iscoade. Zece preoți urcară în ea. Sabni purta pe umăr o mică barcă sacră, având prora în formă de floare de lotus. Cu o privire, încercă s-o facă pe Isis să se răzgândească în privința acestei expediții, dar marea preoteasă se aşeză în barcă, lăsând adierea vântului să-i dezmierde obrajii. Scurta călătorie, de pe insulă pe malul deşertic, însemna deja o victorie. Philae dărâma fortificația nevăzută ce o împiedica să ia legătura cu lumea din afară. Simbolul marii zeițe avea să apară iar printre credincioşii lipsiți de prezența ei şi condamnați la deznădejde.

Aflat în vârful unei coline, un păstor zări primul procesiunea. O văzu cum se rânduieşte pe mal, cu Isis în frunte. Nebun de bucurie, alergă să le dea de ştire țăranilor care munceau pe un câmp învecinat, biet petic de pământ smuls din ghearele secetei. Un plugar încălecă pe un măgar şi porni degrabă să răspândească vestea cea bună.

Când cortegiul ajunse la una dintre esplanadele stâncoase ce dominau oraşul, Isis descoperi, emoționată, cartierele mărginaşe ale Elefantinei. Marea cetate a sudului nu mai era decât un oraş de

garnizoană pe care divinitățile îl părăsiseră, un teritoriu profan unde templele fuseseră jefuite. Sabni îşi ascundea cu greu temerile, cu toate că şi el gusta bucuria intensă de a scăpa din închisoare, de a revedea locul unde se născuse, de a spera într-un alt viitor pentru țara sa.

Preoții priveau în stânga şi-n dreapta cu nelinişte, temându-se de apariția soldaților a căror sălbăticie era bine cunoscută. Apoi, pas cu pas, prinseră curaj. Când trecură de primele rânduri cu viță-de-vie, unde, printre butuci, creşteau curmali, erau deja convinşi că nicio piedică nu-i va opri. Barca zeiței, luminată de razele soarelui blând, îi proteja, înaintau fără grabă, păşind solemn şi apăsat ca în interiorul templului. La capătul drumului, la primul grup de gospodării, Egiptul întreg îi va întâmpina, Isis va proclama întoarcerea la credința strămoşească şi fericirea o să strălucească iar pe chipurile tuturor.

Vreo zece bărbați cu fețe aspre le tăiară calea. Sabni încredință barca sacră însoțitorilor săi şi se apropie de Isis care continua să înainteze. Țăranii, neînarmați, îngenunchează. Tânăra preoteasă le făcu semn să se ridice.

– Marea zeiță se hrăneşte din încrederea, nu din umilința voastră.

Țăranii se alăturară preoților. Unul dintre ei intonă un cântec, lăudând frumusețea boabelor de orz care se copseseră grație bunăvoinței cerului. Un preot reluă refrenul, urmat neîntârziat de frații săi. Când participanții la procesiune dădură cu ochii de prima tabără fortificată ce oprea intrarea în oraş, o singură voce, puternică, se înălța dintr-o sută de piepturi.

Grădinari, vânzători ambulanți şi luntraşi îşi lăsaseră baltă treburile, pentru a ajuta la reinstaurarea vechii religii.

Isis se ruga psalmodiind cu voce slabă un imn închinat mamei divine, pentru a nu se pierde cu firea din pricina unei înflăcărări nemăsurate. De ce aşteptase atâta vreme, când asaltul era atât de uşor? Numărul credincioşilor zeiței nu înceta să sporească. Femei şi copii îndrăzneau să iasă din casele lor şi să participe la sărbătoare. Lumea de dincolo revenea, Egiptul se trezea la viață.

Sabni nu se lăsă pradă veseliei; cântecele şi strigătele de bucurie nu-l linişteau. Deodată, pe coama zidurilor cetății se iviră doi soldați înarmați cu lănci.

Tânărul tresări. Observase că aceştia nu erau țărani înrolați cu forța, ci mercenari bine echipați; însărcinați să supravegheze postul de vamă, să strângă dările şi să păzească transporturile de hrană. Dar întâia lor îndatorire era să păstreze ordinea în provincie, chiar ucigând la nevoie. Cu trupul acoperit de platoşe şi cu apărători din piele la picioare, având capul ascuns sub o cască prevăzută cu două deschizături pentru ochi, soldații mânuiau cu plăcere sulița şi securea cu două tăişuri. Poporul îi ura şi se temea de aceşti barbari veniți din Asia.

Cortegiul înainta spre fortul din cărămizi nearse a cărui fațadă principală era îndreptată spre sud, de unde năvăliseră, cu mulți ani în urmă, triburile nubiene răzvrătite. Amenințătoarea construcție, legată de turnurile de pază ale altor forturi în care se aflau detaşamente ce vegheau hotarele, drumurile şi carierele, întruchipa autoritatea episcopului.

Redeschizând poarta Egiptului, adică Elefantina, preoții vor răspândi în toată țara un aer proaspăt. În câteva săptămâni, toți vor şti că marea zeiță părăsise insula sfântă pentru a însufleți iar vechile sanctuare şi a trezi la viață cultele adormite.

Sărbătoarea cerului şi a pământului se va întinde pretutindeni.

Patru soldați zdrențăroşi alergară spre cortegiu. Îşi scoseseră încălțările de papirus şi-şi aruncaseră cât colo săbiile scurte cu tăişul tocit. Murdari, cu părul soios, îşi jefuiau în fiecare săptămână propriile familii din mijlocul cărora fuseseră smulşi cândva, pentru a deveni gărzi aflate la porunca mercenarilor străini.

Dezertarea începea.

Două sute de oameni, trei sute... Sabni nici nu-i mai număra pe aliații care, lepădându-se de falsa strălucire creştină, dădeau frâu liber pornirilor venite din adâncul inimii. Se simțea vinovat doar pentru că se îndoise: niciun asupritor nu va ucide sufletul Egiptului.

Şi cât de frumoasă era Isis în aceste clipe de triumf! Calmă, luminoasă, îi călăuzea pe ceilalți cu blândețe. Deşi firavă, părea de nebiruit. Sabni o admira de atât de multă vreme, încât îl uimea faptul că sentimentele sale dobândeau nuanțe tot mai vii. Respectul din privirea lui căpăta un elan aproape pătimaş, pe care încă şi-l înăbuşea. Dar cuvântul potrivit nu era iubire. Cum ar fi putut să se înfiripe iubirea între două ființe atât de diferite: Isis, descendenta unui şir întreg de regine ilustre ale Egiptului, şi Sabni, un preot modest, de obârşie umilă?

Atacul se produse din spate. Pradă înflăcărării lor, pelerinii nu băgaseră de seamă că fuseseră încercuiți

printr-o manevră iute. Mercenarii îşi îndeplineau fără şovăire ordinele de a nu îngădui nicio tulburare. De obicei, mercenarii se îndeletniceau cu treburi mărunte. Băteau câte un beţiv sau prindeau vreun ţăran fugar, care-şi pierduse minţile din pricina mizeriei şi a robiei. Dar de data asta lucrurile luaseră o întorsătură serioasă. Aveau de-a face cu o răzmeriţă, o răscoală împotriva stăpânirii. Pe deasupra, santinelele priviseră cum multe gărzi dezertează şi se aliază cu răzvrătiţii. Prin urmare, poruncile trebuiau respectate cu străşnicie.

Mercenarii din prima linie traseră cu arcul. Săgeţile se înfipseră în spatele credincioşilor lui Isis. Apoi soldaţii retezară cu securile picioarele şi nasurile răniţilor, şi spintecară pântecele ultimilor răzvrătiţi. În câteva minute, trupele de pază puseseră stăpânire pe teren.

Cei care crezuseră în întoarcerea marii zeiţe zăceau acum plini de sânge în praful drumului. Printre ei se găsea un singur preot, cu gâtul tăiat. O greşeală săvârşită dintr-o prea mare râvnă de un soldat care-şi amintise, prea târziu, de sfaturile episcopului: să nu se atingă de bărbaţii şi femeile care purtau veşminte albe. Aşa că dezbrăcară iute trupul neînsufleţit şi-l acoperiră cu tunica murdară a unui ţăran.

Isis, Sabni şi ceilalţi membri ai comunităţii fură conduşi, sub pază severă, până la barca lor. Adânc tulburaţi, ascultau urletele dezertorilor pe care mercenarii îi spânzurau de picioare după ce le turnaseră plumb topit pe testicule. Apoi, cei torturaţi fură arşi, iar fumul ce se înălţa în văzduh vestind sfârşitul răzmeriţei.

Un ofițer culese de pe jos o barcă micuță cu prora în forma unei flori de lotus. Nemulțumit că obiectul nu era aurit, îl zdrobi cu lovituri de călcâi şi împrăştie bucățile, amestecându-le cu pietrişul.

CAPITOLUL 3

Isis stătea abătută la piciorul unei coloane din pavilionul lui Traian. Nu mâncase nimic de două zile. Micuța comunitate, descumpănită, aştepta ca marea preoteasă să iasă din muțenia ei. Cel mai vârstnic dintre preoți căzuse la pat şi nu mai putea să vorbească. Preoteasa se mărginea să recite textele despre ofrandele aduse divinităților pentru a păstra slaba legătură ce unea Egiptul cu armonia cerească. Cufundat într-un soi de toropeală, indiferent față de blândețea zilei, templul nu mai era decât un şir de ziduri tăcute.

Sabni aşează în fața lui Isis un urcior cu apă proaspătă.

– Nimeni nu te socoate răspunzătoare pentru moartea fratelui nostru. Cunoştea riscurile, la fel ca noi toți.

– Episcopul făgăduise că viețile membrilor comunității noastre vor fi protejate. Toți acei nefericiți ucişi, atâta furie…

– Theodor nu şi-a călcat niciodată cuvântul. A fost doar o întâmplare nefericită.

– Eşti sigur?

– Am de gând să mă conving.

– În ce fel?

– Întâlnindu-mă cu Theodor.

– N-ai dreptul să părăseşti insula.

– Ca preot, nu. Dar cine s-ar uita cu ochi bănuitori la un țăran?

– E primejdios.

– N-avem încotro.

– Şi dacă ți-aş interzice să pleci?

– M-aş supune. Dar ne va fi greu să trăim cu o astfel de îndoială în suflete.

Isis se ridică. Sabni îşi înfrână anevoie dorința de a se repezi spre ea şi de-a o lua în brațe.

Marea preoteasă recunoscu în cele din urmă că tânărul avea dreptate şi că părerile sale erau întemeiate. Când pământurile fuseseră împărțite, episcopul nu distrusese patrimoniul templului. Philae nu mai poseda bogățiile de altădată, dar îi rămăseseră câmpurile cultivate ce continuau să hrănească micuța comunitate. Fiecare țăran credea că, dacă zeița primea o parte din recolte, soarta lui va fi mai puțin aspră. Episcopul se prefăcea că nu vede şi lucrurile se desfăşurau ca odinioară: merindele erau aduse la templu, marea preoteasă le sfințea, apoi erau reîmpărțite.

– Şi mai există un lucru care mă sileşte să plec fără întârziere spre Elefantina.

– Care anume?

– Devotatul nostru Mersis nu ne-a trimis obişnuitul mesaj. Soldații păzesc malurile şi niciun pescar nu se poate aventura în apele noastre.

Mersis, un egiptean al cărui nume însemna „Cel roşu”, era unul dintre oamenii de încredere ai episcopului. Deşi convertit de multă vreme, nu suferea să-i vadă dispărând pe adepții vechilor culte. Voia să

salveze insula Philae şi trimitea din când în când micii comunităţi informaţii ce-o ajutau să supravieţuiască.

– Ce-ai de gând să faci?

– Voi înota până la primul post de pază de la hotar. Acolo stau de veghe doar ţărani înrolaţi cu forţa, care de obicei dorm sau joacă zaruri. Apoi voi lua bacul, iar la Elefantina am să aştept cât va fi nevoie ca să mă întâlnesc cu Theodor între patru ochi.

Isis se întoarse spre Sabni. În privirea ei, neliniştea se amestecase cu tandreţea.

– Aşadar, nu avem de ales…

– Sunt slujitorul tău, iar tu eşti sufletul lui Philae.

– Întoarce-te repede, Sabni.

* * *

Sabni traversă lesne braţul de apă care despărţea insula de barăcile în care vameşii de ocazie îngrămădeau piei de crocodil şi pânzeturi nubiene dintre cele mai proaste. Oamenii ocoleau acest loc înfiorător, unde nu exista nimic de furat. În depărtare, chiar înaintea primei cataracte, Sabni zări fortificaţiile marelui post de vamă, hotar între Egipt şi ţinuturile din Sud. Luminat de torţe, postul rămânea în alertă zi şi noapte în perioada când apele scădeau. Stăpânirea nu se temea prea tare de o năvală a triburilor negre, întrucât ultimele atacuri se petrecuseră cu mai bine de zece ani în urmă. Dar trebuiau apărate de jefuitori comorile strânse în depozite: saci cu aur, fildeş, lemn de abanos, piei de animale sălbatice. După ce erau numărate şi preţuite, mărfurile porneau spre piaţa cea mai înfloritoare din ţară. Vameşii întâmpinau

caravanele venite din Africa, strângeau dările şi asigurau paza mărfurilor până ce acestea porneau mai departe.

Philae nu mai avea destule piese de argint care să poată fi schimbate în acest metal preţios, cu care se acopereau statuile divine şi canaturile porţilor. Cuprins de tristeţe, Sabni se afundă în întuneric. În copilărie, se jucase atât de des pe malurile abrupte, încât cunoştea fiecare pietricică. Unele poteci, deşi păreau uşor de urcat, ascundeau capcane mortale.

Uitând că pietrele aflate în echilibru fragil puteau s-o pornească oricând la vale pe pantele nisipoase, mulţi soldaţi bizantini îşi rupseseră gâtul.

Sabni îşi scoase tunica de ţăran şi se culcă în vârful unei coline, la adăpostul unui bloc de granit roz. Trezit de primele licăriri ale zorilor, coborî cu pas domol spre debarcaderul unde se îmbulzea puzderie de oameni. Drumul cu bacul spre insula Elefantina, unde locuia episcopul, nu costa nimic. Pe bac se înghesuiau claie peste grămadă capre, oi, măgari şi ţărani care duceau merinde stăpânilor locului şi garnizoanei. Sabni o uşură de povară pe o bătrână încovoiată sub greutatea unui coş plin cu legături de ceapă, pe care trebuia să-l care până la dughenele cetăţii construite în partea sudică a insulei. Mergând alături de bătrână şi vorbind cu ea, părea un fiu devotat care-şi ajută mama. Soldaţii şi gărzile nici nu-i băgară în seamă şi cei doi trecură liniştiţi pe lângă faimoasa fântână de care, în anul 230 înainte de Hristos, grecul Eratostene se folosise ca să confirme măsura circumferinţei Pământului stabilită de învăţaţii egipteni. În această regiune, la solstiţiul de vară, razele de soare cădeau vertical şi luminau acele

cadranelor solare fără a provoca umbră, oferind astfel un minunat punct de plecare pentru calculele geometrilor.

Terasele celor mai multe case fuseseră înlocuite cu acoperişuri din ipsos. Unele clădiri dărâmate până în temelii aminteau de pedeapsa aplicată celor care refuzaseră cu încăpățânare să se convertească. Vechea locuință a guvernatorului egiptean care respinsese creştinismul era părăsită. Fațada ei, ruinată şi înnegrită, semăna cu chipul unui om supus la cazne.

Sabni o întovărăşi pe bătrână până la dugheana băcanului, un libanez mereu gata să laude meritele Bizanțului şi înțelepciunea stăpânirii. Vâr cu un ofițer, băcanul cumpărase multe pământuri unde, la adăpost de orice pedeapsă, chinuia după bunul-plac mai multe familii care, fără el, ar fi murit de foame.

Simțindu-se la capătul puterilor, vânzătoarea de ceapă îl rugă pe Sabni să-i care coşul, uşurat de-acum, până la ea acasă. Femeia locuia în cartierul cel mai sărac al oraşului şi trebuia să meargă în fiecare zi până la peticul ei de pământ, de pe malul estic. În perioadele peste măsură de călduroase, muncea acolo doar noaptea. Întrucât soțul îi murise, iar cei doi fii se aflau în cazarmele din Asia, bătrâna abia îşi ducea traiul.

Căsuța ei joasă, ce dădea spre o străduță noroioasă şi întunecată, era construită din cărămizi de pământ uscate la soare. În fațada de culoare brună, prost îngrijită, se căsca o fereastră cât o palmă, cu zăbrele din lemn. Sabni şi bătrâna urcară cele trei trepte tocite. Stăpâna casei descuie uşa folosindu-se de o cheie ruginită. Încă mai credea în amăgitoare protecție pe care i-o oferea o broască şubredă. Mobile pe jumătate

putrezite umpleau cele două cămăruțe.

Bătrâna se aşeză, ostenită, direct pe podeaua de pământ bătătorit.

– Cine eşti tu?

– Doreşti cu adevărat să ştii?

Femeia închise ochii.

– N-ai purtări de țăran, iar glasul tău este răspicat precum cel al preoților… îmi aduc aminte de vorbele pline de pace ale credincioşilor lui Isis când ieşeau în procesiune, înainte ca episcopul să-i silească să rămână pe insulă. Aveau gesturi domoale, ca tine.

– Timpurile acelea au apus. Am venit aici ca să intru în armată. Rămas-bun.

Bătrâna îşi ținea mai departe ochii pe jumătate închişi. Dând în vileag un preot fugar, ar fi câştigat o sumă frumuşică. Şi ar fi mâncat pe săturate luni de-a rândul.

CAPITOLUL 4

Lângă locuința episcopului se afla cea mai înaltă hulubărie din regiunea Elefantinei. Găinațul porumbeilor reprezenta un îngrăşământ foarte apreciat, mai ales în podgorii. Sabni cunoştea bine clădirea stăpânului provinciei, înainte de a-l adăposti pe episcop, vila fusese proprietatea unui judecător ai cărui copii se jucau împreună cu micul Theodor şi cu viitorul preot al lui Isis.

Zilnic, vreo zece servitori făceau curat în sala de primire, în odăi, în bucătărie, în sala de baie, în galerii şi cămări. Sabni se gândise să ia locul unuia dintre servitori, dar soldații îi verificau pe fiecare în parte. Aşa

că se strecură printre cei care îngrijeau de ogradă, în rândul cărora apăreau adesea fețe noi.

Până seara, Sabni văzu de porci, de gâşte şi de găini. Nu îndeplinise el asemenea treburi şi la templu, înainte de a fi primit la şcoala scribilor? Schimbă puține cuvinte cu tovarăşii de muncă, fără a se amesteca printre ei, iar când aceştia părăsiră ograda, Sabni se ascunse şi se lăsă închis înăuntru.

La căderea nopții intră în pivniță printr-o ferestruică joasă, cu zăbrelele prost prinse în zid, se furişă printre două rânduri de urcioare umplute cu vin şi urcă scara ce ducea la primul cat. Odaia de lucru a episcopului se afla la cel de-al doilea.

Stând la masa din lemn de abanos, Theodor citea nişte liste cu socoteli, la lumina a două lămpi cu ulei.

– Intră, Sabni. Nu faci niciun pic de zgomot, dar te aşteptam. După o asemenea întâmplare nefericită, nu mă îndoiam că vei veni.

Credinciosul lui Isis pătrunse în încăperea plină cu suluri de papirus aranjate cu grijă pe rafturi. Theodor iubea ordinea şi ura delăsarea şi harababura. Deşi domnea peste o armată de secretari, continua să rânduiască el însuşi documentele. Era un muncitor neobosit care îşi îngăduia arar o clipă de răgaz. La treizeci de ani, avea înfățişarea unui bărbat trecut prin viață, pe care mult prea numeroasele sarcini îl secătuiseră de puteri. Deşi număra doar cu doi ani mai puțin, Sabni părea mult mai tânăr decât Theodor căruia tâmplele lipsite de păr, fața prelungă şi trupul uscățiv îi scoteau în evidență severitatea. Pe când era copilandru, îl pizmuise pe tovarăşul său de joacă pentru frumusețea şi firea lui hotărâtă şi veselă.

– Aşează-te pe perne şi gustă din smochinele astea zemoase. Trebuie să isprăvesc un raport, căci Domnul n-a avut deloc milă de mine când mi-a încredințat administrarea provinciei. Slujbaşii împăratului se îndeletnicesc doar cu trândăveala.

Cum să-ți treacă prin minte că Theodor era de origine egipteana, el, căruia îi plăceau veşmintele bizantine tivite cu violet şi brodate cu desene florale? Mozaicuri reprezentând scene din mitologia greacă acopereau pereții, motive elenistice împodobeau mobilele, iar paharele şi vasele de argint proveneau din capitala Imperiului de Răsărit. Sabni disprețuia o asemenea eleganță fără măsură, dar acum îi era foame.

Aşa că mâncă din smochinele dulci, aproape lipsite de semințe. Dregătorii apreciau soiul acesta care se cocea mai târziu.

– Un preot a fost ucis, Theodor.

– Vom spune că e vorba de un dezertor. E de preferat ca lumea să creadă asta.

– Dar mi-ai făgăduit ceva.

– Şi voi ați făgăduit că n-o să părăsiți insula orice-ar fi. Oamenii ăia slabi de înger au murit din pricina voastră.

– Trebuie să ne înțelegi.

– Iar tu trebuie să recunoşti că Philae nesocoteşte legea lui Dumnezeu şi a oamenilor de prea multă vreme. Nu ştii oare că în anul 356 după naşterea Mântuitorului, Constantin al II-lea a poruncit închiderea templelor păgâne, că din 380 creştinismul e religie de stat şi că din 392 cultele eretice au fost interzise?

– Roma a căzut în 410, îi reaminti Sabni. Prăbuşirea

sa dovedeşte că şi religia creştinilor e trecătoare şi că până şi cea mai crudă dintre tiranii poate să piară.

– Însă Imperiul de Răsărit a reaprins flacăra. Philae trăieşte într-un vis ce riscă să se preschimbe într-un coşmar. Converteşte-te!

Episcopul se întoarse către preotul egiptean.

– Noi doi suntem prieteni, iar zeii au murit. Adevărata credință domneşte peste lume. Hristos te va primi în Biserica Sa; vei cunoaşte, în sfârşit, pacea… şi eu la fel.

Speranța strălucea în privirile lui Theodor. Pe când Apusul, care nu-şi revenea după prăbuşirea Romei, se fărâmița sub loviturile barbariei, moştenirea lui Constantin, bogată datorită provinciilor din Asia Mică, Siria şi Egipt, înălța Răsăritul la rangul de far al omenirii. Bizanțul, noua Romă, deținea cheile civilizației. Doar Alexandria încerca să rivalizeze cu el etalându-şi comorile la porțile palatului Patriarhului, adept al doctrinei monofizite, potrivit căreia natura divină a lui Hristos absorbise natura sa omenească.

Deşi condamnată de împărat, această abatere de la învățătura recunoscută înflorea. Episcopul Theodor ar fi trebuit să lupte contra ei cu mai multă râvnă, dar un alt potrivnic îi stârnea îngrijorarea: Philae, ultimul templu păgân ce refuza să dispară.

– N-am să mă convertesc niciodată, rosti Sabni cu tăria şi liniştea sufletească născute dintr-o credință de neclintit.

– Tocmai am iscălit un nou decret, din ordinul împăratului. Orice om botezat care săvârşeşte vechile ritualuri, chiar şi la el acasă, în cea mai mare taină, va fi osândit la moarte. Uite, citeşte!

Sabni descifră textul, scris în greacă, în demotică şi

în latină ca să-l poată pricepe toată lumea. Neştiutorii de carte urmau să fie strânşi în pieţe, unde crainicii îi vor înştiinţa despre avertismentul solemn:

Nimeni, oricare i-ar fi familia, rangul sau demnitatea, indiferent dacă ocupă sau nu o slujbă publică, indiferent de puterea ce i-a fost încredinţată, nobil sau de obârşie umilă, posedând o avere mare sau modestă, să nu se închine în niciun loc, oricare ar fi acesta, la vechile simboluri şi sa nu aducă nicio ofrandă. Altminteri, sa fie dat în vileag.

Sabni strânse papirusul.

– Iată noua voastră armă: pâra. Linişteşte-te, nu sunt botezat. Inimile au devenit lacome, blândeţea dispare, răul prilejuieşte bucurie, ucigaşul are legea de partea lui, toţi îşi pleacă frunţile în pământ, iar ţara e lăsată pradă celor care-o urăsc.

– Nu te încăpăţâna.

– Timpul e doar o părere. În nefericirea de azi dospeşte fericirea de mâine.

– Nu-ţi dai seama de înverşunarea duşmanilor tăi neînduplecaţi, cohortele de călugări care s-au aciuat în vechile morminte şi care nu vor mai îngădui multă vreme existenţa lui Philae. La fiecare adunare, trimişii lor cer distrugerea templului şi plecarea micii tale comunităţi. Încerc să trec sub tăcere prezenţa ultimilor păgâni pe pământurile aflate în grija mea, dar nesăbuita voastră procesiune îmi zădărniceşte străduniile.

– Zeiţa Isis porunceşte stelelor şi alungă demonii. Ea nu prigoneşte pe nimeni; dragostea ei va învinge.

– Eşti omul altor vremuri, Sabni. Iar Isis... o nălucă uitată.

– De ce varsă zeul tău atâta sânge şi târăşte în sclavie țări întregi?

– De ce venerezi divinități cu trup de om şi cap de animal?

Sabni zâmbi.

– Asemenea argument e nedemn de tine, Theodor. În animal se întrupează o forță divină; noi nu venerăm niciun idol, ci recunoaştem mesajul simbolurilor.

Episcopul îşi părăsi masa de lucru şi luă loc în fața prietenului său. Primi smochinele pe care acesta i le întinsese şi turnă vin alb în două cupe de argint.

– Te învoieşti să-L slăveşti pe Domnul, măcar duminica, zi de sărbătoare ce trebuie ținută neapărat?

– Fiecare zi trebuie să fie sacră. Ritualul nu se opreşte nicicând, în fiecare dimineață, creația renaşte în întregime. De ce să privilegiem duminica?

– Vorbeşti de parcă lumea nu s-ar fi schimbat! Glasul faraonilor s-a stins pentru vecie.

– Philae a rămas. Vino pe insulă, Theodor; vino să meditezi la umbra coloanelor. Să străbați sălile şi capelele, să reciteşti hieroglifele gravate pe ziduri, să guşti din pacea, oferită de Isis, regina cerului.

O clipă, Sabni crezu că episcopul o să-l asculte şi o să-şi deschidă inima, fie şi doar atât cât ține un pelerinaj, către misterele zeiței. Că Theodor va fi cucerit din nou de magia templului, iar ultima comunitate de pe insulă îşi va recăpăta speranțele.

– Eşti un copil! Ştii că Philae geme de făpturi diavoleşti, de zeițe cu forme aţâţătoare ale căror rochii lipite de trupuri lasă vederii sânii goi? Ştii că veşmintele lor sunt atât de străvezii, încât nu le ascund nici măcar părțile ruşinoase, că bijuteriile şi gătelile lor

sfidează sărăcia celor drepți? Un episcop ce ar pune piciorul în acest lupanar, numit de voi „templu”, s-ar osândi singur la chinurile Infernului.

– Dar n-a scris apostolul Pavel: „Femeia a fost creată pentru bărbat, ea este slava bărbatului”? Nu eu am zis asta. Iar dacă tu socoteşti femeia drept o creatură diavolească, de ce recunoşti că Fecioara Maria L-a născut pe Hristos? Iosif, Maria, Iisus... nu sunt, oare, trinitatea Osiris, Isis şi Horus?

– Huleşti.

– Iar tu repeți fără să stai pe gânduri o dogmă în care nu crezi decât pe jumătate.

– Te înşeli. Cred într-un singur Dumnezeu, Tatăl, din care se trag toate lucrurile şi pentru care noi am venit pe lume. El m-a ales ca slujitor al Bisericii Sale şi datoria mea e să apăr credința şi să lupt împotriva păcatului.

– Dar eşti, de asemenea, mai-marele unei armate de diaconi, de slujbaşi şi administratori, ai sumedenie de pământuri şi case, şi pretinzi dări care-i sărăcesc şi mai tare pe cei amărâți. Religia ta e crudă şi nu recunoaşte existența nici unui adevăr în afară de ea însăşi. Numai sclavii o vor îmbrățişa. Credința faraonilor nu urmărea să atragă noi adepți, nici să facă noi cuceriri, ci punea preț doar pe convertirea inimii şi pe schimbarea profundă a omului prin inițierea în comorile înțelepciunii divine.

– Sfintele taine au înlocuit inițierea.

– Cârmuieşti nişte oi. În loc să se construiască pe sine pas cu pas acestora li se oferă de-a gata o revelație.

– Sinceritatea lor valorează mai mult decât cea a

ultimilor adepți ai lui Isis.

– Slujeşte-L pe Hristos dacă asta ți-e chemarea, însă dăruieşte-i viața şi comunității mele. Ea e purtătoarea unei spiritualități care va face să înflorească lumea de mâine.

Episcopul îşi înalță mâinile, într-un gest de rugăciune.

– Te implor, Sabni! Convinge-o pe marea preoteasă să nu se adâncească în nebunia ei. Cât despre tine, converteşte-te măcar de ochii lumii. Voi lua asupra mea povara minciunii tale şi-L voi ruga fierbinte pe Domnul să ne ierte.

Sabni se ridică în picioare; Theodor îl imită. Cei doi bărbați erau uniți printr-o privire care dovedea fără greş o prietenie de nezdruncinat.

– N-am să renunț, Theodor.

– Istoria nu e de partea ta.

– Şi nici numărul sau forța. Dar n-au dreptate.

– Împreună, am învinge toate piedicile, am da acestui ținut înfățişarea paradisului.

– Există deja Philae, ocroteşte-o. Supraviețuirea noastră depinde de atenția ta.

Episcopul se întoarse şi scoase un papirus din raftul rezervat treburilor grabnice.

– Întâmplarea nefericită de alaltăieri mă sileşte să iau unele măsuri. Locuitorii insulei trebuie să muncească la fel ca toți ceilalți. Vor asigura, fără să primească vreo plată în schimb, veşmintele pentru soldații din garnizoană la începutul lunii viitoare, vor trimite deja primul transport.

– Dar aşa ceva nu e cu putință. Cei doi țesători ai noştri se mişcă anevoie din pricina bătrâneții, iar

ceilalți membri ai comunității au alte sarcini de îndeplinit.

– Atunci voi opri livrarea de pânză de în către Philae.

– Speram ca din pânza pe care urma s-o primim curând să facem robe noi.

– Nu-mi păsă! Supuşii Imperiului nu se plimbă în robe albe.

Theodor se aplecă iar asupra mesei de lucru.

– Îmi dai un permis de trecere?

– Nici n-ai venit vreodată aici, Sabni.

Episcopul înmuie calama[1] într-un vas cu cerneală neagră şi scrise, în greacă, actul prin care lipsea templul păgân de prețioasa pânză.

CAPITOLUL 5

Fără permis de trecere, Sabni nu însemna în ochii gărzilor altceva decât un tâlhar. Patrulele care umblau încoace şi-n colo pe străzile Elefantinei îl vor întreba cu ce se îndeletniceşte, unde lucrează şi cum îl cheamă pe stăpânul său. Egipteanul nădăjduise la un ajutor din partea episcopului. Dar acesta îi dădea o lecție. Singur într-un oraş neprimitor, Sabni trebuia să scape de gărzi pentru a se întoarce la Philae. Şi n-avea cum să plece prin ograda a cărei intrare era păzită.

Aruncând o ultimă privire spre fereastra episcopului de unde răzbătea licărul lămpilor, Sabni sări peste parapetul terasei şi ajunse pe acoperişul unei magazii. Privi atent străduțele din jur: nu se zărea niciun soldat.

---

[1] Bucată ascuțită de trestie, folosita ca instrument de scris (n.tr.)

Continuând să sară de pe un acoperiş pe altul, se îndepărta de cartierul central şi, folosindu-se de arcadele unei bolți, coborî într-o mică piață plină de gunoaie.

Nu-i mai rămânea decât să răzbată până la malul râpos ce mărginea vechile grădini ale templului, unde zăceau nişte bărci rar întrebuințate. Ocolind o străduță, Sabni porni pe drumul ce trecea pe lângă locuințele părăginite ale preoților lui Khnum, navă-berbec, şi se apropie de atelierul de olărie ce dădea spre Nil. Deasupra unei ferestre, se vedea o grindă din lemn de cedru. Pardoseala şi plăcile de calcar de pe pereți fuseseră smulse. În ciuda mormanelor de cărămizi, tânărul observa o sală mare cu firide, jalnice adăposturi pentru divinitățile casei cărora familiile de odinioară le adresau rugi dimineața şi seara. Păşi peste resturile unei uşi şi se gândi că, în mai puțin de-o oră, se va afla din nou pe insulă.

– Nu mişca! Eşti arestat.

Dintre dărâmături, răsăriră vreo zece soldați cu capetele acoperite de căşti şi-şi îndreptară spadele spre Sabni.

– Dacă încerci să fugi, te ucidem!

Sabni se întoarse. Alți soldați îi tăiau calea, aşa că rămase nemişcat. Căpetenia patrulei, un bizantin uscățiv şi furios se îndreptă spre el.

– Cine eşti?

– Un țăran.

– Cum te cheamă?

– Nu mai ştiu…

– Ce faci aici? Te găseşti pe un teren al armatei ori nu-ți păsă de asta?

– M-am rătăcit.

Cu spada ridicată, căpetenia patrulei îi dădu roată lui Sabni, de parcă ar fi căutat cel mai potrivit loc pentru a-i înfige lama în came.

– Eşti creştin?

– Păi, cine nu este?

– Ai fost întemnițat?

– Nu.

– Luați-l!

Doi soldați îl înşfăcară pe Sabni şi-l îmbrânciră înainte. Tânărul nu se împotrivi, lăsându-se dus la postul de pază al garnizoanei. Ascunsă în spatele unui soldat, o bătrână vânzătoare de ceapă privi spre căpetenia patrulei şi clătină din cap când Sabni trecu prin dreptul ei. Preotul fu aruncat într-o temniță cu pereți din cărămizi nearse şi cu pământ bătătorit pe jos, unde nici măcar nu se putea ridica în picioare din pricina tavanului. Când arşița va creşte, se va înăbuşi cu siguranță aici. Sabni se aşează în poziția scribului şi-şi goli inima de orice frământare. Bătrânul preot de pe insulă îl învățase să se desprindă de întâmplările recente, să devină aproape străin de el însuşi ca să gândească limpede. Tânărul uită de încăperea urât mirositoare, de soldații care se auzeau venind şi plecând, de forfota de afară. Frica pe care o încercase mai devreme aluneca acum pe lângă el şi se risipea.

Cum s-o prevină pe Isis? Să fugă, părea cu neputință. Trebuia să-l ademenească pe un soldat şi să trimită prin el un mesaj la Philae. Dar n-avea ce să-i ofere în schimb. Va găsi, oare, un suflet milos printre aceşti soldați haini? Nu i se aduse nici mâncare, nici apă. În toiul după-amiezii, Sabni simți cum i se umflă

limba, iar muşchii îi înțepenesc.

Deodată, uşa se deschise. Un pedestraş îl smulse din carceră trăgându-l de brațul stâng. Sabni se clătină căci picioarele nu-l ascultau şi îşi găsi anevoie echilibrul. Cu fruntea sus, păşi înainte. O spadă îi înțepă uşor spatele aşa că se strădui să meargă mai repede. Fu împins într-o odaie cu pereții acoperiți de igrasie şi mucegai, unde, pe o ladă, zăceau în neorânduială câteva tăblițe gravate. Pedestraşii se îndepărtară şi în odaie îşi făcu apariția un ofițer în vârsta de vreo cincizeci de ani. Cu obrazul drept brăzdat de-o cicatrice, cu nasul strâmb, bărbatul purta semnele numeroaselor lupte prin care trecuse.

Cu o lovitură de picior, ofițerul închise uşa.

Sabni tresări, apoi cei doi bărbați căzură unul în brațele celuilalt.

– Mersis!

– Oamenii mei te-au arestat după ce bătrâna te-a pârât.

– Ca fiind preot al lui Isis?

– Nu, ca tâlhar. Cel puțin ăsta-i cuvântul ce apare în plângerea ei. Bea!

Căpitanul îi întinse lui Sabni un urcior cu apă proaspătă.

– Ai riscat să scrii tu însuți textul?

– Scribul face cum îi spun eu. Mai am încă oarece putere în garnizoana asta. Poate că nu pentru mult timp. Viitorul pare neguros.

Căpitanul Mersis lovi cu pumnul în perete.

– Prefectul Maximin soseşte mâine, în fruntea a cinci sute de soldați. Patru sute de pedestraşi şi o sută de călăreți, adică o trupă de elită, ce se va alătura

mercenarilor şi celor înrolaţi de bunăvoie. Am primit ordin să reparăm cazărmile şi să lustruim armele.

– Pentru ce o asemenea desfăşurare de forţe?

– Pentru instaurarea ordinii şi păcii în ţinut.

– Şi Philae?

– Nu ştiu nimic în această privinţă, dar supravegherea insulei se va înăspri. N-o să-ţi mai pot trimite mesaje în fiecare zi.

– Episcopul nu ne mai îngăduie să primim pânză de în.

O durere vie se oglindi pe chipul posac al căpitanului.

– Veşmintele preoţilor…

– O să ne îngrijim de cele pe care le avem.

Ofiţerul abia îşi stăpâni lacrimile. Moartea îl lăsa indiferent, dar nu şi frumuseţea unui ritual.

– Theodor ăsta e un monstru.

– Se înţelege bine cu Maximin?

– Nu se cunosc. Dar se zice că prefectul e un om căruia îi place să comande. Episcopul nu va vedea asta cu ochi buni.

– Şansa ne surâde.

– Atâtea sute de soldaţi…

– Philae nu merită atâta osteneală. Trebuie să fie altceva la mijloc.

Dar căpitanul nu-şi dădea seama ce anume. Trecuse multă vreme de când, în Nord, sâmburii răzmeriţelor fuseseră smulşi ca nişte butuci de viţă-de-vie uscaţi. Fortificaţiile ridicate între Egipt şi Sud făceau ca orice încercare de năvălire să dea greş. Într-un singur loc mai puteau lua naştere uneltiri împotriva Imperiului: în templul păgân.

– Nu-ţi primejdui viaţa, Mersis. Dacă prinde cineva de

veste că ne ajuți…

– Nu mă tem de soartă. Vei rămâne în temniță până mâine dimineață. O să spun că te-am luat la întrebări, dar s-a dovedit că eşti nevinovat. Pe cheiul părăsit, ai să găseşti o barcă spartă de care o să te foloseşti până la jumătatea drumului. Apoi vei înota până la insulă. Am să încerc să-ți trimit un porumbel de îndată ce voi afla mai multe, dar cei mai buni porumbei purtători de mesaje, cei care zboară noaptea, au fost luați de episcop. Şi-acum, iartă-mă, însă niciun om bănuit de vreo nelegiuire nu iese teafăr din odaia asta.

Mersis îl lovi pe Sabni de câteva ori, apoi deschise uşa cu violență şi îşi îmbrânci afară victima ale cărei gemete de durere nu erau prefăcute.

– Duceți-l înapoi în carceră. Hoțul ăsta avea nevoie de-o lecție.

CAPITOLUL 6

Cu degetele amorțite, bătrânul preot ciopli o figurină din lemn de măslin. Mânuind anevoie dalta, îşi zgârie dosul mâinii stângi, dar nu simți nicio durere, într-atât de însemnată i se părea sarcina sa. Sabni îl privea tăcut. De îndată ce se înapoiase de la Elefantina, îi lămurise pe Isis şi pe tatăl ei cum stăteau lucrurile. Mânios, bătrânul îşi recăpătase graiul şi-l dusese pe tânărul preot în biblioteca templului.

– Va veni o vreme când zeii vor părăsi pământul şi se vor întoarce în ceruri, iar străinii vor nenoroci țara. Acest loc sacru între toate, această patrie a templelor va fi acoperită de leşuri şi morminte. Nimic nu va supraviețui, în afara câtorva semne gravate în piatră.

Aşa glăsuiesc profeții. Dar eu nu mă resemnez în fața blestemului lor şi am să lupt până la capăt!

Bătrânul mai meşteri puțin la statuetă, dându-i o formă grosolană de făptură omenească. O acoperi cu o fâşie de pânză şi o aşeză pe o masă în fața căreia se găseau o cădelniță de argilă şi un cuptor din cărămidă arsă. Apoi aruncă în cuptor o bucată de mangan şi câteva cocoloaşe de grăsime de gâscă.

– Totul e pregătit. Ajunge să aprindem focul, să rostim cu voce tare numele duşmanului nostru şi să-i aruncăm efigia pe cărbunii încinşi. Vrăjmaşul o să fie nimicit. Ah, uitasem…

Preotul desfăşură un papirus nescris.

– Ia aceasta calamă şi foloseşte această cerneală; nimeni nu s-a slujit de ele până acum. Aşterne pe papirus numele episcopului Theodor.

– Nu vreau.

– De ce?

– Vraja n-are niciun rost.

– Şi-a arătat puterea de mii de ori în trecut.

– Theodor nu-i duşmanul nostru. Ba chiar e singurul în stare să ne salveze. Nu de el trebuie să scăpăm, ci de întreg Imperiul, cu cohortele lui de soldați. Şi nicio vrajă nu va izbuti să facă aşa ceva.

Bătrânul aruncă statueta în cuptorul pe care nu-l mai aprinse.

* * *

În vârstă de şaizeci de ani, burduhănos, cu obrajii rumeni şi cu pielea lucind de o pomadă ce-l făcea să pară mai tânăr, prefectul Maximin intră călare în

Elefantina, în fruntea trupelor sale. Astfel le arăta tuturor că va lua de îndată frâiele puterii în mâini. Mai-marii regiunii se vor supune voinței sale fără să crâcnească.

În spatele său se vedea o armată de temut, bine înzestrată şi bine hrănită. Cei patru sute de pedestraşi dispuneau de platoşe noi, de tunici curate, de mantii şi de încălțări. Cei o sută de călăreți aveau cai voinici şi fiecare soldat primea zilnic două rații ce cuprindeau pâine, came, vin şi ulei. Solda îngăduia celor mai chibzuiți să pună deoparte ceva aur. Sirieni, greci, romani, asiatici şi câțiva egipteni alcătuiau cohorta însărcinata să instaureze o dată pentru totdeauna pacea într-un ținut a cărui nesupunere mocnită îl scotea din răbdări pe împărat.

Misiunea nu era câtuşi de puțin pe placul prefectului. El nu iubea decât Alexandria, cu luxul ei molatic, cu femeile, banchetele şi blândețea malului mării. Pentru prima oară, după cincisprezece ani petrecuți în Egipt, Maximin înainta atât de adânc spre sud. Căldura îl copleşea, stâncile golaşe şi pământul uscat din preajma cataractei trezeau sentimentul unei singurătăți înspăimântătoare. Doar cartierul central al Elefantinei, înțesat de arbori şi înveselit de grădini, avea oarece farmec. Dar Maximin se va plictisi repede în acest târguşor de provincie. Visa deja să plece înapoi şi, din fericire, sarcina sa putea fi îndeplinită uşor şi repede.

Starea bună a trupelor ce-i dădură onorul îl uimi întrucât rapoartele răuvoitoare vorbeau despre o adunătură de sărăntoci în zdrențe, care n-ar fi fost în stare să se bată. În realitate, nici îmbrăcămintea, nici

armele lor nu se arătau mai prejos decât ale nou-veniților. Episcopul ce răspundea de garnizoană făcuse treabă bună.

Prefectul refuză ajutorul unui pedestraş şi descălecă singur. În ciuda trupului destul de rotofei, îşi păstra sprinteneala, iar viața de plăceri pe care o dusese nu-i şubrezise sănătatea. Theodor îi ieşi înainte şi cei doi bărbați se salutară înclinându-şi capetele.

– Suntem fericiți să vă întâmpinăm, prefecte Maximin.

– Felicitări, Sfinția Voastră. Ordinea nu e o vorbă deşartă la Elefantina.

– Disciplina este o virtute plăcută Domnului. Masa vă aşteaptă, dar, fără îndoială, doriți mai întâi să vă îmbăiați, nu?

– Bucuros. Călătoria a fost lungă şi drumurile pline de praf.

Maximin gustă pe-ndelete desfătarea oferită de o baie parfumată şi de apa caldă care circula prin vechea canalizare, îngrijită cu mare atenție din porunca episcopului. Theodor îi număra atât pe potrivnici, cât şi pe aliați. Era socotit cel mai de seamă dintre prelații egipteni şi un administrator fără pereche. Dar ambiția îi era pe măsura credinței şi domnea ca un stăpân absolut asupra Sudului, sperând, neîndoielnic, la noi responsabilități. Prefectului îi fusese descris drept un om aspru şi rece, dar Theodor se purta cu multă bunăvoință.

Bucatele erau demne de cele mai alese ospețe: pepene, peşte de Nil, miel fript, legume verzi, brânză de capră, piersici, smochine şi rodii. Bucătarul întrebuințase cu mare iscusință mirodeniile şi obținuse

arome care încântau cerul gurii. Vinurile, unul roşu din zona Elefantinei şi altul alb din Deltă, ar fi putut sta cu cinste pe mesele şi la banchetele împăratului. Episcopul mâncă puțin, dar Maximin, după ce poposise la atâtea hanuri proaste de-a lungul călătoriei, nu făcu nazuri.

– Sunteți un om uimitor, Sfinția Voastră. O armată în bună stare, o locuința somptuoasă, un bucătar fără pereche... Nu vă simțiți neîmplinit în această provincie îndepărtată?

– Aici m-am născut.

– Nu contează. Eu mi-am dorit întotdeauna să părăsesc oraşul din Africa de Nord unde am venit pe lume.

– Pământul acesta e aspru, dar nu lipsit de bogății.

– Şi există mai ales una de care împăratul se socoteşte lipsit de prea multă vreme: aurul din Nubia. De mai bine de-un an nicio încărcătură de metal prețios n-a ajuns în capitală.

– Mi s-a ordonat să întăresc hotarul ca să descurajez orice încercare de năvălire. Caravanele nu mai pot pătrunde în regiunile aurifere. Triburile negre le măcelăresc, iar eu nu sunt împuternicit să trimit trupe împotriva lor.

– Ei bine, eu sunt. Generalul Narses va conduce această armată până în Nubia, în timp ce eu voi verifica socotelile administrației şi felul în care vă îngrijiți de câştiguri şi cheltuieli.

Episcopul păru încurcat.

– Veți întâmpina piedici grele.

Cu un gest repezit, prefectul, mânios, puse cupa ce-o ținea în mână pe masa din lemn de acacia.

– Refuzați?

– Vă las bucuros odaia mea de lucru ca să cercetați în voie toate documentele. Îndoielile mele sunt legate de expediția în Nubia.

– Cum ar putea nişte sălbatici să reziste unor soldați încercați?

– Încercați sau nu, vor trebui să treacă mai întâi de cataractă.

Maximin îşi şterse fruntea cu o pânză.

– La Alexandria, nimeni nu mi-a pomenit de o atare greutate… Lămuriți-mă.

– Ne aflăm în perioada când apele au scăzut şi de-abia acoperă stâncile de dedesubt. Nicio barcă nu se încumetă să străbată acest labirint. Dacă stăruiți să vă duceți planul la îndeplinire, mai bine de trei sferturi din oamenii voştri vor pieri.

Cei care se credeau pricepuți în strategie, dar care nu văzuseră niciodată cataracta, nu ținuseră seama decât de rânduielile armatei şi de mişcările trupelor.

– Însă când va începe inundația, vom trece cu uşurință de această piedică?

– În primele zile, nu, apoi totul depinde de intensitatea ei. Dacă e prea slabă, de-abia va ascunde stâncile cele mai primejdioase. Dacă e prea puternică, va stârni vârtejuri cărora nu le scapă nici cei mai dibaci corăbieri.

Pe Maximin îl cuprinse mâhnirea. Câte luni trebuia să aştepte ca să-l mulțumească pe împărat? Şi oare ce pedeapsă l-ar aştepta în caz că dădea greş? Misiunea sa, atât de uşoară la prima vedere, se transforma în coşmar.

– Bizuiți-vă pe întregul meu sprijin, îi făgădui

Theodor. Dacă şederea dumneavoastră aici se va dovedi îndelungată, barem să fie plăcută. Secretarii şi toți servitorii mei vă vor îndeplini cele mai mărunte dorințe.

– Ar mai fi ceva... împăratul a primit plângeri privitoare la un mic grup de păgâni care refuză să se convertească.

– E adevărat.

– Unde locuiesc?

– Pe insula Philae, pierdută în mijlocul valurilor. Locul e izolat, nimeni nu se duce acolo.

– Un templu?

– Da.

– De ce nu l-ați închis? Chiar şi simpla lui existență e împotriva legii.

– Îmi dau seama, dar nu mă lasă inima să întrebuințez forța. Philae nu stânjeneşte în niciun fel populația. Cei cincizeci de păgâni care trăiesc pe insulă, departe de orice priviri, sunt osândiți să dispară oricum. Cei mai mulți sunt bătrâni care nu pot pricinui niciun rău. Copiii lor s-au convertit de mult, unii au devenit soldați. Cum să-i trimit împotriva părinților lor?

Maximin îşi turnă vin roşu.

– Nici eu nu sunt pentru folosirea violenței... Creştinarea a făcut destui morți, pe lângă persecuțiile de mai înainte. Dar această situație nu poate fi îngăduită. N-am avea cum să-i scoatem de acolo pe oameni cu binişorul?

– Înțelegeți-i şi pe ei. Sunt nişte visători, care suspină după vremurile apuse. Mulți s-au născut şi au trăit pe insulă, şi vor să moară în acelaşi loc. Curând, templul va reveni Bisericii. Mila mă îndeamnă să mă port astfel.

Maximin socoti ciudată purtarea episcopului.

Theodor avea un renume de om neîndurător, care nu obişnuia să tărăgăneze lucrurile, şi foarte grijuliu când venea vorba să respecte legea. Oare îi ascundea ceva?

– Aşadar, Philae ar fi singurul templu păgân care trăieşte încă.

– E prea mult spus trăieşte. Mai degrabă zace în amorțeală.

– Se poate ajunge pe insulă?

– Cu o corabie, însă...

– Doar e pământ al Imperiului, nu?

Theodor nu răspunse.

– Am să mă duc la Philae, hotărî Maximin. Şi-acum, arătați-mi odaia dumneavoastră de lucru, Sfinția Voastră.

CAPITOLUL 7

Sabni îl sprijinea pe bătrânul preot care gusta plăcerea plimbărilor sale zilnice pe sub galeria susținută de coloane, dintre debarcader şi primul pilon. Bucurându-se de răcoarea acestui loc retras unde meditaseră atâția înțelepți, bătrânul poposi lângă textele rituale şi figurile divine ce acopereau zidurile şi coloanele. Se uită îndelung la figura Faraonului înfățişat stând de vorbă cu tinere pline de grație ale căror trupuri armonioase mărturiseau dragostea pământului pentru puterile cereşti. Deşi de-abia păşea, în ochii bătrânului se citea o mare mulțumire.

– E mai încărcată de bogății o clipă petrecuta slujind Zeului decât o întreagă viață de om înstărit. E mai încărcată de bogății o zi petrecută aducând ofrande decât toate comorile din lume. Tatăl meu mi-a repetat

aceste cuvinte pe care le auzise de la părintele lui. Tu, Sabni, le vei transmite la rândul tău?

– Fie ca zeița să-mi dea puterea de a o face.

Bătrânul se opri şi privi cerul.

– Astăzi va avea loc o întâmplare care va hotărî viitorul comunității noastre. Uită-te la soare... El trebuie să ne vorbească!

O vigoare neaşteptată întărea picioarele bătrânului, în stare azi să străbată un drum mai lung decât de obicei. Sabni, muncit de gânduri, nu cuteza să-i pună nicio întrebare. Şi el presimțea că orele viitoare nu aveau să semene cu nicio alta.

Cei doi bărbați se îndreptară spre capătul sud-vestic al insulei unde se ridica pavilionul lui Nectanebo I, înclinat deasupra luciului apei. Cândva, aici acostau marile bărci aducându-i pe cei care urmau să lucreze în templu vreme de o săptămână, înainte de a se întoarce în lumea exterioară. Tribuna, de unde altădată un colegiu de muzicanți îi întâmpinau cu melodiile lor pe nou-veniți, se afla în pragul ruinei. Cele două mici obeliscuri înălțate înaintea fațadei sudice a pavilionului se clătinau din temelii.

Bătrânul preot se aşeză pe cea mai de sus treaptă a scării ce cobora spre apă, în dreptul ostrovului Biggeh, teritoriul sacru unde odihnea Osiris. Nici unui neinițiat nu-i era îngăduit să pună piciorul acolo. După ce îşi trase puțin sufletul, bătrânul vru iar să rătăcească pe sub galerie şi zăbovi în fața fiecăruia dintre micile golfuri ce se deschideau spre peisajul de apă şi stâncă. Chipul său trăda o adâncă dezamăgire.

– Vederea îmi slăbeşte, urechile-mi sunt surde, forța mi se împuținează, gura nu mai poate vorbi, oasele mă

dor şi gândirea mi se tulbură. Oare mai sunt în stare să desluşesc un semn prevestitor? Mi-a rămas o singură bucurie: fiica mea. Ştii că Isis se trage din cel mai strălucit neam, că descinde din Cleopatra, ultima mare regină, ce visa să reclădească imperiul faraonilor?

Bătrânul depănă amintiri în care numele fiicei sale apărea mereu. Uneori, frazele sale erau de neînțeles. Visele şi cuvintele se învălmăşeau, iar trecutul se fărâmița, preschimbându-se într-un vârtej de speranțe pe cale de-a se pierde.

Deodată, cu ochii țintă spre cer, se ridică în picioare.

– Uite! Priveşte soarele!

Din lumina orbitoare, țâşni un stol de rațe sălbatice care, în zborul lor, alcătuiră un triunghi. Pasărea din frunte coborî cu repeziciune spre pavilionul lui Nectanebo, iar suratele ei o urmară numaidecât. Sabni părăsi adăpostul coloanelor ca să observe mai bine minunatul dans. Rațele îşi schimbară direcția şi prinseră a se roti deasupra lui.

– Semnul prevestitor! strigă bătrânul preot.

Păsările se rânduiseră din nou în triunghi şi se înălțară în văzduh. Bătrânul căzu în brațele lui Sabni.

– Acesta a fost semnul pe care-l aşteptam… Tu vei fi marele preot al comunității.

* * *

Ceremonia de învestire a lui Sabni începu la miezul zilei. O cucuvea țipă, iar un asemenea fapt neobişnuit întări hotărârea bătrânului preot. Isis o încuviințase la rândul ei.

Pradă unei înflăcărări de care nu se mai credea în

stare, micuța comunitate părea să întinerească. Numirea unui mare preot, chemat să formeze cu Isis cuplul simbolic care va domni peste insulă, asigura dăinuirea cultului. Sălile templului fuseseră curățate şi buruienile smulse. Nici măcar bătrânii şi bolnavii nu-şi cruțaseră forțele. Chiar dacă unele veşminte de în erau tocite sau găurite, străluceau toate de o albeață fără pată după mai multe spălări atente. Niciun obiect ritual nu rămăsese neşters de praf şi toate statuile îşi recăpătaseră frumusețea. Templul era gata să-şi primească noul stăpân!

Sabni îşi petrecuse noaptea în meditație, deşi nu înțelegea nici alegerea bătrânului, nici aprobarea lui Isis. Marele preot nu trebuia să fie un om chibzuit, senin, eliberat de patimi, atent la cuvântul divin, desprins de el însuşi? Sabni se ştia sclavul tinereții sale. Să cârmuiască o comunitate ai cărei membri erau mai bătrâni şi mai trecuți prin viață i se părea cu neputință. De aceea, neliniştea îl cuprinsese în orele dinaintea ritualului urcării în templu.

Doi bătrâni îl scoaseră din odaia în care stătuse închis şi îl conduseră până la capătul nordic al galeriei acoperite, între două obeliscuri, în fața primului pilon ale cărui două turnuri atingeau douăzeci de metri. Câteva trepte duceau spre poarta închisă, care se deschise lent când preoteasa vesti cu glas tare sosirea marelui preot recunoscut de comunitate. Înainte de a păşi pe calea transformărilor, Sabni privi figura semeață a Faraonului. Mânuind bâta albă, suveranul zdrobea capetele duşmanilor văzuți şi nevăzuți, reinstaura ordinea în haos şi alunga întunericul.

Din aceasta clipă, lumea din afara templului încetă

să existe. Dispărură şi creştinismul, şi cotropitorul bizantin, şi trupele de ocupație. Râmase doar insula sfânta, ferită de nenorociri şi distrugere. În partea de jos a zidurilor, personaje pântecoase, cu mamelele atârnânde, simbolizau Nilul dătător de viață, iar tinerele încântătoare – provinciile încărcate de bucate menite divinităților.

La porunca preotesei, Sabni se opri în pragul pilonului, între cele două turnuri late unde se întrupau zeițele, doicile soarelui nou. O energie necunoscută străbătu corpul tânărului, iar din pietre țâşnea o lumină binefăcătoare.

Un bărbat cu cap de şacal înaintă spre Sabni. Purtător al măştii lui Anubis, deschizătorul drumurilor, preotul îl conduse pe adept spre cel de-al doilea pilon. Axa templului se frânse. Grandioasele porți se dădură în laturi, punând în mişcare o spirală, matrice a templului ridicat spre stelele nepieritoare, în nordul universului.

Sabni străbătu curtea mărginită, la vest, de galeria sălii de naştere. În vârful capitelurilor, Hathor zâmbea. Sculptorul înzestrase fiecare chip al zeiței cu o expresie diferită; fericirea, veselia, plăcerea, tandrețea alcătuiau o muzică ce însufleția pietrele.

Pe fațada celui de-al doilea pilon, Faraonul apărea iarăşi, triumfător pe vecie asupra puterilor întunecate. Preotul cu mască de şacal lăsă locul fratelui său cu mască de şoim. De-acum înainte Horus va călăuzi paşii lui Sabni.

Trecând de poartă, dincolo de piatra tăiată în formă de stelă, pe care Ptolomeu al VI-lea înşirase daniile către templu, viitorul mare preot descoperi o sală cu

zece coloane. Verdele ramurilor de palmier ce se desfăceau în vârful capitelurilor, tulpinile albăstrii ale plantelor ce uneau solul argintiu cu tavanul decorat cu vulturi cu aripile întinse, legăturile multicolore alcătuite din buchete de flori şi mănunchiuri de papirus galbene şi roşii, ce se împleteau cu scenele de ofrandă, stratul de aur ce acoperea coloanele plesnind de sevă, toate acestea însufleţeau ritualul celebrat prin hieroglifele ce răspândeau energia vremurilor de început, energia „timpului Zeului" despre care se vorbea în analele templului.

Sabni îl zări pe bătrânul preot. Acesta reuşise să se ţină pe picioare fără a se ajuta de toiag, şi-i oferi tânărului un veşmânt asemănător cu cel purtat de regii Egiptului când conduceau ritualurile în locurile sfinte.

– Leapădă-ţi tunica de în. Noul veşmânt îţi dovedeşte rangul pe care-l ai acum.

Horus şi Anubis se aşezară la stânga şi la dreapta lui Sabni şi îi purificară trupul gol, stropindu-l cu apă proaspătă. Bătrânul preot îi înfăşură pânza în jurul şoldurilor şi îndoi capătul plisat astfel încât bucata ce rămânea atârnată îngăduia ca veşmântul să fie strâns după dorinţă. Pânza, petrecută printre picioare şi răsucită de trei ori în jurul corpului era susţinută de o centură din piele. Mâinile bătrânului nu tremuraseră deloc.

Tinereţea lui Sabni se încheia, pânza simplă legându-l astfel de lanţul neîntrerupt al conducătorilor comunităţii.

– Îi vei birui pe nelegiuiţi. Seminţia lor va fi umilită, copiii lor vor fi jertfiţi, iar femeile lor vor rămâne sterpe. Statuile zeilor vor fi înălţate iar. Ţara va râde din nou,

mulțumită suveranului născut din soare. Vom vedea sfârşitul nenorocirilor noastre, iar pământul nostru cel hrănitor va da viață celui care iubeşte viața. Morții se vor ridica din morminte ca să ia parte la fericirea regăsită. Mergi, Sabni! împlineşte pentru noi acest destin!

Bătrânul trase cele două zăvoare de la uşa Locaşului Venerabil. Misteriosul loc unde se concentra puterea divină era cufundat într-un întuneric adânc, în care se pierdeau slabele raze de soare strecurate prin micile lucarne.

Thot, cel cu cap de ibis şi Sechat, stăpâna Casei Vieții, cu trupul acoperit cu o piele de panteră, îl apucară pe Sabni de mâini şi-l purtară prin *deambulatorium*[2] ce deservea camera țesăturilor, sala comorii, camera de purificare, sala ofrandelor, ducându-l până în fața Sfintei Sfintelor, închise, de asemenea, cu două zăvoare.

– Înălțimea templului corespunde cunoaşterii, grăi Thot, lărgimea lui – legii numărului, proporțiile sale respectă armonia din cer. Să devii piatră de temelie a edificiului, să-i pătrunzi misterul.

Divinitățile se făcură nevăzute şi tăcerea învălui sanctuarul. Sabni trase zăvoarele, le aşeză jos şi împinse ultima uşă.

Lumina îl orbi. Granitul strălucea cu licăriri argintii amestecate cu aurul naosului. Din înaltul blocului de piatră, cobre cu capetele ridicate scuipau un foc protector, în vreme ce, la temelia lui, Faraonul susținea

---

[2] Culoarul care înconjoară Locaşul Venerabil sau culoarul dintre zidurile sanctuarului şi colonada (n.tr.)

cerul.

Când se mai dezmetici, Sabni o văzu. Purtând o tunică albă, strânsă pe trup, cu un colier de aur la gât şi o diademă de lapislazuli în păr, Isis stătea în colţul naosului. Cu un deget, ea împinse mica tijă de aur ce fereca racla unde stătea de veghe o statuie a zeiței, cu ochii întotdeauna deschişi.

– Eu sunt Isis, mama Zeului, regina cerurilor, suverana pământului sacru. Am pogorât viața peste ceea ce inima mea a zămislit, am dat naştere divinităților, le-am arătat calea stelelor, am rânduit mersul soarelui şi al lunii, i-am învățat pe oameni inițierea în mistere, am aşezat templele, am alungat demonii, am sfărâmat legile tiranilor şi am înstăpânit ordinea pe care nicio nebunie nu o va schimba. Grație iubirii mele, pământul înfloreşte, vântul suflă cu blândețe, căldura e plăcută, iar apele Nilului îndestulătoare. Eu dăruiesc aurul cerului şi belşug celui care mă venerează. Fii păstrătorul acestei bogății, Sabni, mare preot al comunității din Philae!

Aşezându-şi mâna în cea a lui Sabni, ea îl conduse afară din sanctuar. Cuprins de emoție, tânărul tremura. Viața lui nu-i mai aparținea. Trăia acum alături de această femeie aproape ireală, care îi acordase încrederea ei.

Comunitatea întreagă se adunase în fața celui de-al doilea pilon şi îndată ce cuplul apăru, adepții recunoscură prin urale trăinicia de nezdruncinat a puterii sale. Apoi Sabni desfăşură papirusul Legii pe care trebuia s-o respecte fiecare, bogat sau sărac, nobil sau țăran!

– Voi care săvârşiți ritualurile şi păziți acest templu,

citi Sabni, să nu îngăduiți nici unui neinițiat să pătrundă în el. Nimeni să nu păşească înăuntru dacă nu trăieşte în dreptate şi adevăr. Să le fie aduse ofrande zeilor pentru ca acest pământ să cunoască pacea şi o soartă fericită mai presus de timp. Voi care urmați calea luminii şi vegheați asupra acestui lăcaş al Legii, trăiți în deplinătate şi mergeți fericiți! Viața se află în mâna Zeului, iar fericirea în pumnul său. Mă leg să-l izgonesc pe cel guraliv şi pe cel violent căci armonia comunității e cerul nostru. Dragostea frățească e singurul monument trainic. Să păşim fără teamă spre toate încercările şi, dacă ele devin prea grele, să sporim ofranda fiecărei zile.

Bătrânul preot îl îmbrățişa pe Sabni.

– Tu, care eşti acum mai-marele nostru, caută cu orice preț ca în tot ce înfăptuieşti să te laşi călăuzit de dreptate astfel încât purtarea ta să fie fără pată. Mare şi puternică e Legea. Ea n-a fost tulburată din vremea lui Osiris. Când toate se vor sfârşi, Legea va rămâne.

CAPITOLUL 8

Sabni se întinse pe pardoseala călduță de lângă bazinul cu apă proaspătă, umbrit de tamariscă. După învestirea sa şi după ce descoperise templul închis unde, de-acum înainte, avea să împlinească ritualurile în tovărăşia lui Isis, noul mare preot din Philae se simțea cuprins de o puternică oboseală. Bătrânul preot se înşelase: Sabni nu era vrednic să conducă micuța comunitate. Îşi strânse pânza în jurul şoldurilor ca şi cum gestul i-ar fi oferit siguranța care-i lipsea. Fără îndoială, înaintaşii săi simțiseră în timpul ceremoniei o

neasemuită înflăcărare, nu o povară copleşitoare care să-i țintuiască la pământ.

Un lichid cald şi parfumat i se prelinse pe piept. Deschizând ochii, Sabni o văzu pe Isis, care ținea în mână un mic vas de pământ vopsit în galben, cu gâtul lung, pictat în verde-închis. Din el se scurgea un firicel de culoarea ambrei, cu miros de iasomie. Tânărul se lăsă desfătat de această licoare, care îi destindea muşchii şi-i alunga oboseala.

– E ultima rețetă a fratelui nostru parfumier, pe care a pregătit-o cu puțin timp înainte să moară. Dar a luat cu el formula pe tărâmul liniştii.

Lui Sabni i-ar fi plăcut ca valul binefăcător să nu se oprească niciodată. Pielea sa îl înghițea cu lăcomie, încercând să rețină şiroaiele înmiresmate.

Noaptea cobora. Ochii lui Sabni nu se dezlipeau de Isis, al cărei chip pălea treptat în umbra blândă a apusului. Trecuse ceva vreme de când ea pusese deoparte vasul pe care-l astupase cu un dop în forma unei ramuri de palmier.

– Să ne întoarcem, zise Isis. Trebuie să-ți arăt textul despre întemeierea templului.

Pătrunseră amândoi într-o mică încăpere situată în spatele digului răsăritean al primului pilon, alături de bibliotecă. Acolo se păstraseră arhivele alcătuite din papirusuri şi suluri din piele acoperite cu hieroglife. Isis umplu cu ulei de susan o lampă din pământ ars, îi verifică gura de ardere, să nu fie astupată, şi trase afară feştila din pânză de în. Apoi o aprinse, iar Sabni apucă lampa şi lumină un papirus îngălbenit pe care marea preoteasa îl scosese dintr-un sipet lung cu picioarele ca nişte labe de leu şi-l desfăşurase cu

băgare de seamă.

– Iată actul de naştere a lui Philae, iscălit de Imhotep.

– Creatorul piramidei în trepte?

Isis încuviința.

Neîncrezător, Sabni citi scurtul document scris de mâna măiastră a unui scrib din Regatul Vechi, vârsta de aur a civilizației egiptene. El proclama caracterul sacru al insulei unde se unise primul cuplu regal, Osiris şi Isis, care dezvăluise locuitorilor de pe malurile Nilului regulile arhitecturii, muzicii şi agriculturii. Imhotep, înțelept între înțelepți, le cerea urmaşilor lui să înfrumusețeze Philae şi să celebreze cultul marii zeițe până la sfârşitul veacurilor.

Sabni sărută papirusul.

– Acum tu eşti mare preot al comunității. Fie ca tu să nu-l trădezi pe marele arhitect.

Isis aşează comoara la loc, în sipetul ei. La ieşirea din sala arhivelor, privirea lui Sabni se opri asupra unui bloc de piatră cuprins în temelia zidului. Pe el era gravată o figură caraghioasă şi tulburătoare totodată: un cap ca de maimuță, împodobit cu o bonetă cu dungi, ochi migdalați ce încadrau un nas gros, gură deschisă din care răsăreau dinți tăiați în triunghi, cu vârful ascuțit în sus, bărbie acoperită de păr, tors musculos, sex şi testicule uriaşe.

– Ce monstru e acesta?

– Un blem.

– O ființă închipuită?

– Membrul unui trib de negri care trăieşte dincolo de cea de-a patra cataractă, pe pământurile de la miazăzi, acolo unde nu se poate ajunge. Blemii îi urăsc pe creştini şi-l venerează pe zeul Mandulis, găzduit într-o

capelă din templul nostru. Ofranda lui preferată e vinul cu savoare de fruct aromat de Nubia, pe care ei i-l aduceau în burdufuri mari de piele, înainte ca noi doi să ne naştem, distrugeau garnizoanele romane ca să vină să i se închine aici, cu încuviințarea tatălui meu. De asemenea, ei cred cu tărie că ostrovul Biggeh, unde odihneşte Osiris, nu trebuie pângărit. În preajma lui veghează stăpânul lor ceresc, pe care-l socotesc suveranul sanctuarului tainic, sufletul dătător de viață şi leul curajos ce-i alungă pe nelegiuiți. Fortificațiile construite la hotare le-au zădărnicit planul de a elibera provincia.

– Sunt cu adevărat atât de urâți?

– Ce vezi tu e o imagine plăsmuită de un sculptor de-al nostru, pe care un arcaş blem l-a rănit. Înfierbântați de luptă, blemii nu i-au mai deosebit pe aliați de vrăjmaşi. Poate că neamul lor s-a stins deja.

– Eşti sigură?

– Nu te amăgi, Sabni! Trebuie să ne bizuim pe noi înşine, doar pe noi.

Marele preot se lăsă într-un genunchi ca să cerceteze mai îndeaproape imaginea barbarului care întruchipa speranța.

– Dincolo de cea de-a patra cataractă, spui…

– Nu cunoaştem drumurile într-acolo. Ca mare preot, eşti dator să aperi corpul sacru al comunității. N-ai voie să părăseşti Philae şi să-ți primejduieşti viața. Renunță la gândul unei aventuri fără rost.

Niciun frate nu era destul de tânăr ca să pornească pe drumurile din Africa şi să treacă de patru cataracte. Mâhnit, Sabni se plecă în fața realității. Ideea unor aliați blemi dispăru tot aşa de repede pe cât apăruse.

– Ar trebui să dormi. În zori, vei conduce pentru prima dată ritualul.

– Mi-ar plăcea să…

Isis îi atinse buzele cu degetul.

– E vremea tăcerii.

Şi se îndepărtă în noapte, apariție albă a cărei urmă luminoasă stăruia în întuneric. Sabni ar fi vrut s-o oprească, să-i împărtăşească suferința lui, nevoia de a simți prezența cuiva care să-l liniştească. Dar ea îl refuzase, retrăgându-se într-o singurătate trufaşă, mai greu de cucerit decât o fortăreață. El era marele preot, ea – marea preoteasă… Şi rămâneau străini unul de altul, prizonieri ai rangului lor.

Un rang amăgitor, la drept vorbind, întrucât episcopul l-ar fi putut desființa doar slujindu-se de calamă. Cât timp încă Isis se va mai preface a crede în supraviețuirea lui Philae? Sabni se ura. Prin asemenea gânduri josnice nu şi-ar atrage decât disprețul celei pe care o iubea într-un mod atât de nepotrivit; temerilor pe care i le trezea ambiția, li se adăuga descurajarea unui laş. El, mare preot… ce minciună! Totuşi, se angajase în fața lui Imhotep. Şi acest jurământ îl lega de o sarcină mai presus de puterile sale şi-l înlănțuia de o datorie de care nicio voință n-ar izbuti să-l desprindă. Sabni nu mai era liber să trăiască după bunul-plac sau să se lase pradă oricăror porniri. Şi fără putința de a alege, va cunoaşte, oare, seninătatea celor care primeau lumina pentru că nu mai aşteptau nimic de la ei înşişi?

Un țipăt tulbură pacea insulei, venind dinspre malul de apus, de lângă porticul lui Hadrian. În locul acela nu exista zid împrejmuitor. Sabni o rupse la fugă.

Auzise clar un strigăt de ajutor.

La lumina lunii, zări o scenă înfiorătoare: un bărbat în zdrențe şi bărbos o lovea cu pumnul pe o țesătoare. Cu fața scăldată în sânge, femeia încetă să mai geamă. Atacatorul tocmai o înhățase de păr şi o târa când Sabni îl sili să-i dea drumul.

Necunoscutul mirosea urât, iar pe pielea sa uscată, presărată cu coji roşiatice, mişunau păduchi. Marele preot înțelese că avea de-a face cu unul dintre călugării care se adăposteau în mormintele egiptene după ce pângăriseră scenele religioase şi dăduseră foc capelelor. Mai mulți membri ai comunității sosiră în goană, purtând cu ei torțe. Călugărul ştirb încercă să-l muşte pe Sabni, dar acesta îl îmbrânci cu uşurință.

– Să-l ucidem! ceru o soră.

Călugărul, care atacase de unul singur insula, coborî iute malul până la pluta sa încropită din crengi şi ramuri de palmier.

– O să muriți, profeți el, o să muriți toți!

CAPITOLUL 9

În zori, Isis şi Sabni trecură pragul templului închis pentru a o trezi pe marea zeiță care sălăşluia în inima Locaşului Venerabil. Marele preot ridică mâinile în semn de venerație, iar Isis se aşeză în spatele lui şi îşi lipi palmele de ceafa lui ca să-i transmită energie.

– Slavă ție, disc înaripat, zise Sabni, tu cel răsărit din oceanul începuturilor, zămislitor al zeilor şi părinte al oamenilor, făptură fără pereche a cărei formă rămâne misterioasă, sculptor pe care nimeni nu l-a sculptat; tu străbați veşnicia şi dai naştere bucuriei în tot

universul; pentru tine, fiecare zi seamănă cu o clipă.

Marele preot trase zăvorul, scoțând astfel degetul lui Seth, stăpânul furtunii şi al puterii, care trebuia supus prin ritual. Apoi vindecă ochiul lui Horus deschizând uşa locaşului întunecat din care se răspândea lumina zeiței.

– Văd taina ta, rosti marea preoteasă, pentru tine unesc cerul şi pământul.

Nici Isis, nici Sabni nu reuşeau să-şi alunge din minte imaginea surorii lor grav rănite. Marele preot nu îngăduise comunității să-l linşeze pe călugăr, care fugise proferând blesteme.

Sabni îi oferi sufletului zeiței o modesta pâine rotundă. Altarele încărcate cu bucate deveniseră o amintire, ca şi vremurile îndepărtate când se desfăşurau procesiuni ale purtătorilor de carne proaspătă, de legume plăcut mirositoare şi viu colorate, de urcioare cu vin. Măreția de altădată lăsase loc citirii textelor înscrise pe ziduri. Întrupându-se prin cuvânt, hieroglifele deveneau boi graşi, fumigații cu tămâie, bijuterii de aur şi argint, veşminte prețioase, pomezi rare.

Isis scoase statueta din naos şi o aşeză în lumina unei lămpi. După ce răzbătuse prin ținuturile întunecate de sub pământ, puterea lua forma trupului de piatră în care se strângea energia trebuincioasa templului. Ea pătrundea în contururile sanctuarului, în semnele gravate pe ziduri şi le însufleția, dându-le o viața nepieritoare.

Marea preoteasă parfumă efigia lui Isis, hrănită de aroma ascunsă a ofrandei; apoi închise uşile naosului.

Isis şi Sabni ieşiră din Locaşul Venerabil mergând cu spatele şi se înclinară în fața prezenței divine, înainte de a se saluta unul pe altul. Marele preot, care săvârşise gesturile milenare, arătate de primii faraoni şi repetate în fiecare dimineață, apucă mâna tinerei femei, dorind să împartă cu ea emoția primului său ritual. Degetele li se împletiră, la început şovăitoare. Sabni vru să vorbească, dar Isis îi impuse tăcerea. Uniți, străbătură sala susținută de coloane pictate şi trecură de poarta celui de-al doilea pilon. Un soare arzător se revărsa în curtea interioară mărginită de primul pilon. Ajunşi aici, Isis îşi retrase mâna.

– Prima coloană din dreapta a suferit stricăciuni; trebuie s-o repari.

Sabni primi cu bucurie. Avusese deja prilejul să-şi arate talentul de pictor şi desenator.

– Am să le adun pe surori în pavilionul lui Nectanebo, îl înştiință ea. Trebuie să cercetăm textele privind întoarcerea zeiței îndepărtate. Am lăsat deoparte această legendă prea multă vreme.

Înconjurată de femei care-şi dedicaseră viața templului, Isis conducea lucrările. Cea care citea alegea câteva fraze din povestire şi fiecare soră propunea o interpretare. Marea preoteasă le corecta şi le îndruma, când era nevoie. Puțin înaintea mesei de prânz, Isis îşi dădu seama că de mult timp nicio novice nu apăruse în rândurile confreriei femeilor. Episcopul le interzisese tinerelor fete să-şi părăsească familiile şi să ceară o perioadă de noviciat în templu. Cele mai tinere surori trecuseră de cincizeci de ani. Lucrurile nu stăteau mai bine nici în confreria bărbaților, care îndura aceeaşi lege bisericeasca, ce condamna Philae să dispară din

lipsă de noi adepți. O singură femeie ar fi putut aduce pe lume un prunc: Isis. Dar rangul de mare preoteasă îi interzicea, întrucât comunitatea reprezenta familia şi copiii ei.

O soră se ridică şi arătă cu degetul spre apa albăstrie.

– Uitați-vă acolo jos! O corabie!

Îngrozită, se agăță apoi de brațul marii preotese, care o împinse cu blândețe la o parte.

– Duceți-vă la casele voastre.

– Dar tu…

Surâsul lui Isis însemna, de fapt, o poruncă. Surorile se împrăştiară, cele mai curajoase ajutându-le pe cele care se mişcau mai anevoie. Marea preoteasă înaintă până la capătul debarcaderului.

Pe vasul cu pânza albă, ce se afla deja aproape de Philae, se zăreau vreo douăzeci de soldați. La proră, înveşmântat într-o tunică roşie împodobita cu fir de aur, stătea prefectul Maximin, cu ochii ațintiți asupra insulei. Curând, privirea lui o întâlni pe cea a lui Isis. Niciunul, nici celălalt nu dădură vreun semn de slăbiciune. Când corabia acostă, un soldat aruncă parâma, pe care tânăra femeie o apucă numaidecât cu o mână fermă.

– Insula aceasta este un pământ sacru. Niciun neinițiat nu poate pune piciorul pe ea fără încuviințarea mea.

Maximin încercă să părăsească puntea, dar Isis îi tăie calea. Minunatul chip al marii preotese oglindea, în ciuda blândeții trăsăturilor, o voință neclintită.

– Philae face parte din teritoriul Imperiului. Eu sunt prefectul Maximin, trimisul împăratului.

– Dacă doriți să vă închinați marii zeițe, ea vă va primi. Dar veniți singur şi neînarmat.

Nemişcați, soldații aşteptau ordinele. Lovirea unei femei n-ar fi sporit gloria unui înalt demnitar.

– Primesc.

Isis înfăşură parâma în jurul unui țăruş, apoi îl ajută pe prefect să păşească peste parapet. Când mâna sa atinse pielea catifelată a tinerei femei, Maximin se simți tulburat.

– Fiți bine-venit la Philae. Aici vă veți bucura de pacea inimii. Nu ridicați vocea; zeiței îi place liniştea.

Isis trase ea însăşi sabia prefectului din teacă şi o aşează pe pământ. Maximin nu făcu nicio mişcare, subjugat de imaginea marii colonade ce domina valurile şi ducea spre primul pilon. Seninătatea şi noblețea locului îl fermecau. Desluşi parcă zvâcnirile unei ființe vii ascunse în piatră. Descoperind scenele rituale de pe ziduri, întrerupte când şi când de ferestre deschise spre apă şi spre țărmurile abrupte, îl impresionară grandoarea figurilor din trecut care exprimau puterea suveranilor, stăpâni ai celui mai mare imperiu din lume. O clipă, crezu chiar că Faraonul se va desprinde din piatră şi va porni să recucerească fericirea pierdută.

Maximin atinse o sculptură. Gresia fremătă. Prefectul deveni complicele regelui pe care sculptorul îl cioplise. Oare cum l-ar fi slujit, cum ar fi cârmuit provinciile încărcate de bogății? Adevărul pe care se ferise să-l recunoască atâția ani ieşi acum la suprafață cu puterea unei furtuni: trăia într-o epocă jalnică, lipsită de spirit, în timp ce măreția la care visase dintotdeauna se arăta aici, pe această insulă ruptă de lume.

– Îmi îngăduiți să vizitez sălile?

Isis întredeschise poarta primului pilon. În curtea interioară se strânseseră frații şi surorile. Maximin privi cu luare-aminte la aceşti bărbați şi la aceste femei care aparțineau altor epoci şi erau duşmani ai creştinismului. De ce nu fugeau, de ce nu se converteau ca apoi să se întoarcă la familiile lor? Avea poftă să le strige în față că lumea de azi e neîndurătoare şi aspră, dar niciun cuvânt nu ieşi de pe buzele sale. Demnitatea acestor victime împăcate cu soarta, seriozitatea lor liniştită îl descumpăneau. Plămădiseră un univers ce se conducea singur, în afara unor vremuri pe care le respingeau. Dar dacă aveau dreptate, dacă existența templului se dovedea mai importantă decât cea a Imperiului?

Prefectul fu cuprins de amețeală. Urcă treptele ce duceau la poarta celui de-al doilea pilon, rămasă crăpată, şi se sprijini de cadrul ei. O sudoare înțepătoare îi împăienjenea vederea.

– Templul acesta trebuie să dispară. Încalcă legea.

Stând în mijlocul curții, Isis se mulțumea să zâmbească.

Puterea pe care Maximin îşi închipuia c-o deține se nărui la picioarele ei.

Prefectul se simțea vlăguit, lipsit de orice pornire războinică, aproape supus. Magia lui Philae, vraja zeiței… doar nebunii ar mai fi dat crezare unor asemenea superstiții. Şi totuşi, el, Maximin, se pleca înaintea unei femei pe care ar fi putut s-o doboare cu dosul palmei.

Ca să scape de astfel de gânduri, intră cu forța în templul acoperit. Stând în genunchi în fața unei

coloane, un bărbat tânăr, cu fruntea înaltă, reîmprospătа culoarea desenelor şterse de ani. Pe o paletă cu adâncituri, amestecase cretă şi ghips astfel încât să obțină un alb strălucitor, iar azuritul pisat avea să ofere un albastru trainic. Meşterul dregea coroana unei zeițe, după ce potrivise cuiele cu cap aurit ce susțineau o placă de aur acoperită cu hieroglife.

Maximin făcu câțiva paşi înăuntrul sălii sprijinite pe coloane pictate, uimit de bogăția culorilor ce se puneau în valoare unele pe altele. De pe nicio bucată de zid, de pe nicio piatră nu lipseau scenele de ofrandă, divinitățile sau spiritele protectoare. Templul îți vorbea, templul te învăța. Paleta minunată a pictorului însufleța cel mai mărunt detaliu. Niciun artist grec, roman sau bizantin nu atinsese o atare măiestrie.

– Trebuie să părăsiți acest loc, zise Sabni, ridicându-se. Neinițiații nu au voie aici.

Maximin ar fi trebuit să-l pedepsească pe acest neobrăzat, dar se mărgini să se supună. Făcând cale întoarsă, se opri înaintea lui Isis şi o privi îndelung.

Când prefectul se urcă pe corabie, soldații găsiră că se poartă ciudat. Palid, tremurând, Maximin abia bâigui ordinul de plecare spre Elefantina. Insula nu va fi ocupată.

CAPITOLUL 10

Trezit înainte de răsăritul soarelui, episcopul Theodor citi încă o dată raportul trimis de unul dintre soldații din suita prefectului, însărcinat să iscodească faptele şi gesturile lui Maximin. Acesta din urmă părea că-şi pierduse mințile. La întoarcerea din Philae se închisese

într-una dintre camerele vastei locuințe pe care-o primise. Descumpănită, trupa sa se întorsese în cazarmă. Deja umbla zvonul că prefectul, înnebunit de vrăjile adepților lui Isis, se pregătea să între în război cu creştinii. Toți îşi aminteau de prigoana ce nimicise cândva sate întregi. Eremiții vor cutreiera în curând ținutul ca să-i strângă pe credincioşi, alcătuind chiar grupuri înarmate cu furci şi hârlețe cu care oamenii episcopului vor trebui să lupte. Un război între creştini...

Theodor se temuse de venirea acestui prefect care nu ştia cum merg treburile în Sud, dar nu bănuise că purtările sale se vor dovedi dezastruoase într-un timp atât de scurt. Ce izbândă pentru Philae! Din pricina lui Maximin, insula va rupe tăcerea în care episcopul o închisese şi va deveni iarăşi o primejdie ce trebuia înlăturată cât mai iute. Cum să potolească ura celor de aceeaşi religie cu el şi să-l salveze pe Sabni?

Lăsând restul treburilor deoparte, Theodor porni spre locuința prefectului. Contemplând Nilul argintat de primele ore ale zilei şi malurile care se colorau în roşu-arămiu ieşind din bezna nopții, înțelese cât de mult venera acest pământ. Niciun adept al lui Isis nu-i resimțea frumusețea cu atâta patimă ca el, slujitorul Domnului întrupat în singurătatea deşertului şi în bogăția vegetației, totodată. El împletea infernul şi paradisul în aceeaşi privelişte, arata toate căile, cele ale speranței şi ale pocăinței. Philae, ultima erezie, ultimul meterez în drumul valului de credință ce se revărsa peste lume, trebuia să supraviețuiască drept dovadă a păgânismului învins şi simbol al bunătății Atotputernicului. Neştiutorii de ieri aveau să devină

credincioşii de mâine.

Chiar când episcopul trecu pe sub portalul grădinii ce înconjura vila prefectului, unul dintre mesagerii săi îl ajunsese din urma şi-i înmâna o bucata de papirus îngălbenit. Theodor recunoscu sigiliul templului. Calitatea papirusului arăta că e vorba de un mesaj solemn. Dar înainte de a-l citi, episcopul trebuia să stea de vorbă cu Maximin.

După spusele servitorilor săi, prefectul dormea. Nimeni nu îndrăzni să-l oprească pe episcop când acesta împinse cu hotărâre uşa camerei. Maximin, întins pe un pat jos, îşi ținea ochii deschişi şi privea țintă la tavanul decorat cu ghirlande colorate. O clipă, Theodor crezu că murise, dar prefectul respira.

– Ah, Sfinția Voastră... E atât de târziu!

– Dimpotrivă, e prea devreme. Aveam nevoie să vă vorbesc.

– Despre Philae...

– Bineînțeles, despre Philae.

– Templul trebuie salvat.

– Ați căzut, cu adevărat, pradă vrăjilor?

Prefectul se răsuci, se săltă în capul oaselor şi-l privi pe episcop cu ochii scânteind.

– Ați fost vreodată îndrăgostit?

– Căsătoria nu-mi este interzisă, dar am alte griji. Ce dragoste s-ar putea asemăna cu cea a Domnului?

– Cea a unei femei.

– Isis?

– N-ați văzut-o niciodată, Sfinția Voastră... Nu i-ați dorit sânii, gura, trupul... Nu i-ați simțit zâmbetul ca pe o chemare spre plăcerea supremă, prezența ca pe o fericire în care te poți cufunda. Poartă acelaşi nume ca

al zeiței ei. Şi dacă…

– Aiurați.

Maximin se ridică în picioare.

– Asta şi înseamnă adevărată dragoste… o nebunie care te poartă dincolo de tine însuți, o flacără care te mistuie pentru a te face să renaşti într-alt chip, mai bun. Credeam că am ajuns să cunosc femeile, Sfinția Voastră. Prin patul meu au trecut cu zecile, de toate vârstele şi de toate semințiile… Dar femeia aceasta! Sunt ca un copil în fața ei. Dar nu unul cuminte, ci unul năzuros, stăpânit de dorințe fierbinți.

– Călătoria v-a obosit peste măsură. În anotimpul ăsta, soarele e periculos.

Maximin mâncă nişte smochine şi îşi turnă un pahar cu lapte.

– Nu mă luați drept nebun. Rămân totuşi un bărbat de stat.

Episcopul se simți uşurat. Maximin nu se va lăsa purtat de patima sa.

– Iar însuşirea de căpătâi a unui om de stat, continuă prefectul, este să-şi schimbe părerea la momentul cuvenit. Voiam să închid templul din Philae. Uitasem de Isis.

– Şi acum ce aveți de gând să faceți?

– Să restabilim vechile privilegii ale insulei.

– Ar însemna o greşeală cumplită. Creştinii n-ar îngădui-o.

Prefectul se întoarse spre episcop.

– Mă amenințați?

– Dacă doriți să salvați Philae, uitați de existența ei.

Maximin zâmbi într-un fel ciudat.

– Ar fi nespus de greu.

– De ce?

– Pentru că Isis are să fie soția mea. Iar soția unui prefect trebuie să capete tot ce-i place! Niciodată ea nu-şi va părăsi templul, aşadar, va trebui să-l înfrumusețăm şi să-i redăm splendoarea de odinioară.

– Nesocotiți ordinele împăratului?

– Asta mă priveşte doar pe mine. Întrevederea s-a încheiat.

* * *

Mesajul purtând sigiliul templului anunța ridicarea lui Sabni la rangul de mare preot al comunității din Philae. Ca urmare a acestei învestituri şi a privilegiilor aduse de ea, noul conducător al insulei cerea să fie primit în audiență de regentul Elefantinei, episcopul Theodor. Textul scris cu hieroglife şi în demotică ocolea cu trufie limba greacă. Philae vorbea de la egal la egal cu stăpânirea, de parcă legea ar fi încuviințat existența templului.

Sabni înnebunise la fel ca prefectul. Titlul pe care-l purta acum îl îmbătase şi-l aruncase în afara vremurilor, într-un timp mitic care i se părea mai real decât cel în care trăia. Brusc, Theodor devenise prizonierul unei capcane: să-şi salveze prietenul din copilărie rămânea o datorie grabnică, dar greutățile şi primejdiile se înmulțeau. Trebuia mai întâi să zădărnicească planurile prefectului, apoi trebuia să-l readucă pe calea înțelepciunii pe Sabni. După ce răspunse favorabil cererii acestuia din urmă, episcopul îl primi pe generalul Narses, un uriaş cu fața pătrățoasă, împodobită cu o fină barbă neagră.

Asprimea militarului de carieră era dublată de o ținută impunătoare, în ciuda lipsei brațului stâng pe care generalul îl pierduse într-o luptă corp la corp cu un egiptean care refuzase să-şi dea pământul armatei. Narses se bucura de o reputație fără pată. Împăratul îi prețuia severitatea şi devotamentul, iar soldații săi îl iubeau. Cariera sa, deja îndelungată, nu fusese umbrită de nicio înfrângere. Tenace, scrupulos, nu pornea la luptă înainte de a cerceta pe-ndelete situația. Unii îl socoteau mărginit şi de o inteligență mediocră, dar episcopul nu se lua după judecata altora.

Theodor râmase aşezat la masa de lucru. Narses, în picioare, îşi ținea ochii uşor plecați.

– Vă place la Elefantina, generale?

– Nu contează. Îndeplinesc ordinele prefectului.

– Şederea dumneavoastră s-ar putea dovedi mai lungă decât se prevăzuse. V-a spus vreun cuvânt despre asta?

– Ne vorbim puțin. El comandă, eu mă supun.

– Veți face la fel şi cu mine?

– Răspundeți de garnizoana de aici. Aşadar, trebuie să lucrăm împreună.

– Aşa susțin şi eu. Luați loc.

– Îmi place să stau în picioare.

– Vreți puțin vin?

– Nu beau niciodată.

Episcopul se ridică.

– Să mergem pe terasă, generale.

Înconjurat de o bordură înaltă, acoperişul plat al locuinței episcopale domina oraşul. Alături de Theodor, Narses contemplă Elefantina, grupurile de case albe înghesuite unele într-altele, pâlcurile de acacia şi

întinderile de palmieri, malurile abrupte ce mărgineau Nilul, taberele fortificate. Deşi chipul generalului nu trăda nicio emoție, episcopul îi simți tulburarea. Cine n-ar fi gustat asemenea privelişte? în clipa de față, Narses îşi dorea să protejeze această provincie scăldată în culorile veşniciei şi să-şi petreacă aici bătrâneţile în linişte. El, soldatul rătăcitor, descoperise, în sfârşit, pacea.

– Sunteți un om cinstit, generale.

– Aşa se spune.

– Cum vi se pare purtarea prefectului?

– E superiorul meu.

– Sunteți un bun creştin?

Narses se încruntă.

– Vă îndoiți?

– Totuşi, purtarea lui Maximin v-a nedumerit, cu siguranță.

– Nu sunt în măsură să-mi dau cu părerea.

Narses acceptă să se aşeze pe o bancă de piatră, sub un umbrar de viță.

– Aveți o experiență prea bogată, generale, ca să nu țineți seama de spiritul unui loc. Elefantina pune mare preț pe puritatea credinței sale creştine.

– Şi totuşi, îngăduie existența unei comunități de evrei şi a ultimului templu păgân.

– Detest fanatismul, cred în convertirea inimilor şi pentru asta muncesc fără odihnă. Dar sunt, totodată, un supus devotat al împăratului, ca şi voi, generale. De ce să nu lăsăm să piară de la sine aceste rămăşiţe ale trecutului? Timpul e mai eficient decât forța. Tocmai de aceea nu trebuie ațâțată flacăra care e pe cale să se stingă. N-ați putea să-l puneți în gardă pe prefect?

– Ar însemna lipsă de respect față de ierarhie.

– Ştiți că s-a îndrăgostit de marea preoteasă din Philae şi că plănuieşte să redea insulei privilegiile înlăturate prin lege?

Militarul tresări.

– Nu cumva… vă pripiți spunând aşa ceva?

– A minți e un păcat, a te face că nu vezi, la fel. Dacă stăm cu mâinile în sân, riscăm să vedem cum se dezlănțuiesc pasiunile.

Narses îşi pierdu sângele rece; discuția îl tulbura. Se temea de vorbitul pe ocolite şi fugea de diplomați. Dezvăluirile episcopului îi depăşeau însărcinările. Să se răzvrătească împotriva superiorului său însemna înaltă trădare, să se pomenească prins în lupte sângeroase cu populația îl dezgusta.

– Să sperăm că Maximin îşi va recăpăta judecata limpede. Avem amândoi încredere în el, nu? O să mă îngrijesc mai departe de Philae. Peste câteva zile, am să-l primesc pe marele preot. Sunteți singurul căruia i-am mărturisit asta şi e de preferat ca totul să rămână între noi.

Narses nu scoase niciun cuvânt. Iar tăcerea îl făcea complicele episcopului.

CAPITOLUL 11

Aşa cum ceruse Sabni, corabia ce-l aduse de pe insulă se opri la oarecare distanță de malul abrupt. Marele preot trecu într-o barcă ocupată de soldații episcopului, care îl purtă până la intrarea în templul lui Khnum, cel mai vast monument faraonic din Elefantina, căzut acum în ruină. Stâlpi sparți, coloane

tăiate în bucăți cu fierăstrăul, grinzi şi fragmente de sculpturi răspândite pe pământ zăceau părăsite ca mădularele retezate ale unui trup uriaş. Sanctuarul stăpânului cataractei şi al valului binefăcător al inundației fusese distrus întâi de romani, apoi de creştini. După spusele vrăjitoarelor, prin preajmă bântuiau duhuri având cuțite asupra lor. Nimeni n-ar fi trebuit să dea crezare unor asemenea născociri; totuşi ruinele rămâneau pustii. Niciun egiptean nu s-ar fi aventurat într-acolo. Cât despre cuceritorii bizantini, acest trecut învăluit în tristețe nu era pe gustul lor.

Nici episcopul, nici Sabni nu se temeau de trimişii zeului-berbec. Primul pentru că le-ar fi opus crucea lui Hristos, cel de-al doilea pentru că ştia formulele prin care să-i liniştească. Amândoi prietenii aveau siguranța că se vor bucura de o linişte deplină, departe de orice ureche curioasă. Se aşezară unul lângă altul pe marginea unui naos din granit roz prăbuşit pe o parte.

– Vasăzică, ai primit rangul de mare preot.

– Bătrânul preot mi-a cerut-o, iar Isis a încuviințat.

– Cum să lupt împotriva acestei noi nebunii? Mai bine de douăzeci de ani, Philae s-a lipsit de un mare preot. S-ar zice că vrei să trezeşti la viață comunitatea.

– Asta e singura mea datorie: sa transmit inițierea pe care strămoşii noştri ne-au lăsat-o moştenire.

Theodor culese de jos o aşchie de granit şi o aruncă departe.

– Tu semeni cu această piatră care nu poate să se mişte singură, fiind sclava mâinii care o apucă. Eşti un biet conducător al unei adunături de bătrâni în pragul morții. Dacă scrisoarea ta prostească ar fi căzut în mâinile prefectului, te-ai afla deja în temniță.

– Demnitatea mea de mare preot…

– Aşa ceva nu mai exista, Sabni! Eu deţin singura autoritate religioasa în acest ţinut.

– Tu domneşti peste creştini. Eu, peste egipteni. Nu contează numărul, acum suntem deopotrivă. De aceea mă bizui pe un răspuns binevoitor la cererea mea.

Mâhnit că nu-l putea smulge pe Sabni din visul său nesăbuit, episcopul îl asculta cu uimire.

– Unele părţi ale templului sunt în stare proastă. Pentru acoperişuri am nevoie de trunchiuri de palmier din care vom tăia noi înşine scânduri. Pentru uşi nu ne putem lipsi de lemnul de acacia şi de sicomor, iar câţiva brazi din Asia vor sluji la refacerea sipetelor rituale. Mi-ar mai trebui, totodată, vreo sută de blocuri de gresie ale căror măsuri am să ţi le dau.

Marele preot culese de jos, la rândul său, o aşchie de granit.

– Biserica ta n-a fost construită pe o piatră?

O cută adâncă brăzdă fruntea episcopului.

– Pentru ce această sfidare?

– E o cerere oficială.

– Şi ţi-ai închipuit vreo clipă că ţi-o voi îndeplini?

– Nu-mi pierd nădejdea că te voi convinge.

– Lemnul şi piatra sunt materiale rare, foarte scumpe, folosite numai pentru lucrările armatei şi construcţiile publice. Dau socoteală pentru cheltuieli în faţa prefectului.

– Templul aparţine divinităţii, aşa că doar în faţa ei vom da socoteală şi tu, şi eu când se va încheia şederea noastră pe acest pământ. Locaşul ei trebuie să fie cel mai frumos şi mai bogat; niciun material nu e îndeajuns de splendid pentru a o cinsti.

– Dumnezeu nu locuieşte într-un templu, Sabni. El S-a făcut om pentru ca omul să devină Dumnezeu. Nu eu trăiesc, ci Hristos trăieşte în mine.

– Câtă trufie! Iată trădarea cea mai mare a creştinismului; adorarea omului. El nu-i divin, Theodor! Nici tu, nici eu nu suntem făcuți după chipul lui Dumnezeu; doar templul, construit potrivit Legii, este simbolul Principiului.

– Tu L-ai închis pe Dumnezeu într-un templu, eu L-am făcut să iasă de acolo. Tu L-ai izolat în cercurile de inițiați, eu L-am arătat tuturor oamenilor.

– Coborându-te la mintea neştiutorilor, a gloatei, te asemeni unui războinic care nu se gândeşte decât la o victorie uşoară, fără să ceară sprijinul zeilor.

– Omul trebuie să-şi arate slăbiciunea, a scris apostolul Pavel, pentru ca puterea lui Hristos să pogoare asupra lui.

– Pavel… Din pricina lui religia ta a devenit fanatică şi doctrinară. Nu exista soi mai rău decât asupritorii convertiți.

– Critica ta nu are temei. Lumea nu-l cunoştea pe cel trimis în ea înainte ca acesta să se nască; el a devenit om fără a înceta să fie Dumnezeu. Din pântecele sale, ca dintr-un cer, Maria L-a născut în chip divin. O altă lumină s-a ivit şi ar fi o sminteală s-o tăgăduieşti.

– Maria e fiica lui Isis. Mâine sau peste o mie de ani, marea zeiță va călăuzi iarăşi lumea spre o credință fără dogmă.

– Mulțumită câtorva inițiați fără viitor?

– Aminteşte-ți de Scripturile tale: un singur dreptcredincios e de ajuns.

– Isis a murit, iar ultimii ei adepți o să dispară şi ei

curând.

– Asta e vestita îngăduință pe care o propovăduieşti?

– Vreau să vă salvez pe tine şi comunitatea ta, nu şi ideile voastre vătămătoare, ce otrăvesc spiritul. Când vă veți elibera de ele, adevărata credință o să vă lumineze inimile.

– Până acum ea a răspândit sânge şi lacrimi. Bizanțul e la fel de crud ca Roma. În vremea faraonilor, Egiptul era frumos, bogat şi fericit. De la țăran până la rege, toți împărtăşeau acelaşi sentiment sacru, omul simplu prin mijlocirea unei statui înălțate pe câmp, înțeleptul prin contemplarea luminii ascunse în templu. Uită-te la țara mea, Theodor, uită-te la țara noastră... sărăcită, asuprită, ruinată! Canalele nu mai sunt curățate, câmpurile nu mai sunt irigate, cei bogați se poartă ca nişte fiare, violența triumfă, satele sunt murdare şi pline de păduchi, slujbaşii calcă legea în picioare şi se lasă cumpărați. Unde se ascunde olarul Khnum care, cu brațele sale zdravene, umplea Egiptul de bucate? Aminteşte-ți de Legea noastră: să dai pâine celui înfometat, veşminte celui gol, o barcă celui care nu poate să treacă apa, un sicriu celui care n-are urmaşi. Acum oamenii iau neştiința drept cunoaştere şi ce-i vătămător drept folositor. Ei se hrănesc cu moarte, se îndestulează cu ea în fiecare zi. Eşti bucuros, îi aduci mulțumiri zeului tău pentru asta?

– Creația nu e lipsită de cusururi.

– Omenirea o murdăreşte. Faraonul clădea cerul şi pământul, cu prețul unei munci neîncetate. Făcându-l pe fiecare om să creadă că-L poartă pe Dumnezeu în el, împingi universul spre cele mai rele neînțelegeri.

– Hristos ne învață dragostea față de aproapele, se

pare c-ai uitat.

– Grecii se mulțumesc cu vorbe frumoase. Egiptul cere fapte, oameni dornici să se formeze pe ei înşişi tăind piatra şi lemnul. A închide templele înseamnă a seca un izvor neprețuit.

– Vrei să spui că Egiptul păgân va fi piatră de temelie a lumii?

– Dacă nu erai convins de lucrul acesta, ai mai fi rămas aici?

Episcopul privi în depărtare. Grămezile de blocuri de piatră ale cataractei împiedicau vederea să răzbată până în zare. Sanctuarul lui Khnum respira încă; o răsuflare slabă, ce abia se simțea, se strecura printre capitelurile fărâmițate şi coloanele împrăştiate.

– De ce nu distrugi insula Philae, Theodor?

– Pentru că eşti prietenul meu…

– Nu există şi un alt motiv? Nu cumva cauți să păstrezi ultimele rămăşițe ale trecutului tău?

Episcopul îşi ascunse fața în palme.

– Procesiunea… şi, acum, rangul de mare preot, planul primejdios pe care ai de gând să-l înfăptuieşti… de ce-mi îngreunezi în felul acesta sarcina?

– Pentru a te sili să alegi.

– Învață să te opreşti la timp, Sabni! Armata lui Maximin nu e o nălucire. Sunt nevoit să-i dau ascultare.

– Am încredere în tine. Tu nu asculți de nimeni, decât de tine însuți. Voi primi lemnul şi piatra care-mi trebuie?

– Nu. Dacă Philae s-ar nărui ar fi cea mai mare bucurie a mea.

– Pe curând, Theodor.

Sabni se îndepărtă cu pas rar şi apăsat. Bătrânul preot nu se înşelase: tânărul avea înfăţişarea unui mare preot.

CAPITOLUL 12

Luna mai se apropia de sfârşit. Ţăranii continuau secerişul şi începeau treieratul. O întrebare îi frământa însă pe toţi: cât de puternică o să fie inundaţia? Va şti episcopul să atragă bunăvoinţa apelor şi să le stăpânească precum faraonii şi marii preoţi ai lui Isis? Theodor îşi dădea seama că el era marea pricină de nelinişte şi că în jurul lui se învârteau discuţiile din oraş. Oamenii mâncau seara târziu şi stăteau de vorbă în pragul caselor, bucurându-se de răcoarea nopţii. Dar jocurile şi glumele se împuţinau pe măsură ce se apropia clipa hotărâtoare, cea de care atârna soarta întregului popor. Vor avea parte de belşug sau de foamete în anul următor? Teama creştea. Apăsaţi de griji, oamenii îşi ieşeau repede din fire. Ici şi colo se iscau încăierări, potolite numaidecât cu asprime de către soldaţi. Mulţi îşi pierduseră somnul şi tot soiul de nebuni străbăteau satele prezicând cele mai cumplite nenorociri. Astrologii, a căror artă fusese condamnată de Biserică, tăceau.

Maximin invită autorităţile provinciei la un ospăţ vrednic de cele mai alese banchete din Alexandria. Niciun diacon, niciun înalt ofiţer, niciun proprietar înstărit nu lipsea. Făcând act de supunere, într-un fel cât mai bătător la ochi, căpătau siguranţa că-şi vor păstra privilegiile şi întrevedeau o sporire a bogăţiei sau o ridicare în rang. Theodor admira iscusinţa lui

Maximin, care cunoştea cariera fiecărui oaspete şi îi lăuda meritele. În mai puțin de trei săptămâni, prefectul cercetase arhivele episcopului. Cei care-şi închipuiseră că vârsta îi slăbise ținerea de minte şi puterile recunoscură în sinea lor că se pripiseră. În singurătatea pe care şi-o impusese până de curând, Maximin adunase informații despre casta conducătoare.

Vinul şi berea curgeau în valuri. Mesenii fuseseră îmbiați cu zece feluri de came şi de peşte, apoi se desfătaseră cu fructe şi prăjituri. Când zorii stăteau să răsară, Maximin îl rugă pe episcop să-l urmeze în odaia sa de lucru.

– N-ați băut deloc, Sfinția Voastră.

– Rangul de episcop cere cumpătare, dar nu şi cel de prefect. Totuşi, n-ați gustat aceste vinuri minunate.

– O să vină şi vremea plăcerii, mai târziu.

Vasta încăpere unde lucra prefectul semăna, în modul cum era rânduită, cu cea a lui Theodor.

– Apreciez felul în care conduceți administrația, Sfinția Voastră. La drept vorbind, n-am cunoscut pe cineva mai priceput. Mă iertați că v-am imitat.

– Îmi faceți chiar o mare onoare.

– Uneori o atare rigoare nu-i este de folos autorului ei.

– Cum adică?

– Am observat fără greutate că oamenii de vază din acest ținut se află cu toții sub influența voastră. Cel puțin jumătate din pământuri vă aparțin.

– Nu mie, ci Bisericii, îl corectă Theodor.

– Cumpărați mult şi repede, le asigurați provizii şi veşminte soldaților din Elefantina. Cine ar căuta să vă

facă rău sau să vi se împotrivească ar fi înlăturat numaidecât.

– De ce l-ar înfrunta cineva pe mijlocitorul Domnului? Iubesc această provincie. Ţelul meu e s-o văd înflorind. Greşesc?

– După o primă verificare a socotelilor, n-am nicio învinuire să vă aduc. Sunteţi mai iscusit decât vistiernicul împăratului. La Bizanţ aţi fi ministru, aveţi însuşirile unui viitor patriarh al Alexandriei. Dar există un lucru pe care nu-l încuviinţez.

– Care?

– De ce asupriţi insula Philae?

Theodor strânse în mâna dreaptă crucea pe care-o purta.

– Aţi oprit transportul de pânză de în, aţi refuzat să daţi lemn şi piatră pentru repararea templului... V-am văzut decretele.

– Nu sunt un secret. Crainicii le-au citit în piaţa cea mare.

– Îi supuneţi pe membrii comunităţii la chinuri.

– Asemenea învinuiri mă surprind. Trebuie să vă aduc aminte că e vorba de nişte păgâni?

Furios, prefectul se plimba încoace şi-ncolo.

– Am fost nevoit să vă aprob hotărârile.

– N-aveţi de ales, într-adevăr. Ele respectă dorinţele împăratului.

– Nu şi pe ale mele.

Theodor nu-şi ascunse indignarea.

– Un prefect, un slujitor al Imperiului, vorbeşte astfel?

– Un lucru mă miră: n-aţi închis templul, deşi puteaţi să ordonaţi ca locuitorii lui să fie alungaţi repede şi

pentru totdeauna de acolo. Aşadar, ceva vă împiedică. La rândul meu, doresc să obțin favorurile lui Isis. Întrucât ne aflăm de aceeaşi parte, haideți să câştigam timp şi să găsim o cale care să ne mulțumească pe amândoi.

* * *

Dat fiind că somnul nu se lipea de el, Theodor îşi petrecu noaptea la masa de lucru. Puse în ordine câteva documente răzlețe, cântări nevoile oraşului pentru lunile următoare, verifică lista pământurilor şi se rugă Domnului.

Numele celor care nu-şi plătiseră dările erau subliniate cu cerneală roşie. Şi de astă dată se va folosi de soldați ca să-i silească să plătească. Faptul că prefectul îi cerceta socotelile nu-l stingherea deloc pe episcop, care, prin firea lui şi aşteptându-se la o verificare de acest fel, obişnuia să nu ascundă nimic. În tot ce făcea respecta legea de care se folosea cu dibăcie. Pericolul se afla în altă parte: Maximin îşi pierduse capul. Nebunia lui părea cu atât mai mare cu cât dădea impresia unui om stăpân pe el însuşi. Şi totuşi, prefectul nu se gândea decât la Isis, mergând până la a-şi uita îndatoririle față de împărat. O pasiune smintită, lipsită de viitor. O pasiune ce-l făcea pe Maximin la fel de greu de stăpânit ca un pai rătăcind în voia vântului. Din pricina acestei iubiri neaşteptate, Philae devenea un măr al discordiei. Templul, pe care Theodor reuşise să-l cufunde într-o umbră protectoare, aproape în uitare, atrăgea iarăşi atenția tuturor.

Maximin nu mai era decât un tinerel pe care orice îl

mişca. Sentimentele sale pentru marea preoteasă îi ştergeau tot trecutul. Isis, cea atât de frumoasă, de atrăgătoare, învăluită în magia zeiței pe care o slăvea! Episcopul înțelegea vraja, dar ea risca să stârnească furia creştinilor pe care el, Theodor, n-ar fi avut, la o adică, dreptul s-o înăbuşe.

Pe deasupra, nu mai avea nicio înrâurire asupra lui Sabni. Devenind mare preot, prietenul său se schimbase, îşi lua sarcina în serios, se hrănea cu amăgiri şi visa la isprăvi cu neputință de înfăptuit. Oare Isis îi încuraja planurile ce duceau cu siguranță la pieire sau păstra măsura şi tăcerea, armele ei cele mai puternice?

Lui Theodor îi părea rău că n-o întâlnise niciodată. Între singurătățile lor se legase un dialog mut. Fiecare pricepea, de la depărtare, ce avea celălalt de gând, dar Sabni şi Maximin le încurcau jocul.

Oare Philae însemna o părticică din el însuşi? Philae, un templu păgân, imagine a unei credințe pe care nu izbutise s-o smulgă din taina cea mai adâncă a sufletului său? întrebări fără rost. Convertindu-se la creştinism, îşi schimbase viața. Lăsându-se pătruns de dragostea pentru Hristos, îşi închinase viața unei învățături sfinte, care va stârpi greşeala chiar şi din inimile celor mai încăpățânați.

Încercări grele se întrezăreau, dar Theodor nu se temea de ele. Îşi va smulge prietenul din ghearele unui destin tragic, va converti insula Philae fără a întrebuința forța şi-l va împiedica pe Maximin să săvârşească vreun rău. Şi pentru că Dumnezeu îl ajuta, episcopul o să reuşească.

CAPITOLUL 13

La mijlocul lunii iunie, într-o zi peste măsură de călduroasă, Nilul îşi schimbă culoarea. Apa căpătă o nuanță brun-roşcată şi debitul fluviului crescu, aducând cu sine noroi şi mâl. Muncile agricole se opriră. La Philae, Isis privea spre Sirius, steaua principală a constelației Câinelui, al cărei răsărit vestea începutul inundației, hrănită de sudoarea şi limfele ieşite din trupul lui Osiris ucis. Când soția zeului vărsa lacrimi de durere, unirea lor se celebra din nou, iar pământul Egiptului primea sămânța dătătoare de rod.

Episcopul îi sili pe țărani, pe vânzătorii ambulanți şi pe meşteşugari să ia parte cu toții la curățarea canalelor şi a bazinelor de irigație în care urma să fie reținută apa. În cele mai multe provincii, nimeni nu se mai îndeletnicea cu asemenea munci grele care, în vremea faraonilor, făcuseră din Egipt o imensă oază în inima deşertului. Mai bine de jumătate din terenurile cultivate se pierduseră din această pricină, împovărați de corvezi, oamenii nu mai lucrau cu tragere de inimă pentru o stăpânire care-i asuprea cu fiecare an tot mai mult. Theodor lupta în felul său împotriva nedreptății. Ținutul Elefantinei semăna, pe alocuri, cu paradisul pământean pe care dinastiile regale îl creaseră. Munca şi banii nu erau de-ajuns pentru că oamenii simțeau cel mai mult nevoia unei credințe care să-i înflăcăreze. Şi cine, dacă nu Hristos, le-o putea oferi?

La o săptămână după ce apele începuseră să se umfle, Theodor şi Maximin coborâră cele nouăzeci de trepte ale scării nilometrului. Pe pereții săi, gradațiile în coți îngăduiau să se calculeze înălțimea revărsării. În

acest puț săpat în piatră se păstrau, prin inscripțiile gravate adânc, urmele inundațiilor trecute. Fiecare cunoştea pe de rost litania: 12 coți însemna foamete, 13 – burtă flămândă, 14 – bucurie, 15 – sfârşitul grijilor, 16 – fericire deplină. Theodor se rezemă de peretele umed şi cercetă liniile crestate la depărtare de un cot, aflate pe peretele din față. Experiența dobândita în ultimii ani îl ajuta să facă o previziune.

– Aşadar, ce ne aşteaptă? îl întrebă Maximin, cu nelinişte.

Nedumerit, episcopul începu iar să socotească.

– Vorbiți, vă rog!

– Am ajuns la nişte rezultate de necrezut. Am să mă întorc mâine. Până atunci apa va urca.

Dar şi a doua zi, şi a treia zi, Theodor obținu aceleaşi cifre. La stăruința prefectului, fu nevoit să-şi mărturisească bănuielile: trebuia să se aştepte la tot ce putea fi mai rău.

* * *

Toți pândeau zadarnic să vadă apele maiestuoase revărsându-se năvalnic, trecând peste maluri, întinzându-se peste câmpuri şi preschimbând valea într-un lac din care să răsară ici şi colo doar satele construite pe movile de pământ. Îşi puneau nădejdea în duhul Nilului care, luând cu asalt cerul, îneca şobolanii şi insectele, purifica pământul, depunea mâlul roditor şi pregătea încolțirea grâului, simbol al renaşterii lui Osiris.

Dar nivelul apei rămânea nefiresc de scăzut. Nu va atinge nici unsprezece coți, dacă episcopul nu se

înşelase. Avea să fie o foamete cumplită. De aceea demnitarii se adunară într-un consiliu la care asistă şi prefectul.

– Cum stăm cu rezervele de grâne?

– Sunt aproape terminate.

– Din lipsă de prevedere?

– Nu, ci pentru că recoltele trecute n-au fost dintre cele mai bogate. Iar Imperiul ne-a pus dări grele.

– Lăsând la o parte grânele, mai avem ceva?

– Alexandria ne sărăceşte.

Prefectul hotărî măsuri grabnice. Armata trebuia să primească provizii înaintea tuturor, aşa că în iulie doar soldații vor mânca pe săturate. Rezervele de hrană ale provinciei fuseseră împărțite de către ofițerii de rang înalt, care se gândeau în primul rând la trupele lor. Populația se arătă nemulțumită, întrucât ei nu-i rămâneau decât smochine uscate şi pâine tare.

În ultima zi din iulie, Maximin îl chemă la el pe episcop. Orice speranță într-o recoltă bună era pierdută. Copiii şi bătrânii mureau pe capete. Forțele de ordine se văzuseră nevoite să înăbuşe două încercări de răzmeriță, una într-un sat din apropierea cataractei, cealaltă într-un cartier mărginaş al Elefantinei. Numărul victimelor se ridica la zece, potrivit soldaților, şi la peste două sute, după spusele localnicilor.

Theodor observase că slujbaşii prefectului erau pe cât de leneşi, pe atât de nepricepuți. Dar cum să se mire, de vreme ce el însuşi îi recomandase lui Maximin? Cel mai bun mijloc de a-l ține la distanță era să-l înconjoare de oameni lipsiți de valoare, care să-l facă să-şi închipuie că numai el cârmuieşte provincia. Însă cine nu cunoştea provincia dinăuntru s-ar fi rătăcit în

hățişul administrației. Bizanțul adăugase atâtea legi celor date deja de Roma, încât doar episcopul izbutea să se mai strecoare prin acest labirint. Theodor avea grijă să încarce odaia de lucru a prefectului cu rapoarte fără rost. Cu cât Maximin va fi mai istovit, cu atât se va îngriji mai puțin de Philae.

Alături de Maximin stătea generalul Narses, cu barba lui neagră tăiată fin. Episcopul simți dușmănia celor doi bărbați. Nu reușise să-i întărâte unul împotriva celuilalt şi acum se aştepta la un atac în toată regula din partea lor. Oare Theodor nu reprezenta pentru ei cel mai potrivit țap ispăşitor?

– Poporul crâcneşte, Sfinția Voastră.

– Garnizoana îşi va face datoria.

– Oare va trebui să înfrunte o răscoală?

– Împăratul urăşte astfel de întâmplări neplăcute.

– Voi păstra ordinea, dar această recolta jalnică descurajează trupele lui Narses.

Generalul încuviință.

– Se şopteşte că un blestem apasă asupra Elefantinei. Unii oameni de-ai mei sunt foarte superstițioşi şi-şi pleacă urechea la spusele celor care cobesc. Cică furia vechilor zei ar fi pricinuit foametea.

Episcopul îi privi țintă, cu asprime.

– Nădăjduiesc din inimă că nu dați ascultare unor asemenea nerozii, nu?

Nici prefectul, nici generalul nu răspunseră. Maximin rupse într-un târziu tăcerea.

– O răzmeriță ar zădărnici misiunea pe care mi-a încredințat-o împăratul.

– Şi ce propuneți?

– M-am plimbat pe străzile oraşului şi-am vorbit cu

localnicii. Pentru a alunga soarta cea rea, să cerem ajutorul marii preotese din Philae. Ea cunoaşte formulele care vor face apele să crească. S-o lăsăm să celebreze vechiul ritual.

– Magia neagră se pedepseşte cu moartea, le reaminti Theodor. De ani întregi mă lupt să înlătur obiceiurile astea blestemate, iar voi aţi cuteza să le readuceţi la viaţă, fără a ţine seama de legile divine şi omeneşti?

– Împrejurările ne silesc, grăi, răspicat, prefectul.

Oferindu-i lui Isis prilejul de a-şi arăta priceperea şi de a dovedi că vechea religie dăinuie încă, spera să-şi atragă favorurile ei.

– Înţelegeţi care sunt riscurile?

Maximin îşi îndulci tonul.

– Cum ar putea o tânără neînarmată să ameninţe siguranţa oraşului? Poporului îi plac superstiţiile. Apariţia ei va linişti spiritele. Apoi o să se întoarcă pe insulă.

– Nesocotiţi puritatea credinţei creştine, care nu va răbda o atare jignire.

– Şi eu sunt creştin, i-o întoarse Maximin. Isis nu va converti pe nimeni. Deşi a trăit retrasă, se bucură încă de preţuire. Ca aliată de-o zi va sluji cauza păcii. Îl vom înştiinţa pe împărat că această regiune se supune fără crâcnire.

– Vă înşelaţi. Isis nu va cădea la-nvoială cu noi şi se va folosi de şansa pe care i-o oferiţi pentru a proclama atotputernicia zeiţei. Iar urmările…

– Atât de puţină încredere aveţi în enoriaşii dumneavoastră?

– Buruienile cresc repede.

– Să ne unim forţele atunci.

– Nu sunt sigur că pot să vă ajut.

Maximin se încruntă.

– Nu cu slujitorul Bisericii vorbesc, ci cu un om care trebuie să-mi asculte ordinele. Nu vreau să mă gândesc la un refuz care ar atârna la fel de greu ca o dezertare.

Narses puse mâna pe mânerul săbiei sale. Episcopul pricepu că generalul n-ar fi şovăit să-şi folosească arma împotriva sa.

– Temerile de care pomeneați nu sunt îndreptățite, rosti el cu glas înghețat.

CAPITOLUL 14

Isis, înveşmântată într-o rochie lunga, alba, descinse de pe corabie la poalele celei mai înalte coline din Elefantina. Generalul Narses şi o trupă de pedestraşi îi asigurau paza. În grotele din vecinătate trăiau vreo zece eremiți pe care soldații îi scoseseră de-acolo cu forța şi-i închiseseră într-o cazarmă. Astfel, ei nu aveau să ştie despre ritualul celebrat de marea preoteasă din Philae care primise propunerea prefectului în schimbul merindelor. Câțiva membri ai comunității de pe insulă se stingeau văzând cu ochii, iar alții nu mai aveau putere să muncească.

Înaintea plecării lui Isis, o corabie încărcată cu legume, fructe şi făină acostase lângă templu, iar Sabni supraveghease descărcarea ei. În vreme ce frații şi surorile se bucurau de prima lor masă mai sățioasă din ultimele cincisprezece zile, marea preoteasă plecă spre necunoscut. Tatăl ei se împotrivise, convins că Maximin o atrage într-o capcană, dar prefectul îşi ținuse deja cuvântul reluând transporturile către

insulă.

Din vârful colinei priveliştea era grandioasă. Nilul curgea, molatic, printre malurile abrupte. În depărtare, oraşul se desena în verde şi alb. În această perioadă a anului, lipsa apei dădea naştere pe câmpuri unor pete brune. Pretutindeni, deşertul biruia.

– Minunat ținut! socoti Maximin, cu mâinile încrucişate la spate, privind în vale.

– Zeii şi l-au ales drept locaş, îi aminti Isis, care stătea alături de el.

Pedestraşii care se opriseră la câțiva paşi în urma lor, nu vedeau şi nu auzeau nimic. Prefectul nu îndrăznea să-şi îndrepte ochii spre tânăra femeie, a cărei simplă prezența îi răspândea foc prin vine. Durerea era pe cât de sfâşietoare, pe atât de plăcută.

– Inundația va fi prea slabă, mii de oameni o să moară de foame. Nu vor exista recolte pentru că spicele se vor usca. Copiii au început deja să plângă, iar bătrânii sunt abătuți. Insectele se înmulțesc. Trebuie să faceți ceva, Isis.

– Prea târziu.

– Dar lacrimile zeiței nu vor stârni creşterea apelor?

– Am lăsat să treacă momentul potrivit.

– Dar nu există un ritual de salvare?

– Să se pună la cale o procesiune, să-i fie oferite fluviului came, prăjituri, fructe şi statuete de femei cu care el să se împreuneze... dar toate acestea ar fi trebuit neapărat înfăptuite când apele începeau să-şi schimbe culoarea.

– Şi nu ne rămâne nicio cale de scăpare?

– Una singură, folosită de Imhotep acum mai bine de 3000 de ani, în vremea celei mai cumplite secete care a

pus în primejdie tronul Faraonului. Trebuie să mergem la izvoarele Nilului.

* * *

– E o legendă, se împotrivi Theodor. Izvorul Nilului nu se găseşte la Elefantina.

Maximin se arătă de neclintit în hotărârea lui.

– Ceea ce ochii noştri văd e, adesea, înşelător. Isis spune că puterea fluviului se află ascunsă într-o grotă din apropiere. Iar Sfinția Voastră a poruncit ca intrarea să fie astupată.

– Nici nu se putea altfel. Păgânii se adunau acolo în fiecare an, înainte ca apele să se umfle, şi celebrau ritualuri satanice.

– Marea preoteasă e gata să se ducă la grotă şi să implore duhul Nilului.

– N-am să îngădui această înşelătorie.

– Mii de vieți sunt în joc. Însăşi existența provinciei atârnă de inundație. Lăsați-o pe Isis să facă aşa cum ştie. Ea deține cheile care nouă ne lipsesc.

– Sunteți creştin. Cum puteți să rostiți asemenea vorbe?

– Împrejurările ne silesc, vă repet. Să destupăm intrarea în grotă.

– O gură a infernului…

– Renunțați la superstiții, Sfinția Voastră.

– E un ordin?

– Care trebuie executat fără întârziere.

* * *

Ea era marea preoteasă. El – episcopul. Ea nu-şi coborî ochii, aşa cum făcea o bună credincioasă, iar Theodor uită de predica pe care şi-o pregătise.

Nu schimbară între ei niciun cuvânt, grăbiți să scape de o sarcină delicată ce-i silea să se alieze.

Locul unde se afla grota sfântă era un secret, cunoscut doar de câțiva oameni. Aşezată în capătul răsăritean al insulei şi apărată de un pinten stâncos, peştera avea o singură intrare foarte strâmtă, prin care se putea strecura numai o persoană măruntă şi zveltă. Doar Maximin, Theodor, Isis şi un meşter pietrar apucară pe cărarea pierdută ce ducea într-acolo.

Dădură la o parte o mulțime de crengi şi de buruieni înainte de a ajunge la o mică esplanadă ascunsă în dosul unor tulpini de papirus înalte de şase metri. Isis îşi călăuzi însoțitorii prin acest labirint în care şi cea mai dibace iscoadă s-ar fi rătăcit.

La vederea sălaşului zeului-berbec Khnum, care elibera valurile ridicându-şi sandaua, inima preotesei tresări de bucurie. Din întreaga insulă a Elefantinei, nu cunoştea decât acest loc retras. Tatăl ei o adusese aici de trei ori înainte ca episcopul să poruncească închiderea grotei.

Theodor îi ceru meşterului să scoată blocurile de piatră pe care tot el le îngrămădise acolo, ca să astupe gura peşterii. Când aceasta fu descoperită, Maximin se nelinişti.

– Aveți de gând să intrați, Isis?

– Nu înainte de a primi un semn. Nu vorbeşti cu un zeu folosind cuvinte omeneşti.

Pietrarul se îndepărtă puțin şi se aşează jos. Marea

preoteasă îşi strecură braţul înăuntrul peşterii şi scoase două vase mici, pe care le puse de-o parte şi de alta a intrării. Unul conţinea apa cerului, celălalt apă din Nil. Episcopul nu părea să se simtă în largul său şi-şi atingea fără încetare crucea de pe piept, ca şi cum s-ar fi pregătit să respingă apariţia vreunui demon.

– Cât timp e nevoie să aşteptăm?

– Nu ştiu.

Cu greu, trecu o oră. Prefectul, a cărui furie se domolise, gusta farmecul clipei. O admira pe Isis asemănând-o cu Cleopatra, ale cărei sublime portrete împodobeau sălile de ospăţ din locuinţele vechilor familii din Alexandria. În ochii lui însă, conturul feţei lui Isis se apropia mai mult de perfecţiune. Puritatea ei parcă ruptă din soare îl făcea s-o dorească şi mai mult, întrucât o ridica deasupra femeilor obişnuite.

Contemplând-o, simţea deja că o iubeşte cu nemărginitul respect al pasiunilor înflăcărate. Isis era a lui şi nu va aparţine nimănui altcuiva.

Theodor nădăjduia ca faptul de care se temea să nu se petreacă. În lipsa unui semn, marea preoteasă nu va intra în peşteră, iar Biserica nu va fi umilită.

Isis îşi păstra seninătatea. În sufletul ei încrederea lua locul speranţei. Nu numai că Philae nu va fi distrusă, dar îşi va recăpăta şi adevărata menire, aceea de a pregăti adepţi, de a-i iniţia în mistere şi de a transmite spiritul generaţiilor viitoare. Cum să nu se arate voinţa divină în atari împrejurări? Isis ducea o luptă surdă, fără arme şi fără vreo rană vizibilă, dar de rezultatul căreia depindea, poate, viitorul templului.

Preoteasa şi episcopul se înfruntau deschis pentru prima oară. Se preţuiau, dar se şi temeau unul de

celălalt. Frumusețea tinerei femei îl ului pe Theodor care, în sinea sa începu să înțeleagă patima nebunească a prefectului. Prelatul îşi dădu seama că Isis era înzestrata cu o voință de neclintit şi cu har de conducător. Dacă Sabni avea înțelepciunea s-o asculte, ar forma împreună un cuplu în stare de orice îndrăzneli, putând chiar să amenințe pacea religioasă în provincie.

Pe Isis o miră să întâlnească un potrivnic de asemenea talie, a cărui adevărată iscusință îi întrecea renumele, însuşirilor ce se cereau unui bun cârmuitor, Theodor le adăuga priceperea unui om de stat de a se mlădia după împrejurări şi forța nesecată a credinței. Duşman neînduplecat, se purta ca un luptător fără milă pe care niciun plânset nu l-ar fi mişcat.

– Iată şi semnul, observă Isis cu glas liniştit.

Maximin îi urmări privirea şi zări o viperă unduindu-se pe pământ. Marea preoteasă se lăsă într-un genunchi şi cu o mişcare iute o prinse de ceafă. Fără să vrea, prefectul se trase un pas îndărăt. Fluturând în aer şarpele ce se zbătea, Isis înaintă spre gura peşterii, dar Theodor îi tăie calea.

– Vă interzic să folosiți simbolul diavolului!

– Şarpele nu reprezintă răul, el se naşte din pământul primenit de revărsarea apelor. Trebuie să i-l duc, singură, duhului Nilului, păstrând tăcerea şi arătând respect zeului ascuns.

– Peştele lui Hristos a biruit reptila diavolului. O astfel de vrăjitorie este înşelătoare şi primejdioasă. Episcopul Elefantinei nu va da înapoi şi niciun ritual satanic nu-i va pângări oraşul. Îndepărtați-vă cu toții!

Impresionat de încrâncenarea prelatului, prefectul se

supuse. Isis aruncă vipera într-un desiş de papirus.

– Astupă crăpătura asta blestemată, îi porunci episcopul pietrarului. Amintirea acestui loc să piară pe vecie.

Apoi episcopul căzu în genunchi şi, agitând crucea, exorciza păgânul sălaş.

CAPITOLUL 15

La sfârşitul lunii august, începu culesul viilor. Niciun cântec nu se înălța din podgoriile în care de obicei domnea veselia. Țara întreagă se pregătea să îndure urmările celei mai slabe revărsări a fluviului din ultimele două sute de ani. Episcopul trebuia să adune cantitățile de grâu şi orz cerute de Imperiu. Locuitorilor provinciei nu le mai rămânea aproape nimic, iar rozătoarele pe care inundația prea sărăcăcioasă le lăsase în viață, vor da iama în culturi şi livezi.

Ce se petrecuse la grota sfântă, unde se aflau izvoarele tainice ale Nilului? După unii, Isis încercase în zadar să domolească furia lui Khnum, după alții, Theodor secase izvoarele ucigând duhurile ascunse în ape. Unii pretindeau că nici marea preoteasă, nici episcopul nu merseseră în acel loc misterios a cărui aşezare fusese uitată de multă vreme. Oamenii prefectului tăgăduiseră că Maximin fusese amestecat în această poveste scornită de iubitorii de bârfe. Cât despre singurul martor, un pietrar, nimeni nu-l mai văzuse de atunci în Elefantina. Doar generalul Narses ştia că episcopul îl surghiunise pe meşter în oaza Khargeh, de unde nu avea să se mai întoarcă niciodată.

Prefectul, care se închisese de bunăvoie în locuința

sa, ajunsese să se urască pe sine. De ce se purtase ca un laş, de ce o dezamăgise pe Isis, a cărei privire acuzatoare îl umilea încă şi ce dorea el cu adevărat acum, când mintea îi rătăcea fără rost? Un sentiment necunoscut, pe care nu reuşea să-l stăpânească, îl copleşi pe Maximin.

Obişnuit să comande trupele, nu putea să-şi poruncească lui însuşi. Tâmplele îi zvâcneau, iar în urechi îi răsuna neîncetat un bâzâit de parcă o insectă monstruoasă îl chinuia, fără să-i lase o clipă de răgaz. Isis năruise o carieră menită ordinii publice şi pusă în slujba statului. Prin câteva priviri, prin gesturi cu atât mai provocatoare, cu cât nimic nu-i ştirbea noblețea, prin chiar absența ei, tânăra femeie ațâța dorințele prefectului, devenind în acelaşi timp cu neputință de atins. Maximin avea obiceiul să culeagă femeile ca pe nişte fructe coapte, însă Isis îi răpise inima. În locul ei se căsca o prăpastie adâncă unde se iscase o furtună sălbatică. Pierzându-şi legăturile cu trecutul, prefectul simțea cum se naşte în el un alt bărbat care, plin de înverşunare, distrugea bucuros vechile sale convingeri.

Câteodată, Maximin reuşea să se îngrijească de treburile administrației. Episcopul îi trimitea o sumedenie de rapoarte despre terenurile cultivabile, bazinele de irigație, transporturile de mărfuri. Fiecare document vorbea pe-ndelete despre greutățile ivite la tot pasul şi era întocmit cu atâta migală, că ar fi fost pe placul şi celui mai cusurgiu slujbaş din Alexandria. Dar atenția lui Maximin slăbea repede, atrasă de chipul lui Isis. Cum să facă să se remarce în ochii ei?

I-ar fi fost uşor să ocupe insula, dar, alegând asemenea cale, ar fi pierdut-o pentru totdeauna.

Trebuia s-o ia de soție, iar ea trebuia să-l iubească.

Mai bine de jumătate din ogoare rămăseseră neacoperite de ape şi nu avea niciun rost să se însămânțeze pământul crăpat. Țăranii începeau să-şi părăsească terenurile şi să se îngrămădească în cartierele mărginaşe ale Elefantinei. În timpul unei mari liturghii, episcopul îl implorase pe Dumnezeu să le dea credincioşilor puterea de a trece peste nenorocire, apoi se îngrijise de împărțirea corectă a hranei. Philae îşi căpătă şi ea partea cuvenită, de parcă templul era un simplu sat ce ținea de administrația provinciei.

Priveliştea acestui ținut însetat şi ars de soare, a pantelor cu sclipiri roşcate, ce coborau spre un Nil prea slab pentru a le acoperi, făcu să încolțească în mintea lui Maximin un plan măreț: să pornească în căutarea aurului nubian, să-l mulțumească astfel pe împărat şi să-i ofere lui Isis o parte din prețiosul metal, trup al statuilor divine. Philae îşi va redobândi strălucirea de odinioară. Maximin găsise darul potrivit pentru nuntă.

Îl chemă pe Narses, îi dădu ordin să pregătească trupele şi să adune corăbii în stare să treacă peste cataractă.

Bucuroşi să iasă din lâncezeala în care zăceau de prea mult timp, soldații fură numaidecât pe picior de război. Dar generalul se lovi de încăpățânarea breslei luntraşilor, care nu-i cedară decât trei bărci în stare proastă. Celelalte aparțineau episcopului.

Furios, Maximin se năpusti în odaia de lucru a prelatului, adâncit în cercetarea spinoasei probleme a irigațiilor.

– Vreau toate corăbiile care există.

– Oraşul are mare nevoie de ele.

– Nu vă puneți de-a curmezişul în calea mea. Am să trec de cataractă.

– Nilul e prea scăzut. O să dați greş.

– Ba am să trec.

– Niciun luntraş nu se va învoi să vă ajute.

– Atunci am să-i iau cu forța.

Populația se înghesuia pe malurile abrupte ce mărgineau labirintul de stânci. Valurile, biciuite de vânt, se spărgeau de pietrele pe alocuri tocite, pe alocuri ascuțite, înainte de a țâşni în vârtejuri neaşteptate. Episcopul refuzase să fie de față la plecarea expediției. Deşi îl prevenise solemn de câteva ori pe Maximin, prefectul se încăpățânase să-şi ducă planul mai departe.

Soldații se urcară pe şalandele grele, anevoie de cârmuit. După ce verificase toate vasele pe care le avea la dispoziție, prefectul alesese acest fel de ambarcațiune grație robusteții sale. La proră, un luntraş încerca adâncimea apei cu o prăjină lungă.

Când prima şalandă se avântă spre cataractă, strigătele de încurajare se auziră din mulțime. Încrederea lui Maximin îi însufleți şi pe alții. Mulți credeau că o asemenea ispravă e cu putință, chiar dacă bătrânii o socoteau nebunie curată. Prefectul şi generalul priveau de la înălțimea unei măguri cum se desfăşoară lucrurile. Luntraşul, un om cu multă experiență, ocoli o stâncă uriaşă al cărei vârf era ascuns de apa noroioasă, se feri de un vârtej, se afundă într-un canal îngust şi lovi un bloc de granit. Generalul Narses îşi ținu respirația. Cârmaciul manevra cu

pricepere, în direcția unui curent din ce în ce mai puternic. La capătul unui al doilea canal, fluviul se potolea. Maximin credea că deja câştigase lupta cu valurile.

Dar omul de la proră îşi slăbi prea devreme atenția. Când observa stânca prelungă şi netedă ce zăcea aproape de suprafața apei nu mai avu timp să-i dea de ştire cârmaciului. Urlând, îşi azvârli prăjina şi se aruncă într-o parte. Şalanda se izbi de stâncă, se ridică şi se răsturnă. Mulți soldați pieiră striviți, alții se înecară. Următoarele două şalande, lăsate de izbelişte de către cârmacii lor, avură aceeaşi soartă. Neputincios, Narses privi cum oamenii săi mureau. Maximin închise ochii.

* * *

Peste două sute de pedestraşi dispăruseră în capcanele cataractei. Soldați încercați, demni de vestitele legiuni romane, eroi ieşiți neatinşi din cele mai crâncene bătălii, viteji veniți din cele patru colțuri ale Imperiului îşi găsiseră prosteşte sfârşitul în această învălmăşeală de stânci.

Deşi îşi pierduse jumătate din armată, Narses nu simțea nici pic de ură față de Elefantina. El, militarul zelos, se depărta puțin câte puțin de sarcinile sale şi în fața singurătății dogoritoare a deşertului, unde zarva bătăliilor trecute se pierdea, se cufunda într-o meditație, de la o zi la alta tot mai îndelungată.

Drumul lui Narses se oprea aici. De când intrase de bunăvoie în armată, la vârsta de doisprezece ani, nu încetase să străbată provinciile Imperiului în căutarea

unei glorii pe care destinul i-o dăruise cu generozitate. Campania de acum trebuia să-i întărească renumele în ochii împăratului care, în semn de prețuire, i-ar fi încredințat o slujbă liniştită şi încărcată de onoruri la Bizanț, asigurându-i o bătrânețe fericită. Dar Narses nu avea să mai părăsească Elefantina. Splendorile şi uneltirile din capitală nu-l mai atrăgeau. Pacea pentru care luptase o găsise aici, pe aceste pământuri pustii unde omul părea un oaspete nepoftit.

Maximin nu aruncă asupra nimănui vina pentru dezastru, recunoscându-şi greşeala în fața episcopului şi a generalului. Dar refuzând să se dea bătut după o atare înfrângere, le dezvălui noile sale planuri: să pregătească degrabă o nouă expediție.

– Niciun om de-al meu nu va părăsi garnizoana. Sunt dator să asigur paza supuşilor mei.

După ce stătuse multă vreme în cumpănă, episcopul distrusese raportul pe care voia să-l trimită la Bizanț ca să dea în vileag smintelile prefectului. Pe de-o parte raportul ar fi dus la rechemarea lui Maximin, dar pe de alta, magistrați şi militari ar fi fost trimişi aici ca să cerceteze faptele la fața locului. Theodor trebuia să se descurce singur şi să se descotorosească de potrivnicii săi fără ajutorul nimănui.

– Asemenea atitudine nu mă surprinde, Sfinția Voastră. Aşa că generalul şi cu mine vom aduce aurul din Nubia.

– Nu vă mai gândiți la asta, îl sfătui Narses.

Uluit, Maximin se întoarse spre el.

– Cum îndrăzneşti…?

– Am dreptul de a vă pune la îndoiala autoritatea.

– Doar în caz de nebunie.

Narses şi episcopul, deveniți dintr-odată complici, se priviră. Episcopul nu cunoştea pricina unei astfel de schimbări neaşteptate, dar se folosi de ea fără întârziere.

– Şi cine zice că nu e vorba de nebunie?

– Băgați de seamă, Sfinția Voastră! Un singur cuvânt de-al meu şi…

– Nu vom merge în Nubia, rosti, apăsat, Narses.

– Bați câmpii, generale!

– Cataracta e de netrecut. Ar trebui să conducem noi înşine corăbiile şi nu suntem în stare. Nu vreau să văd cum piere şi cealaltă jumătate a armatei. Dacă împrejurările o vor cere, puterea judecătorească o să-şi spună cuvântul.

Maximin îşi stăpâni furia. Puterea judecătorească… Adică episcopul!

– Ce propui?

– Să aşteptăm. Să aşteptăm cât e nevoie.

– Dar aurul…

– Împăratul o să înțeleagă. Depindem de Nil şi de toanele sale. Scrieți despre toate astea într-un raport pe care îl voi întări şi eu, iscălindu-l.

– Însă feriți-vă să pomeniți pierderile suferite, îl sfătui episcopul. Să uităm de ele. Elefantina se află departe de Bizanț… Şi chiar dacă unele zvonuri ar ajunge la urechea împăratului, o să le tăgăduim. Soldații au murit de boală, întrucât în anii când inundația e săracă, molimele seceră puzderie de oameni.

Prefectul şovăia. Propunerea episcopului vădea un singur neajuns: îl silea să-i devină complice.

– Ce ziceți, generale?

– Şi cel mai iscusit om poate săvârşi o greşeală. Sunt

gata să dau totul uitării.

– Cu ce condiție?

– Să fiu numit căpetenia garnizoanei permanente din Elefantina.

– Doriți să… trăiți aici?

– Am spus ce-aveam de spus. Cereți-i împăratului numirea mea. Cu binecuvântarea episcopului, fireşte.

– Trebuie să mai chibzuiesc, încheie Maximin.

Generalul şi episcopul ieşiră din odaia de lucru a prefectului. Cât de puțin îi cunoştea Maximin pe oameni… Dar amăgirile i se risipeau. Narses, omul morocănos şi rece precum zăpada din munții Asiei, militarul aspru a cărei existență se mărginea la îndeplinirea ordinelor primite, se îndrăgostise! îşi descoperise paradisul şi pentru el renunța la carieră.

Din fericire, Theodor şi Narses nu unelteau împotriva lui Maximin. Generalul se pleca înaintea dragostei pentru provincia Sudului şi un astfel de miracol se potrivea de minune cu planurile prefectului. Narses va dori ca lucrurile să rămână neschimbate, aşa că va proteja insula Philae tot atât de mult ca pe creştini.

De asemenea, cumpătarea şi înțelepciunea lui Theodor îl bucurau pe Maximin. Nici episcopul nu voia o înfruntare pe față. Chiar dacă Philae fusese mărul discordiei, se va ajunge la o înțelegere tăcută în privința ei. Un om ce-L slujea pe Dumnezeu trebuia să cadă la pace cu un demnitar al Imperiului.

Norii ce întunecau orizontul lui Maximin se împrăştiau. Rămânea totuşi o pricină de amărăciune: nu-i putea oferi lui Isis aurul Nubiei.

CAPITOLUL 16

Isis învățase să-l cunoască pe fiecare dintre membrii comunității, pricepându-se să le alunge îndoielile şi să le trezească speranțele. O privire, un gest îi erau de ajuns pentru a-şi da seama care-i necazul. Totuşi, purtarea bibliotecarei o nedumerea. Această femeie de cincizeci de ani, cu trup rotofei, avea o fire peste măsură de veselă, aproape poznaşă. Nicio durere n-o dobora. Tot umblând cu vechile texte şi îngrijindu-se de sulurile de papirus, ajunsese la un echilibru de nezdruncinat.

În fiecare dimineață, Isis stătea de vorbă cu ea. De mai multe luni, marea preoteasă cerceta ritualul întoarcerii zeiței îndepărtate. Potrivit tradiției, trebuia să adauge vechilor cuvinte noi formulări şi să găsească „un alt mod de a le rosti" pentru a le pune în evidență. Încă din timpurile străvechi, Egiptul îngăduia fiecărei epoci să vadă în felul ei absolutul. Totodată, refuza adevărurile de netăgăduit, lăsând spiritul să se înalțe puțin câte puțin, aşa cum se construiau şi piramidele, piatră cu piatră.

Bibliotecara, încordată, mototoli colțul unui papirus. Speriată, alergă spre uşa bibliotecii, se întoarse apoi în mijlocul încăperii şi scotoci prin rafturi. Isis o apucă de umeri şi o sili să se liniştească.

– Eşti bolnava?

Sora îşi lăsă capul în piept şi încercă să fugă, dar Isis nu-i dădu drumul.

– Spune-mi ce se întâmplă.

– E prea îngrozitor. Am... am săvârşit o asemenea greşeală, că...

Nu reuşi să continue şi izbucni în hohote de plâns.

– Să fie atât de grav?

– Nu pot să-ți povestesc nici măcar ție. Totuşi…

– Totuşi?

– Oricum comunitatea va vedea. Eu…

Femeia îşi muşcă buzele până la sânge înainte de a mărturisi adevărul.

– Sunt însărcinată.

Se aştepta ca marea preoteasă s-o certe cu asprime, dar Isis îi strânse mâinile cu tandrețe.

– Nu credeam că aşa ceva mai e cu putință, recunoscu sora. N-am avut grijă. Eu şi cu fratele econom ne întâlnim de-atâta vreme, încât… n-am vrut asta, îți jur! Iată-mă acum alungată din comunitate.

– Nu judeca dinainte hotărârea ce se va lua în Camera Legii.

– Legea noastră nu suferă nicio abatere.

– Philae e o insulă sacră într-o lume profană. Va trebui să ținem seama de asta.

Blândețea lui Isis o linişti pe bibliotecară. Dar speranțele i se topiră când păşi în camera lui Maat, ordinea universului. Râmase în picioare înaintea tribunalului alcătuit din bătrânul preot, Isis şi Sabni. Acesta din urmă luă cuvântul arătând că regula templului, care nu impunea castitatea decât pentru o scurtă perioadă înaintea inițierii, le sfătuia pe surori să nu aibă copii şi îi interzicea acest lucru marii preotese. Însă regula privea vremurile când o sumedenie de neofiți cereau să fie primiți în templu. Dar întrucât Philae era osândită să piară în izolare, de ce să respingă un copil a cărui simplă prezență simboliza viitorul? Sora bibliotecară şi fratele econom trebuiau să trăiască sub acelaşi acoperiş. Bătrânul preot, care-şi

pierduse iarăşi darul vorbirii, încuviinţă printr-o mişcare a capului. Isis îşi îmbrăţişă sora.

La ieşirea din camera Legii, Ahure îi ţinu calea marii preotese. Câştigându-şi rangul de ritualistă după multe strădanii şi o râvnă neobosită, Ahure venea adesea la Isis ca să-i împărtăşească necazurile ori dorinţele comunităţii.

– Surorile noastre se temeau de hotărârea tribunalului, mărturisi ea.

– Dar tu?

– Eram sigură că o să te arăţi îngăduitoare.

Ahure, ce trecuse de patruzeci de ani, dovedea o putere neobişnuită. Deşi robusta, cu trupul scurt şi îndesat, şi spatele lat, nu-i lipsea feminitatea şi îşi îngrijea înfăţişarea cu o atenţie uneori peste măsură, folosind farduri din belşug. Fără a o face sfătuitoarea sa, Isis se sprijinea pe ea ca de o stâncă neclintită ce ţinea piept vânturilor dezlănţuite.

– O pedeapsă ar fi şubrezit comunitatea. Trebuie să ne ajutăm unii pe alţii, nu să ne izgonim.

– Chiar dacă una dintre noi trădează?

– Cum poţi să vorbeşti de o asemenea grozăvie tocmai tu, care ne conduci?

– Duşmanul se apropie de templu, îi reaminti Isis. Dacă mâine ne-am afla în război, oare toţi adepţii ar avea curajul să lupte jertfindu-şi la nevoie viaţa?

– N-ai dreptul să te îndoieşti de asta.

– Eşti încrezătoare, Ahure.

– Gândesc limpede, Isis. Philae e bunul nostru cel mai de preţ, ultima amintire a vârstei de aur. Cine ar fi atât de nebun încât să renunţe la ea?

* * *

Nicio adiere de vânt nu tulbura noaptea fără lună. La capătul sudic al marii colonade, mai jos de pavilionul lui Nectanebo, apa clipocea. Sabni zări în ultima clipă barca vopsită în negru care trase la mal fără zgomot, lângă o stânca îndărătul căreia vâslaşul, căpitanul Mersis, se ascunsese.

– De ce-ai venit chiar tu?

– Nu mai am încredere în nimeni. Generalul controlează îndeaproape garnizoana şi e bănuitor. Atmosfera s-a schimbat; soldaților nu le mai dă mâna să râdă. Ca să nu se lase mai prejos de Narses, episcopul ne impune o disciplină severă. S-ar zice că se pregătesc să se înfrunte.

– Bine-ar fi.

– Nu te bucura prea devreme. Sunt neliniştit, tare neliniştit. Episcopul, prefectul şi generalul se întâlnesc adesea. După ce expediția spre Nubia a dat greş, nu le-a mai rămas decât un os de ros: Philae.

– Au luat vreo hotărâre?

– Nu ştiu.

– Poate că ticluiesc alte planuri.

– Ce n-aş da! Exista şi un decret ciudat privind unele măsuri legate de sănătatea oamenilor.

– A izbucnit vreo molimă?

– În afară de foamete, nici urma de aşa ceva. Fără îndoială, e doar o născocire de-a prefectului ca să nu fie învinuit de moartea soldaților săi. Maximin ăsta e şiret şi plin de venin.

– L-a impresionat vizitarea templului.

– Mă îndoiesc. Cum să-l atingă ceva pe un asemenea

om? Jertfeşte orice pentru cariera lui. Elefantina nu e pentru el decât un scurt popas. Dacă distrugerea insulei i-ar aduce un rang mai înalt, nu va sta în cumpănă. Îți repet, mi-e frică. Instinctul meu de soldat m-a înşelat rareori. Fraţii şi surorile tale să fie gata să fugă la o adică.

* * *

Isis îl trezi pe Sabni în toiul nopții.

– Tata trage să moară.

Marele preot merse degrabă la locuința bătrânului, o căsuță albă cu două caturi, construită la dreapta debarcaderului, în fața templului. Bătrânul stătea întins pe un pat îngust, cu brațele pe lângă corp. Chipul nu trăda nicio suferință, dar privirea obosită implora odihna paradisului unde, pe canalele mărginite de flori şi arbori, pluteau sufletele preafericiților. Mâna dreaptă a muribundului îl apucă pe Sabni de încheietura. Cu buzele tremurânde, încercă să vorbească. Isis îşi ajută părintele să se ridice.

– Căutați înțelepciunea, copiii mei, căutați-o până la capătul puterilor voastre, până ce moartea vă va apărea cu zâmbetul zeiței Apusului şi vă va purta spre paradisul strămoşilor noştri, înainte ca teama să se reverse în inima secerătorilor şi a plugarilor. Nu mă plângeți pe mine, ci plângeți Egiptul nostru în care lumina divină se stinge încetul cu încetul. Ra va trebui să ia de la capăt creația. Discul solar se ascunde, nori groşi îl acoperă, oamenii sunt orbi şi surzi. Curând, fluviul se va goli, cursul său se va lovi de piedici şi mâlul roditor nu se va mai răspândi pe maluri. Peştii şi

păsările vor pieri; alți năvălitori ne vor impune legea lor şi ne vor dispreţui templele. Pretutindeni va domni tulburarea. Pretutindeni pâinea se va căpăta prin vărsare de sânge; râsete dureroase vor răsuna, burţile vor răbda de foame, fiii se vor împotrivi taţilor, fraţii se vor ucide între ei, răul va lua locul binelui. Hoţii vor conduce statul şi vor măslui balanţa. Atât de bolnavă va fi ţara noastră, încât cel slab va deveni puternic pentru a-i asupri pe cei şi mai slabi. Oraşul soarelui, Heliopolis, unde se nasc divinităţile, va fi înghiţit de ură şi prostie. Era atât de nobil pământul nostru, aidoma stelei dimineţii, dulce ca roua cerului, tânăr ca prima zi din an. Înălţa altare pentru sărbători, se unea cu fluviul hrănitor, cu desişurile de papirus, cu lotuşii albaştri şi albi. Îţi aduci aminte, Isis? Am călătorit pe apă până la insula unde mă aştepta mama ta, cu pletele înmiresmate, sub un avocado. Pielea îi strălucea şi ochii ei vorbeau despre dragoste. Mâna mea va rămâne în mâna ta, mi-a făgăduit ea, fericirea ta va fi singura mea grijă. Pot să mă alături ei acum, pentru că şi tu, fata mea, cunoşti drumul.

– Rămâi, îl ruga Isis. Avem atâta nevoie de tine!

– Moartea îmi apare azi ca o tămăduire. Ea mă va scăpa de bătrâneţea pe care n-o mai pot îndura. Trupul meu va dispărea, dar sufletul meu n-o să vă părăsească. Continuaţi... continuaţi lucrarea lui Imhotep!

Numele marelui înţelept fu ultimul cuvânt rostit de bătrân. Gura îi rămase întredeschisă, iar ochii ficşi. Isis strânse la piept capul răposatului, iar Sabni îi dădu sărutul păcii.

– De-acum, zise marea preoteasă, suntem singuri.

* * *

După ce înştiinţă comunitatea despre plecarea dintre cei vii a bătrânului preot, fericit călător pe minunatele căi ale tărâmului celălalt, marea preoteasă îi porunci fratelui mumificator să-şi facă datoria. Isis încălca astfel legea, căci episcopul interzicea acest străvechi obicei. Când cineva murea, primul lucru ce trebuia făcut era să i se şteargă numele de pe lista plătitorilor de dări, apoi să se cumpere un loc de înmormântare într-un cimitir.

Fratele ucis în timpul tragicei procesiuni fusese depus într-o groapă comună pentru săraci. Dar bătrânul preot merita o altă soartă.

Adepţii s-au scăldat în bazinele de purificare şi s-au uns cu ulei. Frații nu s-au mai ras. Cu un cuţit de silex, mumificatorul deschise abdomenul trupului neînsufleţit, aşezat pe un pat de piatră, şi trase afară viscerele, apoi reuşi să scoată creierul prin nara stângă folosind un cârlig de metal. După ce spălă abdomenul cu vin de palmier, scufundă trupul în natron, care avea să usuce carnea. Această sare divină transforma trupul fără viaţă, spălat şi uscat, în corp al lui Osiris.

Isis puse la gâtul tatălui său un stâlp *djed* din aur, simbolizând statornicia zeului reînviat la capătul încercărilor, şi un vultur din pietre preţioase, ce amintea de mama cerească. După aceea, acoperi cu aur fin faţa răposatului, mâinile şi picioarele. Capul i-l împodobi cu o coroană de flori.

Sabni unse mumia cu substanţe aromate şi o înfăşură în feşe îmbibate cu răşină şi cu bitum. În

dreptul inimii aşează un scarabeu, întruchipare a prefacerilor neîncetate. O pânză de corabie forma ultimul giulgiu, căci sarcofagul era chiar barca menită să călătorească la nesfârşit în ceruri.

Deasupra înscrise numele răposatului, titlurile sale şi formule din *Textele piramidelor,* cea mai veche carte sacră. Datând încă din zorii civilizației, ele fuseseră dezvăluite, acum aproape 4 000 de ani, în piramida regelui Unas. Transmise de la o Casă a Vieții la alta, din înțelept în înțelept, din scrib în scrib, ele rămâneau sursa nesecată a învățăturii împărtăşite adepților şi ofereau călătorului în lumea de dincolo numele porților de care trebuia să treacă.

Frații urcară mumia pe acoperişul templului, acolo unde se găsea o capelă decorată cu scene ce înfățişau învierea lui Osiris. Sufletul bătrânului preot avea să se bucure pentru ultima oară de soarele pământesc, înainte de a se cufunda în energia oceanului începuturilor.

După ce se reculeseră lângă sarcofag, membrii comunității coborâră scara ce lega acoperişul de sala coloanelor pictate.

– Nu înceta să mânând, nici să bei, psalmodia ritualistul, trăieşte mai departe zile fericite, uneşte-te cu zeița, urmează drumul inimii tale. Nicio învinuire nu-i va fi adusă celui drept care a străbătut calea divina. Apusul unde te odihneşti este un pământ al păcii, cel care tace descoperă acolo izvorul. Ai să uiți de lucrurile vane şi trecătoare, ai să-ți aminteşti numele tău şi ai să iei parte la ospățul zeilor.

Sarcofagul fu îngropat sub pardoseala, în fața primului pilon. Pietrele grele aveau să ascundă pentru

vecie mormântul bătrânului. Funeraliile demne de rangul său îi vor îngădui să apară, cu măreție, la adunarea luminoasă a adepților reînviați.

După ce aşezară la loc lespezile, Isis se prăbuşi. Totuşi, se strădui să-şi înghită lacrimile, să nu mai zgârie piatra cu unghiile şi să nu mai scoată, precum bocitoarele, strigăte deznădăjduite ce se înălțau până în nori şi trezeau mila zeilor.

Oamenii asemenea bătrânului preot erau de neînlocuit. Isis nu se va putea obişnui cu lipsa unui tată care o învățase tot ce ştia. De la jocurile copilăriei şi până la înțelepciunea cea mai adâncă, lui îi datora micile şi marile bucurii din viața ei. Învingându-şi durerea pricinuita de moartea soției sale, la trei ani după naşterea lui Isis, el îşi călăuzise fiica spre mistere fără a-i impune altă disciplină decât respectarea Legii templului.

Însă marea preoteasă n-avea nici dreptul, nici timpul de a se lăsa pradă suferinței. Comunitatea avea nevoie de prezența ei liniştitoare. Ahure ar fi vrut s-o încurajeze, dar nu îndrăznea să deschidă gura, într-atât de neputincioase s-ar fi dovedit cuvintele. În aceste clipe, Isis părea că se află departe de surorile sale. Sufletul ei plutea într-unul dintre ținuturile tainice pe care soarele nocturn le străbătea căutând să renască. Marea preoteasă rătăcea prin templul despre care tatăl ei spunea că se ivise când pământul zăcea încă în întuneric, înainte ca vreo creatură, plantă, piatră sau animal să se nască. Intră în ateliere, în brutărie, în abatorul pur şi cercetă toate mădularele marelui trup de piatră unde, în vremurile fericite, preoți numeroşi pregăteau bucatele pentru masa zeilor, apoi

se hrăneau cu ofrandele sfințite şi cu gândurile Creatorului. Se plimbă pe lângă peretele sanctuarului naşterii unde zeița Isis îşi alăpta fiul, pe Horus, pe care laptele stelelor îl făceau strălucitor precum lumina începutului.

Marea preoteasă se opri înaintea stelei de granit, ridicate alături de zidul de răsărit al celui de-al doilea pilon. Tatăl ei o învățase să citească textul ce dovedea supunerea ținutului Dodecaschoene, cuprinzând o parte din Nubia. Stăpânind pământuri întinse şi bogate, templul din Philae îl slăvea pe faraon, înfățişat pretutindeni pe ziduri. Neclintit, măreț, indiferent la scurgerea timpului, cu picioarele pe pământ şi fruntea lipită de cer, el privea în lumea cealaltă, a cărei energie era sângele ultimei comunități a Egiptului. El o călăuzea prin tărâmul nevăzut, pe căile nesigure ale suferinței, prin nebunia vremurilor de acum. Oamenii de azi uitau că, fără prezența unui sanctuar în fruntea şi în inima oraşului, barbaria îi va osândi să se târască în propria mizerie.

Bătrânul preot refuzase să se plece în fața năvălitorilor care târau în sclavie trupurile şi sufletele. Cu dârzenia vechilor căpetenii cărora haita de vânători le înzecea forțele, el continua, de dincolo de mormânt, să ocrotească locul sacru. Mumia sa devenea pragul templului.

Isis pătrunse în curtea cea mare.

Deodată, zări o silueta necunoscuta.

Un băiat de vreo cincisprezece ani, gol şi ud leoarcă venea spre ea, mergând împleticit, sleit de vlagă. Isis se apropie.

– Cine eşti?

– Numele meu e Chrestos. Am înotat până aici. Vreau să fiu inițiat în mistere.

CAPITOLUL 17

– De unde vii?

– De la Elefantina. Tata mă bătea la cap să intru în armată. Am fugit. N-o să devin soldat, ci preot al lui Isis.

Slăbuț, plăpând, băiatul ajunsese la capătul puterilor. Nemaiputându-se ține pe picioare, căzu în genunchi. Isis strigă după ajutor. Sabni veni în fuga mare, împreuna cu câțiva frați care îi înfăşurară lui Chrestos şoldurile cu o pânză şi îi dădură o bucată de pâine.

– Înot prost, mărturisi el, dar aş fi preferat sa mor înecat decât să stau închis într-o cazarmă. Vreau să trăiesc aici.

– N-avem voie să te primim.

– Sufletul tatălui meu l-a călăuzit până aici, grăi Isis. Doreşti cu adevărat să cunoşti misterele?

Chipul lui Chrestos se lumină.

– În fiecare noapte visam templul. Am pus mii de întrebări, dar toți au refuzat să-mi răspundă şi au încercat să mă descurajeze. Unii pretind că Philae e sălaşul demonilor, alții că e un cuib de vrăjitori. Se tem de voi şi vă urăsc. Un păstor mi-a întărit credința. Acolo jos, zicea el, arătând spre insula sfânta, curge ultimul izvor de înțelepciune. În ziua când va seca, lumea se va cufunda în bezna.

Sabni urmase acelaşi drum, ceruse acelaşi lucru, rostise aceleaşi cuvinte. Doar un foc lăuntric mistuitor

şi de nepotolit putea deschide porțile comunității. Dar Chrestos era un fugar; prezența lui pe insulă ar fi atras după sine venirea soldaților.

– Sunt de părere să-l primim, socoti Isis pe care băiatul o sorbea din ochi.

Dacă marele preot se împotrivea, Chrestos avea sa fie alungat fără întârziere. Nici Sabni, şi nici Isis nu puteau lua o hotărâre fără încuviințarea celuilalt.

Sabni renunță să înşire diferitele motivele de a-l respinge pe băiat, motive pe care Isis le cunoştea prea bine, şi se retrase, lăsându-l pe Chrestos să-şi păstreze speranța. Întrucât Isis nu se mişcase din loc, băiatul îi urmă pilda. Neîndoielnic, aceasta era prima încercare, iar el se socotea în stare de o răbdare fără margini căci îşi atinsese ținta.

Când marele preot se întoarse, purtând cu el un vas umplut cu apă, Isis simți una din acele bucurii atât de intense, încât ecoul ei va dăinui dincolo de moarte. Săvârşind ritualul de primire, Sabni spălă picioarele neofitului.

– Ritualista îți pregăteşte un pat. În odaia ta, lumina va arde toată noaptea. Vei aduce o jertfa de apă zeilor căci le datorezi viața. Mâine, în zori, îți vei înnoi legământul. Dacă renunți, o să pleci numaidecât.

Noaptea se dovedi un bun tovarăş pentru Chrestos. Singur în inima templului, eliberat de orice legături cu lumea, băiatul stătu de vorbă cu flacăra lămpii. Spiritul său dansa împreună cu ea, unindu-se cu secretele pe care i le transmiteau aceste locuri nepieritoare. Curgerea timpului se oprise, bucuria îi cuprinse sufletul, inima îi sălta în piept, năvalnică... Câta fericire într-o singură clipă care nu va dispărea, ci i se va grava

în minte, precum un soare veşnic, ce biruie tenebrele nesfârşite. O noapte complice, din care nu răsăreau demoni cu cap de măgar, purtând cuțite asupra lor, ci umbre liniştitoare, ce i se păreau băiatului mai apropiate decât părinții şi prietenii. Chrestos îşi găsise adevărata casa. Pereții aspri deveniră părtaşii gândurilor sale, iar tăcerea străbătută de vocile înțelepților îl purtau spre un vis la fel de adevărat ca pietrele din Philae.

Cât de minunați vor fi zorii inițierii sale!

* * *

– Doreşti să aparții comunității noastre?

– Dacă mă îndrumi pe calea vieții, îți dau viața.

– Întoarce-ți fața spre cer. Să nu intri în templu fără să te purifici, să nu fii mincinos, nici lacom. Sa respecți întotdeauna Legea. Să nu dezvălui nimănui ceea ce ai înțeles din mistere, să alungi din inima ta orice gând distrugător. Renunța la voința ta pentru a o împlini pe cea a Principiului. Fii supus căci aceasta virtute o să te elibereze de tine însuți. Comunitatea te va ocroti şi-ți va deschide porțile sanctuarului dacă te arăți vrednic de sarcinile ce-ți sunt încredințate. Ai să te purifici cu apă de trei ori pe zi, ai să mănânci cumpătat şi ai să veghezi asupra templului, bunul nostru cel mai de preț. Te legi să respecți aceste îndatoriri?

– Mă leg cu toată ființa mea.

– Primeşte îmbrățişarea care face din tine un frate.

Sabni şi Chrestos se felicitară. Isis îl îmbrățişă şi ea pe băiat, al cărui obraz se umezi de lacrimile marii preotese. Ce cald şi dulce era acest lichid ivit din

bucuria naşterii unui adept! Moartea bătrânului preot se preschimbase în miracol.

– De-acum înainte, arată-te curajos.

– N-am să dau niciodată cuiva prilejul de a mă învinui de laşitate.

– Trebuie să fii circumcis, ca toți frații.

Băiatul îşi ridică, mândru, bărbia. Fratele măcelar îi unse atent sexul cu o pomadă ce alina durerea, dar când cuțitul îi tăie prepuțul, noul adept nu-şi putu stăpâni țipătul.

* * *

Naşterea unui frate fu sărbătorită printr-un ospăț, din păcate, sărăcăcios, la care se aduseră totuşi urcioare de vin scoase din proviziile templului, aproape terminate. Toți jurară să păstreze secretul. Niciun profan nu trebuia să afle de prezența lui Chrestos la Philae.

Isis se gândea la numele băiatului. Nu semăna oare cu cel al lui Hristos, zeul religiei creştine care dorea să distrugă templul? Ciudat semn, într-adevăr.

Când sărbătoarea era pe sfârşite, fratele însărcinat să supravegheze debarcaderul îi dădu de ştire lui Sabni că se apropia o barcă în care se zăreau doi soldați. Marele preot îi recunoscu. Amândoi se numărau printre cei care-l însoțiseră până la templul lui Khnum.

– Episcopul vrea să-ți vorbească.

– Theodor? Chiar el?

Episcopul prevăzuse o astfel de întrebare. Unul dintre soldați îi arătă lui Sabni crucea prelatului. Liniştit, marele preot urcă în barcă, dar o nouă temere

îi încolți în inimă: se ştia de fuga lui Chrestos?

Sabni nu schimbă niciun cuvânt cu soldații până la cheiul pustiu unde îl aştepta episcopul. Theodor îl conduse pe Sabni într-o plantație de palmieri, un loc prielnic meditației şi plimbărilor la umbra frumoşilor arbori ce răspândeau linişte şi răcoare.

– Am veşti proaste.

– Pentru tine sau pentru mine?

– Nu-mi vorbi în zeflemea, Sabni! Oricare ar fi nemulțumirile templului, nu eu sunt răspunzător de ele.

Cum ar fi putut marele preot să-l contrazică? Inițiind un fugar, socotit cu siguranță dezertor, Philae săvârşea o greşeală cumplită.

– Împăratul vrea întreaga recoltă de papirus, îi dezvălui Theodor. Mă văd silit să nu-i mai trimit templului partea cuvenită.

Uşurat că nu era vorba de Chrestos, Sabni fu cuprins de indignare.

– Ştii doar că avem nevoie de papirus, ca să scriem textele, ca să facem sandale, coşuri, rogojini…

– Ştiu, însă împăratul cu mâna lui a semnat decretul. Prefectul se îngrijeşte deja de primul transport.

– Barem ne e îngăduit să mergem în pădurea din nordul oraşului?

– E terenul armatei, de-acum. Soldații o păzesc. Nimeni n-are dreptul să meargă acolo.

– Să fim lipsiți de papirus… Cine s-ar fi aşteptat la o astfel de cruzime?

– Un creştin nu se teme de nicio suferință. Hristos a suferit pentru noi, nu Osiris.

– Osiris ne oferă învățătura reînvierii. Durerea nu e

calea spre deplinătate, ci pur şi simplu durere. S-o transformi în virtute e o înşelătorie.

– Împărăția Domnului se va întinde curând peste tot pământul. Seminția divină născută din peştele ceresc va pătrunde în ea. Ea îşi va întări inima, hrănită de cuvintele Domnului dulci ca mierea. Eşti prietenul meu, converteşte-te şi-mi vei fi frate. Ce-ți pasă de papirus? Domnul e mai aproape de tine decât îți închipui.

– Dacă e aşa, înseamnă că nu e Domnul. Puterea creatoare nu poate fi aproape de om, ea nu-i pentru el decât o imagine, mereu îndepărtată, adesea deformată. Doar Legea templului poate s-o îndrepte. Aminteşte-ți de cuvintele părinților noştri: lemnul strâmb, azvârlit pe câmp, se usucă şi-şi sfârşeşte sărmana existență în foc. Dar mâna meşterului, călăuzită de Zeu, îl ridică, îl drege şi face din el un sceptru pe care-l va mânui înțeleptul.

– Doar o credință plină de încredere te va îndruma spre adevăr.

O rază de soare se strecură printre ramurile palmierilor şi-i învălui în lumină pe cei doi bărbați.

– Dă-ne câteva tulpini de papirus, Theodor. O să le întrebuințăm pentru ultimele noastre suluri de papirus, pe care să aşternem ritualurile cele mai importante.

Episcopul şovăi. Sabni nu avea de gând să se roage încă o dată de el.

– Du-te la magazie şi umple-ți barca. Atât cât iei cu tine îți aparține.

CAPITOLUL 18

După ce îşi controla cu severitate trupa de elita, generalul Narses încăleca şi porni în galop spre cataractă. În fiecare seară, se oprea la înălțimea aceluiaşi bloc de granit, la poalele căruia clocoteau vârtejurile. Aşezat pe culmea netedă, udată uneori de câte lin val, contempla fluviul divin de care depindea bunăstarea Egiptului. Aici, în confruntarea cu zăgazul stâncos îşi arăta Nilul forța nesecată. Neîmblânzit, căra cu sine după bunul plac noroiul mâlos. De ce oare, anul acesta, se arătase atât de zgârcit? Răspunsul nu-l cunoştea decât cerul, acolo unde apele se umflau înainte de a-şi croi făgaş adânc prin pământul iubit de zei. Narses prinsese gustul îndoielii. Nu mai suporta să ştie, să prevadă, să pună rânduială în toate. Cât era de bine să se împace cu nestatornicia Nilului şi să se lase în voia lui fără luptă!

În curând ar fi trebuit să apuce pe drumuri primejdioase şi să se războiască în Nubia. Însă grație slabei revărsări a fluviului, marele Sud era, în continuare, cu neputința de atins. Aşadar, destinul îi dăruia un răgaz neprețuit, dar generalul nu se putea bucura de el decât dacă lucrurile rămâneau neschimbate. Iar dacă episcopul şi prefectul încercau să-şi zădărnicească planurile unul altuia, cu atât mai bine.

Cererea sa de mutare, sprijinita de Maximin, călătorea spre Bizanț. Narses nu credea câtuşi de puțin că are sorți de izbândă. Împăratul o va socoti o nesăbuință, va pretinde iar aurul din Nubia şi-i va numi pe general în fruntea unei expediții spre Asia. Pentru prima dată în viața lui, Narses se rugă din

adâncul sufletului, implorând cataracta să formeze pe veci un zid de netrecut.

* * *

Un bărbat beat cu veşminte arătoase şi pântecos se apropie de locul unde stătea straja. Striga din răsputeri şi dădea din mâini. Ofițerul îl goni, dar bărbatul se întoarse iar, hotărât să depună plângere. Prin cuvinte neclare, ce-i ieşeau de-a valma din gură, îi chema în ajutor pe prefect şi pe împărat. Una dintre gărzi îl recunoscu: îndărătnicul era mai-marele breslei negustătorilor de smochine. Doar el putea opri transporturile de fructe. Socotind că problema era peste puterile sale, ofițerul îl conduse pe bărbat la cazarmă, la omul care se descurca cel mai bine în asemenea cazuri spinoase, căpitanul Mersis.

– Mă numesc Apollon.

– Eşti beat.

– Am motivele mele, căpitane.

– Împotriva cui vrei să depui plângere?

– Împotriva insulei Philae.

Bărbatul se vădea a fi unul dintre acei creştini exaltați, fără îndoială, dar aceştia nu-l speriau pe Mersis.

– Philae nu mai există.

– Ce tot spuneți acolo?.

– Templele s-au închis de multă vreme.

– Nu şi ăsta!

– Ba da, potrivit legii. E vorba de o construcție nefolosită.

– Şi comunitatea care trăieşte acolo?

– Nu apare în registrele noastre.
– Totuşi, pesemne că plăteşte dări!
– Strângerea dărilor nu e treaba mea.
– Vă bateți joc…
– Mă supun rânduielilor administrației.
Apollon zâmbi cu răutate.
– Când un țăran îşi părăseşte ogorul şi fuge… încalcă legea?
– Bineînțeles. Poate fi condamnat la închisoare.
– Şi chiar la muncă silnică?
– În anumite cazuri.
– Unul dintre oamenii mei se face vinovat de aşa ceva. Trebuie să-l arestați.
– Cum îl cheamă?
– Chrestos. E fiul meu.
– Fiul tău?
– Asta mă priveşte. Şi-a părăsit casa pentru templu, iar adepții lui Isis i-au oferit adăpost. Depun plângere împotriva lor. Vreau să mi-l dea înapoi pe Chrestos şi să fie osândiți toți.
– Mai întâi, trebuie să întocmim nişte acte.
– Am destul timp.
– Ştii să scrii şi să citeşti?
– Doar să socotesc.
Dacă Apollon spunea adevărul, Philae îşi primejduia existența. Mersis trebuia să găsească neîntârziat o cale de scăpare.
– Când o să trimiți soldații pe insulă?
– Mai întâi, să cercetăm bine lucrurile. Doresc şi alții să depună plângere?
– Nu, doar eu. N-ajunge?
– Cui i-ai pomenit despre fuga fiului tău?

– Nimănui. Mi-era prea ruşine. Am preferat să beau, iar acum, mă răzbun!

– Ai vreo dovadă că fiul tău se ascunde pe insulă?

– Sunt sigur. A refuzat să se facă soldat. Din copilărie dorea să între în slujba templului.

– Vasăzică, n-ai nicio dovadă.

– Răscoliți insula.

– Cu ce anume se îndeletnicea Chrestos?

– Cum adică? … Nu înțeleg.

Mersis luă o tăbliță de lemn de pe un raft şi scrise pe ea cu litere greceşti câteva rânduri.

– Băiatul era sclav?

Neguțătorul se înfurie.

– E fiul meu! îmi jigniți familia!

– Dacă e muncitor liber, de ce nu apare pe lista plătitorilor de dări?

– Căpitane… Nu-i decât un copil…

– Dar bun de muncă silnică, după cum spuneai chiar tu. Nu contează vârsta, trebuia trecut pe listă.

– Parcă ziceați că treburile astea legate de dări nu vă privesc…

– Am să-l înştiințez pe cel care se îngrijeşte de ele. Ajunge să adaug numele tău pe tăblița aceasta.

– Mă paşte…

– Închisoarea pe viață.

– Şi dacă am aranja totul între noi?

– De ce nu?

– Ce doreşti?

Mersis se prefăcu a chibzui adânc.

– Renunți la plângere, uiți de Chrestos şi, pe deasupra, îmi dai câțiva bani de argint. Armata e săracă.

Apollon îşi goli punga pe care-o purta legată de cureaua de la brâu.

– E destul?

Mersis se aplecă şi numără.

– Dacă-mi mai aduci vreo două-trei monede, o să devenim chiar prieteni la toartă. Nici n-o să mai ştiu că ai un băiat.

Neguțătorul bombăni, nemulțumit. După plecarea lui, căpitanul sparse tăblița de lemn. O să trimită cât mai repede micuța comoară la Philae, ale cărei rezerve băneşti scădeau neîncetat.

* * *

Cel mai vestit bijutier din Elefantina isprăvise de şlefuit o brățară. Când prefectul Maximin intră în atelierul său, meşterul se simți măgulit şi neliniştit, totodată. Oare ce dorea de la el un om atât de puternic? Dacă ar fi vrut să ia ceva cu forța în numele statului, ar fi venit însoțit de gărzi.

Meşterul se înclină adânc.

– Sunt umilul dumneavoastră slujitor.

– Se zice că bijuteriile tale n-au pereche.

– Mă copleşiți…

– Arată-mi ce ai mai frumos.

Cu mâinile tremurânde, meşterul scotoci într-o lada de lemn. Apoi, pe o pânză albă de în, înşiră un colier şi mai multe brățări pentru mâini şi glezne.

– Minunate, socoti prefectul.

CAPITOLUL 19

Chrestos învăța repede. Dimineața, lucra lemnul şi piatra în tovărăşia lui Sabni. După gustarea de prânz, Isis îl iniția în citirea hieroglifelor şi îi dădea lecții de scris. Călăuzindu-i mâna îl învăța să deseneze, dintr-o singură linie şi fără să-i tremure degetele, aripa unei păsări, piciorul unui om sau un papirus pecetluit. Apoi noul adept asculta lecțiile fratelui care prepara pomezi, înainte de a-şi îndrepta atenția spre cele ale ritualistei. Setea lui de cunoaştere părea de nepotolit, iar oboseala nu-l dobora niciodată. După masa de seară, se urca pe acoperişul templului unde Isis îi arăta cum să descifreze mesajul stelelor.

Dar în noaptea aceasta, marea preoteasă nu izbutea să-şi ascundă oboseala. Chrestos, ferindu-se s-o tulbure, îi puse doar câteva întrebări. Ținându-se aproape de ea, gustă liniştea nopții care ocrotea sanctuarul, însă nu răbdă să tacă un timp prea îndelungat.

– Sunt fericit, Isis.

– Templul e bucuria inimii, o bucurie atât de adâncă, încât nimic nu se aseamănă cu ea.

– Pari obosită.

– Te amesteci în treburi care nu te privesc.

– Tu ne dai forța. Dacă puterile tale slăbesc, ce se va alege de noi?

– Viitorul comunității nu depinde doar de un singur om.

– Astăzi, da. Nu mă aflu aici de multă vreme, dar am înțeles acest adevăr. Dacă tu şi Sabni ați dispărea, noi ne-am prăbuşi.

– O judecată cam pripită, neofitule.

– Am ochi tocmai pentru a vedea şi nu-mi place

prefăcătoria.

– Ce-ar fi să ne apucăm iar de studierea stelelor? Ascultă vocea strămoşilor ce răzbate până la noi prin lumină. Fie ca planurile noastre să se dovedească la fel de nobile ca ale lor. Adevărul descoperit de ei rămâne cea mai măreață dintre comori pentru că el ne îndrumă gândurile spre cunoaştere.

* * *

Fratele brutar şi fratele tâmplar cerură să stea de vorbă cu marele preot. Sabni îi primi în locuința bătrânului preot, devenită acum a sa. Cei doi bărbați, în vârstă de şaizeci de ani, puneau la îndoiala uneori hotărârile marii preotese fără a i se împotrivi vreodată pe față. Nu făceau nimic fără a chibzui bine împreună mai întâi. Sabni nu irosi vremea cu formule curtenitoare.

– Vorbiți! îi îndemnă el, scurt.

– Spune tu, îi zise brutarul tâmplarului.

– E o treabă delicată… N-ai vrea să ne ajuți?

– Suntem frați. N-ar trebui să ne simțim stingheriți.

Cei doi se asemănau: chip rotund, ochi şireți, buze groase, bărbie dublă, piept lat, picioare scurte şi groase.

– Adevăr grăieşti, recunoscu brutarul. Uneori, însă, e greu să…

Privirea severă a lui Sabni îl făcea să dea înapoi. Dar tâmplarul îi sări în ajutor.

– Suntem frați şi putem să ne mărturisim orice unul altuia. Isis a săvârşit greşeli mari: procesiunea, vizita la grotă… Renumele nostru a fost pătat. Iar tu, ca mare

preot, se cuvine să iei măsuri.

Mulțumit de îndrăzneala sa, începu să ridice tonul.

– Ne învoim să luptăm împotriva episcopului, dar nu să ne purtăm nechibzuit. Eşti prieten cu Theodor. Scapă-ne de Isis; a devenit o primejdie pentru noi. Avem doi oameni care ne conduc, iar unul e de prisos. Ea să se îngrijească doar de ritualuri.

– Şi alți frați vă împărtăşesc părerea?

– Noi avem cea mai mare experiență.

– Isis v-a refuzat inițierea în misterele templului acoperit, nu?

Nici brutarul, nici tâmplarul nu răspunseră.

– Am citit rapoartele întocmite de bătrânul preot şi de marea preoteasă. Tu ai cioplit un jilț cu picioarele strâmbe, iar tu ai copt o pâine cu o formă nefirească şi totuşi credeți că ați dat dovadă de măiestria cerută de Legea noastră! Lucrările voastre sunt o jignire adusă comunității. Cât despre cunoaşterea hieroglifelor, n-o stăpâniți îndeajuns. V-ați arătat lipsa de pricepere şi josnicia. Nu vă bizuiți pe îngăduința mea, căci lenea voastră nu poate fi trecută cu vederea. Vedeți-vă de îndatoririle zilnice şi lepădați-vă de veninul care vă otrăveşte gândirea. Altminteri, n-o să înaintați pe calea cea bună.

Cei doi frați se priviră adânc tulburați.

Comunitatea nu suferea de foame. Cu banii de argint dați de căpitanul Mersis, Sabni cumpără o mare cantitate de grâu pe care corăbiile îl aduseră pe insulă dis-de-dimineață, înainte ca soldații să înceapă a patrula pe maluri.

Râvna molipsitoare a lui Chrestos le redase puterile câtorva frați care, în ciuda poverii bătrâneților, se

apucară să curețe basoreliefuri roase de vânturile de nisip. Încetând să se mai închidă în sine, Philae respira acum cu forțe proaspete. Surorile reparaseră instrumentele muzicale, croiră rochii albe din puțina pânză de în ce le rămăsese şi spălară lespezile camerei de naşteri unde, peste câteva luni, urma să vină pe lume un nou adept. Comunitatea ieşea din lâncezeala pe care unii o crezuseră definitivă. Din zori şi până-n seară, marele preot alerga de colo-colo, din capele în curte, din săli în cripte, împărțind sfaturi, verificând lucrările şi încurajându-şi frații şi surorile. Îndată ce o muncă se încheia, le propunea o alta, şi mai grea.

Isis continua să cerceteze ritualul zeiței îndepărtate. Străduniile sale nu aveau să fie zadarnice întrucât Philae va încerca, în curând, să dea viață acestui ritual. În câteva rânduri, marea preoteasă se învinui singură că se lasă pe tânjală şi se gândea la Sabni. Oare harul lui de conducător era de-ajuns pentru a transforma o comunitate sortită ruinei într-o confrerie plină de vigoare? Venirea lui Chrestos, o naştere ce se apropia… Se părea că semnele bune se înmulțeau. După atâția ani marcați cu pecetea deznădejdii, Isis întrezărea un viitor mai luminos şi simțea dorința de a se lăsa în voia lui, de a-şi destăinui îndoielile şi visurile. Când va înțelege Sabni toate acestea?

Chrestos descifră rândurile unei vechi învățături scrise de un faraon pentru fiul său:

Omul nelinişstit seamănă dezordine într-o comunitate. Poartă-te cu băgare de seamă, nu te îngriji de mulțumirea proprie căci vei deveni un ticălos. În clipa judecății, tribunalul lumii de dincolo nu-ți va arăta pic de milă. În ochii săi, viața ta va prețui cât o oră.

Îndrăzneşte să apuci pe drumurile cele mai grele, căci ele îți poartă spiritul spre cunoaştere. Din strădania ta se va naşte bucuria, iar din bucurie, înțelepciunea.

Neofitul rulă papirusul cu atenție.

– Un om poate să atingă acest ideal? îl întreba el pe Sabni.

– Părinții noştri au reuşit. Templul există pentru că ei au făcut aşa încât cerul să se oglindească pe pământ.

– Dar tu?

– Eu sunt un mare preot tânăr la fel de lipsit de experiență, precum novicele căruia îi vorbesc acum. Rangurile noastre diferă, dar importanța sarcinilor e aceeaşi.

– Ai petrecut aici mulți ani.

– În tine arde acum focul viu al ucenicului.

– Care mai târziu se stinge?

– Se transformă şi se întețeşte. E mai puțin violent, dar mai puternic. Atunci soseşte clipa încrederii, aidoma unui soare ce nu mai apune nicicând. Îți doresc s-o trăieşti, Chrestos! Vei aparține lumii acesteia, dar şi celeilalte. Zeul sălăşluieşte în lumina templului pe care noi îl alcătuim laolaltă cu strămoşii, dar şi cu urmaşii noştri. Fie ca mintea ta ascuțită să tălmăcească spusele mele, iar inima ta să le dea viață.

– Dar tu, Sabni, îți asculți inima?

– Învățătura mea te dezamăgeşte?

– Îmi întrece dorințele cele mai arzătoare.

– Atunci, de ce îmi pui asemenea întrebare?

– Sunt foarte tânăr şi n-am dreptul să-ți vorbesc astfel. Dar comunitatea ar fi mai puternică dacă…

Chrestos şovăi. Mersese prea departe.

– Aşadar, ce mă sfătuieşti?

– Nu-i lăsa deoparte pe cei care te iubesc mai mult decât pe ei înşişi.

Noul adept îşi recăpătă liniştea şi trasă câteva hieroglife pe o bucată de ceramică, dându-şi toată silința să deseneze un jilț cu spătar înalt, simbolul zeiței Isis.

* * *

Prefectul debarcă lângă pavilionul lui Traian, iar luntraşul strânse pânza albă umflată de vânt. Nicio escortă nu-l protejase pe Maximin în scurta sa călătorie. Cum puse piciorul pe pământul insulei sfinte, prefectul dădu nas în nas cu Sabni, prevenit de către fratele care stătea de pază.

– Vreau să-i vorbesc marii preotese.

– Lucrează alături de surorile sale.

– Înştiințați-o că mă aflu aici.

– Mai întâi făgăduiți-mi că nu veți face niciun pas mai departe.

Sabni se purta precum căpetenia unei cohorte neînvinse, care nu se temea de un trimis al împăratului. Îl umilea pe Maximin. De-a lungul carierei sale, prefectul nu îngăduise vreo vorbă necuviincioasă privitoare la rangul său. Dar Isis nu merita, oare, cel mai dureros sacrificiu?

– Aveți cuvântul meu. Grăbiți-vă!

Sabni se îndreptă agale spre poarta primului pilon. Maximin îl ura tot mai aprig, cu fiecare clipă ce trecea.

Prefectul aşteptă mai bine de-o oră sub un soare dogoritor, pe care însă nici nu-l băgă în seamă. De îndată ce zări făptura gingaşă a lui Isis, templul deveni

iar un paradis.

– Am adus un dar.

Maximin deschise sipetul. Bijuteriile de aur sclipiră în toată splendoarea lor.

– Sunt neasemuite, recunoscu Isis. Vor împodobi în chip minunat statuile divine.

– Eu mă gândisem la marea preoteasă.

– Altădată, le-aş fi purtat la sărbătorile cele mai de seamă; marea preoteasă trebuia să apară drept cea mai frumoasă dintre femei, fără a uita că bogăția ei provenea din templu şi se întorcea tot acolo.

– O să participăm la noi sărbători. Aceste giuvaeruri le vestesc, dacă primiți să-mi deveniți soție.

Uimit de propria îndrăzneală, Maximin nu cuteza s-o mai privească pe Isis. Se temea de un refuz fățiş, dar vocea ei rămase la fel de blândă şi de liniştită.

– Legea noastră mă opreşte să iau de bărbat un neinițiat.

– Un obicei învechit. Când veți fi soția mea, Philae va renaşte.

Prefectului îi păru numaidecât rău că rostise asemenea cuvinte nepotrivite. Nu sunau ele ca o amenințare care o va îndepărta pe Isis de el?

– Tu, Isis, ții la insula sfântă, iar eu țin la tine.

Frații şi surorile se adunaseră sub colonadă, întrebându-se care era pricina celei de-a doua vizite a prefectului. Ahoure le propuse să-i atace pe soldați şi să-i arunce în Nil. Sabni îi ceru să tacă. Jignita, ritualista se retrase în odaia sa.

– Priviți la aceşti oameni speriați, zise Maximin arătând spre comunitate. Doar eu îi pot scăpa de temerile ce-i chinuiesc.

Pentru dragostea lui Isis, pentru a vă cuceri, voi asigura supraviețuirea templului.

Pe chipul marii preotese nu se putea citi nimic. Se lupta cu ea însăşi? Faptul că nu-i respinsese propunerea cu hotărâre îl liniştea pe prefect. Neîndoielnic, Maximin găsise calea potrivită pentru a-şi atinge țelul.

– Am să mă întorc, Isis. Să nu mă trădați.

CAPITOLUL 20

Înscrisurile păstrate la Philae nu pomeneau numele înțelepților ce trebuiau invocate pentru ca ritualul întoarcerii zeiței îndepărtate să dea roade. Isis credea că ştie unde să le caute: într-unul dintre mormintele de pe malul apusean, săpate pe vremea Vechiului Regat pentru a onora memoria cuceritorilor marelui Sud. Părăsit cu mult timp în urmă, locul cu pricina căzuse pradă spiritelor rătăcitoare. Pe cel care călătorea într-acolo îl pândeau anumite primejdii, iar marea preoteasă nu avea dreptul să-şi rişte viața. Iar Sabni, oricât stăruise, nu reuşise s-o facă să asculte de glasul rațiunii. Viitorul lui Philae depindea de celebrarea acestui ritual ce va dărui comunității energia necesară. Isis era încredințată că ritualul îi va deschide un univers nebănuit. Sabni se dădu bătut, dar refuză s-o lase să plece singură. Odată hotărârea luată, o înştiință pe bătrâna țesătoare că, în lipsa lor, trebuia să vegheze ca frații şi surorile să-şi îndeplinească sarcinile zilnice.

Porniră la drum chiar în clipa când culmile muntoase începeau să se coloreze în roz. Sabni mânuia vâslele unei bărci uşoare, pe care vântul rece din zori o purta

pe apa argintie. Ca toți băieții născuți în această provincie, marele preot învățase din fragedă tinerețe să navigheze; când bărcile, pornite într-o cursă nebunească, atingeau viteza cea mai mare, adesea el se amuzase sărind dintr-una în alta. Ca să te foloseşti de curenții apei, era nevoie de o experiență temeinică. Sabni înaintă prevăzător, ocoli insula Elefantina, trecu prin fața zidurilor ce apărau micile forturi aflate la depărtare unul de altul şi îndreptă prora spre coasta apuseană a muntelui. După ce ascunseră barca în stuf şi-şi croiră drum prin hățişul vegetației, Isis şi Sabni ajunseră la baza rampelor puternic înclinate, ce slujiseră cândva la ridicarea sarcofagelor până la intrarea în morminte.

Sabni adusese cu sine macheta unei bărci în formă de antilopă ca s-o ofere zeului morților, singurul locuitor al acestei pustietăți tăcute. Urcuşul se dovedi anevoios şi îndelungat. Nisipul aluneca şi fiecare pas cerea o mare strădanie. Păşind, în sfârşit, pe o platformă stâncoasă, Sabni o apucă pe Isis de mână. Gestul său prea repezit o lipi de el. Trup lângă trup, râmaseră câteva clipe ca înlănțuiți. Isis simți tulburarea bărbatului şi se îndepărtă uşurel.

Se aşezară jos amândoi ca să-şi tragă sufletul. La picioarele lor curgea fluviul divin, scăldând nenumăratele ostroave înainte de a se îndrepta maiestuos spre Philae şi de a se prăvăli peste stâncile cataractei. Cerul neclintit umplea privirile de un albastru viu, pânzele albe brăzdau fluviul, iar un bac ticsit de țărani şi animale tocmai părăsea malul răsăritean. O pereche de şoimi-călători se înălță spre soarele ce răsărea.

– Sabni, viața noastră ar trebui să fie aidoma acestui fluviu, care veşnic se aseamănă cu el însuşi, dar se reînnoieşte mereu.

– Suntem mărunți şi plini de cusururi.

– Dar slujim o zeiță.

Isis, mama Zeului, podoaba cerului, dorința câmpurilor mănoase, hrana ce-şi revarsă peste lume frumusețea, parfumul templului, stăpâna bucuriei, ploaia ce face câmpia să înverzească, dulceața dragostei... Ea îl inițiase pe Sabni, făcându-i să se ridice mai presus de sine însuşi. Nu se întrupase oare zeița în această femeie cu părul negru din fața lui, mai strălucitoare decât splendoarea nopții, mai delicată decât strugurii copți, cu dinții mai albi decât laptele stelelor, cu chipul mai dulce decât fructele din livezi şi mai curat decât apa fântânilor, cu picioare mai zvelte decât cele ale gazelelor?

– Să căutăm mormântul.

Urmând cărarea pietruită din vârful falezei, pătrunseră în cavourile părăsite. Dintr-odată, tristețea puse stăpânire pe ei la vederea capelelor arse şi înnegrite de fum, a statuilor sparte sau cu capetele sfărâmate, a basoreliefurilor smulse sau acoperite cu var. Doar câteva locuri de veci scăpaseră de furia creştinilor. Pe ziduri se vedeau scene de vânătoare şi pescuit, de ospăț, de luptă şi de jocuri, zugrăvite în culori ce se păstraseră neatinse. Viața veselă din timpurile străvechi înfățişată aici amintea că aceia care cuceriseră pământurile necunoscute din Sud se întorseseră apoi la Elefantina pentru a se bucura de o bătrânețe fericită. De la înălțimea mormintelor, ei contemplau veşnic priveliştea senină unde luaseră

sfârşit peregrinările lor. Le oferiseră zeilor aurul Nubiei, iar zeii le dăruiseră glorie şi bogăţie. Din străfundul muntelui de Apus se ridica un cânt, un imn gravat pe un perete, pietrele prețioase se rostogoleau în valuri, se ascundeau în desişurile de papirus şi reapăreau pe canaturile porții templului.

Din inscripțiile în care cuceritorii marelui Sud îşi povesteau isprăvile, lui Sabni i se părea că răzbat curajul şi voința de a învinge. Pe o stelă aşezată într-un ungher întunecat, Isis zări chipul fin al zeiței cataractei purtând pe cap o coroana de trestie. Citind textul, marea preoteasa reînnoi cuvintele inundației:

Eu fac să sporească pentru tine şuvoiul vieții, florile vor creşte, grânele se vor auri, pământurile se vor bucura, iar inima oamenilor se va umple de mulțumire.

Isis se simțea purtata de un alt fel de şuvoi ce o apropia de Sabni. Se împotrivi căci trebuia să se gândească la mormântul în care se aflau înscrise numele divine, ultimele cuvinte ale ritualului. În fundul unei curți mărginite de coloane, se deschidea o intrare dreptunghiulara. Sabni păşi primul înăuntru. Până acum nicio piedica nu le îngreunase căutările. Marele preot rămânea totuşi neîncrezător. Unii eremiți erau atât de orbiți de propria credința, încât i-ar fi atacat pe vizitatorii acestor morminte pe care ei le socoteau guri ale infernului.

Sabni se trase înapoi, speriat. Isis veni lângă el şi-i prinse de braț. Strânşi unul lângă altul, avură sentimentul că pornesc pe drumul îngust ce ducea spre regatul de dincolo. La dreapta şi la stânga, statui albe cu fețe verzi şi negre, şi cu ochii ficşi îi priveau zâmbind. Cuplul înainta, unit, printre strămoşii

înfățișați în plină bucurie a reînvierii. Trei trepte urcau spre o capelă decorată cu o scenă de banchet, în care nenumărate bucate umpleau masa celui recunoscut ca „drept” de către tribunalul celeilalte lumi. Şiruri de hieroglife evocau adunarea credincioşilor lui Isis în clipa când zeița se întorcea la Philae, după surghiunul din adâncurile Nubiei.

– Răspunsul se găseşte aici, Sabni. Arata ofranda noastră. Marele preot aşează jos barca în formă de antilopă.

– Ocrotitorii acestui locaş au devenit aidoma lui Osiris. Unul singur şi, totodată, mai mulți. Acesta e secretul sau: o mie de chipuri pentru o singura inimă. El o va invoca pe zeița îndepărtată, nu noi. Un zeu va chema o zeița, ea îi va auzi glasul şi se va întoarce acasă.

Luară loc amândoi pe băncuțele de piatră, oaspeți la un festin neclintit cu arome spirituale. Isis ajunsese la capătul căutărilor sale, iar Sabni putea, în sfârşit, să rostească întrebarea care-l frământa.

– Ce voia prefectul?

– Să-i fiu soție. În schimb, el va proteja insula Philae şi-mi va împlini toate dorințele. Viitorului templului ar fi asigurat, aşa că n-ar trebui, oare, să primesc?

Sabni se ridică şi o cuprinse, pătimaş, în brațe.

– Legea noastră te opreşte.

– Tot ea ne învață că îndatorirea noastră de căpătâi e să apărăm comunitatea.

– Te iubesc, Isis. Te iubesc cu toată ființa mea. Unirea noastră, doar ea, va salva templul de la dispariție.

Îi coborî bretelele albe de pe umerii aurii.

– Nu ne e îngăduit să avem copii.

– Puțin îmi păsă. Pe tine, numai pe tine te doresc.

Rochia albă alunecă de pe trupul lui Isis, dezvelindu-i sânii plini şi rotunzi, sexul de jais, picioarele lungi. Ea îi scoase tunica, în vreme ce el îi mângâie şoldurile şi o sărută pe gât. Când buzele lor se întâlniră, bărbatul o împinse cu blândețe pe spate. Seva care curgea prin trupul lui Isis avea fierbințeala soarelui la amiază şi moliciunea mierii.

Ea se întinse pe pavajul de piatră, printre rândurile de Osiris, iar Sabni veni în întâmpinarea dorinței tinerei femei, în liniştea fericită a locaşului de veci unde cuplul reînviat continua să ia parte la ospăț şi unde morții intrau în legătură cu cei vii, Isis şi Sabni descoperiră lumina aurită a unei iubiri fulgerătoare, asemenea unei flăcări răsărite în zorii lumii din inima Orientului.

CAPITOLUL 21

Seara cobora. În mormântul strămoşilor, Isis şi Sabni se lăsaseră pradă extazului, într-o adevărată beție a simțurilor. Deşi niciunul nu-şi ostoise pofta după trupul celuilalt, se gândeau amândoi la Philae. Doar viitorul templului conta. Viața lor de adepți era străină de ambiții personale, întrucât învățaseră să lupte, să renunțe şi să se elibereze de ele. Pasiunea ce-i cuprinsese nu ştergea anii de asceză, ci dădea un nou avânt călătoriei, de-acum înainte pline de dragoste împărtăşită sufleteşte şi trupeşte, către nevăzut.

Sabni păşi primul afară din mormânt. Luna strălucea, iar stelele străpungeau bezna nopții ca nişte

porți ale luminii. Marele preot inspiră aerul proaspăt, împărtăşind înflăcărarea sa întregului univers pe care zeițele îl țeseau, iar olarul Khnum îl modela pe roata sa.

Abia trecuse pragul că cineva îl izbi puternic în pântece cu o bâtă şi-i făcu să se încovoaie. Atacatorul, un călugăr cu părul lung, urlă de bucurie şi-i lovi încă o dată. Sabni se aruncă într-o parte, prinse capătul bâtei şi-şi dezarma adversarul. Creştinul, în ciuda urii sale, nu se simțea în stare să-i țină piept, aşa că părăsi lupta şi o luă la fugă.

Isis se apropie de Sabni.

– Eşti rănit?

– Să ne întoarcem pe insulă.

Din barcă, priviră faleza de Apus cufundată într-o umbră albăstrie. Intrarea în mormânt dispăruse, contopită cu întunericul. Nu se mai vedeau decât rampele ce se avântau spre culme, ducând cu ele taina unei iubiri trăite în afara timpului.

* * *

Potrivit tradiției, Sabni o luă pe Isis în brațe şi o trecu pragul vechii locuințe a bătrânului preot. În ochii comunității adunate, deveneau soț şi soție. Nu era nevoie de niciun înscris, gestul lor avea forța unei legi.

Frații şi surorile gustară această clipă, dar Sabni o trăi cu o intensitate aparte. Nu era el răspunzător pentru această căsătorie pe care adepții o socoteau drept o nouă binefacere? Prin unirea lor, Isis şi Sabni proclamau libertatea templului în mijlocul unei lumi potrivnice.

Soții dormiră adăpostiți sub o plasă de pescuit, cu ochiuri dese, care îi apăra de țânțari. Când se treziră, fiecare încercă bucuria simplă de a-l descoperi pe celălalt alături.

– Ai grijă cu Maximin, îşi povățui Isis bărbatul.

– Să fie într-atât de îndrăgostit?

– Dacă află că…

– Toți membrii comunității vor păstra secretul. Fii încrezătoare.

Isis se ghemui lângă el, pierdută.

* * *

Ahoure îşi fardă ochii şi se parfumă. Uneori se învinuia singură din pricina acestei aplecări spre găteală, dar Legea nu le interzicea surorilor să fie frumoase. Iar dacă frații se îndrăgosteau într-o măsură sau alta de ea, asta o înveselea, fără a-i abate atenția de la muncile sale demne de cei mai mari învățați. Nu se putea lăuda ea cu o ținere de minte fără cusur şi cu o cunoaştere a ritualurilor pe potriva celei a lui Isis? Desigur, nu invidia rangul marii preotese, care presupunea mai multe griji decât mulțumiri, dar ştia că poartă pe umerii săi viguroşi o bună parte din povara comunității. De obicei, Isis lua hotărâri pe care Ahoure le socotea înțelepte. Însă de data asta, marea preoteasă nu chibzuise îndeajuns şi îi împingea pe adepți pe un drum primejdios. Să pună la îndoială faptele cerea oarece curaj, pe care unii l-ar fi numit nesăbuit, dar ritualista, încredințată că judecă limpede, nu se codi să-i vorbească.

În livada templului, Isis cerceta vechile ritualuri de

sărbătoare, în vreme ce sumedenie de păsărele zburau vesele în preajma ei. Pe insulă, nimeni nu le alunga azvârlind după ele cu bățul. O pasăre cu pieptul galben şi cap argintiu se aşează pe umărul stâng al marii preotese, îi ciuguli pletele unse cu smirnă şi-şi luă apoi zborul spre un avocado în care se aflau o mulțime de cuiburi.

– Ce doreşti, Ahoure?

– Căsătoria asta n-a fost cam pripită?

– Te temi că Sabni şi cu mine vom pierde timpul cu dezmierdări, uitându-ne îndatoririle sacre?

– Bineînțeles că nu. Dar prefectul…

– Patima lui mă nelinişteşte şi pe mine.

– Şi-atunci de ce nu ții seama de ea?

– Ai vrea să fiu soția lui?

– Dacă acest sacrificiu ar salva templul şi comunitatea…

Isis îşi ridică ochii spre vârful arborelui persea ale cărui frunze de un verde-închis aveau formă de inimă. Sub un astfel de copac primul înțelept al Egiptului primise învățătura zeului cunoaşterii.

– Ce câştig ne aduce nouă căsătoria ta cu Sabni, în afara unei fericiri egoiste?

– Asemenea învinuiri mă surprind întrucât nu sunt deloc îndreptățite. Cumpărând pacea şubredă, oferită de Maximin, oare n-aş fi trădat spiritul confreriei noastre? Egiptul a fost întotdeauna cârmuit de un cuplu însuflețit de aceleaşi idei. Sabni şi cu mine încercăm să readucem la viață o tradiție ce vesteşte poate şi alte reînvieri. Fii sigură, scumpa mea soră, că faptele noastre nu simt inspirate de căutarea unei bucurii trecătoare.

Ahoure se îndepărtă, dar gelozia ei o întrista pe Isis. Iar marea preoteasă trebuia să vegheze ca acest simțământ să nu se transforme în amărăciune, otravă de temut pentru sufletele delicate.

* * *

Aşezat pe culmea unui uriaş bloc de granit, generalul Narses, admira, ca în fiecare seară, cataracta. Nilul avea să se retragă în curând, țăranii culegeau măslinele şi adunau curmalele. Şi semănatul începuse pe pământurile prea slab irigate. Aproape întreaga recoltă de grâne va pleca spre Bizanț, iar pe micile ogoare ce urmau să hrănească Elefantina nu creşteau decât spice plăpânde.

Oare câți oameni aveau să moară de foame? Şi totuşi, nimeni nu învinuia Nilul. Acest pământ era prea frumos, prea pur pentru ca suferințele omeneşti să atragă asupra lui fie şi cea mai măruntă mustrare.

Generalul făcuse rost de un sul de papirus ce istorisea aventurile unui faimos cercetător al Africii, egipteanul Hirkhuf, îngropat pe faleza de Apus. Chiar şi după trei mii de ani, amintirea legendarelor sale isprăvi rămânea vie. Narses desfăşură papirusul şi se apucă să-l citească pasionat, uitând de tot şi de toate. Deschizând drumuri într-un ținut necunoscut şi conducând cu o mână de fier o trupă rânduită cu grijă, eroul se întorsese din îndepărtata Nubie în fruntea unui cortegiu de trei sute de măgari încărcați cu saci de aur, lemn de abanos, tămâie, colți de elefant şi piei de panteră. Însa darul pe care tânărul faraon de atunci l-a apreciat mai cu seama a fost un pitic adus din țara

locuitorilor de la orizont, în stare sa execute cu multă însufleţire dansul zeului.

Oare de câte ori Hirkhuf îşi părăsise casa pentru a se avânta în necunoscut înainte de a se întoarce, la bătrâneţe, ca să moara în oraşul său? Narses arunca papirusul în apa. Nu mai putea să sufere o viaţă de zbucium şi onoruri, de cuceriri şi glorie. Ce să mai înveţe de la rasa omenească? Jocul fericirii şi al nenorocirii nu-l mai interesa.

O apariţie ciudată atrase atenţia generalului. Dincolo de ultimele stânci ale cataractei, un bărbat cu pielea neagră, călare pe un animal cu gâtul lung şi trupul pătat, stătea nemişcat pe coasta unei coline. Îşi găsise un loc de pândă straşnic, de unde putea să observe pe-ndelete fortificaţiile de la hotar. Când soarele asfinţi, iscoada se făcu nevăzuta.

* * *

Episcopul şi prefectul ascultară povestea generalului.

– Un blem calare pe-o girafa, îşi dădu cu părerea Theodor.

– Seminţia blemilor s-a stins, îl contrazise Maximin.

– Şi eu credeam la fel. Am şi întocmit câteva rapoarte în privinţa aceasta.

– Sunteţi sigur de ceea ce spuneţi?

– Mă tem că da.

– Atunci negreşit, e vorba de un supravieţuitor rătăcit.

– Blemii obişnuiesc să trimită o iscoadă înainte de a ataca.

– Fortificaţiile noastre sunt de netrecut. Chiar şi o

armată de trei ori mai numeroasă decât a noastră ar da greş.

– Şi dacă ne înşelăm? sugeră episcopul, sâcâit de îngâmfarea prefectului. Multe bătălii au fost pierdute din pricina trufiei comandanților.

– Vă îndoiți de mine?

– Dacă blemii pregătesc un atac, trebuie să apărăm Elefantina.

Generalul Narses socoti că ar fi bine să ia cuvântul.

– Ne facem griji degeaba, fără îndoiala. Cei care se pricep la războaie, cred cu tărie că blemii nu sunt în stare să formeze o trupă de asalt. Totuşi, voi verifica fortificațiile.

Hotărârea generalului îl mai linişti pe Theodor. De nimic nu se temea mai mult decât de aceşti năvălitori veniți din sud. Duşmani înverşunați ai creştinismului, blemii turbau de furie că nu mai puteau ajunge la Philae, sălaşul zeului lor, Mandulis, de care erau despărțiți de peste douăzeci de ani.

Narses îşi salută superiorii şi părăsi încăperea. Maximin îl privi țintă pe episcop.

– Să nu mai îndrăzniți a mă învinui de ceva.

– Doar misiunea mea mă călăuzeşte.

– Vă credeți în stare să-mi deschideți ochii?

– Isis n-o să vă ia niciodată de bărbat.

– N-are de ales.

– Greşiți. N-o să se plece în fața unei amenințări.

– Şi va jertfi comunitatea?

Theodor îşi pusese şi el această întrebare de multe ori.

– Legea templului…

– Cuvinte deşarte! însăşi existența lui Philae este în

joc.

– Am să vă împiedic să mergeți prea departe, zise apăsat episcopul. Acest sanctuar păgân se află în afara legii. Dacă o să-i redați strălucirea neruşinată de odinioară, creştinii se vor ridica împotriva dumneavoastră.

– Vă dați seama de gravitatea cuvintelor pe care le-ați rostit?

– N-aveți decât să fiți îndrăgostit, Maximin, dar nu-L ofensați pe Hristos.

Prefectul îşi păstră cumpătul. Căzut pe gânduri, făcu câțiva paşi spre rafturile ticsite cu papirusuri şi cercetă cu un ochi neatent nişte documente.

– Vreau să ştiu tot ce se petrece în această comunitate. Ne trebuie o iscoadă acolo.

– Legea interzice templului să primească noi adepți. Dacă am trimite unul, preoții nu vor avea încredere îl el şi-i vor izgoni.

– Sabni e un răzvrătit şi un uneltitor.

Şi Theodor se temea de planurile pe care le-ar putea urzi prietenul său. Ideea prefectului ar fi putut aduce foloase. Având informații de la cineva din sânul comunității, episcopul ar scăpa de multe neplăceri.

– Poate că există o cale…

* * *

La nord de cataractă, la o oarecare depărtare de templu, un pescar se folosea de primele ore ale dimineții pentru a lovi apa cu un băț lung ca să-şi atragă prada în năvod. Tocmai prinsese în capcană un biban frumos când un clipocit îi dădu de ştire că se

apropia un înotător. Mersis îl recunoscu pe Sabni care, pentru a se odihni, se agățase de prora bărcii, ținându-şi capul deasupra apei. Căpitanul continua să pescuiască fără a privi spre prietenul său.

– Am o veste îngrijorătoare. Un blem a fost văzut în preajma cataractei.

– Vorbeşti serios?

– Narses a început să verifice pe-ndelete fortificațiile. Şi încă o primejdie: Maximin răspândeşte zvonul apropiatei sale căsătorii cu Isis. O mulțime de creştini sunt nemulțumiți din pricina asta, iar episcopul abia dacă mai reuşeşte să-i potolească. Fii cu băgare de seamă, Sabni! Tu eşti singura piedica adevărată între prefect şi marea preoteasă.

– Chiar mai mult decât îți închipui.

* * *

Chrestos nu lăsa pe nimeni în pace. Cei mai bătrâni trebuiau să-i asculte întrebările şi să încerce să-i răspundă. Pe cei mai leneşi îi smulse din toropeala lor şi-i sili să se reapuce de treaba. Puțin câte puțin, luase naştere o adevărata întrecere, fiecare străduindu-se să dovedească faptul că ocupă un loc însemnat în rândurile comunității. Frații şi surorile schimbau iar păreri, discutând despre înțelesul simbolurilor, scrutând zidurile templului pe care strămoşii gravaseră principiile înțelepciunii. Din vârful capitelurilor, zâmbetul zeiței Hathor înflorea.

Noiembrie, luna când începea grăpatul, se dovedi o încântare. Inundația slabă se retrăsese, iar viața cu gust de curmale fragede se scurgea cu blândețe.

Sarcina bibliotecarei înainta fără probleme. Isis se ruga în fiecare seară la divinitățile ce ocroteau naşterea.

Philae îşi recăpătă încrederea în propria credință. Adepții dormiseră pe o comoară a cărei neprețuită valoare o recunoşteau. Nu-i apăra oare marea zeiță de o lume ce-i înconjura cu ură şi care, după ce trecuse drept învingătoare, îşi pierdea acum vigoarea?

Sabni refuză să vadă lucrurile în culori prea vesele. Isis, deşi îi lăuda gândirea limpede, stăruia totuşi să-l convingă de renaşterea neîndoielnică a comunității. Iar marele preot nu trebuia, mai mult decât oricine altcineva, să devină una cu viitorul templului?

CAPITOLUL 22

Porumbelul călător poposi pe culmea stăvilarului răsăritean al primului pilon, iar Chrestos fu trimis să-l prindă. Pasărea aducea un mesaj din partea episcopului: mama fratelui tâmplar era pe moarte. Dacă acesta din urmă dorea, i se îngăduia, în mod cu totul excepțional să meargă la căpătâiul muribundei. Soldații îl vor aştepta pe mal şi-i vor escorta. Însă nu avea voie să stea de vorbă cu oamenii întâlniți pe drum.

Nici Sabni, nici Isis nu se împotriviră. Răvăşit peste măsură, tâmplarul plecă numaidecât. Porumbelul îi slujea drept permis de liberă trecere.

Soldații îl siliră să îmbrace o tunică maronie şi să-şi ascundă țeasta rasă sub o glugă. Însă nu-l conduseră spre casa mamei sale, situată în cartiere sărace ale oraşului, ci spre locuința episcopului în care intră printr-o uşiță joasă. Întrucât totul se desfăşurase cu repeziciune, nimeni nu-şi dădu seama cine e oaspetele

necunoscut.

În fața prelatului şi a prefectului, pe tâmplar îl cuprinse groaza. Nu cumva fusese atras într-o capcană? Theodor îl linişti în privința sănătății mamei sale care, la optzeci de ani, se îngrijea singură de gospodărie. Apoi îl pofti pe adept, tulburat de privirea tăioasă a lui Maximin, să se aşeze pe un scaun pliant.

– Nu-ți vreau răul, îl asigură prefectul, dar avem nevoie de ajutorul tău.

Cuvintele îl năuciră pe frate.

– Am auzit vorbindu-se mult despre tine. Se zice că eşti un tâmplar fără pereche şi aduci mari foloase templului, dar meritele nu-ți sunt prețuite.

Adeptul încuviință.

– Atunci, de ce mai rămâi în comunitate?

– Ea e adevărata mea familie. Acolo am crescut şi am primit învățătură.

– Ai trecut pragul marilor mistere?

– Isis m-a împiedicat, iar Sabni a consimțit.

Fratelui îi părea rău că se destăinuia unor profani. Dar marele preot şi soția lui se făceau răspunzători pentru ranchiuna sa.

– Dacă nu te-ai închina unui cult nelegiuit, te-aş lua bucuros în slujba mea. Ai ajunge bogat.

– Nu-mi păsă de avere. Iubesc Philae.

– Nu iubeşti mai mult viața? îl întrebă prefectul.

Adeptul păli.

– Dacă e aşa, atunci dezleagă-ți limba. Altminteri, soldații mei vor fi nevoiți să doboare un fugar care a tulburat ordinea în oraş.

– Ce aşteptați de la mine?

– Să ne dai lămuriri despre comunitate.

– Philae se trezeşte la viaţă. Chiar şi cei mai trişti şi-au recăpătat nădejdea.

– Cu ce vă îndeletniciţi?

– Îngrijim templul, aducem ofrande, o slăvim pe marea zeiţă…

– Uneltiţi împotriva împăratului?

– Nu… bineînţeles că nu!

– Cine vă încurajează?

– Sabni, Isis şi…

Fraţii îl dojeneau pe tâmplar că nu ştie să-şi ţină gura. Încă o dată, vorbise fără să gândească. Prefectul se apropie şi-şi puse mâinile pe umerii adeptului care se simţi înhăţat parcă de ghearele unei păsări răpitoare.

– Şi mai cine?

Tâmplarul jurase să păstreze tăcerea. Trădându-şi jurământul, osândea comunitatea întreagă la pieire. Dar cum să reziste la cazne? Chinurile sale n-ar fi salvat templul. Alţii vor mărturisi oricum, iar jertfa lui s-ar dovedi zadarnică.

– Un ţăran a fost primit în rândurile noastre. Înflăcărarea lui e un zălog al viitorului.

– Cum îl cheamă?

– Nu ştiu.

Episcopul îşi făgădui în sinea sa să afle cine era fugarul. Adăpostindu-l, Philae săvârşise o greşeală de pe urma căreia Theodor va trage foloase.

Însă Maximin nu băgă în seamă acest amănunt. Dorea să capete alt fel de informaţii.

– Sabni plănuieşte să încalce rânduielile imperiului?

– Marele preot nu se interesează decât de templu. E un bărbat aspru şi hotărât.

– Şi fraţii sunt gata să se răzvrătească împotriva lui?

– N-ar îndrăzni. Nimeni nu-i pune la îndoială autoritatea.

– Dar Isis?

– Isis… Nu se dezice de el.

Maximin observă că fratele era stânjenit. Vasăzică, nu spunea adevărul şi încerca să ascundă un lucru important. Degetele prefectului se încleştară violent pe umerii tâmplarului care scoase un strigăt înăbuşit.

– Asta nu-i decât o durere măruntă pe lângă suferinţele la care te voi supune dacă vei continua să minţi. Isis şi Sabni se urăsc, nu-i aşa? Ea vrea să mă ia de bărbat, dar el se împotriveşte!

– Da… se împotriveşte.

Deşi prins în vârtejul pasiunii sale, Maximin îşi păstra întru câtva judecata limpede. Pricepu că adeptul îi spunea ceea ce îi plăcea lui s-audă. Îi trase o palmă. Tâmplarul începu să plângă, iar episcopul se întoarse cu spatele.

– Luaţi-l pe acest om din faţa mea.

– Nu va mai rămâne aici pentru multă vreme… Dacă nu vorbeşte, îl strâng de gât.

Prizonierul înţelese că furia lui Maximin nu era prefăcută. Să tacă însemna să meargă la moarte sigură.

– Sabni şi Isis s-au căsătorit potrivit tradiţiei. Trecând împreună pragul casei lor, au devenit soţ şi soţie.

Maximin dădu drumul prăzii din mâini. O clipă îl încercase pofta de a zdrobi cu pumnii chipul palid al adeptului.

– Întoarce-te pe insulă. Ai să fii iscoada noastră acolo.

Tâmplarul se trase spre uşă mergând cu spatele, se înclină şi ieşi. Faptul că scăpase cu viață i se părea cea mai minunată răsplată.

– După legile noastre, căsătoria asta nici n-a avut loc, grăi prefectul, dar Isis m-a înşelat. Philae şi Sabni vor fi pedepsiți. Creştinii o să fie mulțumiți, Sfinția Voastră. Voi o să vă bucurați de izbânda voastră, iar eu am s-o supun legii mele pe femeia pe care-o iubesc.

* * *

Ahoure umplu vasul de argint cu apă din Nil şi o turnă peste mâinile adepților. Prețioasa licoare provenea din Nun, oceanul de energie în care se scălda universul întreg. Pământul nu era decât o movilă răsărită în timpul primei dimineți când creatorul, născut din el însuşi, rostise primul cuvânt. Fiecare templu amintea de acest început în fiecare zi prin ritualurile din zori.

Ahoure îi prezentă vasul marii preotese, evocând clipa hotărâtoare când inima Principiului a devenit conştientă datorită fiului său, care i-a reunit membrele şi le-a făcut să se mişte. El, unicul, şi-a trezit trupul la viață grație magiei cuvântului şi a sădit în sufletul fiecărei ființe dorința de a simți, prin inițierea în mistere, veşnicia acestei clipe.

În timp ce membrii comunității salutau soarele ridicând spre el mâinile purificate, Chrestos îi vorbi lui Sabni.

– De ce ritualista a uitat de mine?

Ahoure se întoarse numaidecât spre el.

– Taci, neofitule.

– Am săvârşit vreo greşeală cumplită de am fost ocolit? Atunci să mi se spună.

– Neobrăzatul acesta să fie pedepsit după cum merită. Cer marelui preot îngăduința să-i dau o lecție aspră.

Chrestos nu-şi coborî glasul.

– Sunt un frate asemenea celorlalți şi cer ceea ce mi se cuvine. Dacă nedreptatea domneşte în templu la fel ca în lumea din afară, să fie alungată neîntârziat.

Obosită, Ahoure apucă bățul pe care i-l întinsese tâmplarul.

– Cu fața la pământ, răzvrătitule! Când ai să simți pe spinarea ta învățătura acestui stăpân, îți vei mai pierde din trufie.

Chrestos îi imploră din priviri pe Sabni şi Isis. Dar niciunul, nici celălalt n-o opriră pe ritualistă. Cu buzele strânse şi pumnii încleştați, tânărul se întinse pe pământ şi primi cinci lovituri de băț care nu-i smulseră însă niciun strigăt.

Pomada îi ostoi durerea. Sabni îi masă lui Chrestos umărul încă umflat.

– Nu-mi pasă de trupul meu. Dar de ce marele preot nu mi-a luat apărarea împotriva nedreptății?

– Cel care nu se stăpâneşte seamănă cu un arbore care creşte prea repede şi ale cărui crengi sunt aruncate în foc înainte de a-l tăia. Omul tăcut înverzeşte, fructele sale sunt dulci, iar umbra pe care o face în grădină e tare plăcută.

– Nu poți să taci mereu!

– E greu să rămâi liniştit la auzul unor vorbe nedrepte, dar zadarnic e să-i răspunzi celui neştiutor. Să-i întorci vorbele duce la vrajbă, căci inima lui nu

poate să îndure adevărul.

Ochii tânărului sclipiră.

– Aşadar, recunoşti că ritualista a făcut o greşeală! Nu s-a îngrijit cum trebuie de sarcina ei… sora aceasta e o neştiutoare. N-am să-i mai vorbesc niciodată.

– Nu te înfumura din pricina ştiinţei tale, Chrestos! Cere sfatul neştiutorului ca şi pe cel al învăţatului, căci nimeni n-a atins înţelepciunea deplină. Cuvântul potrivit este mai ascuns decât piatra verde. Şi totuşi, o să-l descoperi atât la cei mai umili, cât şi în preajma slujitorilor care-şi dedică viaţa templului fără a aştepta nimic în schimb.

– Ahoure nu se numără printre ei!

– Nu te pripi să judeci.

– Nu se poate să fii orb… nu tu!

– M-ai disprețui?

Stânjenit, tânărul îşi lăsă ochii în pământ.

– Nu, dar sora aceasta…

– Adeptul care doreşte să ajungă la marile mistere trebuie să rabde cu o tărie de neclintit încercările cele mai grele. Şi ai să le înfrunți înăuntrul comunității, nu în lumea de afară. Uită mustrările, ranchiuna şi răzvrătirea pentru a fi gata să le trăieşti.

CAPITOLUL 23

Din vârful celui mai înalt turn, santinela zări doi negri cu trupul acoperit de piei de felină. Se strecurau prin învălmăşeala de pietre şi apă a cataractei cu o sprinteneală de necrezut, sărind de pe o stâncă pe alta până când îi opri un bloc de granit, în jurul căruia apele se învolburau. Înştiinţat, căpitanul Mersis

pricepu numaidecât cine erau iscoadele care observau linia de apărare a oraşului.

– Doi blemi!

Se țineau la depărtare astfel încât săgețile să nu-i poată ajunge. Zadarnic ar fi trimis după ei o trupă de soldați, căci aceştia din urmă, doar apărând pe mal i-ar fi pus pe fugă fără a avea vreo şansă de a-i prinde.

Mai bine de două ore, negrii scrutară palisada şi micile forturi ce opreau intrarea în provincia Elefantina. Apoi, dispărură cu iuțeala vântului.

Mersis întocmi numaidecât un raport pe care-l trimise episcopului, mai-marele său direct. La rândul său, Theodor se duse la prefect, a cărui odaie de lucru gemea de tăblițe cu socoteli.

– Totul e pus la punct, Sfinția Voastră. De astă dată, Philae n-o să mai scape teafără din încercarea ce-o aşteaptă. Va avea parte de suferințe grele, îți făgăduiesc.

– Avem altceva mai grabnic de rezolvat.

– Cine zice asta?

– Citiți.

Raportul lui Mersis era scurt şi clar.

– Ieri unul, azi doi, mâine o armată... blemii se pregătesc să ne atace.

– Fortificațiile îi vor face să se răzgândească. N-au decât să se uite mult şi bine la ele. Dacă sălbaticii ăştia sunt înzestrați cât de cât cu judecată, o să renunțe.

– Vestea se va răspândi cu repeziciune şi locuitorii oraşului vor fi cuprinşi de spaimă. Trebuie să inspectați trupele şi să organizați o paradă.

Deşi întru câtva lipsit de respect, sfatul episcopului era demn de luat în seamă. Supărat de această

întâmplare apărută într-un moment nepotrivit, Maximin lăsă deoparte socotelile provinciei şi-şi îndeplini sarcinile de comandant. Vizită cazărmile, se sui pe metereze, le vorbi soldaților, asistă la o paradă şi mărşălui în fruntea unui detaşament pe străzile Elefantinei. Asemenea dovezi de forță şi încredere liniştiră populația.

Dacă blemii săvârşeau nebunia de a lua cu asalt oraşul vor fi nimiciți, cu siguranță.

* * *

Sabni îi aduse tâmplarului un căpătâi de pat rupt în două. De când se întorsese, meşterul era mereu posomorât.

– Poți să-l repari?

– Nu ştiu.

– Suferă mult mama ta?

– Se stinge încetul cu încetul şi de-abia m-a recunoscut. Voi merge s-o mai văd, fără îndoială. Arată-mi căpătâiul cu pricina.

Tâmplarul părea să se teamă de ceva.

– L-ai întâlnit pe episcop?

– Eu? De unde până unde?

– Theodor ştie că adepții şi-au părăsit familia de sânge pentru cea spirituală. Şi de obicei nu se mai întorc la prima. De ce ți-ar fi făcut episcopul o propunere atât de ciudată, dacă nu pentru a-ți pune întrebări despre secretele templului?

Furios, tâmplarul azvârli jos căpătâiul.

– Cutezi să mă învinuieşti că mi-am călcat jurământul? Am făgăduit să păstrez tăcerea, dar mai

există şi simțămintele omeneşti. Eu nu sunt ca tine. Tot respectând vestita lege, ți-ai pierdut bunătatea. Ai devenit rece şi neînduplecat. Nimeni nu te iubeşte, Sabni! Iar când ai să înțelegi asta, o să fie prea târziu. Eu unul sunt la adăpost de orice mustrare.

– Cuvântul unui frate e sacru, nu trebuie să te dezvinovățeşti.

Tâmplarul îşi promise în sinea lui să se supună prefectului. Altminteri, Maximin n-ar şovăi să-l ucidă. Cât despre Sabni, acesta n-ar fi ridicat niciodată mâna împotriva unui adept.

Stânjenit, marele preot se retrase. Bănuindu-l de trădare pe unul dintre membrii comunității, oare nu se arăta nedemn de rangul său? Dar Philae se afla în război şi marele preot n-avea voie să fie naiv. Duşmanul nu se mulțumea să atace doar din afară.

Cât de apăsătoare devenea sarcina sa... Cum să nu se încreadă pe deplin în oamenii alături de care trăia de-atâția ani?

* * *

Episcopul le ceru secretarilor săi să caute în documentele administrației informații despre țăranii fugiți de curând. Dar rezultatele se dovediră dezamăgitoare. În rapoartele gărzilor se pomenea doar de câteva furtişaguri, de distrugerea cu bună ştiință a uneltelor agricole, de furtul unui măgar şi de plângerea negustătorului Apollon, la care acesta renunțase până la urmă.

Niciun cuvânt despre vreun fugar. Ofițerii însărcinați cu păstrarea ordinii în oraş şi împrejurimi nu putură

să ofere nici ei mai multe amănunte. În temnița de care răspundea mai-marele lor, căpitanul Mersis, nu se afla decât un gospodar învinuit că prădase livada vecinului său. Mersis recunoscu faptul că l-a luat la întrebări pe Apollon, dar acesta, beat mort, rostise un şir de vorbe de neînțeles.

Theodor socoti ciudată purtarea negustătorului, care era un om de vază, aşa că-l chemă la el.

Morocănos, încordat, Apollon se opri în pragul odăii de lucru a episcopului.

– Ce fel de plângere doreai să faci?

– Băusem.

– De ce?

– De plăcere… nu toți oamenii sunt pustnici.

– Ai copii?

– Patru. Doi băieți şi două fete.

– Destui de mari ca să muncească?

– Mai dau o mână de ajutor, din când în când.

– Niciunul dintre ei n-a fugit?

– Domnul m-a cruțat de-o asemenea nenorocire! Familia mea e unită.

– Domnul îi ocroteşte pe cei drepți. Să ne aduci în continuare smochine bune.

Apollon se bucura că a scăpat atât de uşor. Privindu-l cum se îndepărtează grăbit, episcopul nu se mai îndoia că negustătorul era amestecat într-o treabă necurată. Poate că nu avea nicio legătură cu fugarul. Dar ar fi bine, totuşi, să se convingă.

* * *

Ahoure strânse lângă fântâna cea mare vreo zece

surori care, fără a-i arăta duşmănie marii preotese, îşi plecau urechea la spusele ritualistei. În timp ce-şi umpleau ulcioarele cu apa proaspăta, femeile se plângeau de traiul tot mai anevoios. Una dintre ele îşi mărturisi teama de viitor: cum să lupte împotriva unui prefect a cărui atotputernicie nu se va mai împăca multă vreme cu existența unor răzvrătiți, mai ales că episcopul îl sprijină? Ahoure o sfătui să-şi păstreze încrederea în voința de neclintit a lui Isis.

– Dar severitatea lui Sabni ne amenință. E prea tânăr pentru a cârmui o comunitate ca a noastră. De aceea puterea îl îmbată şi-i lipseşte de harurile sale. Curând va deveni tiran, va uita până şi de ritualuri şi ne va sili să ne supunem ambițiilor sale. Toți trebuie să ştie că marele preot a pornit o luptă numai a lui cu episcopul. Nu-i păsă de soarta lui Philae decât în măsura în care templul poate însemna o fortăreață, iar confreria – o armată.

– O trupă atât de mică împotriva a sute de soldați? De necrezut!

– Sabni nu se sinchiseşte de asta, continuă Ahoure. Faptul că-l sfidează pe Theodor e deja o izbândă. Şi nu-l interesează dacă noi vom ajunge sclavi sau vom fi surghiuniți. Ne va sacrifica pentru pasiunea sa nebunească şi, în clipa potrivită, ne va lăsa pradă răzbunării episcopului în schimbul propriei libertăți.

Îngrozitoarele cuvinte ale ritualistei le tulburară pe surori. Cele mai reținute amintiră de cinstea şi simțul datoriei ale marelui preot, de judecata sa dreaptă pe care nicio greşeală n-o pătase.

– Nu-l învinuiesc de prefăcătorie, le lămuri Ahoure, ci de trufie şi sminteală.

– Ce propui?

– Să stăm de vorbă, în taină, cu frații mai înțelepți. Dacă unii dintre ei ne împărtăşesc temerile, să ne sfătuim cu ei şi apoi să luăm o hotărâre împreună.

În aceeaşi seară, după cină, tâmplarul şi ritualista discutară la adăpostul pavilionului lui Traian, indiferenți la frumusețea apusului de soare ce zugrăvea în roşu pantele cenuşii ale falezelor. Niciunul dintre ei nu avea încredere în celalalt. Până în prezent, adepții nu se gândiseră la uneltiri, aşa ca amândoi îşi dădeau seama ca tot ce făceau va duce la o înfruntare pe față cu marele preot. Chipul împietrit şi privirea duşmănoasa a fratelui o sperie pe Ahoure. Acum ritualistei i se părea că se pripise, dar era prea târziu ca să bată în retragere.

– Sabni e un lăudăros, zise tâmplarul. Crede ca noi suntem nişte vite supuse şi că nimeni nu-i va sta în cale. Dacă-i ținem piept, va părăsi insula şi se va converti cu sprijinul prietenului său Theodor. Marea preoteasa nu va avea de ales şi-i va lua de bărbat pe prefect, iar Philae va fi salvata.

Ahoure socoti planul cum nu se poate mai bun. Frații şi surorile pe care cei doi uneltitori promiseseră să-i strângă în jurul lor vor alcătui o cohortă în stare să-l răstoarne pe Sabni şi să însenineze viitorul templului.

* * *

Chrestos călăfătuia o barcă după sfaturile lui Sabni. Apoi ridicară noul catarg cioplit din ultimul trunchi de cedru pe care-l avea templul.

– Soarele de-abia a început să se înalțe... Trebuie să

ne apucăm de muncă atât de devreme?

– Înțeleptul se trezeşte în zori ca să înfăptuiască, spuneau părinții noştri, iar prostul ca să umble de colo-colo fără rost. Acesta din urmă nu vrea să asculte nimic şi se hrăneşte cu ceea ce-l face să moara. Îndată ce ritualul dimineții e celebrat, o nouă lume se naşte. Şi ce mai contează oboseala pe lângă norocul de a o contempla?

– Nu vreau să ajung un prost şi sunt hotărât să-mi păstrez curate mâinile, gura şi inima, aşa cum cere Legea. Însă doresc să ştiu tot, să dobândesc virtuțile tale, ale lui Isis şi ale întregii comunități!

– Fereşte-te de lăcomie, Chrestos! E o boală fără leac. Ea îi înjoseşte pe oameni, strică şi cea mai frumoasă dintre prietenii şi-i îndepărtează pe discipol de învățătorul său. Nesătulul nu are casă şi nu va cunoaşte veşnicia.

Necăjit de această mustrare, tânărul cerceta cu privirea barca la care lucra alături de marele preot.

– E pregătită să plutească?

– Nu încă. Va trebui să-i verificăm stabilitatea şi să-i găsim cârma potrivită.

– Cârma… Nu poartă ea acelaşi nume cu Maat, Legea universului?

Sabni simți o adâncă bucurie, pe care avu însă grijă să şi-o ascundă. Chrestos pricepea că hieroglifele trebuiau legate pentru a le desluşi înțelesul adânc. Puțini inițiați păşeau atât de repede pe această cale. Însă primejdia trufiei îl pândea şi lauda timpurie risca să-l tragă înapoi.

– Ai dreptate. Barca e de sorginte cerească şi puterile divine se slujesc de ea pentru a călători în spațiile

nevăzute. Nimeni n-o conduce, în afară de cârma înzestrată cu ochi ce descoperă drumul bun. Noi străbatem lumea asemenea unor corăbieri. Deşi la prima vedere, Philae pare că stă pe loc, ea se mişcă purtată de valuri. În tine, Chrestos, cârma e alcătuită de inimă şi limbă. Ele trebuie să se armonizeze, altminteri te vei îneca.

– Îți voi dovedi că barca templului e carnea şi sângele meu.

– Nu te arăți cam înfumurat?

– Soarta îmi zâmbeşte. Mă agăț de această şansă cu toată forța şi doresc să pătrund în marile mistere ascunse în spatele porților sanctuarului.

– Nu ele se ascund, ci ochii tai n-ar putea îndura strălucirea lor. De aceea viața în sânul comunității te învață să vezi mai bine şi mai departe.

– Voi mai aştepta mult până le voi cunoaşte?

– Depinde de tine.

– Ani întregi?

– Niciodată destui, pentru unii.

– Niciodată? Eu unul m-aş răzvrăti!

– Zadarnic. Pasiunile nu trec pragul templului acoperit.

– Dacă eram fiul tău, ai fi fost mai îngăduitor?

– Chiar mai sever.

– Câta nedreptate! Te îndoieşti de mine?

– Ca şi de restul.

– Dar sunt surorile şi frații noştri!

– Eşti lăudat pentru bunătatea ta şi eşti pedepsit din pricina slăbiciunilor tale. Comunitatea nu mi-ar ierta nicio greşeala şi ar avea dreptate.

– De ce te porți atât de aspru cu tine însuți? Doar

legătura strânsă dintre noi ne îngăduie să ținem piept atacurilor lumii din afară, nu?

– Una e să fii adept, alta e să fii mare preot.

– Nu înțeleg…

– E firesc, Chrestos. Rangul meu înseamnă, printre altele, singurătate.

– Uiți de Isis?

Sabni se urcă în barcă şi verifică legătura catargului.

– Încerci să cercetezi inima marelui preot?

– Sunt discipolul tău şi am dreptul să ştiu tot ce te priveşte. Dacă n-o iubeşti cu adevărat pe Isis, de ce ai luat-o de soție?

Sabni zâmbi.

– Fii pe pace, frate.

CAPITOLUL 24

Grăpatul era pe cale să se încheie, iar țăranii culegeau ultimele măsline. Episcopul celebră Crăciunul într-o biserica prea mică, unde se strânse o mulțime plină de însuflețire. Oamenii se îmbulzeau aşa pentru a sărbători naşterea lui Hristos sau ca să pună mâna pe darurile oferite de episcopie? Ferindu-se să caute prea adânc un răspuns, Theodor care nu împărtăşea emoția prefectului, se mulțumi să observe această desfăşurare paşnică de forțe. Din fiecare casă ieşiră femei, copii, bătrâni, bolnavi şi schilozi, şi umplură oraşul, iar bărbații în putere cântau cu tragere de inimă imnuri religioase. Când armata împărți saci de grâu, fu cât pe ce să izbucnească o încăierare, dar muzicanții ambulanți potoliră spiritele încinse. Şi din gălăgioasa învălmăşeală omenească, Dumnezeu ieşi din nou

învingător.

Maximin, răcit, avea capul înfăşurat într-o pânză parfumată şi picioarele aşezate pe o pernă. În spatele lui, un vas plin cu cărbuni încinşi răspândea o căldură plăcută, foarte apreciată în această perioadă rece, când rafale de vânt înghețat măturau Elefantina. Luntraşii renunțaseră să mai călătorească pe Nil, pradă şi el unui zbucium violent.

În pofida acestor neplăceri, prefectul era mulțumit de el însuşi. Nu muncise în van: grație unui şir de măsuri aspre va îmbunătăți sistemul de impozitare al provinciei. De-acum înainte, nimeni nu se va mai sustrage de la plata impozitelor directe şi indirecte. Se vor plăti dări peste dări pentru oameni, pământuri, meşteşuguri, vânzări, moşteniri, călătorii şi construcții. Colectivitatea va plăti pentru cel sărac. În schimb, statul va asigura bunul mers al poştei, se va îngriji de clădirile publice, va plăti solda garnizoanei permanente şi pe slujbaşii episcopului. Bineînțeles, noile rânduieli se traduceau printr-o listă de vreo sută de dări, dar precizia lor îl va mulțumi pe împărat. Şi astfel Maximin va avea mână liberă şi-i va reduce la tăcere pe Theodor.

Prefectul îl pofti pe episcop să ia masa de seară împreună. Prelatul mâncă puțin şi refuză vinul.

– Greşiți, Sfinția Voastră. E cel mai bun leac împotriva frigului.

– Vă simțiți mai bine?

– Aerul rece îmi redă puterile.

– Am examinat noul plan al dărilor pe care l-ați întocmit. E împovărător peste măsura.

– Nu mai mult decât al dumneavoastră. Împăratul vrea rezultate.

– Să vă aduc aminte că inundația n-a fost îndestulătoare?

– Trebuie să se plătească dări pentru toate pământurile, cultivate sau nu. Unul singur scapă legii: Philae.

Theodor se temea de aceasta observație. Trecând templul în rândul pământurilor neroditoare, îl ferise de dări grele.

– Am hotărât suma pe care o datorează comunitatea ținând seama şi de întârzieri, şi de amenzi.

– Nu vor putea să plătească.

– Atunci vor părăsi insula, iar marele preot va fi azvârlit în temnița ca rău-platnic. Apoi am să văd ce e de făcut în cazul marii preotese. Eliberata de povara acestei şlehte păgâne, va reveni la gânduri mai bune.

– N-ați apucat-o pe calea potrivită. Adepții se vor opune.

– Cum anume? Cel care va veghea asupra strângerii dărilor o să se arate nemilos. Adică Sfinția Voastră.

* * *

Episcopul trebui să aştepte o săptămână întreagă înainte ca vântul să se potolească. Deşi prefectul ardea de nerăbdare, Theodor nu vru să pună în primejdie viața unui echipaj. La începutul lunii ianuarie, o corabie ajunse pe insula sfântă şi-i aduse de acolo pe Sabni. Marele preot se înfăşurase într-o mantie groasă de în şi încălțase sandale de papirus. Perdele din lână acopereau ferestrele odăii de lucru a prelatului, care-şi încălzea mâinile la flacăra unei lămpi.

– Din ordinul lui Maximin, insula e de azi înainte

teren cultivabil. Îmi datorezi o sumă frumuşică, Sabni.

– Acum cinci ani ai îndepărtat de noi această ameninţare.

– În prezent, prefectul se află aici şi sunt nevoit să-i dau ascultare. Dacă refuz, va trimite veniturile ce revin bisericii la Bizanţ şi provincia ar sărăci.

– Nu poţi să te descotoroseşti de acest Maximin?

– Tu eşti cel nesupus, nu el.

– Venitul templului e şi-aşa mic.

– Atunci, va trebui să plecaţi şi să lăsaţi insula ţăranilor.

– Prefectul ar îndrăzni să trimită armata?

– Mă tem că da.

– De ce atâta încrâncenare?

– Vrea s-o ia de soţie pe Isis. Comunitatea pe care o conduci este o piedică între el şi ea.

– Omul ăsta e nebun.

– Nebuneşte îndrăgostit. Va folosi la început legea, apoi şiretenia şi în cele din urmă, forţa.

– O să ne aperi de el?

– Doresc ca templul să se năruie, Sabni, şi n-am ascuns-o niciodată. Dacă planul prefectului reuşeşte să distrugă rămăşiţele păgânismului, eu sunt aliatul său.

– Acestea sunt cuvintele episcopului. Dar ce mă sfătuieşte prietenul?

– Converteşte-te şi vino să lucrezi alături de mine. Maximin e unealta lui Dumnezeu. Ceea ce face el pune capăt aventurii tale fără rost.

Sabni se adânci în gânduri privind rafturile ticsite de papirusuri. Îi veniră în minte lungile discuţii cu tânărul Theodor care, pasionat de drept, îi împărtăşea lui Sabni cunoştinţele sale.

– Dacă Philae se numără printre terenurile cultivabile înseamnă că eu sunt stăpân de pământuri?

– Întocmai.

– Prin urmare, voi lua înapoi vechile proprietăți ale templului ce alcătuiau altădată domeniul său: câmpuri, vii şi grădini.

– După lege, ai dreptate. Din fericire, prefectul a scăpat din vedere lucrul ăsta. Altminteri, dările ar fi de trei ori mai mari.

– Ei bine, fă-le de trei ori mai mari.

– În ce luptă fără noimă vrei să te arunci?

– Maximin doreşte să ne supună unei probe de foc. O va avea. Existența unui prefect e trecătoare, cea a templului – veşnică.

* * *

Când puse din nou piciorul pe pământul insulei sfinte, Sabni se simți în acelaşi timp uşurat şi neliniştit. Uşurat, pentru că numai universul templului îi oferea pacea pe care oamenii se înverşunau s-o spulbere; neliniştit, pentru că îl sfidase orbeşte pe episcop. Iar peste o lună comunitatea avea să fie alungată de pe insula. Frații şi surorile se vor agăța de coloane, luptându-se în zadar cu soldații gata să-i suie în corăbii şi să-i trimită spre neant.

Isis îl întâmpina la debarcader. Razele soarelui alunecau pe rochia ei mulată. Sabni o luă în brațe şi închise ochii, nădăjduind că atingerea unui trup ce avea dulceața nopții va alunga demonii.

– E atât de grav, dragostea mea?

– Prefectul ne trece insula în rândurile terenurilor

agricole. Prin urmare, datorăm tot soiul de biruri pentru insula şi vechile sale dependinţe. Suma este mare şi, dacă nu plătim, ne vor lua bunurile şi ne vor sili să părăsim sanctuarul.

– N-am putea căpăta un împrumut?

– Cei avuţi sunt creştini şi ascultă de Theodor. Nu ne rămâne decât să ne pregătim fraţii şi surorile pentru cel mai crud dintre destine.

Isis şi Sabni porniră de-a lungul templului şi trecură pe dinaintea imaginii marii zeiţe. Aceasta purta pe cap aripile de vultur – simbol al mamei universale – întinse deasupra discului solar ce răsărea între cele două coame. În mâna dreaptă, zeiţa ţinea sceptrul care făcea să înflorească pământul, iar în stânga, cheia vieţii ce le deschidea adepţilor lumea zeilor. Zidurile trainice se oglindeau în apele albăstrii. Marea preoteasa se opri în faţa basoreliefului ce-l înfăţişa pe Faraon lovind cu bastonul său o minge, imagine a ochiului celui rău. În pumn, regele strângea o funie, înfăşurată strâns în jurul a patru figuri de duşmani, întruchipare a puterilor nefaste gata să ţâşnească din cele patru zări.

– Câta vreme cerul se va sprijini pe cele patru reazeme ale sale, iar pământul pe temeliile lui, lumina divină va apărea sub înfăţişarea soarelui. Câtă vreme inundaţia va veni la timp, iar câmpul ne va oferi plantele sale, câtă vreme vântul de miazănoapte va sufla atunci când trebuie, decanii îşi vor îndeplini sarcinile şi stelele vor străluci la locurile lor, ne va rămâne o fărâmă de bucurie, foc ultim, ce ne îndeamnă să nu ne dăm bătuţi.

– Dacă hotărăşti să-l iei pe Maximin de soţ, am să-l ucid.

Isis îi mângâie fruntea.

– Alungă-ți grija asta din suflet. Niciodată n-am să fiu a lui. Nimeni nu poate lua înapoi dragostea pe care ți-am dăruit-o. Există şi o altă cale: să plătim dările.

CAPITOLUL 25

O seară întreagă îi trebui lui Isis ca să-l convingă pe Sabni. Marele preot refuza cu încăpățânare să se atingă de moştenirea lăsata de strămoşi. Isis reuşi să-i arate că prefectul, crezând că ruinează templul, îi oferea o prosperitate nouă. De vreme ce legea aşeza Philae în mijlocul unui teren agricol, de ce să nu tragă foloase de pe urma acestui fapt? Numeroşi țărani vor fi fericiți să lucreze pentru insula sfântă. Întrebuințând propriile mijloace, Philae n-ar mai depinde nici de episcop, nici de bunăvoința, repede ajunsă la capăt, a unuia sau a altuia. Mai întâi vor plăti dările, apoi se vor ruga Nilului să le dăruiască o inundație îmbelşugata, ce va face să rodească grădinile şi câmpurile.

Marele preot îi dădu într-un târziu dreptate. El se agăța de trecut, pe când Isis privea în viitor.

După ritualul din zori, Isis şi Sabni îi strânseră pe toți adepții înaintea primului pilon.

– Prin hotărârea prefectului, templul este socotit din nou ca proprietar de pământuri. Philae va deveni iar bogată dacă îşi plăteşte datoriile față de împărat. Comunitatea n-are niciun ban, dar deține sumedenie de obiecte şi de mobile vechi. Vă propun să le vindem negustătorului de obiecte vechi.

Tâmplarul se arătă numaidecât împotriva.

– Ai încuviințarea marii preotese?

– Când unul din noi doi va vorbeşte, răspunse Isis, da glas şi gândurilor celuilalt.

– Va trebui să ne despărțim de vechile papirusuri? întreba cu nelinişte sora care se îngrijea de biblioteca.

– Nu, ele sunt sufletul templului.

– La fel şi mobila, adăugă un frate.

– Puteți respinge propunerea noastră, recunoscu Sabni. Dar atunci, armata ne va lua toate bunurile şi ne va izgoni de pe insulă. Mai bine săvârşeşti zece omoruri decât să încâlci legile privitoare la dări.

– Dar n-am furat nimic!

– Prefectul zice că suntem datori statului.

– Ajunge cu discuțiile, sări Chrestos. Comunitatea i-a aşezat pe Isis şi pe Sabni în fruntea ei ca s-o conducă. Ei să hotărască şi noi ne vom supune.

Vorbele acestea le taie elanul celor care mai cârteau. Fratele însărcinat cu supravegherea debarcaderului porni spre locuința sa de unde scoase un urcior pentru vin cu gâtul drept şi toarte fine şi elegante, obiectul preferat al unuia dintre paharnicii lui Ramses al II-lea. Bucătarul goli cuferele pline de vase prețioase, dintre care cele mai frumoase erau paharele fără picior, din aur, garnisite cu petale de lotus albastru şi micile cupe din acelaşi metal împodobite cu imagini de femei care inspirau parfumul unor flori de lotus. Ligheane de argint, lămpi din bronz, vase din arama pentru ars mirodenii, făurite de meşteri fără pereche se adunau pe esplanada de lângă templu. Alături de ele, Isis aşează comoara lăsată moştenire de la o mare preoteasa la alta: oglinzi din aur şi aramă, vase pentru pomezi sculptate în lapislazuli şi obsidian, flaconaşe pentru parfum din ceramica smălțuită de culoare

verde-albastru, piepteni decorați cu girafe şi un bol din porfir datând din vremea domniei lui Kheops.

Una dintre surori începu să plângă, dar Isis o îmbărbătă.

– Când vom fi bogați, le vom cumpăra înapoi pe toate.

* * *

Când Sabni cobori din barcă, la începutul după-amiezii, soldații îl înconjurară şi îl conduseră la căpitanul Mersis care-l înştiință numaidecât pe episcop.

Marele preot cerea îngăduința să plece şi să se întoarcă liber pe insulă. Ca proprietar de pământuri, se bucura de aceleaşi drepturi ca oricare alt locuitor al Elefantinei. Theodor nu ridică niciun argument împotrivă, cu atât mai mult cu cât Sabni renunțase la orice sfidare, părăsind roba albă de preot pentru o tunică maronie strânsă în talie cu o centură.

– Ce ai de gând, Sabni?

– Să-mi plătesc dările. Nu-i asta prima şi cea mai de seamă îndatorire a unui supus credincios al împăratului?

– Cine a găsit mijlocul de a para lovitura prefectului… tu sau Isis?

– Înțelepciunea ei întrece talentul meu.

Theodor zâmbi.

– Ai îndrăzni să umbli cu şiretlicuri față de cel mai vechi prieten al tău?

– Legea îmi impune să-i mărturisesc adevărul chiar şi unui duşman.

– Când ai să înțelegi că…

– Am înțeles şi sufăr tot atât de mult ca tine.
– Unde-o să te ducă această nouă nebunie?
– Printre cetățenii respectabili, Sfinția Voastră.

* * *

Sabni se îndreptă spre locuința neguțătorului de obiecte vechi, un libanez stabilit în capitala Sudului de vreo doi ani.

Prăvăliile sale din Alexandria şi Bizanț erau vestite. Adunase în ele comori din vremea apusă a faraonilor, pe care le oferea spre vânzare câtorva demnitari de vază iubitori de obiecte rare şi vechi.

Mărunt, oacheş, cu privire ageră, neguțătorul îl întâmpină cu neîncredere pe egiptean.

– Cine v-a trimis la mine?
– Mă numesc Sabni.
– Sunteți…
– Marele preot al templului din Philae, într-adevăr.
– N-am nimic de vânzare.
– Eu, însă, am.

Libanezul crezu că visează. Muşteriii bogați sperau ca Philae să se năruiască într-o bună zi, convinşi că templul gemea de rarități şi capodopere. Fiecare dintre ei îi propusese neguțătorului sume frumoase ca sa aibă întâietate la cumpărare. Însă ultima comunitate păgână ridicase un zid de netrecut între sanctuar şi restul lumii, astfel că până şi cel mai iscusit neguțător se lăsase păgubaş. De aceea, faptul că acum stătea de vorbă în prăvălia sa cu însuşi conducătorul spiritual al comunității i se părea ciudat.

– Ați adus vreo… piesă?

– Veniți cu mine.
– Unde?
– La Philae.
– Trebuie să-mi chem ajutoarele…
– Mergeți neînsoțit.
– Dar siguranța mea…
– Mă pun chezaş pentru ea.
– Să mă aflu singur față-n față cu întreaga confrerie de pe insulă, pe un pământ interzis şi plin de demoni…
– Zeci de obiecte neprețuite vă aşteaptă acolo.
Libanezul nu stătu prea mult în cumpănă. Dacă Sabni nu mințea, avea să trăiască cele mai mărețe clipe din cariera sa.
– Când?
– Chiar acum.
– Vai, nu-i este îngăduit nimănui să păşească pe insulă! Dacă episcopul…
– Sunteți greşit informat. De ce-ar fi un simplu teren agricol despărțit de restul provinciei?
Cât ținu drumul, neguțătorul râmase încordat. Teama îi rodea măruntaiele când străbătu fluviul cu barca. Dacă soldații îl vor înhăța pentru a-l arunca în temniță?
Dar nu se întâmplă nimic neplăcut. Uimit, cu inima bătând să-i spargă pieptul, libanezul atinse pietrele debarcaderului. Ceea ce vedea îi întrecea speranțele cele mai nebuneşti. Pe rogojini din fibre de palmier erau înşirate sumedenie de obiecte vechi care, fără nicio îndoială, proveneau din comoara templului.
Marea preoteasă, a cărei frumusețe era lăudată de multă lume, îl tulbură adânc pe libanez. Nicio femeie din Răsărit nu se putea măsura cu ea. Gingăşiei

chipului şi splendorii trupului li se adăuga o inteligență ascuțită ce i se citea în fiecare privire. Libanezului îi trebui mult sânge rece ca să nu cadă la picioarele lui Isis şi s-o venereze ca pe-o zeiță. Simțul negoțului îl ajută însă să se smulgă din această adorație şi să-şi îndrepte ochii spre minunățiile ce scânteiau în soare.

– Le… le vindeți?

– Celui care dă mai mult, răspunse marele preot. Dacă prețul pe care ni-l oferiți nu ni se pare bun, vom căuta alt cumpărător.

– N-ar avea niciun rost! O să ne înțelegem cp nişte oameni cinstiți ce suntem.

Din experiența, neguțătorul ştia că la vânzări de asemenea importanță, primul care rostea o cifră era învins. Dar socotea ocazia atât de neobişnuită încât îşi lăsă deoparte prudența firească. Iubitorii de obiecte rare se vor repezi asupra acestor piese fără pereche şi vor plăti oricât pentru ele. Aşa că propuse o sumă ce se ridica la jumătate din valoarea lor. Isis ceru cu un sfert mai mult. Libanezul porni să discute despre fiecare obiect în parte arătând că lemnul nu era dintre cele mai alese, desenele nu erau finisate, iar stilul nu era pe placul curții din Bizanț. Marea preoteasă cunoştea gustul colecționarilor. Nu băteau ei regiunile Imperiului în căutarea capodoperelor vechi pe care să le îngrămădească apoi în pivnițe sau în casele din provincie?

La capătul unei zile întregi de târguieli, ajunseră la o înțelegere. Neguțătorul avea să facă avere, iar templul căpăta o sumă nesperată care îi va asigura, cel puțin un an, linişte în privința dărilor.

Sabni îl duse pe neguțător înapoi la Elefantina,

punând astfel capăt valului de felicitări cu care fraţii şi surorile îl copleşiseră. Dar greaua misiune a marelui preot nu se încheia aici. Adâncit în gânduri, Sabni porni spre clădirea unde lucrau slujbaşii însărcinaţi cu socotitul şi strângerea dărilor, şi peste care domnea un adevărat tiran, al doilea diacon Philamon, numit mare perceptor după o îndelungată carieră de slujbaş zelos. Abia ajuns în vârful ierarhiei, el îşi îndepărtase rivalii amestecându-i în tot soiul de treburi necurate. Credincios plin de râvnă, Philamon era un om scund, uscăţiv, aproape chel şi care-şi ieşea numaidecât din fire. Iubea cifrele şi pe Dumnezeu, şi ura tot restul. Domnul vorbea prin rânduiala dărilor, iar cifrele reprezentau cel mai potrivit mijloc de a împărţi dreptatea; cine refuza să se supună, merita închisoarea, munca silnică sau moartea.

Bogaţii nu aveau decât o singură menire: acea de a plăti. Când episcopul, din porunca prefectului, îi trimisese vreo zece tăbliţe şi tot atâtea suluri de papirus privind noile dări pe care trebuia sa le plătească Philae ca teren cultivabil, inima îi tresărise de mulţumire. Nici n-ar fi putut spune cine se bucura mai mult, creştinul din el sau perceptorul. Numaidecât, înşiră, pe o bucată de calcar, trei coloane. În prima trecu numele unui frate şi al unei surori, atât de bătrâni încât cea mai aspră osânda pentru ei avea să fie surghiunul, în cea de-a doua – numele celor mai mulţi dintre adepţi, care vor fi pedepsiţi cu muncă silnică, iar în cea de-a treia – numele lui Sabni. Marele preot nu va scăpa de cazne şi va fi judecat pentru jignire adusă împăratului, pentru refuzul de a plăti, pentru nesupunere şi înşelătorie.

Isis lipsea de pe lista. Ca viitoare convertita, ea se afla sub protecția lui Maximin.

Philamon ținea cu tot dinadinsul ca legea să fie respectată pas cu pas. Fiecare adept va avea parte de o acuzație întocmită cum se cuvine ce va fi transmisa apoi căpitanului Mersis, însărcinat să facă arestările.

Perceptorul gusta din smochinele aduse de prietenul său Apollon. Cum să refuze darurile oferite de cetățenii binevoitori fericiți, că au parte de o cârmuire dreapta? Banii nu-l interesau câtuşi de puțin pe Philamon. O casă modesta şi un câmp cu grâu alcătuiau întreaga sa avere. Pentru el conta doar să slujească statul. Dumnezeu putea să Se arate milostiv cu un păcătos, dar el, Philamon, n-avea dreptul să cruțe un hoț.

Când soldatul care stătea de straja în fața odăii sale de lucru, un loc retras şi urât mirositor din inima vechiului oraş, îl înştiința despre vizita lui Sabni, Philamon îi ceru să repete numele. Neîndoielnic, era vorba de un bărbat pe care-l chema la fel ca pe marele preot şi care dorea să-şi arate nemulțumirea legată de dări. Diaconul o să le mai crească puțin, drept pedeapsă, şi o să-l dea afară.

Bărbatul intră în odaie. Statura sa îl impresionă pe Philamon. Era înalt, bine legat şi nu părea neliniştit. De obicei, oamenii care ajungeau înaintea diaconului îşi ascundeau anevoie îngrijorarea.

– Cine eşti?

– Sabni.

– Ce meserie ai?

– Sunt proprietar de pământuri.

– Unde se află pământul tău?

– Cuprinde toată insula Philae şi dependințele sale.

Vasăzică, era chiar el! Păgânul cuteza să-i înfrunte pe slujbaşii administrației, chiar în Elefantina. Un gest smintit sau o ultimă sfidare? Oricum, pedeapsa nu se schimba. Şi de vreme ce marele preot bătuse drumul până aici, Philamon îşi îngădui plăcerea de a-i spune cu gura lui uriaşa sumă pe care Sabni trebuia s-o plătească în răstimp de-o lună, adăugând că acest răgaz nu putea fi prelungit.

– Nici nu va fi nevoie, zise Sabni punând jos un sac plin cu monede de argint. Iată tot ce datorez Imperiului: dările pe anul acesta, biruri şi tot restul. Sunt în regulă acum?

În genunchi, neîncrezător, perceptorul începu să numere monedele una câte una.

CAPITOLUL 26

În timp ce-şi inspecta, ca în fiecare săptămână, trupele, generalul Narses se plictisea. Disciplina căreia îi dedicase întreaga viață semăna acum cu o ibovnică ale cărei farmece se ofiliseră. În această lună de februarie, când începeau pregătirile pentru seceriş, Elefantina se cufunda într-o toropeală liniştitoare. Blemii nu mai apăruseră. Un soare palid de-abia încălzea locuința prefectului, pe care propria putere îl legase de mâini şi de picioare. Nevoit să întocmească un raport despre câştigurile şi cheltuielile provinciei, Maximin îi arăta împăratului că cererea de mutare a lui Narses împiedica orice încercare de plecare spre Nubia, deşi trecerea cataractei ar fi fost cu putința. De câteva zile, episcopul se purta cu răceală față de prefect. Prin greşeala acestuia din urmă, Philae îşi recăpătase

drepturile. Deşi Isis nu părăsea templul, Sabni mergea adesea pe pământurile sale ca să-i plătească pe țăranii fericiți să muncească în folosul insulei sfinte.

Maximin năruise ani întregi de strădanii. Păgânii ieşeau din umbră, iar creştinii erau tulburați, deja, de însuşirile şi firea lui Sabni. Fără a încerca să convingă sau să convertească pe cineva, marele preot îşi atrăgea numeroase simpatii. Câțiva tineri chiar se arătaseră dornici să cunoască Legea templului. Lucrul de care se temuse atât de tare Theodor îl copleşise ca un coşmar: Sabni, potrivnicul Domnului, devenea duşmanul sau cel mai înverşunat. Asemenea unei buruieni, păgânismul renăştea cu o vigoare cu atât mai mare, cu cât îl crezuse dispărut. Cuplul care domnea la Philae avea înrâurirea şi puterea de convingere necesare pentru a întoarce puțin câte puțin lucrurile în favoarea sa. Philae devenea din asuprită, biruitoare.

Prefectul visa la Isis, iar episcopul îşi pregătea următoarea mişcare. Narses aruncă o privire nepăsătoare soldaților, gândindu-se la clipa binecuvântată când se va afla singur, pe stânca sa, în fața cataractei. Totuşi, băgă de seamă că era ceva în neregulă, aşa că-l luă la întrebări pe căpitanul Mersis.

– Lipsesc oameni cumva?

– Vreo douăzeci.

– Din ce pricină?

– Fierbinți şi dureri de burtă.

– Să fi izbucnit o molimă?

– Nu se poate spune încă. Doctorii îi cercetează pe suferinzi.

Vestea îl tulbură pe general. Îşi aminti campaniile din Africa, în timpul cărora dizenteria decimase regimente

întregi. Oamenii mureau în chinuri cumplite după ce-şi pierdeau tot lichidul din trup.

– Care-i părerea ta, căpitane?

– Sunt îngrijorat.

– Dacă numărul bolnavilor creşte, dă-mi de ştire numaidecât.

Narses se întoarse la postul său de la cazarmă. În seara aceasta, nu va admira cataracta.

* * *

Isis şi Sabni, primii care se treziseră, străbăteau sălile templului după celebrarea ritualului din zori. Cu fiecare zi, insula era mai frumoasă, mai strălucitoare.

Fericirea lor şi ardoarea crezului pe care-l împărtăşeau amândoi luau naştere din seninătatea pietrelor. Glasul străbunilor sălăşluia în galeriile unde cuplul se oprea adesea, atent la liniştea plămădită de secole întregi de ofrande. Dragostea care-i lega în cer, ca şi pe pământ, creştea în armonie cu vigoarea dimineților şi tandrețea serilor.

În curte, între cei doi piloni, tâmplarul adunase vreo douăzeci de frați şi surori. Strânşi unii lângă alții, alcătuiau un grup unit şi duşmănos. Ahoure, în înțelegere cu tâmplarul, nu-şi făcuse apariția. Copia un ritual şi se ținea departe de orice înfruntare astfel încât să nu piardă, la o adică, încrederea marii preotese.

Isis şi Sabni se opriră în vârful scărilor ce duceau spre intrarea în sala coloanelor.

– Ce doriți? întrebă marele preot.

– Nu suntem de aceeaşi părere cu tine. Vânzarea bunurilor noastre e o josnicie! Vrem să rămânem în

umbră. E prea primejdios să te lupți cu episcopul şi cu prefectul.

– Nu aveam de ales, îi reaminti Isis. Templul a ieşit din izolarea de până acum.

– Tocmai asta n-ar fi trebuit să se întâmple, socoti sora care se îngrijea de parfumuri. Ne-am fi dorit să îmbătrânim în pace, la adăpost de gloata furioasă a creştinilor. Tu şi cu Sabni ne-ați silit să ne ridicăm împotriva lor şi să ducem o bătălie pierdută dinainte.

– Nu-i adevărat, o contrazise Sabni. Încercând să înăbuşe templul, prefectul i-a oferit un mijloc de a supraviețui. Să ne retragem în noi înşine ar însemna o laşitate.

– Ce ştii tu despre curaj? se înfurie o muzicantă cu degetele deformate de reumatism. Eşti prea tânăr pentru un mare preot! Noi am îndurat destule suferințe.

Isis se aşează pe trepte. Nimic din atitudinea ei nu trăda o cât de mică supărare. Sabni făcu la fel, apoi, cu un gest simplu, îi pofti pe frați şi pe surori să vină lângă ei. Câțiva râmaseră totuşi în picioare.

– Ce propuneți?

– Să fim din nou ca înainte, ceru tâmplarul. Să ni se dea înapoi bunurile şi lumea să uite de noi.

– Ştii că asta-i doar o amăgire.

– Nu şi dacă ți-o doreşti cu-adevărat.

– De ce atâtea păreri de rău care nu-şi au rostul? întreba Isis. A te ascunde de realitate e o greşeala împotriva Legii noastre. Să ne folosim cu bună-credință de soarta pe care zeii ne-au hărăzit-o.

– Nu-i vorba de zei, ci de prefect! Nu ne târâți pe un drum fără întoarcere. Comunitatea noastră trebuie să

rămână tăcută.

– Am rezistat astfel ani buni, recunoscu marea preoteasa. Dar vremurile acelea au apus. Cine nu s-ar bucura de renaşterea lui Philae?

– Noi, răspunseră aliații tâmplarului.

– Dacă stăruiți în planurile voastre nechibzuite, făgădui tâmplarul, vom părăsi comunitatea.

Rămaşi singuri, Isis şi Sabni îşi uniră mâinile. Un astfel de atac venit dinăuntru îi mâhnea adânc. Şi cum să-i condamne pe bărbații şi pe femeile alături de care trecuseră prin atâtea încercări? Cum să-i judece? Liberi să aleagă după cum îi îndemna inima, aceştia puteau să se întoarcă în lumea din afară oricând.

– Niciunul dintre ei n-a trecut poarta marilor mistere, observă Sabni. Oare fratele tâmplar nu caută să ațâțe la răzvrătire tocmai pentru a afla formulele puterii?

– Ar da greş cu siguranță. Mă tem de un rău mult mai grav: fratele nostru uită că noi nu suntem doar o adunare de oameni preocupați de prosperitatea ei, ci suntem o comunitate în slujba divinității. Dacă dăm înapoi când vine vorba de încercările spiritului, ne osândim singuri la moarte.

– Tâmplarul o ştie şi el. E unul dintre adepții cei mai ageri la minte.

– Atunci înseamnă că otrava trădării i-a pătruns în suflet.

Sabni păli. Isis aducea nişte învinuiri pe care el se temea să le audă.

– Ai dreptate, recunoscu marele preot. Nu se mai supune templului, ci episcopului şi prefectului.

– Ai vreo dovadă?

– Niciuna. De aceea eu zic să reunim din nou camera

Legii.

– Pe cine doreşti ca ajutor?

– Pe bibliotecară. S-o lăsăm deoparte pe ritualistă care, din pricina obrăzniciei tâmplarului, s-ar arăta prea aspră. Trebuie să aflăm adevărul şi, dacă fratele nostru s-a rătăcit, să încercăm să-l aducem iar printre noi.

– N-am s-o chem, aşadar, pe Ahoure. Dacă la mijloc nu-i decât o toană şi o răzvrătire trecătoare, dragostea frățească îl va domoli pe fratele nostru.

Trufaş, prost ras, purtând veşminte lumeşti, tâmplarul se înfățişă înaintea judecătorilor săi: Isis, Sabni şi bibliotecara însărcinată. Isis se rugă lui Maat, Legea universală, să le arate credincioşilor săi calea cea dreaptă care eliberează inima de orice povară. Învinuitul nu simți nici cea mai slabă tulburare la auzul cuvintelor care, altădată, îi făceau sufletul să vibreze.

Situația sa, pe care n-o mai putea îndura, îi spunea ce are de făcut: să se arate ticălos pentru a fi alungat de pe insulă şi să işte o răzvrătire în sânul comunității, astfel încât în ochii prefectului, plecarea lui să pară îndreptățită. Maximin nu-l va putea acuza de nimic şi-şi va alege o altă iscoadă.

– Te socoți vinovat sau nevinovat? îl întreba Sabni. Îți dai seama că ai încălcat Legea?

– Puțin îmi pasă! Tu şi tovarăşa ta duceți comunitatea la dezastru.

– Şi totuşi, n-ai ridicat glasul împotriva numirii noastre.

– Asta a fost ieri. Acum puterea v-a luat mințile. Credeți în renaşterea lui Philae. Curată nebunie! Refuz

să mă las condus de voi. Sunt hotărât să părăsesc insula şi n-am să plec singur. Mulți alții îmi împărtăşesc părerea şi aleg înțelepciunea în locul smintelilor voastre.

Bibliotecara, scoasa din fire, vru să spună ceva, dar Isis o îndemna sa tacă.

– Numirea mea ca mare preot a pricinuit această răzvrătire. Cârmuirea înțeleaptă a lui Isis nu s-a lovit de nicio împotrivire. Exista o cale simpla, frate: renunț la sarcinile mele şi o să le iei tu asupra ta.

Tâmplarul se trase un pas înapoi.

– N-am cerut aşa ceva.

– Tu îți faci datoria mustrându-mă pentru hotărârile mele. Acum eşti silit să îndrepți greşelile pe care le-am săvârşit eu şi să aduci armonia în rândurile comunității.

– Refuz acest rang.

– Sunt gata să ți-l încredințez, grăi Isis. Înfăptuieşte opera la care nădăjduim cu toții şi o să-ți dăm ascultare.

– Vreau să fiu lăsat în pace!

– Te minți singur, frate. Sclavul cărui demon eşti?

– Am încălcat Legea voastră… goniți-mă!

– Ți-ai uitat chemarea de preot până într-acolo încât ai ajuns să-ți urăşti frații?

Fără a i se îngădui, tâmplarul părăsi mica încăpere unde, pe pardoseala, sclipea cotul de aur a lui Maat din care se născuseră măsurile templului.

CAPITOLUL 27

Isis şi Sabni statură de vorbă cu fiecare dintre adepții

care încuviințau spusele tâmplarului. Stingheri, şovăitori, aceştia stăruiau asupra hotărârii lor. Dezamăgirea marelui preot era fără margini. Cum puteau nişte oameni care-şi dedicaseră viața templului să se lepede de credința lor şi să-şi trădeze chemarea? Cu toții se dezvinovățeau folosind aceleaşi cuvinte: teama de a lupta împotriva unui duşman prea puternic, dorința de a rămâne în umbră şi de a trăi o bătrânețe liniştită, la adăpost de orice înfruntare. Pentru ei, Philae deja încetase să mai existe şi nu visau decât să se întoarcă la Elefantina, să-şi regăsească familiile şi să devină cetățeni obişnuiți.

Nici blândețea lui Isis, nici energia lui Sabni nu-i convinseră să se răzgândească. Îngrozit, tâmplarul alergă la bibliotecă, unde lucra Ahoure.

– Lucrurile iau o întorsătură urâtă.

De furie, ritualista îşi frânse calama.

– Vasăzică, Sabni nu vrea să se dea bătut!

Bărbatul îşi lăsă ochii în pământ.

– Mi-a propus să-i iau locul.

– Şi refuzi?

– E prea primejdios.

– Nu te simți în stare, aşa-i?

– Ba bine că nu! Dar o astfel de sarcină îți aduce numai necazuri şi o muncă istovitoare. Trebuie să fugim de pe insula asta, Ahoure! Uneltirile noastre şi-au atins ținta şi destui adepți ni se vor alătura şi se vor întoarce la o viață obişnuită.

– Şi tu la fel?

Tâmplarul şovăi.

– Iubesc Philae mai mult decât Isis şi Sabni, fără îndoială, dar vine o zi când trebuie să laşi deoparte

tradițiile pe cale de-a se stinge. Suntem prizonierii unui vis. Mai bine să ne plecăm în fața vremurilor de acum şi să dăm uitării acest templu. Nu mai întârzia!

Ahoure nu-şi dezlipea ochii de pe papirus.

– Nu pot.

– Nu te îndârji degeaba. Unii după alții, frații şi surorile îi vor părăsi pe cei care îi conduc. Curând, Isis şi Sabni se vor sfâşia între ei. Crezi că-i nevoie să priveşti un spectacol atât de trist?

– Pleacă de-aici!

– Ahoure…

– Eşti nevolnic şi laş. M-am înşelat alegându-te ca aliat şi n-am să fac de două ori aceeaşi greşeală.

Ruşinat, tâmplarul se întoarse la tovarăşii săi.

* * *

Când corăbiile se îndepărtau, ducându-i cu ele pe cei care-şi luaseră înapoi cuvântul dat, Chrestos le arătă pumnul.

– Sperjurilor, fiți blestemați!

– Încearcă să-i înțelegi, îl sfătui marele preot.

– Sunt cele mai josnice creaturi! Marea zeiță i-a primit cu brațele deschise oferindu-le toată dragostea ei. Îi iert pe creştini şi pe duşmani, dar nu şi pe trădătorii ăştia.

– Puțini oameni urmează drumul până la porțile marilor mistere, îl lămuri Isis. Nu venera cu naivitate trecutul. Chiar şi în veacurile glorioase, calea înțelepciunii era la fel de anevoioasă ca şi în zilele noastre.

– Ne aflăm în război. Un dezertor nu merită decât

moartea.

– Menirea noastră e să dăm viață, Chrestos, şi să continuăm lucrarea divinității.

– Fie, totuşi, blestemați, rosti printre dinți tânărul.

* * *

Adepții se aruncară în brațele soldaților care-i priviseră cum trec fluviul. Unii strigară că se vor converti numaidecât, alții, nefiind în stare să-şi necinstească jurământul, se mărginiră să spună că vor să se întoarcă în mijlocul familiei lor şi să ducă o viață retrasă. Renunțând la sarcina de conducător, tâmplarul se amestecă printre ceilalți.

Soldații, uimiți la început de asemenea dovezi de prietenie, răspunseră violent. Cu lovituri de lance, îi respinseră pe adepți. O soră se prăbuşi la pământ, rănită. Mai mulți frați se aleseseră cu brațele şi picioarele zdrobite. Tâmplarul încercă să se interpună, dar unul dintre frați lovi un soldat. Un asemenea atac trebuia pedepsit cu asprime, aşa că soldații îi puseră pe răzvrătiți în lanțuri şi-i duseră în fortăreața principală. Trei frați muriră pe drum, iar trupurile lor neînsuflețite fură azvârlite în canalele de irigație părăsite, pline de nămol puturos unde putrezeau leşuri de măgari şi de vite.

Când tristul cortegiu intră în curtea acoperită cu nisip, căpitanul Mersis pricepu dintr-o privire grozăvia ce se petrecuse. Jumătate din comunitate căzuse de bunăvoie victimă unui vrăjmaş a cărui cruzime n-o bănuise. Soldații susțineau că o ceată de tâlhari bine organizată îi atacase. Mersis respectă ordinele şi-i

aruncă pe răzvrătiți în carcerele subterane, unde aveau să rămână vreo cincisprezece zile înainte de a pleca la muncă silnică în Asia, cu următorul convoi de surghiuniți. Cei care vor supraviețui călătoriei, aveau să moară mai târziu în mine. Neputând să se mişte, târât de doi adepți, fratele tâmplar nu se oprea din plâns.

* * *

Theodor se rugă lui Hristos, implorându-L să-i lumineze spiritul şi să-i arate calea potrivită. Cum să-l salveze pe Sabni după un asemenea prăpăd? Episcopul ştia că prietenul său purta în el un adevăr ce merita ocrotit. Scuturat de povara greşelii şi a amăgirii, respectivul adevăr se va preschimba într-o credință triumfătoare. Dumnezeu îi dăduse lui Theodor sarcina de a aduce un preot păgân la lumina adevăratei religii. Exista oare chemare mai nobilă, mai înălțătoare? Sabni avea însuşirile unui mare prelat şi har de conducător. Umăr la umăr, cei doi bărbați s-ar fi completat unul pe altul, precum Gemenii zodiacului şi nicio încercare nu i-ar fi înspăimântat. Dar mai întâi trebuia să-l smulgă pe Sabni din temnița în care se închisese singur, spulberând ultima comunitate care-l lega încă de cultele blestemate. Iar nebunia prefectului devenea o armă hotărâtoare în slujba cauzei Domnului.

După ce isprăvi a zecea scrisoare către Isis, în care îi cerea stăruitor iertare, Maximin o rupse ca şi pe cele nouă dinainte, fără a se sinchisi de papirusul prețios. Cum să-i explice marii preotese că prostia unui tâmplar era pricina unei astfel de nenorociri? Folosindu-se de o

iscoadă, prefectul nu dorise să pună în primejdie comunitatea pe care totuşi voia s-o distrugă pentru a o elibera pe Isis de legăturile magice care-o țineau pe insulă.

Maximin se rătăcea printre propriile gânduri. Nemaiputând îndura atmosfera apăsătoare din odaia sa de lucru, îl rugă pe episcop să-l primească. Theodor îl întâmpină cu răceală.

– Mă urâți, ştiu.

– Sunteți mulțumit de inițiativa dumneavoastră?

– Cum să fi prevăzut că tâmplarul ăla se va aşeza în fruntea unui grup de răzvrătiți?

– O trupă înarmată alcătuită din bătrâni şi schilozi… Cine va crede o astfel de poveste? Iscoadei voastre i s-a făcut frică şi a încercat să fugă în tovărăşia celor slabi, pe care a reuşit să-i convingă.

– Mă socotiți răspunzător pentru câțiva morți fără importanță?

– Sunt gata să vă ascult spovedania.

Maximin, tulburat de privirea episcopului, înțelese de ce acest om cârmuia o provincie şi va domni, mâine, peste întreg Egiptul. Nu trebuia să ridice glasul pentru a da o poruncă şi pentru a fi ascultat.

Prefectul îngenunche. În clipa de față, credea în Dumnezeu. Prezența Lui se făcea simțită prin mijlocirea slujitorului Său. Cu buzele tremurânde, prefectul începu să-şi mărturisească, în şoaptă, greşelile.

* * *

Isis şi Sabni trecură pe sub porticul lui Hadrian şi coborâră până la Nil. Frigul iernii se risipise, primăvara

se făcea simțită şi deja îmbobociseră primele flori ce vor împodobi curând insula sfântă cu roşu, albastru şi galben. Cei doi tineri se plimbară pe malul umed de rouă. Pas după pas, se încredințau de realitatea sacră a acestui pământ, pe care jumătate din comunitate îl părăsise.

În ajun, Isis nu avusese curajul să continue întocmirea ritualului menit să înlesnească întoarcerea zeiței îndepărtate. Sabni reîmpărțise muncile, dar rămâneau destule sarcini de care nu mai avea cine să se îngrijească. Templul ducea lipsă de meşteri pricepuți. Fără un tâmplar, cum să fie păstrat în bună stare mobilierul ritual, cine să repare paturile şi cuferele pentru veşminte? Sabni deprinsese acest meşteşug, ale cărui reguli de bază le cunoştea şi i le împărtăşea şi lui Chrestos, care va şti să folosească învățătura primită.

– Nu încetez să mă gândesc la plecarea fraților noştri şi a surorilor noastre, mărturisi Isis. Parcă le văd aievea chipurile, îmi amintesc de bucuriile şi durerile lor, de încercările prin care am trecut împreună, de felul cum au descoperit încetul cu încetul înțelepciunea. Încă le simt sinceritatea cuvintelor, tăria jurământului. S-au lăsat pradă unei clipe de rătăcire. O să se întoarcă.

– Renunță la asemenea speranță.

– De ce?

– Mersis mi-a trimis un mesaj. Aş fi vrut să te feresc de…

– Vorbeşte.

– Doreşti să suferi şi mai mult?

– Urăsc suferința. Poporul nostru a trăit pentru bucurie. Dar refuz să mă ascund după deget.

– Cei care ne-au părăsit sunt morți sau întemnițați. S-au răzvrătit împotriva armatei, aşa s-a spus. Nici măcar Mersis n-a putut să le îndulcească soarta.

Isis începu să plângă încetişor, strângându-se la pieptul lui Sabni. Soarele încălzea cu razele sale tânăra pereche, aşezata la rădăcina unui tamarisc. Vântul deşertului se stârnise, stăpân al dansului acaciilor ale căror ramuri se aplecau în cadență. Peste Philae domnea o pace adâncă, moştenitoare a unei vârste de aur când fiecare om slăvea lumina abia născută înainte de a se gândi la el însuşi.

– Trebuie să pleci, Sabni.

– Mă alungi?

– Prefectul te urmăreşte cu toată puterea urii lui, episcopul îți cere să i te supui. Aici te afli în primejdie. Mergi spre miazănoapte, adună-i pe credincioşii răspândiți peste tot şi redă-le speranța. Doar marele preot din Philae poate duce la capăt această sarcină ce nu suferă amânare.

– Locul meu e lângă tine, în fruntea comunității care ne-a ales ca s-o călăuzim. Pentru a trăi, trupul depinde de inimă. Astăzi, inima Egiptului, inima tradiției noastre e Philae.

– De vreme ce aşa stau lucrurile, am să fiu cel mai trainic zid de apărare şi o stavilă de netrecut. Ultimii adepți îşi vor înzeci puterile şi vor fi mai neîmblânziți decât fiarele sălbatice. Să tragem foloase din faptul că suntem puțini şi să devenim şi mai uniți, să ne contopim într-o singură suflare, să ne hrănim din aceeaşi putere.

– Templul acesta e locaşul zeiței al cărei nume îl porți. Să mă supun ei, mă umple de o bucurie mai

presus de mine şi a cărei taină doar tu o stăpâneşti.

Isis îşi sprijini capul de umărul lui Sabni.

– Cine ar putea să cânte dragostea pe care o simt fața de tine? Ea e mai întinsa decât cerul, mai roditoare decât pământul cel negru, mai strălucitoare decât stelele.

Se sărutară, îmbrățișându-se strâns. Şi la umbra roşiatică a tamariscului iubirea îi înlănțui.

CAPITOLUL 28

La capătul esplanadei erau rânduite coşuri pline cu peşte, mazăre verde, pepeni, smochine şi curmale. Pe rogojini, se înşirau vreo zece urcioare cu vin roşu. În mijlocul acestor merinde, stătea mândru tânărul Chrestos, ținând o tavă de lut ars încărcată cu pâini rotunde.

– Ce se petrece aici? întrebă cu nelinişte Sabni.

– Toate acestea provin de pe pământurile noastre! Doi țărani şi un pescar le-au adus. Îndată ce vei hotărî, suntem gata să începem ospățul.

– Ce doreşti să sărbătorim?

– Plecarea trădătorilor! Niciodată n-ar fi trebuit să între în templu. Gonindu-i, zeița a purificat comunitatea şi a deschis un nou drum. Ce dacă am rămas atât de puțini...? Acum suntem o singură ființă. Acesta e prețul pe care-l plătim pentru a dobândi o judecată dreaptă.

Nici Isis, nici Sabni nu ziseră nimic. Cu înflăcărarea unui neofit, Chrestos făcea trecutul să dispară. Om dintr-o bucată, măturând din drumul său orice piedică şi disprețuind căile ocolite, tânărul lua lucrurile aşa

cum erau, chiar şi pe cele mai crude, fără a-şi pierde vremea cu păreri de rău.

– Prin urmare, vom saluta naşterea unei comunități noi, vărsând lumina în cupele noastre.

Raportul generalului Narses nu era deloc îmbucurător: molima se întindea. Nici doctorii militari, nici cei din Elefantina nu reuşeau s-o oprească. Numărul morților din cazarma principală ajunsese la douăzeci şi în fiecare zi se mai îmbolnăveau câțiva soldați. Molima avea să lovească în curând populația. Dacă va continua să se răspândească, boala va decima armatele lui Narses şi pe cele ale episcopului. Şi cine ar mai asigura paza Elefantinei?

E drept, blemii nu mai apăruseră, dar oare primejdia nu pândea încă oraşul, ascunsă după stâncile cataractei?

– Voi ține o slujbă şi, de față cu toată lumea, îl voi implora pe Dumnezeu să ne ajute, făgădui Theodor.

– Nu vă sfătuiesc, se împotrivi Maximin. Nu vă angajați oficial. Fiecare creştin să se roage singur lui Hristos cel milostiv, fără să amestece în asta statul prin mijlocirea persoanei voastre. Dumnezeu ar putea rămâne surd…

– Pe străzi, oamenii spun c-ar fi bine să se ceară sprijinul unei tămăduitoare, arătă Narses.

Prefectul se indignă.

– Să nu începem iar cu asemenea obiceiuri legate de magia neagră!

– Poporul susține că marea preoteasă din Philae are anumite haruri date de zeiță. Ea a izbutit acum câțiva ani să alunge un rău asemănător. E adevărat, Sfinția Voastră?

Theodor recunoscu, fără tragere de inimă, că aşa era. Dar se împotrivi cu hotărâre ca salvarea să fie căutată la Philae întrucât acest fapt ar hrăni şi mai mult lăcomia poporului pentru superstiții. Prefectul nu tăgădui, dar cum să piardă prilejul de a o vedea pe Isis? De aceea îi dădu ordin lui Narses s-o aducă pe marea preoteasă, dar nu cu sila. Dacă ea refuza, generalul nu trebuia să stăruie.

Episcopul se simțea liniştit: Isis nu se va învoi să părăsească insula sfânta ca să-i vină în ajutor duşmanului.

* * *

– Barca e gata, generale. Patru vâslaşi sunt de-ajuns.
– Ei să rămână pe mal.
– De unul singur cum o să...?
– Ştiu să vâslesc.

Spre marea uimire a ofițerului şi a soldaților, Narses se avânta spre Philae. Dorea să rătăcească pe aceste ape sacre, deasupra cărora zburau egrete albe şi ibişi cu aripi uriaşe, şi înainta nepăsător spre templu, fortăreață divină clădită pe stânca răsărită din oceanul de energie, tată şi mama a universului. Pe măsură ce se apropia, Narses era tot mai înrobit de farmecul insulei. Ce arhitect inspirat cutezase să creeze această splendoare, severă şi atrăgătoare totodată, aceste pietre luminoase, pe cât de puternice pe atât de gingaşe, acest sanctuar aşezat ca o corabie pregătita să pornească spre cer? Cum să trăieşti altundeva decât în acest loc sfințit de strălucirea soarelui şi de suflarea vântului?

Fratele care supraveghea debarcaderul alergă să-l

vestească pe Sabni că se apropia o barcă în care se afla un bărbat. Nu era vorba de un atac, fără îndoială, aşa că marele preot nu-i chemă pe toți membrii comunității. Vâslaşul se opri la vreo douăzeci de coți de mal şi se ridica în picioare.

– Sunt generalul Narses, strigă el.

– Iar eu, marele preot din Philae. Ce doreşti?

– S-o rog pe marea preoteasa să vină la Elefantina şi să lupte împotriva molimei ce-a lovit garnizoana.

Sabni se gândi numaidecât la căpitanul Mersis, un om devotat templului până la a-şi pune viața în primejdie. El singur îndreptățea ajutorul dat de Isis. Purtarea lui Narses îl nedumeri însă pe marele preot. Chipul generalului, de o gravitate surprinzătoare, trăda oboseala şi dezgustul. Cine l-ar fi recunoscut în acest luntraş paşnic pe soldatul răspunzător de atâtea măceluri? Nu îndrăznea să păşească pe pământul zeiței şi contempla atent esplanada ce înconjura fațada primului pilon, de parcă privirea sa îl ducea acolo unde picioarele refuzau să-l poarte.

– Numai marea preoteasă poate să ia o hotărâre, zise Sabni.

– Poate izbuteşti s-o îndupleci. Oamenii şi-au pierdut nădejdea. Aştept răspunsul ei.

Isis îi dicta lui Ahoure o frază despre ochiul soarelui asemuit cu şarpele uraeus, al cărui foc alunga forțele întunericului.

Sabni o întrerupse.

– Iartă-mă că dau buzna, dar generalul Narses te roagă să foloseşti leacurile noastre pentru a-i salva armata, aflată în mare primejdie. Dizenterie, cu siguranță. Cea înspăimântătoare a ieşit din muțenia sa

şi-i copleşeşte pe duşmanii noştri cu suflarea ei puturoasă.

– Un ajutor venit din cer… Dar nu-l putem părăsi pe Mersis! Un om fără pereche ca el merită toate sacrificiile, nu?

Isis se duse lângă latura de miazănoapte a pilonului şi medită în faţa zidului apusean unde era gravat ritualul pentru a o domoli pe Sekhmet, zeiţa înspăimântătoare pe care puterile cereşti o trimiteau să răspândească bolile şi să pedepsească omenirea, vinovată de a fi uitat să celebreze ritualurile, pângărind astfel lumea. Marea preoteasă citi în şoaptă textele şi-şi reaminti formulele de vindecare.

Narses nici nu se mişcase. Isis îi vorbi din înaltul debarcaderului.

* * *

– Aţi spus adevărul, generale?

– Eu nu ştiu ce-i minciuna şi mă pun chezaş pentru siguranţa voastră pe pământul Elefantinei.

– Dar sunteţi duşmanul meu şi-al templului.

– Aşa credeam înainte să descopăr cataracta.

– Şi v-aţi schimbat părerea?

– Felul de-a privi, mai degrabă.

– Isis v-a luminat cu graţia ei.

– Sunt un singuratic, calea mea e calea tăcerii, nu a religiei sau a vreunei comunităţi. Dar braţul meu a obosit să distrugă. Oamenii mei suferă şi doar ştiinţa voastră poate să le aline chinul şi să se împotrivească demonilor cu dinţi ascuţiţi.

– Dacă-i vindec o să redevină soldaţi.

– Aflați sub comanda mea.

– Şi dacă primiți ordinul să atacați insula sfântă, vă veți supune?

– Vă aşteptați să-mi calc cuvântul de ofițer?

Isis se întoarse lângă primul pilon şi se aşeză alături de Sabni care o sfătui să renunțe. Oferind sprijin vrăjmaşului, nu va trece, oare, în ochii adepților drept trădătoare? însă marea preoteasă respinse un astfel de motiv. Dacă ea reuşea, roadele victoriei îi reveneau marii zeițe. Şi, odată spulberate ura şi invidiile, confreria se va bucura din nou de prețuirea poporului, ca în vremurile fericite, când fiecare ştia că un doctor al templului alerga numaidecât la căpătâiul celor sărmani fără să le ceară vreo plată.

Sabni scoase din laborator o statuie de granit negru ce înfățişa un preot ținând în mâini şerpi, călcând în picioare scorpioni şi al cărui trup era acoperit de hieroglife. Cu ajutorul celui mai vânjos dintre frați, marele preot cară statuia până în barca în care se sui apoi şi el, împreună cu Isis.

La Elefantina, soldații refuzară să atingă diavolul de piatră. Trebui ca însuşi Narses să-i dea o mână de ajutor marelui preot pentru a urca statuia într-un car, apoi cortegiul străbătu drumul până la cazarma principală unde domnea o linişte neobişnuită. În zori, muriseră patru pedestraşi. Leşurile fuseseră îngropate degrabă, în afara taberei.

Aşezară statuia în mijlocul curții, acolo unde parada aşteptată nu avea să se mai desfăşoare. Marele preot nu se îndepărtă de ea, în vreme ce Narses o conduse pe Isis în clădirea rezervată ofițerilor. Tânăra femeie se trase înapoi, izbită de o duhoare cu neputința de

îndurat. Dar privirea mâhnită a generalului îi dădu curajul necesar. Suferinzii zăceau întinşi pe straturi de paie, cele mai multe murdare, iar îngrijitorii se străduiau să-i facă să bea puțină apă. Marea preoteasă cerceta bolnavii unul câte unul, atingându-se cu mâna dreaptă pe frunte şi cu stânga pe pântece. În două rânduri, rosti cumplitul diagnostic: „o boală pe care-o cunosc, dar pe care n-o pot lecui". Cât despre restul bolnavilor, va încerca să-i vindece. Însă nu rosti niciodată liniştitoarele cuvinte: o boală pe care o cunosc şi pe care o voi lecui.

– Duce ți-i afară, lângă statuie.

– Soarele o să-i ucidă.

– Dimpotrivă. Faceți cum vă spun, generale, sau mă întorc pe insulă. Să fie spălați, iar veşmintele de pe ei aruncate în foc. Arătați-mi farmacia taberei.

Isis găsi acolo cele de trebuința pentru a prepara un leac împotriva frigurilor şi a infecției intestinale: suc de *silphium,* smirnă, măselariță, cucută, spânz şi opium. Le puse pe toate într-un vas şi turnă amestecul peste statuie. Lichidul se prelinse peste textele magice care vesteau izbânda luminii asupra demonilor aducători de suferință. Sabni strânse prețioasa licoare într-o cupă. Apoi, în timp ce marele preot le dădea bolnavilor să bea din ea, Isis rosti versete dintr-o străveche incantație.

– Fie ca ei să se asemene cu Horus, fiul divin, ferit de orice boală, fie ca marea zeiță să-i scape de moartea bărbătească ce loveşte din dreapta şi de moartea femeiască ce loveşte din stânga, fie ca arterele legate de inimă să răspândească energia în fiecare mădular, alungând fluxurile vătămătoare.

Marea preoteasă ceru să fie chemați înaintea ei şi

soldații simpli cărora le oferi aceleaşi îngrijiri, apoi porunci ca toți bolnavii să fie mutați în clădiri de piatră, bine aerisite şi cu ferestrele acoperite, în care să domnească un întuneric odihnitor.

– Păstrați liniştea. Oamenii aceştia trebuie să doarmă.

Narses dădu poruncile cuvenite şi cazarma amuți. Isis îi îngriji pe bieții nefericiți până când îi cufunda într-un somn adânc şi le pipăi mâinile şi ceafa ca să alunge forțele rele ce puseseră stăpânire pe trupurile lor. Unele se risipiră ca nişte umbre, altele încă rezistau.

Când soarele asfinți, marea preoteasă ajunsese la capătul puterilor. Generalul Narses îi oferi camera lui pentru a se odihni. Sabni îşi petrecu noaptea rezemat de statuia la care soldații priveau cu nelinişte. Oare salvarea lor se va datora acestei figuri tulburătoare, acestui doctor de piatră ivit dintr-o altă lume şi acoperit cu semne de neînțeles?

În zori, marea preoteasă prepară o nouă poțiune, apoi întreaga zi văzu de bolnavi. Doi dintre ei muriră, iar trei izbutiră să se ridice în picioare. Celorlalți li se mai domoli fierbințeala. Isis trebui să-i cerceteze şi pe cei îmbolnăviți de curând. Ca o măsură de prevedere, le dădu şi celor sănătoşi să înghită un leac.

Seara, niciun soldat nu mai avea dureri puternice. În Elefantina, se răspândea deja zvonul ce va cuprinde în curând toată provincia: zeița din Philae învinsese molima.

Zâmbetul fugar al căpitanului Mersis, ce se străduia să se poarte cu răceală, aproape cu nepăsare, era cea mai frumoasă răsplată pentru Isis. Generalul Narses îl

convinse pe Sabni să primească, drept mulțumire, o sută de urcioare cu vin. Pedestraşii însoțiră până la barcă statuia tămăduitoare pe care o atinseră în trecere zeci de gură-cască. Mulți strigau numele lui Isis şi o aclamau pe marea preoteasă.

În fața debarcaderului, aşteptau prefectul şi episcopul. Maximin înaintă spre Isis. Îşi pregătise o cuvântare, dar nu fu în stare să rostească nicio vorbă.

– De ce i-ați salvat pe vrăjmaşii voştri? o întrebă Theodor.

– Soldații păzesc pământurile, iar noi le suntem recunoscători.

– V-ați folosit de ritualuri păgâne oprite de lege.

– Leacurile mele şi-au dovedit puterea, cât despre statuie, ea mă ajută să țin minte formulele. De ce să-l vezi pretutindeni pe Diavol? Natura e opera Zeului şi noi vindecăm bolile cele mai cumplite grație plantelor. Iar când magia hieroglifelor se adaugă la virtuțile lor, tăria leacului sporeşte.

Scos din fire, Theodor se întoarse cu spatele, nu fără a observa în ochii marii preotese un licăr pe care îl socoti batjocoritor. Încă o reuşită de felul acesta şi tânăra femeie o să râdă de Hristos.

CAPITOLUL 29

Primăvara triumfa. De îndată ce soarele începea să strălucească, răcoarea dimineții lăsa loc unei călduri plăcute ce pătrundea în piele ca un balsam. În fiecare dimineață, Isis se plimba împreună cu bibliotecara care avea să nască în curând. Philae trăia clipe de fericire nesperate. Sabni se îngrijea de pământurile templului,

pe care țăranii le lucrau cu mare tragere de inimă. Amenințarea foametei şi a sărăciei se îndepărta. Marele preot suferea că treburile lumeşti, puțin prielnice meditației, îi răpeau prea mult timp, dar se bucura totodată că seninătatea umplea iarăşi inimile adepților. După atâția ani de nesiguranță şi teamă, templul îşi împlinea menirea de fortăreață a inimii pe care nimeni nu se gândea s-o asedieze.

Pe Maximin îl cuprindea când înflăcărarea, când descurajarea. Se detesta, hotăra să se ocupe numaidecât de toate problemele insulei, de care nu se mai sinchisise, şovăia, apoi cădea iar într-o toropeală adâncă. Lăsase în seama episcopului grijile provinciei. Fără Isis, viața de zi cu zi părea lipsită de farmec. S-o ştie atât de aproape, dar să nu fie în stare s-o întâlnească... exista oare vreun chin mai cumplit?

Pe de altă parte împăratul tăcea. De la Bizanț nu sosise niciun mesaj de când trupele lui Maximin sosiseră în Elefantina. Ori uneltirile de la curte îi răpeau împăratului tot timpul, ori Maximin căzuse în dizgrația sa şi, prin urmare, va fi înlocuit de un administrator înzestrat cu puteri sporite. Iar aurul Nubiei... prefectul uitase de el. Dragostea pentru o femeie la care nu putea ajunge îl ducea în pragul ruinării unei cariere strălucite. Nu se purta oare ca un tinerel nătâng care-şi făcea iluzii deşarte?

* * *

Maximin îl chemă la el pe Narses.

– Pregătiți o trupă.

– Câți oameni?

– Vreo treizeci şi un cercetaş pe care o să vi-l dea episcopul.

– Ce misiune vor avea?

– Să treacă de prima cataractă şi să înainteze spre sud pe drumul caravanelor. Să stea de vorbă cu localnicii şi să afle unde sunt minele de aur. Îndată ce se întorc la Elefantina, vom porni într-acolo în fruntea armatei.

– Aşadar, o să ne însoțiți…

– Vă îndoiați, generale? Am să merg alături de voi şi împreună o să punem mâna pe bucăți mari de aur, cum nu s-au mai văzut.

*** * ***

La trei zile după plecarea trupei, cercetaşul se întoarse. Grav rănit la umăr, cu un vârf de suliță încă înfipt în came, muri o oră mai târziu, după ce-i povesti generalului Narses cum fusese nimicită avangarda.

Datorită unor luntraşi iscusiți, soldații trecuseră de cataractă fără să sufere pierderi. Mărşăluiseră apoi o dimineață întreagă fără să întâlnească nicio vietate. Când au poposit prima oară, la poalele unei dune s-au ciocnit de zeci de luptători negri înarmați cu sulițe şi bâte. În ciuda vitejiei lor, pedestraşii n-au rezistat prea mult. Deşi fiecare doborâse destui vrăjmaşi, ceata atacatorilor sporea neîncetat. Din ordinul mai-marelui său, cercetaşul fugise ca să dea de ştire generalului despre cele petrecute. Zărind fortificațiile, se crezuse scăpat. Săgețile trase de pe metereze îi împrăştiase pe urmăritorii săi, dar unul dintre ei, pe cât de puternic, pe atât de dibaci, îl nimerise în umăr.

– Blemi, şopti cercetaşul dându-şi sufletul, zeci de blemi…

Maximin încremenise. Aurul Nubiei rămânea de neatins, nici la el nu putea ajunge. Armata sa n-ar fi izbutit să zdrobească un duşman numeros, sălbatic şi care se mişca iute.

– Să întărim apărarea oraşului, propuse episcopul. Oamenii dumneavoastră, uniți cu ai mei vor face hotarul de netrecut. Sunt convins că blemii o să atace mai devreme sau mai târziu.

– Nu e sigur, îl contrazise Narses. Sunt stăpâni pe pământurile lor şi ne-o dovedesc în cel mai sălbatic fel cu putința, împăratul nu va trimite aici regimente întregi doar pentru a aduce pacea în acest colț uitat de lume. Blemii şi-au atins țelul.

– Dumnezeu să vă audă.

Theodor aştepta să rămână singur cu prefectul pentru a-i vorbi despre ceva mai îngrijorător chiar decât victoria blemilor: diavolul se strecura puțin câte puțin în sufletul Elefantinei.

– Fapta lui Isis a dat roade otrăvite.

– A salvat multe vieți.

– A tulburat multe minți slabe. Destui demnitari sunt de părere că ar trebui să reînceapă donațiile către templu. În schimbul lor, marea preoteasa ar conduce breasla doctorilor şi i-ar învăța şi pe alții vechea ştiința a tămăduirii. Vreo zece tineri şi tinere au cerut să fie primiți în comunitate. Am pus să fie arestați şi surghiuniți în nord, dar se vor trezi şi în alții asemenea dorințe.

Chipul prefectului se lumină. Dacă Isis primea să îndeplinească această sarcină, va fi nevoită să

locuiască la Elefantina. Iar el o s-o vadă în fiecare zi, o să-şi născocească sute de boli, o să se plângă de o mie de dureri cu neputință de vindecat, o să-i ceară îngrijiri nesfârşite. Soarta îi surâdea iar, aşa că se arătă hotărât de partea demnitarilor.

– Nu vedeți limpede lucrurile, socoti episcopul. În multe conştiințe, adevărata credință este o flacără pâlpâitoare, pe care vântul păgânismului ar putea-o stinge. Forțele întunericului se folosesc de această femeie pentru a distruge mesajul lui Hristos.

– Isis e iubire. În ea nu există nimic întunecat.

– Slujeşte cauza diavolului. Şi dumneavoastră la fel, Maximin.

Glasul aspru al lui Theodor îl făcu pe prefect să tresară.

– Asta înseamnă că...

– Asta înseamnă că vă amenințcu excomunicarea, împăratul v-a încredințat două misiuni: să-i aduceți aurul din Nubia şi să închideți ultimul templu păgân. Şi nu numai că ați dat greş în amândouă, dar vă şi ridicați împotriva Bisericii şi a lui Hristos.

Prefectul nu luă în glumă amenințarea. O asemenea măsură l-ar fi osândit la pierderea titlurilor şi la surghiun. Totuşi, se va ține tare.

– Numai pentru Isis trăiesc.

– Atunci» lăsați-mă să fac aşa cum cred eu că e mai bine.

* * *

Însoțit de soldați şi de diaconi, episcopul se duse în capătul sudic al Elefantinei unde erau încartiruiți

mercenari evrei şi arameeni. Ei celebrau cultul lui Yahve, deşi sanctuarul acestuia fusese distrus în vremea prigoanei din trecut. Triumful creştinismului le îngăduise să trăiască în preajma oraşului, cu toate că episcopul interzicea în continuare o tradiție ce-i indigna pe locuitorii provinciei.

Vizita îi surprinse pe mercenari. De obicei, Theodor îi strivea cu dispreţul său. Erau socotiți nişte neisprăviți, împovărați cu cele mai josnice munci, şi se temeau acum să nu fi săvârşit vreo greşeală din pricina căreia să li se dea şi alte corvezi. Dar episcopul se mulțumi să le poruncească şefilor lor să-l urmeze până la un țarc unde se aflau închişi nişte berbeci.

* * *

Sabni pornise spre templu, când un țăran îl înştiință că se întâmplase ceva cumplit. Evreii dărâmaseră țarcul berbecilor, proprietate a insulei Philae încă de la întemeierea templului, şi luaseră animalele rămase sacre în amintirea poporului. La Elefantina nu era ucis niciodată un berbec, din respect pentru Khnum, păzitorul izvoarelor Nilului.

Marele preot alergă numaidecât într-acolo şi se încredință cu ochii lui că berbecii au fost furați. Fără să mai piardă vremea, se duse la episcop, dar trebui să aştepte mai bine de-o oră ca să fie primit.

Theodor îl întâmpină binevoitor.

– Nu te osteni să-mi povesteşti, Sabni. Am aflat deja.

– Vasăzică, tu ai înlesnit această profanare!

– Ucigând un berbec nu-L ofensezi pe Dumnezeu.

– Îngăduind măcelul, ai rănit sufletul tuturor

egiptenilor.

– Egiptenii sunt creştini. Evreii se vor hrăni din carnea acestor animale de paştele evreiesc. O să le taie beregata întru slava lui Yahve.

– Odinioară, populația le-a pârjolit sanctuarul ca să-i pedepsească pentru o greşeala asemănătoare.

– Asta a fost pe vremuri, prietene. Azi Philae nu mai cârmuieşte provincia, iar puterea lui Khnum s-a stins. Ea nu mai sălăşluieşte în trupul animalului său sacru, care a devenit came bună de mâncat, nimic mai mult.

– Totuşi, a avut loc un furt, iar țarcul a fost distrus. Ceea ce încalcă legea.

– Dacă aşa s-au petrecut lucrurile, poți să faci plângere. Dar la mine a ajuns un raport al gărzilor, în care se spune că doi țărani demni de încredere au văzut cum berbecii dărâmau țarcul.

– Şi întâmplarea i-a mânat apoi până la cazarma mercenarilor evrei, nu?

– Mâna Domnului, Sabni. Ea ne conduce destinele.

– Ce altceva mai plănuieşti împotriva templului?

– Philae a greşit ieşind din umbră. Converteşte-te şi vino alături de mine. Te aştept. Te aştept cu nerăbdare.

Episcopul crezu că marele preot stă în cumpănă. Privirea sa părea şovăitoare. Dar Sabni, cu buzele strânse, ieşi din odaia de lucru a lui Theodor.

* * *

– Roata nu mai merge, observă un țăran. Piesele de fier au fost stricate. Trebuie înlocuite, altfel nu putem uda ogoarele.

Omul descrisese lucrurile întocmai cum erau. Boii,

obişnuiți să se învârtă punând în mişcare roata mare de lemn la care erau înjugați, se mirau de aceste clipe de odihna.

Angrenajul cu lanțul său nesfârşit de vase ce se umpleau cufundându-se în apă şi se goleau când ajungeau sus, îşi încetase scârțâitul.

– Să folosim mai mult cumpenele, îl sfătui Sabni.

Țăranul clătină din cap cu amărăciune. Apoi îl duse pe marele preot la marginea unui canal de irigație, unde se înşirau bârne fixate în furci uriaşe, care le îngăduiau să se balanseze din față în spate. La un capăt se găsea un vas de pământ ars ce scotea apa, la celălalt greutatea necesară ca să ridice bârna când vasul se umplea.

Furci retezate, bârne rupte, vase sparte... ticăloşii nu cruțaseră nimic.

– Se ştie cine e făptaşul?

– Totul s-a petrecut noaptea. Nimeni n-a văzut nimic.

Fiecare țăran trebuia să-şi supravegheze cumpăna. În schimb, roata de irigație aparținea statului. Aşa că Sabni merse iar la Theodor. În lipsa episcopului, îl primi un secretar care notă cererea marelui preot şi-i trimise apoi la un coleg însărcinat cu probleme legate de împărțirea pământurilor. Acesta din urmă verifică dacă terenul exista într-adevăr şi-i ceru stăpânului să i-l descrie cu precizie. Însă repararea roții nu cădea în grija lui, aşa că-l prezenta pe Sabni slujbaşului răspunzător cu irigația. La rândul său, acesta îi puse nenumărate întrebări şi însemnă răspunsurile. Roata avea o existență legală, pe care slujbaşul o recunoscu fără înconjur. Dar întrucât era vorba de nişte bucăți ce trebuiau înlocuite, îl îndemnă pe Sabni să se ducă în

partea de nord a oraşului, unde se aflau odăile de lucru ale celor care se îndeletniceau anume cu treburi de soiul acesta. Aici Sabni întâlni un grec bătrân, cusurgiu peste măsură care, după o discuție îndelungată, îi mărturisi că el se ocupa doar de piesele din lemn. Sabni avea nevoie de unele din fier, după cum spusese, deci trebuia să ajungă la arsenal şi să stea de vorbă cu un ofițer. Marele preot nu se dădu bătut şi aşteptă până când soldații care refuzau să-l asculte îşi pierdură până la urmă răbdarea, în sfârşit, intră în odaia de lucru a intendentului militar, dar acesta nu-l lăsă să-şi spună păsul. Populația nu mai avea dreptul să primească niciun fel de metal, câtă vreme se lucra la întărirea fortificațiilor. Cererea lui Sabni nu putea fi rezolvată şi nici măcar trecută în registre.

În timp ce ridica pânza corăbiei ce avea să-l poarte înapoi spre templu, Sabni turba de furie. Vasăzică, episcopul alesese să distrugă Philae încetul cu încetul, lipsind-o de mijloacele de existență date de prefect. Fără patimă, fără violență, cel mai nemilos dintre războaie începea. Cu câteva luni în urmă, poate că s-ar fi lăsat pradă deznădejdii, dar acum dragostea pentru Isis îl schimbase. Gustase fericirea şi nu voia s-o piardă.

CAPITOLUL 30

Brutarul zdrobi boabele într-o piulița, apoi le cernu rugând zeii să vegheze asupra lui Philae. Când dădu cu ochii de Isis, care stătea nemişcată lângă cuptor, scăpă din mână forma ascuțită ce urma să primească aluatul

primei pâini a zilei.

Buzele subțiri ale meşterului se strânseră. Neputând să-şi ascundă stânjeneala, se trase un pas înapoi.

– De ce ți-e atât de frică de marea preoteasă?

– Mirarea e de vină… nu veniți niciodată aici.

– Născoceşte o explicație mai bună, frate. Nu trece nicio săptămână fără să mă bucur de aroma minunată a pâinilor şi a prăjiturilor tale. În ochii tăi sclipeşte o licărire tulbure, care arată că minți.

Brutarul tresări.

– Neliniştea ce mă chinuie, ca pe toți adepții…

– Fratele tâmplar nu era cel mai bun prieten al tău?

– Crudă i-a fost pieirea.

– Nu făceați un pas unul fără altul. De ce n-ai plecat cu el?

Meşterul lăsă capul în jos.

– Te-ai temut de lumea duşmănoasă de afară, îl întreba Isis, sau ai refuzat să-ți trădezi jurământul? Aş dori să-ți cunosc sufletul. E legat de templu sau rătăceşte prin adâncurile întunecoase ale ranchiunii?

Brutarul culese de jos forma pentru pâine şi o şterse.

– L-am urât pe Sabni pentru că pretindea prea mult de la noi. Un bărbat tânăr ca el să se poarte cu frații săi de parcă ar fi copii şi să nu le ceară sfatul.

– Şi care ar fi acest sfat?

– Să renunțăm la templu şi să intrăm în rândul celorlalți. La Elefantina, ne-am preface că ne convertim şi am ține adunări tainice ca s-o slăvim pe Isis. Marea zeiță s-ar mulțumi cu asemenea evlavie. Nu suntem în stare să îngrijim un templu atât de întins, a cărui simplă existență atrage asupra noastră fulgerele episcopului, nu-i aşa?

– Te ştiam mai bătăios. Tu şi tâmplarul respingeați orice cale de împăcare cu Biserica şi vă socoteați pregătiți să luptați.

– Eram tineri.

– Nu cumva exista o altă pricină? Aceea că nu v-au fost dezvăluite marile mistere?

Brutarul îşi ridică privirea.

– Vechimea noastră ne dădea dreptul să le cunoaştem.

– Greşeşti şi o ştii prea bine. Doar dacă atingi desăvârşirea în munca pe care o împlineşti şi stăpâneşti limba sacră ți se deschide ultima poartă.

– Adevărat… Dar cum să te obişnuieşti cu gândul că te-ai oprit la jumătatea drumului?

– Tu singur îți croieşti destinul. Prin faptele tale dobândeşti un rang în templu şi-ți alegi hrana sufletească.

Fratele cernu iar făina pentru a ajunge la finețea dorită.

– Puterile mele sunt mărginite şi m-am împăcat cu asta. Acum ura mea s-a stins. Dăruieşte-mi bucuria de a rămâne în rândurile comunității până la ultima mea suflare şi de a lua parte la înfăptuirea operei divine după forțele mele.

– Dacă asta ți-e fericirea, plămădeşte-o ca pe o pâine caldă, cu coajă aurie.

Chipul meşterului se schimbă. În locul slăbiciunii, se citea o dârzenie ce renăştea.

– Trebuie să-ți mărturisesc ceva, mare preoteasă.

Isis se temea de o nouă trădare.

– Nici tu, nici Sabni nu vă dați pe de-a-ntregul seama cât vă iubeşte comunitatea şi vă venerează, de parcă

aceeaşi inimă ar bate în pieptul tuturor. Încercările trecute au călit-o şi au întărit-o. Credeți în ea aşa cum şi ea crede în voi.

* * *

Episcopul cercetă lista persoanelor dispărute: vreo zece țărani fugiți pentru că nu putuseră să-şi plătească dările şi trei feciori de luntraş pe care tatăl lor, beat, îi bătuse crâncen. Fuseseră toți prinşi şi întemnițați, iar prefectul urma să-i judece când va găsi de cuviință. Maximin, care nu se mai sinchisea de treburile provinciei, se închisese în locuința sa, unde se adâncea în visare şi meditație, şi scria poeme despre frumusețea lui Isis. Seara, golea cupă după cupă până se îmbăta.

Prelatul nu se îndoia că Maximin căzuse pradă nebuniei. Cum putea un bărbat să se înjosească până într-atât din dragoste pentru o femeie? Poporul, a cărui imaginație era în aceeaşi măsură bogată şi naivă, vorbea de vrăjitorie. Dar Theodor îi mulțumea lui Dumnezeu. Folosindu-se de Isis, Atotputernicul îi înlesnea planurile. Rămânând stăpân deplin peste provincie, prelatul avea să ruineze Philae, s-o silească pe marea preoteasă să plece în pribegie şi să-l salveze pe Sabni.

Episcopul obişnuia să citească toate documentele ce-i erau trimise: liste nesfârşite cu plătitorii de dări mai mari sau mai mici, dări de seama ale discuțiilor dintre căpeteniile diferitelor bresle, rapoarte ale băncilor, mesaje scurte trimise de iscoadele sale care intrau în vorbă cu oamenii de pe stradă. Theodor nu trecea cu vederea nimic şi ținea minte fiecare amănunt,

descoperind astfel zi după zi secretele supuşilor săi. Nu însuşi Dumnezeu îi dicta aceasta purtare, El care cerceta inimile tuturor creaturilor?

Descrierea unei sărbători ce avusese loc în casa lui Apollon îi atrase atenția. Diaconul care întocmise raportul pomenea despre lipsa unuia dintre fiii neguțătorului de smochine care, nespus de mândru de averea sa ce sporea necontenit, poftise la petrecere numeroşi prieteni împreuna cu odraslele lor. Câțiva tovarăşi de-ai lui Chrestos se arătaseră miraţi. Apollon le răspunsese că fiul lui plecase la Lycopolis unde locuia bunicul său. Theodor hotărî să verifice ultima informație. Nu trebuia decât să se asigure că numitul Chrestos trecuse pe la punctele de control răspândite pe drumul dintre Elefantina şi Lycopolis.

* * *

În timpul primei săptămâni a lunii martie, cei douăzeci de adepți care locuiau pe insula sfântă pregătiră în chip magic secerişul. După celebrarea ritualului înălțării cosmosului, mulțumită căruia suflul vieții străbătea distanța dintre cer şi pământ, implorară puterile pământului ce sălăşluiau în trupul şerpilor. Aceştia, târându-se pe ogoare şi strecurându-se printre culturi în căutarea găurilor întunecoase unde se adăposteau, fecundau spicele. Zeița-cobră, cea-care-iubeşte-tăcerea, asculta rugămințile tainice ale secerătorilor. Datorita înmulțirii cumpenelor, reparate prin tot soiul de mijloace, apa nu lipsea.

Pretutindeni se înălțau cântece. Vechile melodii şi cânturi pomeneau în nenumărate rânduri despre

divinitățile dispărute şi despre spiritele binefăcătoare ascunse în grânele coapte. Dar aceste vremuri ale speranței erau totodată şi clipe ale neliniştii. Teama de o recoltă proastă, frica de jafurile săvârşite de sumedenia de muncitori cu ziua veniți din nord se făceau şi ele simțite. Noaptea, țăranii înarmați cu furci îşi păzeau ogoarele. Sabni stătea de veghe alături de ei, căci după stricăciunile pricinuite roții celei mari, se temea şi de alte nelegiuiri.

Philae se lăsa pradă euforiei. Copilul bibliotecarei era aşteptat să vină pe lume peste câteva zile; Chrestos înainta cu paşi mari în studiul limbii sacre; Isis observa avântul spiritual al adepților care, alcătuind o comunitate mai unită ca niciodată, eliberată de lâncezeală şi tărăgăneli, păşea pe calea unui zeu unic slăvit încă de la începuturile Egiptului.

Cât i-ar fi plăcut lui Sabni să se afle acum printre ei, la umbra ocrotitoare a coloanelor din templu! Dar îndatoririle ce-i reveneau treceau înaintea dorințelor sale. Asigurând paza câmpului, proteja însăşi existența sanctuarului. Se apucă să viseze la ziua când Chrestos va fi pregătit să-i ia locul, iar el, marele preot, ar redeveni un simplu frate care s-ar îngriji doar de ofrande şi de puritatea ritualului.

Numeroşii snopi de culoarea aurului fuseseră strânşi şi încărcați pe măgari care-i vor purta până la marea arie a satului. Aici, statul îşi va cere partea, socotind dările ce reveneau templului, potrivit recoltei. Înainte de a porni în fruntea cortegiului, Sabni porunci să se adune cu grijă paiele. Cu ajutorul lor, la iama, vor fi încălzite odăile şi în sălile de baie va domni o temperatură plăcută.

O mulțime gălăgioasă de proprietari de pământuri şi de țărani se înghesuia în jurul ariei. Perceptorul Philamon ordonă să se ridice mici umbrare din lemn unde, la adăpost de soare, slujbaşii să treacă în registre numărul de snopi şi să socotească dările. Nouă drumuri dus-întors îi trebuiră lui Sabni ca să care întreaga recoltă. Nu numai că Philae o să aibă hrană din belşug, dar putea să şi vândă o parte din grâu. Pe când destui gospodari, care ieşiseră în pagubă de pe urma unei inundații neîndestulătoare, stăteau abătuți şi palizi la față, Sabni se bucura de dărnicia pământurilor sale.

Ca în fiecare an, strângătorii de dări se mişcau cu o încetineală ce-i scotea pe toți din răbdări. Niciun bob de grâu nu trebuia să le scape. Odată numărați, snopii se întorceau în spinările măgarilor ce luau apoi când calea hambarelor statului, când pe cea a hambarelor oamenilor. Ronțăind ceapă şi potolindu-şi foamea cu plăcinte, Sabni îşi aşteptă rândul împreună cu ceilalți. Când soarele începu să apună, roadele câmpului său se găseau încă pe arie. Scribii ar face bine să se grăbească dacă voiau să termine înainte de lăsarea întunericului. Curând, lângă mesele goale, la care scriseseră slujbaşii, nu mai rămăseseră decât Sabni şi un gospodar ale cărui pământuri erau sterpe. Îngrijorat, marele preot intră în vorbă cu perceptorul care începuse să-şi strângă lucrurile.

– Aş vrea să ştiu la cât se ridică dările ca să-mi pot lua apoi partea mea.

– Cine e proprietarul terenului?

– Ştiți foarte bine: Philae.

– Să verific.

Philamon schimbă câteva cuvinte cu scribul grăbit să plece.

– Nu aveți de plătit niciun fel de dări, ci doar chiria pentru măgari.

– De necrezut… Recolta mea e bogată!

– Într-adevăr, dar ea revine în întregime armatei.

– Vă înşelați.

– De douăzeci de ani de când lucrez, n-am săvârşit nici măcar o singură greşeală.

– Philae nu aparține statului. Întrebați-l pe prefect.

– Dacă aveți de făcut vreo plângere, veniți mâine la mine.

* * *

Slujbaşii însărcinați cu socotitul dărilor începeau munca în zori. În fața odăilor în care lucrau, se strânseseră deja oamenii. Multe plângeri se vor face, dar puține dintre ele vor fi reținute. Când veni şi rândul lui Sabni, scribul se învoi să discute cu cel care dăduse ordinul ca recolta templului să fie trimisă la cazarmă. Fără să arate nici pic de bunăvoință, slujbaşul reciti textul, părând stânjenit. Apoi, fără să ofere vreo lămurire dispăru şi se întoarse după câteva minute împreună cu Philamon.

– Omul meu a greşit, recunoscu perceptorul.

Sabni răsuflă uşurat.

– Doriți să faceți plângere împotriva administrației?

– Când o să-mi recapăt grâul?

Bărbatul cel mărunțel îşi muşcă degetul arătător.

– Asta nu-i o treabă tocmai uşoară… Ba chiar o să se dovedească peste măsură de grea.

– Dar de ce?

– Recolta voastră a fost deja dusă în hambarele militare. Prin urmare, aparține armatei. E nevoie de un decret al episcopului, semnat totodată şi de prefect, pentru a o scoate de acolo.

* * *

– Ai să semnezi acest decret, Theodor. Tu, un om al Domnului, nu poți să te-mpaci cu o nedreptate.

– Nu te aprinde aşa, Sabni. Doar se zice că un adept al lui Isis îşi păstrează cumpătul în orice împrejurare, nu?

– Vrei să ne înfometezi şi să ne sileşti să părăsim templul, chiar cu prețul unor nelegiuiri împotriva cărora zici că lupți.

Episcopul înfrunta privirea vechiului său prieten.

– Dumnezeu se află mai presus de legile omeneşti.

– Pe vremea faraonilor, alcătuia însăşi temelia lor. Zeul tău iartă prea lesne furturile slujitorilor săi.

– Vederea ta e mărginită, zidurile templului o împiedică să răzbată până departe. Va sosi şi timpul când ele vor fi doborâte pentru mântuirea ta. Am semnat decretul prin care-ți sunt înapoiate bunurile. Dacă nu mai ai încredere în mine, du-i-l chiar tu lui Maximin.

– M-ar goni ca pe-un câine râios.

– Eşti un cetățean demn de respect întrucât îți plăteşti dările. Fără îndoială, ai dreptate să te îndoieşti de Maximin. E un om de la care nu ştii la ce să te aştepți. Întoarce-te diseară.

Toată după amiaza, Sabni rătăci pe străduțele

Elefantinei. Poposi la o tavernă ca să-şi astâmpere setea şi se plimba de-a lungul cheiurilor. De câteva ori se amestecă în discuții în care revenea adesea numele lui Isis tămăduitoarea. Ştiința ei era singura în stare să facă apele să crească la următoarea inundație, spuneau oamenii. Se vorbea şi despre măcelărirea unei trupe trimise spre sud pentru a descoperi zăcămintele de aur. Mii de blemi îi atacaseră pe soldați şi-i uciseseră fără milă. Din pricina aceasta se întăreau fortificațiile.

Ziua era pe trecute când Theodor îl pofti pe Sabni în odaia sa de lucru. Pe masă se zărea decretul purtând doar sigiliul episcopului.

– Maximin refuză să semneze. Grâul lui Philae rămâne al armatei. O să fii despăgubit.

– Peste cât timp?

– După ce se va încheia bugetul provinciei.

– Şi când se va întâmpla asta?

– Poate la începutul anului viitor, poate mai târziu. Contabilitatea nu e deloc o muncă uşoară, se lucrează încet şi cu atenție. Nu trebuie să se facă nicio greşeală, altminteri urmează sancțiuni. Pe deasupra, doar prefectul hotărăşte cine primeşte despăgubiri. E o treabă delicată, Sabni, mai cu seamă când banii ajung în primul rând la armată.

CAPITOLUL 31

Sleit de puteri, dezamăgit, marele preot înainta cu greu pe apele argintii. Ascuns în discul lunii pline, iepurele lui Osiris înlesnea naşterile şi reînnoia energiile. Sabni îi ceru forță să vâslească şi să țină

cadența până la insula sfântă.

Mai puternic şi mai hotărât ca oricând, Theodor nu va da drumul prăzii; spoliind templul, îl osândea să îndure foametea. Prefectul nu era decât o paiață în mâinile episcopului care înțelegea că religia lui Isis, deşi număra puțini adepți, câştiga teren. Încetul cu încetul, ea cucerea spiritele cele mai îndărătnice şi făcea ca Philae să devină primejdioasa.

În sfârşit, ajunse la debarcader.

Cu trupul rupt de osteneala, cu sufletul plin de dezgust, marele preot legă barca şi se prăbuşi pe bordura de piatră. Isis îl ajută numaidecât să se ridice.

– Hai repede, sora noastră naşte.

Trecură amândoi de poarta primului pilon şi o luară prin galeria ce ducea la templul naşterii. Şapte surori, întruchipând cele şapte Hathor ce se aplecau deasupra leagănului unui nou-născut, pentru a-i dărui bunăvoința şi protecția lor, alcătuiseră un cerc în jurul femeii care năştea. Surorile loveau ritmic într-o tobă şi psalmodiau un imn închinat regelui venit de curând pe lume, fiu al lui Isis şi Osiris, cu care avea să se asemuiască pruncul.

– Marele preot să aducă roata olarului.

Sabni scoase prețiosul obiect din sala comorii. Cu el Khnum modela lumea în fiecare zi şi zămislea ființele. Uitând de oboseală, Sabni o urmă pe Isis care, mişcând un bloc ce se îmbuca într-o canelură, dădu la iveala intrarea într-o mică încăpere, unde surorile o conduseră pe bibliotecară. Apăsând dintr-o parte, marea preoteasa făcu piatra să între într-o scobitura din zid şi ascunse vederii intrarea.

Două surori o țineau în picioare pe viitoarea mamă,

deasupra unui pat de lespezi calde din care se înălța un fum plăcut mirositor. Isis turnă peste pietre apă parfumata cu substanțe liniştitoare. O lumina blânda domnea în acest loc închis unde, la începutul timpurilor, apăruse marea zeiță sub chipul unei femei negre şi roz.

Naşterea se dovedi înceată şi dureroasă. Când trebui să recunoască în cele din urmă că pruncul venise pe lume mort, Isis îşi pierdu cunoştința.

* * *

Bibliotecara se stinse din viață o săptămână mai târziu, răpusă de durere. Tatăl copilului îşi pierdu mințile. Sabni râmase să vegheze la căpătâiul soției sale, care nu voia să se împace cu cele întâmplate.

Destinul se arăta prea crud. Oare vestea acestei naşteri n-ar fi umplut de bucurie Elefantina, provincia şi Egiptul întreg?

Tandrețea lui Sabni alungă deznădejdea din inima marii preotese. Refuzând să se plece sub povara nenorocirii, Sabni îi transmise lui Isis dârzenia lui. Dacă ea se prăbuşea, comunitatea s-ar fi risipit. Într-un târziu, Isis îşi învinse suferința. Când le adună pe surori în jurul ei, reuşi chiar să le insufle o nouă bucurie. Philae pierduse un copil, dar îl avea încă pe Chrestos. Tinerețea nu părăsise templul.

* * *

Deşi soarele dispăruse în tărâmul umbrelor, căldura lui stăruia. Adepții îşi petreceau serile nespus de

blânde în grădinile dimprejurul templului citind poveşti şi poeme. Isis şi Sabni mergeau ultimii la culcare, după ce contemplau îndelung luna şi stelele.

– În curând, o să ducem lipsă de grâu. De ce magazia noastră rămâne goală, cu toate că recolta a fost îmbelşugată?

– Episcopul şi prefectul ne-au luat-o pe toată pentru folosul armatei. Nu ne-au lăsat nici măcar un spic. Ar trebui să ni se plătească despăgubiri, dar plângerea noastră se va rătăci în hăţişurile administraţiei.

– Nu vom avea ce mânca?

– Mâine mă apuc iar de muncă. Datorită irigaţiei, vom strânge o a doua recoltă înainte de revărsarea Nilului. Şi nimeni nu ne-o va mai fura.

* * *

Soldaţii păzeau drumul ce ducea spre câmp. Nu se vedea niciun ţăran muncind acolo, deşi ar fi trebuit să are pământul şi să-l dreneze.

– E interzisă trecerea? întrebă Sabni pe una dintre gărzi.

– Nu vă opreşte nimeni să mergeţi la ogor.

– Dar unde simt lucrătorii?

– Nu ştiu.

– Şi care e rostul acestei desfăşurări de forţe?

– Nici asta nu ştiu. Am primit ordin să întărim paza. Restul nu ne priveşte.

– Unde e ofiţerul vostru?

– S-a întors la cazarmă.

Până la urmă, Sabni află răspunsul în odăile de lucru ale episcopului, la Elefantina. În aşteptarea inundaţiei,

Theodor poruncise să fie desfundate canalele principale şi reparate digurile, pentru ca apele să se scurgă uşor spre bazine. Aşa că supusese o sumedenie de oameni unei corvezi ce avea să dureze cel puțin două luni. Astuparea spărturilor şi curățarea şanțurilor cereau strădanii neîntrerupte.

Printre țăranii nevoiți să-şi părăsească munca obişnuită, se numărau şi cei care depindeau de Philae.

– Episcopul vă primeşte, îl înştiință santinela pe marele preot.

Soldatul îl conduse într-o grădină micuță, unde Theodor cultiva ierburi de leac. Stând în genunchi, episcopul uda o salvie.

– Mi-ai luat toți muncitorii.

– Nevoia face legea.

– Ceilalți proprietari de pământuri au suferit aceeaşi soartă?

– Ce contează?

– Plângerile mele au vreo şansă de a fi luate în seamă?

– Niciuna. Corvoada nu e oprită de lege, dimpotrivă. Cea mai de seamă îndatorire e să slujeşti statul.

– Mă împiedici să scot o a doua recoltă.

– Mă îngrijesc de binele tuturor, îmbunătățind irigația provinciei. Îmi găseşti vreo vină în asta?

– Îți serveşti zeul, Theodor.

Episcopul smulse o buruiana.

– Doresc fericirea Elefantinei. Însă locuitorii trebuie să pună şi ei umărul. Iar adepții lui Isis deopotrivă cu ceilalți.

– Ce vrei să spui?

– Ca să fie ridicate digurile până la înălțimea

potrivita, au nevoie de mai mulți oameni. Cei care până acum au stat cu mâinile în sân nu vor mai trândăvi. Începând cu locuitorii de pe insula.

– Cum poți tu, un episcop, să vorbeşti aşa? Niciun preot nu va părăsi Philae. Uiți că noi muncim ca să facem simțită pe pământ energia divina?

– Nu mai există preoți la Philae, ci doar oameni fără vreo îndeletnicire. Dacă vor să mănânce, să îndeplinească, la fel ca şi restul, corvezile.

– N-ai pic de mila.

– N-am de ales, Sabni. Pune capăt acestui chin lăsându-ți deoparte greşelile şi urmându-L pe Dumnezeu. Vei cunoaşte cea mai mare fericire cu putință.

– Ar însemna să fiu laş şi să-mi calc jurământul... Ți-ar plăcea un astfel de prieten?

– Mila Domnului nu cunoaşte margini. Trecutul tău n-o să mai conteze.

Theodor se ridica şi-i apucă pe Sabni de umeri.

– Nu mă sili să iau măsuri şi mai aspre.

– Nici eu n-am de ales.

* * *

Membrii comunității se adunaseră în curtea aflată între cei doi piloni. Sabni le povesti cele întâmplate, fără să ascundă nimic. Templului îi rămâneau doar viile şi un petic de pământ uscat, pe care se putea cultiva puțin alac[3]. Însă mulțumită vânzării obiectelor

[3] Specie de grâu (n.tr.)

vechi, templul avea bani de argint ce-i vor îngădui să cumpere grâu, peşte uscat şi fructe. Marele preot hotărî sa meargă în oraş pentru târguieli.

– Chipul tău e prea cunoscut, îl întrerupse fratele care se îndeletnicea cu prepararea pomezilor, un bătrân ursuz căruia nimeni nu-i auzise glasul în afara ritualurilor. Oamenii vor refuza să-ți vândă de-ale gurii. Pesemne că episcopul i-a amenințat c-o să-i pedepsească dacă fac negoț cu templul. Am să mă duc eu. De patruzeci de ani n-am părăsit insula. Vechii mei prieteni sunt avuți şi respectați, au pământuri şi turme. O să capăt cel mai bun preț şi o să închiriez măgari şi corăbii ca să aduc aici proviziile.

– Soldații o să te ia la întrebări.

– Îşi vor da seama prea târziu cine sunt. Mă voi urca pe corabie venind dinspre deşert şi mă voi îndrepta spre Philae prin nord.

Isis se împotrivi.

– E prea primejdios.

– Şi ce-i cu asta? De obicei tac şi mă supun. Însă de astă dată o să-mi impun voința pentru că ea este potrivită cu Legea.

– Oare se cuvine ca tu să judeci asemenea lucru?

– Marele preot trebuie să apere comunitatea atât înăuntru, cât şi în afară. Să mă împuternicească pe mine ca să înfrunt lumea profană. Peste trei zile, mă voi întoarce cu merinde.

Isis îi aruncă lui Sabni o privire întrebătoare. Marele preot înclină capul. Fratele îşi luă rămas-bun şi, cu pas apăsat, se îndreptă spre debarcader.

Una dintre surori, o femeie slabă, cu fața îngustă şi osoasă, îşi făcu loc printre ceilalți.

– Plec împreună cu el.

– E mai bine ca fratele nostru să se îngrijească singur de toate. Sănătatea ta e şubredă.

– Nu înțelegi, Isis. Mă folosesc de această călătorie pentru a părăsi comunitatea. Între zidurile de aici, traiul devine de neîndurat. Episcopul, prefectul, creştinii, toți ne urăsc. Ne vor sili să murim de foame şi să le lăsăm insula.

– Prin jurământ, ți-ai oferit viața marii zeițe.

– Ea nu ne mai apără de răzbunarea duşmanilor noştri.

– Îți aminteşti de ce soartă au avut parte cei care au fugit?

– Eu nu fug. Vreau doar să supraviețuiesc. Ei au greşit plecând în grup. Singură voi trece nebăgată în seamă.

Sabni îl apucă de încheietura mâinii pe Chrestos, a cărui furie creştea. Sora se întoarse spre pilonul unde Faraonul, înfățişat ca un uriaş, îşi dobora la pământ potrivnicii.

– Toate astea nu sunt decât o legendă, iar, în curând, o ruină. În mai puțin de-un secol, omenirea va uita că aici se ridica un templu. Vitejia noastră e zadarnică şi prostească. Ar trebui să mă urmați cu toții.

Isprăvindu-şi vorbele, alergă până la corabia unde fratele care se îndeletnicea cu prepararea pomezilor tocmai se suise. Isis închise ochii şi se strânse la pieptul lui Sabni.

Când îi deschise, o uşoară bucurie îi îndulci dezamăgirea: nimeni n-o urmase pe sora cu față îngustă şi osoasă.

CAPITOLUL 32

Din fața primului pilon, Sabni admira porticul de Apus, ale cărui capiteluri înălțau un imn de slavă naturii sfinte. Orbit de soare, marele preot se adăposti în umbra coloanelor şi, privind printr-una dintre ferestrele paşnicei fortărețe, se adânci în contemplarea apelor de un albastru viu. Templul li se părea din ce în ce mai mare adepților care aleseseră să-şi lege viața de el. Marea esplanadă, curțile, templul naşterii, pavilionul lui Traian, sanctuarul lui Hathor, porticul lui Hadrian, sala coloanelor, Locaşul Venerabil, biblioteca, laboratorul, comoara, criptele şi locuințele preoților fuseseră menite anume pentru nevoile unei comunități numeroase.

Isis îşi lipi palma de pieptul lui Sabni.

– Nu foloseşte la nimic sa te chinui aşa. Destinul nostru se află în mâinile zeiței. Noi nu suntem decât lutul şi paiele de care ea se slujeşte pentru a construi opera inimii sale.

– Cum să nu te gândeşti la trecut? Există atâta putere în noi, atâta dorința de a face spiritul să trăiască... cum de s-a ajuns la decăderea de azi? De ce lumea aceasta aleargă spre pieire?

– Poate că doar ni se pare nouă.

– Uiți profeția din *Cartea ieşirii la lumină:*

Voi distruge ceea *ce* am înfăptuit, spune Principiul. Țara aceasta va reveni la starea ei dintâi, cea a oceanului începuturilor. Va lua iarăşi forma unui talaz. Eu sunt cel ce va rămâne, alături de Osiris, atunci când mă voi preschimba din nou în şarpe, pe care oamenii nu-l pot cunoaşte, iar zeii nu-l pot vedea.

– Nu iei seama decât la partea întunecată a profeției. Viața veşnică se dezvăluie celui care reînvie ca Osiris. Asta e menirea noastră, Sabni, să ne pregătim în timpul vieții renaşterea. Câta vreme înțelepciunea marilor mistere va fi transmisă, spiritul va străluci. Tradiția noastră e viitorul omenirii.

– Theodor ne înfometează.

– Ne sileşte să trezim în noi cele mai tainice energii.

Cei doi soți se îmbrățişară.

– Eşti de neclintit, Isis, nu-i aşa?

Trupurile lor se armonizau de minune. Uniți, formau o singură ființă. O rază de soare lumină o scenă de ofrandă săpată în piatră şi-i învălui în căldura ei.

Un strigăt de ajutor îi smulse din extaz. Aplecându-se printr-un crenel tăiat în zid, Sabni zări un înotător care se zbătea încercând să se agațe de resturile unei plute şubrede. Marele preot dădu fuga la debarcader şi se aruncă în apă. Din câteva mişcări, ajunse lângă nefericitul pe cale de-a se îneca, îl prinse şi-i scoase pe mal. Comunitatea se strânse numaidecât în jurul nou-venitului care începea să-şi recapete răsuflarea.

– Cine eşti?

– Mă numesc Khonsu şi muncesc pe pământurile episcopului. Am fugit pentru că nu mai pot să-mi plătesc dările. Dacă soldații mă înhață, o să mă azvârle în temniță. Oferiți-mi găzduire, ascundeți-mă!

– Ai fost urmărit?

Chiar atunci se auzi sunetul unei goarne, drept răspuns. Două bărci încărcate cu oameni înarmați se îndreptau spre insula sfântă. Vâslaşii trăgeau din greu.

– Cine te-a pârât?

– Nepotul meu. Am greşit destăinuindu-mă lui.

Episcopul are să-l răsplătească.

Theodor nu se arata îndurător cu fugarii, căci din cauza lor pământurile cădeau în paragină. Şi-aşa prea mulți guvernatori de provincii dădeau dovadă de nepăsare.

– Apărați-mă! imploră Khonsu.

– Vor scotoci toată insula.

– Nu şi templul! Armata se teme de Isis.

– Noi ne supunem unei Legi, îl lămuri Sabni. Dacă vrei să murim pentru tine, dă-ne viața ta. Dacă devii adept, ne vom vărsa şi ultima picătura de sânge ca să te ocrotim.

Îngrozit, țăranul se uită cum bărcile trăgeau la mal. Dintr-una sări căpitanul Mersis care le ordonă soldaților să rămână pe loc.

Sabni îi ieşi înainte. Se întâlniră şi stătură de vorbă în mijlocul marii esplanade.

– Cât sunt de fericit să revăd Philae!

– Cât sunt de fericit să te revăd, Mersis! N-avem voie să ne strângem în brațe, din păcate.

– Nu-i de joacă, Sabni. Cunoşti legea. Trebuie să mă întorc la Elefantina cu fugarul.

– Iar eu trebuie să salvez un frate.

Mersis îşi scărpină cicatricea ce-i brăzdă obrazul drept.

– Mă temeam că voi auzi asemenea cuvinte. Sunt nevoit să va arestez pe toți şi să pun stăpânire pe insula.

– Refuzăm să mergem cu tine.

– N-am să trag spada împotriva ta, Sabni.

– Va trebui.

– Mai degrabă am s-o întorc spre mine.

– Dumnezeu îți interzice. Doar El poate să ia viața.

Bătrânul soldat îşi înghiți lacrimile. O să-l ucidă pe fugarul ăsta blestemat şi-o să ia leşul cu el.

– Vreau să-i vorbesc acestui Khonsu.

Ca şi cum i-ar fi citit căpitanului gândurile, marele preot se aşează în fața țăranului lângă care stătea şi Isis. Mersis nu putea să încerce nimic fără a risca să-i rănească pe cei la care ținea atât de mult.

– Eşti adept al lui Isis?

Khonsu tremura.

– Nu…

– Ți-ai dat cuvântul c-ai să devii adept şi c-ai să-ți oferi viața marii zeițe?

Țăranul se uită pe rând la marea preoteasă, la Sabni şi la căpitanul Mersis.

– Nu! Sunt creştin şi cred în Dumnezeul cel adevărat!

Mersis îl înhăță de braț şi-i trase spre el.

– Atunci, voinice, vino cu mine! Va trebui să te spovedeşti pe-ndelete pentru c-ai îndrăznit să păşeşti în acest templu păgân. Aici e iadul, nu ştiai?

Strângându-l cu putere, Mersis îl târî pe fugar spre barcă, unde soldații îl legară numaidecât.

Căpitanul, pe a cărui frunte şiroia sudoarea, se întoarse lângă Sabni.

– Isis ne ocroteşte. Nelegiuitul ăsta o să fie dat pe mâna judecătorilor.

– Dacă ar fi consimțit să…

– La Memfis a izbucnit o răscoală. Dacă răzvrătiții ar afla că la Philae se celebrează şi acum vechile ritualuri, ar fi şi mai înflăcărați. Nordul şi Sudul trebuie să se unească precum odinioară. Trimite-le un mesaj, Sabni. Fii căpetenia spirituala pe care Egiptul o aşteaptă.

* * *

Theodor puse deoparte raporturile trimise de posturile de pază dintre Elefantina şi Lycopolis. Niciunul nu pomenea de trecerea unui tânăr pe nume Chrestos. Aşadar, tatăl său, Apollon, minţise.

Dar episcopul va descâlci acest mister mai târziu, căci fapte mai grave petrecute de curând îi cereau să ia măsuri. La Memphis, vechea şi renumita capitala a constructorilor de piramide, un grup de smintiți vesteau apocalipsa. Din pricina păcatelor şi a necuviinței creştinilor, sfârşitul lumii se apropia. Gărzile bizantine întâmpinau oarece greutăți în a-i stăpâni pe răsculați care, din fericire, nu-şi întocmiseră un plan după care să se conducă. Printre cererile lor fără noimă se număra şi libertate pentru vechile culte. Dacă aflau că templul din Philae nu fusese închis de tot, mişcarea lor va dobândi o nouă forță şi se va întinde.

De ce-i supunea Dumnezeu pe slujitorii Săi la asemenea încercări? Păgânismul renăştea neîncetat, iar demonii socotiți dispăruți ieşeau mereu la iveală.

Un om slab L-ar fi învinuit pe Atotputernic de nehotărâre, dar un episcop vedea în aceste schimbări chinuitoare un mod de a întâii o credința răspândită pe întreg pământul.

Şi era de datoria lui Theodor sa facă în aşa fel încât diavolul să nu pună stăpânire pe Sabni.

* * *

Chrestos se îmbăta de vraja nopții ce învăluia templul. După ce toți adepții se cufundau în somn şi chiar bătrânul paznic ațipea sprijinit în toiagul său, tânărul se ducea să se aşeze pe mal, în fața ostrovului Biggeh, pământul tăcerii veşnice a lui Osiris. La Elefantina, cei mai vârstnici vorbeau cu o teamă plină de respect despre misterele ce pecetluiau unirea dintre zeu şi zeiță. Încă din zorii Egiptului şi de la urcarea pe tron a primului faraon, buzele inițiaților rămăseseră ferecate. Nimeni nu ridicase vălul aşezat peste ritualul învierii lui Osiris, judecătorul oamenilor şi model al supraviețuirii lor. Acum Chrestos ştia care e marele secret: dragostea nețărmurită a lui Isis, în stare să sădească viața în inima morții. Nu puteai să-l descoperi pe zeu decât prin mijlocirea zeiței.

O licărire ivită în stânga sa îi atrase atenția tânărului adept. Să fi fost o stea căzătoare? Sau luciul apei? Dar când punctul de lumină apăru iar în dreptul pavilionului lui Nectanebo, Sabni nu se îndoi că cineva mânuia o lampă.

Strecurându-se fără zgomot, o descoperi fără greutate pe sora care se îndeletnicea cu asemenea treabă ciudată. Era Ahoure, ritualista, care trimitea semnale luminoase şi le repeta din timp în timp. După ce scrută malul celălalt de unde nu părea să răzbată niciun răspuns, Chrestos îşi dădu în vileag prezența.

– Cu cine încerci să iei legătura?

Speriată, Ahoure scăpă lampa, ce pieri în apele întunecate.

– Mă pândeşti, nemernicule! Pun rămăşag că din ordinul lui Sabni!

– Nu mă jigni, soră, şi răspunde-mi!

– Nimic nu mă sileşte s-o fac.

Chrestos se apropie şi pe Ahoure o cuprinse teama.

– Ai îndrăzni să ridici mâna asupra mea?

– Simt o scârbă fără margini față de trădători. Vorbeşte numaidecât!

Ritualista îşi dădu seama de furia tânărului şi nu luă amenințarea în joacă.

– Nu… nu reuşeam să adorm.

– Şi lampa?

– Fără ea mi-aş fi rupt gâtul.

– Dar cunoşti pietrele astea mai bine ca mine.

Suspine adânci tulburară vocea lui Ahoure.

– Nu poți să înțelegi.

– Poate că sinceritatea ta îmi va deschide mintea.

– În fiecare noapte, mă străduiesc să fiu alături de cei plecați. Mi-e greu să le îndur lipsa.

– Nu ştii că au fost întemnițați sau surghiuniți?

– Refuz să cred. Dacă vreunul a scăpat, va încerca să ne prevină şi eu l-aş vedea.

– N-ar fi bine să nu te mai amăgeşti?

Ahoure arăta nespus de mişcată.

– Surorile dispărute erau cele mai bune prietene ale mele. Fără ele templul mi se pare pustiu. Legea cere să-mi înving durerea, dar nu izbutesc. Tinerețea ta poate să priceapă asta?

– Tu singură ai spus care ți-e datoria.

CAPITOLUL 33

Poşta bizantină mergea din ce în ce mai prost. Numărul scrisorilor rătăcite, ajunse cu întârziere sau altundeva decât unde ar fi trebuit sporea. Slujbaşii

însărcinați să poarte misivele refuzau adesea să lucreze. Unii dintre ei dădeau câțiva bănuți cerşetorilor care călătoreau în locul lor şi câteodată pierdeau scrisorile pe drum.

Fratele spălător, care se oferise să ducă la Memfis mesajul lui Sabni, spera să se folosească de această harababură. Proclamând suveranitatea spirituală a lui Philae, marele preot va reaprinde focul vechii credințe. El avea să unească Memfisul şi oraşele din Deltă, şi să trezească dorința de independență, ascunsă în inima fiecărui egiptean. În fața întregii comunități, Sabni citi textul ce urma să fie trimis răsculaților din Egiptul de Jos:

„Nu sunteți singuri; marea zeiță vă inspiră. Pe insula sfântă trăieşte încă o comunitate ce respectă prin jurământ legea strămoşească şi se hrăneşte din tradiția nepieritoare".

Sabni îi propunea căpeteniei răzvrătiților să se întâlnească într-un sat micuț din Fayum.

Fratele spălător strânse la piept prețiosul document ce purta pecetea templului, pe care se desluşea chipul lui Isis, încadrat de lună şi de soare. Neliniştea puse însă stăpânire pe el, când, la ieşirea de nord din Elefantina văzu nefiresc de mulți soldați în preajma clădirii postului de control. Fiecare călător era cercetat pe-ndelete şi trebuia să răspundă la o mulțime de întrebări. Fratele intră în vorbă cu conducătorul unui convoi de măgari.

– Ce se petrece?

– Episcopul a interzis orice schimb de mesaje între

provincie şi restul țării. Armata opreşte scrisorile şi-i arestează pe cei socotiți a unelti împotriva statului.

Fratele ieşi din şirul oamenilor care aşteptau şi făcu numaidecât cale întoarsă. Nervos, răsturnă la pământ un slujbaş care se îngrijea de hambare şi care se răsti la el supărat, întâmplarea atrase atenția uneia dintre gărzi.

– Hei, tu de-acolo! Vino încoace!

Îngrozit, fratele o luă la fugă. Bucuroşi că au descoperit pe unul care avea ceva de-ascuns, soldații porniră după el. Curând aproape că-l ajunseseră din urmă. Cu răsuflarea tăiată, fratele rupse în bucăți papirusul şi zdrobi sub călcâi pecetea. Tocmai isprăvise de distrus mesajul când o lovitură puternică în ceafă îl făcu să-şi piardă cunoştința.

* * *

Cu răbdarea unui om obişnuit să mânuiască sumedenie de documente, Theodor aşează în ordine rămăşițele papirusului. Descoperi astfel, fără greutate, pecetea templului şi scrisul frumos al lui Sabni, apropiat de cel al scribilor de frunte din Vechiul Regat, întrucât respecta forma dintâi a hieroglifelor. Episcopul era fericit să se întâlnească iar cu această limbă spirituală şi carnală totodată, în care simbolurile deveneau cuvinte. Nu degeaba i se spunea „graiul zeilor”.

„Ce prostie”, îşi zise prelatul în sinea sa, furios pe el însuşi. Fratele spălător murise, cu ceafa zdrobita. Nimeni nu-l putea învinui pe soldat că respectase ordinele primite, cu atât mai mult cu cât înăbuşise în

faşă un complot împotriva ordinii statului. Potrivit bucăților de papirus, marele preot îndemna, fără putința de tăgadă, la răzvrătire. Theodor avea acum împotriva lui o dovada de o neînchipuita gravitate, ce l-ar fi putut osândi la un sfârşit dezonorant. Şi astfel, grație atenției sale veşnic treze, episcopul ar fi ferit Egiptul de cumplite tulburări, poate chiar de un război între creştini şi păgâni. Iar pentru asta ar merita să fie răsplătit şi ridicat în rang. Împăratul i-ar încredința conducerea Egiptului de Sus, înainte de a-l chema să ocupe demnități şi mai înalte. Bizanțul, ce dusese arta complotului pe culmile iscusinței şi vicleniei, îi prețuia pe cei în stare sa descopere uneltirile şi să le zădărnicească.

Theodor se luptă cu el însuşi toată noaptea. Când biruia slujitorul Domnului, când prietenul. Predicând răzvrătirea, Sabni îi înşelase încrederea, vorbind de puterea lui spirituală se purta cu aceeaşi hotărâre ca un martir. Sa înțeleagă, să se împotrivească, să ierte sau să semneze ordinul de arestare… Theodor stătea în cumpănă, lua o hotărâre, apoi se răzgândea. Nicio inspirație divină nu-i arăta ce să facă.

Dimineața, îşi chemă secretarii.

– Am întors pe toate părțile aceste bucăți şi n-am găsit nimic demn de luat în seamă. Nu se-nțelege mare lucru, se pare că e vorba de nişte socoteli. Prin urmare, scrieți că moartea acestui om a fost o întâmplare nefericita. N-are rost să continuam cercetările.

Episcopul arse resturile papirusului. Sabni nu mai avea de ce să se teamă. Domnul îl apăra.

* * *

Aşezat în fundul tavernei aflate lângă intrarea în piață, fratele care se îndeletnicea cu prepararea pomezilor îşi potolea setea cu bere proaspătă. Simțea doar o oboseală uşoară, cu toate că nu dormise de două zile. Peste tot unde mersese avusese parte de cea mai bună primire. Faptul că era preot al lui Isis nu-i stânjenea pe vechii săi prieteni, dimpotrivă le trezea un interes plin de bunăvoință. Şi de vreme ce adeptul plătea bine, de ce să nu-i vândă ceea ce dorea? Iar dacă templul păgân prospera, asta nu-i privea pe ei şi n-avea nicio legătură cu negoțul. Aşa că fratele cumpărase provizii, vite de povară şi bărci uşoare. Un țăran şi doi vâslaşi, plătiți gras, îl vor ajuta să ajungă în preajma insulei.

Când gărzile intrară în tavernă, răsturnând în trecere o masă, adeptul înghiți în sec. Se îndreptau spre el. Dar preotul nu cunoscuse niciodată frica, aşa că nu-şi coborî privirea când soldatul îi vorbi răstit.

– Eşti preot al lui Isis?

– Adevăr grăieşti.

– Treaba ta la templu e să prepari pomezi?

– Am această onoare.

– Te afli la Elefantina de două zile?

– De ce-aş tăgădui?

– Atunci vino cu mine.

– Ce învinuire mi se aduce?

Privirea soldatului trăda o mulțumire deşănțată.

– Că ai ademenit o creştină şi ai siluit-o.

– La anii mei… n-are nicio noimă!

– Nu există o vârstă anume pentru plăcere. Ridică-te şi nu încerca să fugi.

Fratele se supuse.

– Cine e această femeie?

– Îți bați joc de mine?

– Cum o cheamă?

– Pentru a-i salva onoarea nu trebuie să-i fie pomenit numele.

– Dar ați văzut-o?

– A făcut plângere la episcop şi te-a descris întocmai… Nu-i tânără, dar destul de atrăgătoare, cu fața ei neobişnuită, îngustă şi osoasă.

* * *

Insula sfântă era ruptă de restul Egiptului. Un mesaj de la Mersis îl înştiințase pe Sabni despre moartea tragică a fratelui spălător şi despre oprirea schimbului de scrisori. Răzvrătiții din Memfis nu aveau cum să afle despre existența comunității din Philae şi mişcarea lor va dispărea, măcinată pe dinăuntru. Visul unei mari răscoale care să cuprindă întreg Egiptul se risipea.

O a doua veste nefericită îi mâhni pe adepți. Arestat pentru că siluise o creştină, fratele care se îndeletnicea cu prepararea pomezilor fusese osândit la moarte. Şi întrucât era vorba de un păgân care nu voia să-şi renege credința se va folosi vechea pedeapsă, lapidarea.

– Mă voi duce să-l văd pe episcop şi să capăt iertarea sa, hotărî Isis.

– O să te umilească, se împotrivi Sabni.

– Am să-i sărut şi mâinile, la nevoie. Viața unui frate e în joc.

Theodor o primi cu respect pe marea preoteasă, înveşmântată într-o tunică de în verde deschis.

Machiată doar puțin, cu picioarele goale în sandalele împodobite cu perle, îşi dovedea cu mândrie descendența ilustră. În ea continuau să trăiască reginele Egiptului şi marile preotese din trecut.

– Eram încredințat c-o să veniți.

– Aşadar, cunoaşteți pricina pentru care mă aflu aici.

– Plângerea a ajuns la secretarii prefectului. Fratele vostru n-a fost condamnat de un tribunal de rând. În astfel de cazuri, n-am nicio putere. Legea e lege şi o greşeală atât de gravă trebuie pedepsită fără milă. Mi se pare că nici faraonii nu arătau pic de îndurare fața de cei care se dedau la asemenea nelegiuri, nu?

– Cine va crede că un preot bătrân a căzut într-o asemenea greşeală?

– Anii îndelungați petrecuți pe insulă i-au tulburat mințile. Preoții se lasă pradă adesea simțurilor atâțate de un post pe care l-au îndurat cu greu.

– Sunteți stăpânul provinciei. Vechile noastre legi opresc o făptură a lui Dumnezeu să ridice mâna împotriva unei alte făpturi a lui Dumnezeu.

– Un păgân este o făptură a diavolului. Iar fapta josnică despre care vorbim o dovedeşte cu prisosința.

Isis pricepu că nu exista nicio cale pentru a ajunge la inima prelatului. Prin urmare, se prefăcu a se supune autorității lui.

– Ce doriți de la noi?

– Să părăsiți insula şi să vă despărțiți de Sabni.

– Şi viața fratelui nostru va fi cruțata?

Episcopul nu răspunse, lăsând-o pe Isis să-i tălmăcească tăcerea după cum socotea de cuviință.

– Aş putea să-l văd?

– Carcera în care se află nu-i dintre cele mai plăcute.

Mă îndoiesc că o femeie de rangul dumneavoastră…

– Trebuie neapărat să-i vorbesc.

* * *

Ghemuit într-un ungher al beciului umed în care fusese închis, fratele care se îndeletnicea cu prepararea pomezilor îngâna cântecul boarului care îl ferea, când trecea vadul, de crocodili şi de spiritele rele ascunse sub oglinda apei. Îndată ce-o văzu pe Isis, bărbatul se ridică şi veni să îngenuncheze în faţa ei.

– Nu zăboviţi aici. Trebuie să păstraţi o amintire mai frumoasa despre fratele vostru.

– Îngăduie-mi să te salvez.

– Care-i preţul vieţii mele?

Mare preoteasă i-l dezvălui.

– E prea mult. Sunt bătrân şi năzuiesc la odihna de pe urmă. Bineînţeles că preferam să mor pe insula. Dar chiar şi cel mai mare dintre înţelepţi îşi alege destinul? Nu mă dezonoraţi împlinind pretenţiile episcopului.

– Ştii că…?

– Că am să fiu lapidat? Mă tem de suferinţa, într-adevăr, dar va fi scurtă: capul meu n-o să reziste prea mult pietrelor. Să-l văd triumfând pe Theodor ar însemna o rană mai cumplită decât moartea. Nu cred c-am cerut vreodată ceva comunităţii din ziua în care m-a primit în rândurile ei. Din păcate, i-am risipit avutul dând greş în misiunea mea! Ce mai contează caznele? însă vă rog să salvaţi Philae…

– Viaţa unui frate…

– … E mai puţin preţioasă decât cea a templului. Aşa grăieşte Legea noastră. Menirea voastră e să apăraţi

spiritul şi să-l transmiteți. Cât am trăit v-am slujit cu credință, de ce v-aş trăda în clipa morții? O să ne revedem pe tărâmul celălalt. Isis îşi sărută fratele pe fruntea murdară de praf.

CAPITOLUL 34

Fără nicio îndoială, Ahoure mințea. De fapt, încerca să ia legătura cu duşmanul şi să-i înştiințeze pe soldații episcopului despre ceea ce se întâmpla în sânul comunității. Dar de ce malul opus rămânea cufundat în întuneric? Nimeni nu-i răspundea trădătoarei, de parcă ea se adresa neantului. Deodată înțelese: cealaltă lumină nu va străluci decât în ajunul unui atac!

Chrestos ar fi trebuit să dea fuga la Sabni şi să-i povestească totul, dar mustrările de cuget îi înăbuşeau dorința. Nu-i plăcea câtuşi de puțin să se facă vinovat de pârâ şi, dacă se înşela, ar fi pătat cinstea unei surori. De când se întâlniseră pentru prima dată, n-o putuse suferi pe Ahoure şi de atunci se înfruntaseră cu fiecare prilej. Dar era de datoria lui să-şi învingă pornirile duşmănoase, să-şi stăpânească simțămintele şi să câştige bunăvoința ritualistei.

Această schimbare îi stârni un uriaş hohot de râs: câtă trufie! Chrestos îşi închipuia că descoperise un complot, deşi Sabni nu era atât de naiv încât să nu observe purtările lui Ahoure. Şi dacă marele preot se prefăcea că nu le vede însemna că acestea nu puteau pricinui vreun rău. Nebună de durere, cu mintea tulburată, ritualista nu căuta decât imaginea ştearsă a trecutului său.

Ahoure devenise bănuitoare. Acum nu-şi mai lumina

calea cu lampa. Ca să fie sigură că blestematul ăla de Chrestos nu se ținea după ea, aprindea feştila doar când ajungea pe malul apei. Băiatul era în stare să se ascundă în spatele unui bloc de granit sau al unei coloane, aşa că ritualista îşi lua multe măsuri de prevedere. Abia apoi trimitea semnale surorii cu fața prelungă şi osoasă care, mai devreme sau mai târziu, va veni la întâlnire şi-i va da de veste că drumul e liber. Ahoure nu cunoştea pe nimeni la Elefantina, dar aliata ei o să-i găsească un loc unde să stea şi ceva de muncă. O s-o învețe, de asemenea, care era cel mai uşor mod de a se converti şi de-a se feri de neînțelegeri cu locuitorii oraşului.

Voinica ritualistă murea de frică. Gândul că va părăsi Philae o înspăimânta. Aici cunoştea fiecare freamăt al insulei, dar în afara ei, o puzderie de primejdii o pândeau. Şi singură nu se simțea în stare să le înfrunte. În sufletul lui Ahoure se ciocneau sentimente potrivnice. Pe de o parte dorea să se găsească iar pe pământ profan, pe de alta, se agăța de templu. Lipsa prietenei sale o neliniştea, dar se şi temea în acelaşi timp de apariția ei. Acum în preajma plecării pentru totdeauna de pe insulă, îşi aducea aminte de clipele minunate petrecute în tovărăşia tinerei Isis, nepăsătoare pe atunci față de destinul ce-o aştepta. Alături de viitoarea mare preoteasă, zilele erau senine şi uşoare. Dacă n-ar fi existat căsătoria cu Sabni, sanctuarul s-ar fi cufundat într-o pace adâncă, la adăpost de patimi şi războaie.

Să rămână pe insulă i se părea o mare nesăbuință. De aceea, în fiecare noapte, Ahoure făcea semne cu lampa pentru sora ei eliberată.

Sora cu față îngustă şi osoasă coborî din patul lui Apollon. De obicei, neguțătorul de smochine prefera femeile mai tinere, dar aceasta se agățase de el ca o lipitoare, folosindu-se de toate armele pentru a-l cuceri, de la ocheade până la gesturi lascive. Iar un neguțător serios nu trecea cu vederea o ofertă bună. Totuşi, Apollon se învinuia în sinea sa că nu discutase prețul înainte. Firea lui năvalnică îl mai făcea să greşească uneori.

* * *

– Cât doreşti?

– Nu vreau bani.

Apollon se încruntă. Vasăzică, nu avea de-a face cu o prostituată.

– Eu… n-am de gând să ne mai întâlnim, frumoasa mea.

– Ajută-mă să părăsesc oraşul.

– Nu-i treabă uşoară. Soldații păzesc drumurile şi-i iau la întrebări pe călători.

– Dă-mi orice nume vrei şi ajută-mă să plec cu un transport de mărfuri. Nu-ți cer nimic altceva.

– Cine eşti?

– O femeie oarecare. Iar tu, un neguțător bogat, cu inimă bună.

– Dacă o să am necazuri din pricina ta…

– Bizuie-te pe tăcerea mea şi n-ai să mai auzi vorbindu-se de mine. Îți jur.

– Pe Hristos?

Sora şovăi puțin.

– Pe Hristos.

Dacă această femeie ar fi strigat în gura mare că a împărțit același așternut cu Apollon, nu i-ar fi pătat acestuia renumele de negustător. În Elefantina, toți știau că Apollon era plin de vigoare și nu le disprețuia nici măcar pe nubienele aflate în trecere prin oraș. Dar purtările și distincția acestei femei îl stânjeneau și-i puneau pe gânduri. Neputând să guste plăcerea, ea se prefăcea c-o simte într-un mod stângaci și respingător.

Apollon socoti că era mai bine s-o denunțe lui Mersis. Nu strica să-și întărească trecerea pe care-o avea pe lângă el. Cândva asprul căpitan va fi înaintat în grad și-și va aminti de serviciile făcute de Apollon în trecut. Și cu următorul prilej când va duce fructe la cazarmă, negustorul i-ar propune să împartă unul din avantajele secrete care dădeau farmec meseriei.

Mersis o arestă pe soră chiar în aceeași seară. Îngrozita, ea se agăță de marginea terasei și încercă să se arunce în gol. Un soldat o prinse de picior și o sili să îngenuncheze* tremurând, înaintea căpitanului.

– Care ți-e numele?

Femeia își ascunse fața în mâini, dar Mersis o apucă de încheieturi și-i descoperi trăsăturile.

– O soră de pe insula Philae, murmură el, cu ciudă. Ce faci în acest lupanar?

– Caut… caut un bărbat înstărit.

– Cu ce gând?

– Să mă ajute să ies din oraș.

– Singură?

– Bineînțeles.

– Nu te cred.

*

Sora își ridică fruntea și privirea îi deveni tăioasă.

– Îți închipui cumva că am pus la cale evadarea tuturor? Puțin îmi pasă de comunitate! Mi-a furat tinerețea. Nimeni nu mi-a recunoscut harurile. Puteam să fiu tămăduitoare, ritualistă, mare preoteasă… în loc de asta, Isis mi-a încredințat numai sarcini umile. Şi proasta de Ahoure care se bizuie pe ajutorul meu! Am să fug singură, mă auzi, singură!

Scârbit, căpitanul o lăsă în grija oamenilor săi. Sora îşi întinse brațele spre el.

– Nu mă părăsi! Sunt frumoasă şi iubitoare… Desfată-te cu trupul meu în voie şi eliberează-mă!

Mersis îşi astupă urechile.

Două zile mai târziu, sora cu față îngustă şi osoasă trecea hotarul provinciei legată cu lanțuri de carul unui ofițer în drum spre Asia. Cu câteva clipe înainte de primul popas, se aruncă sub roți, zdrobindu-şi oasele.

Când ea îşi dădea sufletul, Ahoure îşi aprindea lampa scrutând întunericul.

* * *

Mersis verifică vâslele şi scândurile bărcii. Ciudată însărcinare, la drept vorbind! Ofițeri cu grade mai mici ar fi putut să se îngrijească de toate astea, dar ordinele lui Narses nu se discutau.

Când generalul se uită țintă în ochii lui, căpitanul se tulbură. Privirea întunecată a bravului soldat, al cărui beteşug nu-i şterbea ținuta mândră, prevestea o nenorocire.

Mersis fusese dat în vileag.

– Liniştește-te, căpitane. Nimeni nu ştie. Nimeni, în afară de mine.

– Generale…

– Nu minți. M-ar întrista. Vasăzică, eşti aliatul lui Philae şi-ți primejduieşti viața pentru a salva un templu pe care toți îl osândesc. Ai rămas deci păgân?

– Nu, sunt creştin. Cred într-un singur Dumnezeu atotputernic, în învierea trupurilor şi în paradis. Dar Dumnezeul meu înseamnă dragoste, îngăduință şi bunătate. De ce să ceri distrugerea unei comunități dedicate sacrului, a unui sanctuar unde e slăvit principiul zămislitor de viață şi a unor ritualuri care păstrează tradiția noastră?

– Tradiția *noastră…* eşti un creştin ciudat. Te înțeleg, Mersis. Şi eu am văzut-o. Nu-i o femeie, ci marea preoteasă din Philae. Prin ea grăieşte însuşi Egiptul şi misterele sale. Te vrăjeşte, nu ca o diavolița, ci precum o lumină caldă de sfârşit de vară. Ea aduce sufletului odihnă, trezeşte simțuri necunoscute, o dorință de contopire cu universul, o sete de cer şi de soare. Tu, discipolul lui Hristos, rămâi îndrăgostit de marea zeiță.

Narses se sui în barcă.

– Te invidiez, Mersis. Fiecare părticică din trupul tău simte măreția acestui pământ unde te-ai născut. Eu de-abia încep să-l descopăr. De aceea îi privesc îndelung obârşia: cataracta. Peste câteva sute de ani vom putea sta de vorbă.

– Generale, cum ați…

– Cum te-am dibuit? N-ai săvârşit nicio greşeală. E vorba doar de obişnuința de a conduce, căpitane! Ochiul meu iscodeşte pretutindeni. Îl cercetez pe fiecare om fără să vreau. Un gest neobişnuit, o purtare nefirească… astea îmi atrag atenția şi trădează adesea o nelinişte pe care trebuie s-o risipesc pentru a păstra

ridicat moralul trupelor, cândva singura mea grijă. Pe tine te-am urmărit când marea preoteasă a tămăduit bolnavii. Nu te uitai la ea ca un soldat, ci cu respectul unui adept. Fii cu băgare de seamă, Mersis, şi zeii să te ocrotească.

Generalul cufundă vâslele în apă şi se îndepărtă de mal. Inima căpitanului bătu năvalnic multă vreme după aceea.

CAPITOLUL 35

Înăuntrul sanctuarului, Sabni contempla basorelieful ce-o arăta pe Isis care, cu aripile ei uriaşe, acoperea trupul lui Osiris smuls din ghearele morţii. Încă înfăşurat în giulgiu, zeul se ridica; din veşmântul mortuar, îi ieşeau la iveală mâinile ţinând un sceptru al cărui capăt reprezenta figura animalului zeului Seth, fratele şi ucigaşul său. Graţie răsuflării femeii cereşti şi puterii ei magice, lumina triumfa asupra întunericului.

Sculptorul o înfăţişase pe soţia lui Osiris cu trăsături delicate şi chip liniştit, ca al lui Isis. Iar marea preoteasă, întrupare simbolică a zeiţei al cărei nume îl purta, nu trezea oare la viaţă comunitatea?

O iubea ca soţ şi o admira ca mare preot. Unde găsea Isis curajul să facă faţă duşmăniilor, dacă nu în cunoaşterea divinului? Pentru a pune comunitatea la adăpost de deznădejde, uita adesea de ea însăşi. Marea preoteasă era însufleţită de o bucurie molipsitoare. În preajma ei, lumea zâmbea. Fraţii şi surorile îşi vedeau de treburi, de parcă întâmplările nefericite se opreau undeva la poalele fortăreţei sufletului, de parcă nicio nenorocire nu trecea de poarta templului.

Chrestos alerga încolo şi-ncoace muncind cât zece. Cocea pâine, spăla veşmintele rituale, prepara pomezi. Lucra prea repede, ardea, rupea, dar ceremoniile religioase se desfăşurau cum se cuvine, iar prezența divină nu ducea lipsă de ofrande zilnice.

Sabni urcă scara ce ducea pe culmea primului pilon. Isis, cu brațele încrucişate, cu părul răsfirat de vântul de miazănoapte, privea ostrovul stâncos Biggeh, teritoriul sacru unde odihnea Osiris.

Sabni îşi îmbrățişa soția. Atingerea pielii parfumate îi dădu o nespusă senzație de fericire. Dorința lui se amesteca cu venerația pentru ființa strălucitoare ce însuflețea acest trup de femeie pe care divinitățile îl modelaseră fără cusur. Lumina amiezii, ce copleşea apa şi malurile cu tăria ei, izola templul de restul lumii şi-i făcea inaccesibil. Datorită ei, vreme de secole, nicio armată nu cutezase să doboare aceste ziduri pe care niciun luptător nu le apăra. Nemuritorul arhitect Imhotep, înconjurase insula cu un cerc magic. Slăvit într-un mic sanctuar, aflat la sud de poarta lui Ptolomeu Evergetul, el era făuritorul primei opere monumentale a civilizației egiptene, piramida în trepte de la Saqqara şi al ultimei, templul de la Philae. În răstimpul a patru mii de ani, un singur arhitect, reîncarnat din generație în generație, construise locaşurile de veci.

La picioarele tinerei perechi, se întindea tărâmul lui Isis. După curtea cea mare, scăldată în razele soarelui, urma sala coloanelor, slab luminată de lucarne, iar dincolo de ea, Locaşul Venerabil unde domnea doar propria sclipire. Pietrele vorbitoare chemau spiritul spre cunoaşterea ultimă şi-i ajutau să treacă de porțile ce

despărțeau lucrurile înşelătoare de cele adevărate.

Oare nu avea parte Sabni de o şansă nemaipomenită? Iubit de-o femeie fără pereche, ridicat la cel mai înalt rang preoțesc, trăia pe insula începuturilor, în preajma marii zeițe, la umbra dulce a înțelepciunii. Celebra ritualurile într-un loc ferit de războaie şi ură, repeta gesturile înaintaşilor săi cu siguranța sădită în inimă de o muncă împlinită, chezaş al zilei de mâine.

Lipindu-şi obrazul de al lui Isis, îi simți forța. Nici cea mai vie dintre suferințe nu i-ar distruge voința şlefuită asemenea celui mai pur smarald.

– Ce ne-a rămas, Sabni?

– Un petic de pământ sterp, pe colină. Până acum l-am tot ocolit. Un țăran bătrân munceşte acolo şi am să tocmesc încă unul.

– Episcopul ni-i va lua pentru corvezi.

– Am să mă îngrijesc chiar eu de seceriş.

– Rangul tău de mare preot…

– Marea preoteasă îmi va îngădui să hrănesc comunitatea?

– Iartă-mă. Uneori uit de împrejurările vitrege în care suntem siliți să trăim.

– Mai avem şi-o podgorie. Toți ştiu că în struguri se găseşte sângele lui Osiris, aşa că nimeni nu va îndrăzni să se atingă de ei.

– Să luptăm, Sabni. Theodor este un vrăjmaş neînduplecat, cu puteri de temut. Vrea să ne despartă căci biruința sa depinde de asta.

– Atunci o să dea greş.

* * *

Apollon se ghiftuia cu fiertură de bob şi sorbea dintr-o cupă cu bere slabă. Când negoțul mergea de minune, pofta de mâncare îi sporea. Tocmise mulți muncitori cu ziua la un preț bun. Spre sfârşitul verii o să-şi cumpere şi alte pământuri, iar peste cinci sau şase ani, are să se numere printre oamenii de vază din Elefantina. Straşnic viitor pentru fiul unui neisprăvit. Apollon folosea cheile reuşitei: mințea, înşela şi fura fără să fie prins. Noua religie îi convenea de minune, întrucât Dumnezeu le ierta păcatele celor care se căiau. În fiecare seară Apollon se învinuia pentru greşelile sale şi-L implora pe Hristos să-l ierte. O dată pe an se spovedea îndelung unui diacon şi-i oferea câteva kilograme de smochine. Apoi având conştiința împăcată, se credea un cetățean desăvârşit şi un creştin fără cusur.

Intendentul său îndrăzni să-l tulbure.

– Când mănânc doresc să am linişte.

– Episcopul…

– Ce-i cu episcopul?

– E aici.

– Unde?

– Cercetează magazia de la marginea livezii.

Apollon împinse farfuria la o parte.

– Te înşeli.

– Ba e chiar el.

Neîncrezător, neguțătorul catadicsi să se urnească din loc. Când îl zări pe Theodor care scotocea prin cocioabă însoțit de mai mulți soldați, i se tăie răsuflarea.

– Sfinția Voastră, ați păşit… în casa mea

sărăcăcioasă...

– În caut pe fiul tău.

– Fiul meu... Care fiu?

– Chrestos.

– A plecat la Lycopolis.

– Minți, Apollon. Chrestos n-a părăsit provincia.

– Vă jur...

– Nu huli. Unde se ascunde?

– Nu ştiu. A plecat. Aveam de gând să fac din el un soldat, dar n-a vrut în ruptul capului şi s-a răzvrătit. Nu sunt răspunzător pentru asta.

– Nu cumva Chrestos s-a adăpostit la Philae?

Apollon se posomorî.

– L-ai încurajat să treacă la religia păgânilor?

– Dimpotrivă! Eu, unul, sunt un bun creştin! Am lipsit eu duminica de la vreo slujbă?

Episcopul îl luă pe Apollon de braț şi-i duse spre mijlocul livezii, departe de urechile curioase.

– Fiul tău şi-a uitat familia ca să între într-o confrerie a diavolului. Ai făcut o mare greşeală că n-ai spus gărzilor.

– Ba am spus!

– Cui anume?

– Căpitanului Mersis... însă m-a amenințat.

Theodor nu-şi trădă emoția în niciun fel. Vestea i se părea mai degrabă surprinzătoare. Vasăzică, aliatul lui Philae era cel mai cinstit dintre soldați. Să-l aresteze fără să mai stea pe gânduri? Mai bine să nu se pripească şi să chibzuiască asupra celui mai potrivit mijloc de a întrebuința noua armă pe care Providența i-o punea în mâini.

– Trebuie să pleci, Apollon.

– Eu să plec? De ce?

– Pentru că eşti părtaş la o nelegiuire. Să treci sub tăcere locul unde se ascunde un fugar te osândeşte la pierderea bunurilor.

– Dar Mersis e cel care…

– Uită numele ăsta. Nu-l mai rosti niciodată. Cu o recomandare semnată de mine, vei putea să-ți faci un rost în Fayum. Am să mă îngrijesc de vânzarea pământurilor tale şi-ți voi trimite câştigul.

– M-am născut aici şi…

– Dacă respingi propunerea mea, voi fi silit să te trimit în fața judecătorilor.

Înfrânt, Apollon lăsă capul în jos.

– Ai încredere în mine. Dacă-ți ții gura, o să te bucuri de o bătrânețe fericită.

– Şi Chrestos?

– Uită şi de el. Începând de azi, nu mai există.

* * *

La ora când Apollon, cu lacrimi în ochi, părăsea Elefantina, ducând cu el tot ce putuse lua, prefectul veni cu o rugăminte la episcop. Pe jumătate beat, Maximin îi ceru stăruitor lui Theodor să proclame *urbi et oibi* că Isis se convertise la creştinism. În acest chip, orice s-ar fi întâmplat, tânăra femeie ar fi scăpat de excomunicare. Iar comunitatea păgâna, cu renumele pătat, s-ar fi prăbuşit.

Theodor ascultă cu răbdare vorbăria prefectului, dar se arătă de neclintit. Credința nu îngăduia asemenea slăbiciuni. Maximin se strădui să-i arate că avea dreptate. Isis nu era o femeie obişnuită, Biserica

trebuia să-i acorde o favoare. Lovindu-se de un nou refuz, îi oferi prelatului o parte din averea sa, dar Theodor nu se lăsă înduplecat.

Întorcându-se în locuința lui, prefectul îşi turnă vin şi se întinse în pat. Pe tavan se desena chipul lui Isis. Buzele ei prindeau viață. Îi vorbea, dar el n-o auzea. Prefectul se ridică, întinse bretele, încercă s-o mângâie, dar tocmai când s-o atingă, femeia iubită dispăru.

– Isis, urlă el, nu-mi respinge dragostea!

CAPITOLUL 36

Murdar, numai piele şi os, acoperit cu o blană de oaie urât mirositoare, eremitul ieşi din mormântul păgân unde se adăpostea. Din înaltul malului Apusean, contemplă insula Elefantina, Nilul şi, în zare, blestemata privelişte a lui Philae. De treizeci de ani, Pavel făcea penitență, se supunea la tot soiul de chinuri şi lupta contra diavolului care era mereu gata să se strecoare în vise sau în trupul unei femei. De aceea, dormea puțin şi distrugea cu înverşunare imaginile zeițelor neruşinate zugrăvite din belşug pe zidurile din mormintele necredincioşilor.

Pavel tuna şi fulgera necontenit împotriva existenței ultimului templu diavolesc, dar se lovea mereu de refuzul lui Theodor, îngăduitor peste măsură. Începând din ajun, însă, atotputernicia prelatului prinse a se şubrezi. Eremitul, căruia toți îi lăudau credința înflăcărată şi voința neclintită de a smulge răul din rădăcină, fusese ales de către cei de aceeaşi religie cu el şi de călugării din provincie să-i reprezinte pe lângă episcop.

Cu ochii sclipind, Pavel se sprijini în ciomagul noduros de care se slujea pentru a zdrobi capul şerpilor. Această privelişte măreaţă, atât de prielnică reculegerii, se va întoarce curând în sânul Domnului. Theodor ducea o luptă pe ocolite, însă adevăraţii credincioşi vor şti să-i facă pe duşmanii Celui Prea înalt să dea înapoi.

* * *

Pământul era uscat şi crăpat, dar recolta va oferi templului puţină hrană. Cum să scoată mai mult dintr-un lan de orz crescut pe un petic de pământ prost situat? Ajutat de doi ţărani care scăpaseră de corvezi, Sabni trudea din greu. O privelişte neasemuită îi răsplătea însă strădaniile. Văzută de pe colină, insula sfântă semăna cu o corabie a cărei proră era formată dintr-un uriaş bloc de piatră ce ascundea vederii Locaşul Venerabil, unde puterea divină rămânea pe veci de nepătruns pentru mintea omenească. În stânga, se zărea un obelisc urmat de şirul de coloane ce ducea spre templu, în dreapta – pavilionul lui Traian adăpostit în spatele unui pâlc de palmieri.

La prânz, Isis se ivi în vârful primului pilon; silueta ei albă se înălţa deasupra coroanelor verzi ale copacilor. Marea preoteasă îl salută pe Ra, lumina tainică, dezvăluită în discul solar, aflat în punctul cel mai înalt al drumului său. Comunitatea întreagă repetă cuvintele marii preotese, adresate universului de patru mii de ani. În depărtare, munţii de culoare galben-brună mărgineau zarea.

Marele preot muncea cu un avânt tot mai mare; orzul

era atât de prost, încât nimeni nu l-ar fi râvnit. Adepții aveau să se mulțumească, însă, cu el.

Nu mai rămăseseră decât vreo trei, patru zile de trudă. Odată spicele tăiate, Sabni le va aduna în snopi şi le va căra pe insulă.

Sub un soare blând, Sabni urcă povârnişul cu pas măsurat. În ajun, cei doi țărani îl înştiințaseră că nu mai pot să-l ajute. Se temeau că vor fi pârâți şi arestați. Dar vestea nu-l mâhni pe marele preot. La sfârşitul acestei dimineți, secerişul se va încheia.

Deodată rămase țintuit locului, la câțiva metri de lanul de orz. Caprele şi oile scăpaseră din țarcuri şi călcaseră recolta în picioare. Ultimele animale se ospătau acum cu tot ce mai rămăsese din orz.

Sabni plânse de furie. De data asta, o să i se plătească despăgubiri.

* * *

– Cauza ta e dreaptă, recunoscu Theodor. Poți să faci plângere împotriva gospodarilor vecini. Şi dacă vorbeşti cu pricepere în fața judecătorilor, o să ți se plătească de două ori prețul recoltei sperate.

– Prefectul va conduce tribunalul?

– E o treabă prea măruntă, aşadar, cade în grija tribunalului bisericesc.

Locuitorii Elefantinei ştiau prea bine ce însemna asta. Episcopul ținea judecățile când găsea de cuviință. Într-o singură zi, cerceta peste o sută de plângeri. Chiar înainte de răsăritul soarelui, oameni cu tot soiul de pricini alcătuiau un şir lung şi aşteptau răbdători să le

vină rândul. Însă cei mai mulți dintre ei nici nu ajungeau să-şi spună păsul. La fel ca şi alți episcopi, Theodor se ocupa mai întâi de treburile administrației: numirea judecătorilor sau a căpeteniilor satelor, înaintarea în rang a slujbaşilor, eliberarea prizonierilor, ajustarea taxelor. Abia după aceea, în timpul ce-i rămânea, judeca şi neînțelegerile mărunte.

– Când vei deschide porțile tribunalului tău?

– Când se va strânge un număr îndeajuns de mare de dosare.

– Nevoile mă zoresc, Theodor.

– Fă o donație Bisericii; mi-ar grăbi hotărârea.

– Legile nu sunt aceleaşi pentru toți. Dacă un bogat săvârşeşte o nelegiuire, scapă de răzbunarea ta. **În** schimb, un sărac se va alege cu o pedeapsă aspră, dacă nu părăseşte lumea asta înainte de judecată. E îngrozitor să trebuiască să plăteşti ca să se facă dreptate.

– La Bizanț, se spune că un proces ține cu uşurință mai mult decât o viață de om şi că e aproape veşnic. Dreptatea Domnului nu precumpăneşte pe acest pământ, recunosc, dar dacă doreşti să ne îmbunătățeşti soarta, converteşte-te şi munceşte alături de mine. Ai fi un judecător fără pereche.

– Când vei deschide tribunalul, Theodor?

– Poate la toamnă, după inundație.

* * *

Adâncit în meditație pe stânca sa, generalul Narses se simțea din ce în ce mai străin de armată şi de treburile ei, deşi nimeni nu-l putea învinui că-şi lasă de

izbelişte îndatoririle. Se gândea la Philae tot mai des. În alte vremuri, într-o altă viaţă, ar fi cerut poate să fie primit în rândurile acestei comunităţi pe care împăratul îi ordonase s-o distrugă. Un împărat atât de tăcut şi aflat atât de departe încât se rupsese de lume.

Egiptul nu era uşor de cucerit. Cei care l-au cotropit pe rând, asiatici, asirieni, perşi, greci, romani trebuiseră să se supună legilor lui. Cine voia să cârmuiască primea iniţierea în misterele regalităţii înainte de a purta dubla coroană de faraon. Deşi pe cale de-a pieri, tradiţia supravieţuia încă în ritualuri şi simboluri. Bizanţul şi creştinismul îi impuneau alte reguli, dar se înşelau şi-şi vor plăti scump greşeala.

Narses n-avea decât să îndeplinească ordinele şi Philae s-ar fi prefăcut în ruină. Banii de argint ajunseseră în vistieria episcopului după arestarea fratelui care pregătea pomezile, ţăranii care munceau pentru insulă fuseseră trimişi la corvezi, grâul ajunsese în hambarele armatei, pământurile pe care le mai avea Philae erau sterpe... Cu alte cuvinte, foametea se apropia de poarta templului. Cum se va hrăni comunitatea, odată proviziile terminate?

Această moarte înceată slujea planurilor lui Narses. Nu-l încerca nici cea mai slabă dorinţă să pornească împotriva acestei insule sfinte, unde întrezărise pacea şi se mulţumea s-o privească de la depărtare, visând la o înţelepciune dispărută şi încredinţându-şi gândurile vântului de miazănoapte, a cărui adiere le va purta spre tărâmuri necunoscute.

* * *

Maximin era bucuros. De când renunțase să se înfrunte cu episcopul, îşi recăpătase speranța. Theodor făcea tot ce-i stătea în putință pentru a supune templul voinței sale. Lipsită de vlagă, Philae trăgea să moară. Curând, Isis va scăpa din ghearele lui Sabni. Prin urmare, Maximin susținea sus şi tare în fața demnitarilor din Elefantina că marea preoteasă se va lepăda de păgânism şi va deveni soția lui.

Theodor nu mişcă un deget ca să-l potolească. Făcându-se de râs, prefectul pierdea şi ultimul dram din respectul pe care-l mai trezea rangul său în ochii celorlalți. Fără să-l vorbească de rău, episcopul privea cum Maximin se prăvăleşte într-o prăpastie din care nu va mai ieşi. Trimisul împăratului greşise socotind Elefantina un pământ gata cucerit şi disprețuindu-i farmecele; cine nu-şi lăsa spiritul să rătăcească în voia fluviului, cine nu se obişnuia cu țărmurile abrupte şi cu stâncile cataractei se osândea singur să-şi piardă mințile.

Căpitanul Mersis nu-şi găsea liniştea. Din vârful unui turn de cărămizi nearse, privea spre marele Sud. Nu mai credea că blemii vor ataca. Dovezile lor de forță aveau să țină la depărtare trupele bizantine, de a căror slăbiciune triburile negre îşi dăduseră seama. Amenințat vreme îndelungată cu dispariția, poporul blemilor dobândea acum siguranța că va trăi în tihnă în ținutul lui încă mulți ani de-aici înainte. Ce l-ar împinge la o cucerire nebunească în care să piardă mii de oameni?

La masa de seară, un ofițer al cărui vâr lucra la serviciul de impozite indirecte, pomeni de un zvon ce se făcea tot mai des auzit în ultimele zile. Se vorbea că

Theodor o să pună dări pe corăbiile de mărime mijlocie şi că o să le ceară cetăţenilor şi instituţiilor liste amănunţite cu bunurile fiecăruia. Pe Mersis gândul îl purtă îndată la Philae. Acest nou impozit ar fi insuportabil, aşa că Sabni trebuia să scape cât mai iute de ambarcaţiunile cu pricina.

Căpitanul întocmi un mesaj şi, la apusul soarelui, se duse la hulubărie. Pasărea îşi luă neîntârziat zborul spre insulă. Mersis se simţea uşurat căci Isis şi Sabni ştiau să se pregătească pentru cele mai crâncene atacuri dacă erau preveniţi din timp despre planurile vrăjmaşului.

De pe terasa locuinţei sale, episcopul privi zborul porumbelului pe care arcaşii săi o să-l doboare deasupra colinelor. Zvonul fals născocit de prelat se răspândise iute şi-i neliniştise pe trădător, silindu-l să ia măsuri. Mersis era, fără îndoială, un adept al lui Isis. Înainte de a-l pedepsi, după cum se cuvenea, Theodor dorea să se folosească de el, fără ca acesta să bănuiască.

Acum Isis nu mai avea nici cel mai slab aliat. Îl va înfrunta singură pe reprezentantul lui Hristos; spre El, spre adevărata credinţă trebuia Theodor să îndrepte comunitatea păgână, pentru ca voia Domnului să se împlinească. Dacă marea preoteasă devenea sclava prefectului, trebuia dărâmat, prin orice mijloace, zidul magic pe care ea îl ridicase între Dumnezeu şi Sabni.

Theodor înainta în linişte pe un drum fără cotituri, simplă unealtă în mâinile arhitectului lumilor. Odată ce religia faraonilor va pieri pe veci, se va naşte un nou univers, al cărui avânt nu trebuia să fie stăvilit de Philae. O singură comunitate, unită, ameninţa mai tare

creştinismul decât mii de păgâni răspândiți ici şi colo. Era de-ajuns un simbol, precum perechea alcătuită de Isis şi Sabni, ca să redea forță şi vigoare vechilor culte şi să arate că era nevoie de ele. Încă din zorii timpurilor, Egiptul dovedise menirea de leagăn al civilizațiilor. Înăbuşit, umilit, înrobit, el continua să zămislească idei ce modelau viitorul. În asta stătea nemărginita putere a insulei sfinte. Prin rugăciuni şi celebrarea ritualurilor, ea călăuzea inimile. Theodor nu nesocotea primejdia, cu cât comunitatea se lovea de tot mai multe lipsuri, cu atât confreria spirituală se întărea.

Episcopul ducea cu marea preoteasă o luptă pe un tărâm nevăzut. Deşi fusese încolțită, ea încă avea la îndemână o armă de temut: dragostea lui Sabni. Şi arma aceasta trebuia distrusă pentru ca izbânda să fie posibilă.

* * *

Palmierul-dum îşi înălța spre cer trunchiul neted. Aşezată la umbra lui, Isis citea un imn închinat lui Hathor, scris de prima mare preoteasă din Philae. Sălbăticia naturii se sfârşea la marginea grădinii unde, de când venise primăvara, era o plăcere să te laşi mângâiat de razele soarelui ce se strecurau printre ramurile de palmieri. Sabni îi aduse soției sale apă proaspătă, smochine şi pâine. Senină, Isis arăta aproape ca un om fără griji.

– Theodor ne crede învinşi şi lipsiți de mijloace de trai.

– Are o minte prea ageră ca să facă asemenea

greşeală, o contrazise Sabni. Se teme de tine. Câtă vreme vom fi uniți, n-o să ne dea pace.

– Egiptul a îndurat numeroase juguri, dar strămoşeasca lui religie a supraviețuit. Însă creştinii vor s-o stârpească de pe pământul nostru şi din memoria oamenilor. Theodor nu se poartă ca un simplu slujitor al zeului său. Năzuieşte spre un adevăr deplin şi de neclintit, cel pe care i-l dezvăluie Hristos şi pe temelia căruia vrea să construiască o lume nouă. Iar pentru asta, Philae trebuie să dispară.

Sabni se cutremură. Isis îi vestea cumva sfârşitul comunității?

– Linişteşte-te, dragostea mea. Oricine ar fi cei care năvălesc în Egipt, vor fi alungați sau vor putrezi aici. Nu contează câte secole se vor scurge. Învățătura noastră e nepieritoare pentru că nu s-a născut în mintea unui om, ci oglindeşte taina universului. În privința asta episcopul nu se înşală.

– A fost un prieten sincer şi cinstit.

– Este încă şi te-aşteaptă, Sabni. Iar tu îi frângi inima. Numai pentru tine cruță comunitatea.

– N-o să-i împărtăşesc niciodată credințele, o ştie şi el.

– Dar zeul lui nu înfăptuieşte, uneori, şi minuni?

Sabni se aşează lângă ea şi-i mângâie picioarele.

– Cum o să hrănim comunitatea?

– Când n-o să mai avem pâine, vom cobori în cripte. Intrarea a fost zidită de mai bine de două sute de ani, dar tata mi-a arătat planurile.

– Ce se găseşte în ele?

– Vorbim mai târziu. Acum trebuie să îndeplinesc o sarcină care nu suferă amânare: să-l slăvesc pe Osiris.

CAPITOLUL 37

Isis trase la mal pe ostrovul Biggeh, ținutul sacru al lui Osiris. Doar marea preoteasă din Philae putea să pătrundă aici. Sub un acacia nemuritor, se ascundea mormântul zeului. Până la dispariția omenirii, Osiris va aştepta acolo venirea soției sale, păstrătoarea formulelor învierii.

Isis urcă scara din piatră, se strecură prin cadrul împodobit cu texte de întâmpinare al porții şi trecu prin fața statuilor glorioşilor faraoni ai Noului Regat, al căror *ka* sălăşluia în preajma marelui zeu. Dincolo de ele începea regatul interzis unde nici unui om, învățat sau neştiutor, bogat sau sărac, nu-i era îngăduit să păşească.

Isis îndepărtă frunzişul, dădu la iveală o potecă şi se afundă în pădurea de tamarisc. Acolo se adăpostea efigia zeului blemilor, înfățişat ținând în mâna stângă o gazelă, iar în cea dreaptă un buchet. Stăpân al ținutului sacru, alături de Osiris, era numit şi „bunul călător", tovarăş al fiicei lui Ra, suverana căii solare deschise pentru sufletele reînviate.

Înaintând foarte încet, Isis avea grijă să nu facă niciun zgomot. Osiris cerea linişte. Nu suferea niciun cântec, niciun sunet de flaut, de harpă sau de tobă. În jurul mormântului se înălțau 365 de altare. Pe fiecare dintre ele, marea preoteasă vărsă puțină apă. Mulțumită acestei libații, orice zi a anului devenea sanctuarul lui Osiris şi purtătoarea renaşterii pe care soarele o vestea când ieşea din întuneric. Apoi Isis se apropie de sarcofagul din piatră, pe jumătate îngropat

într-o movilă de pământ în formă de dom.

Marea preoteasă intra în legătură cu spiritul care se mişca deasupra mormântului şi care, în timpul sărbătorilor lunii pline se întrupa într-un şoim femelă cu cap omenesc, a cărui bătaie de aripi îl trezea pe Osiris. Isis nu implora ajutor şi nu se pierdea în rugăciuni. Mila, deznădejdea şi rugăciunea personală ar fi schimbat înțelesul cultului. Repeta doar cuvintele puterii, hrană pentru sufletul lui Osiris. Ele dezvăluiau natura tainică a zeului, soare al nopții şi principiu al transformărilor neîncetate. Prin vocea marii preotese, răzbătea vocea a generații întregi de adepți uniți în gestul ofrandei.

* * *

În barca ce-i purta spre Elefantina, Isis şi Sabni citiră încă o dată ciudatul document prin care li se poruncea să se înfățişeze înaintea episcopului. Theodor îşi deschidea tribunalul mult mai devreme decât se prevăzuse şi într-un mod cu totul nefiresc. De fiecare dată, un crainic dădea de veste populației, întrucât prelatul nu obişnuia să-i cheme el însuşi pe cei care făcuseră plângeri.

Spre marea lor mirare, lângă clădirea lungă cu pereții albiți cu var şi intrarea păzită de doi soldați, nu se zărea nimeni. În fundul sălii goale, tronau episcopul şi prefectul. La stânga acestuia din urmă, un grefier, aplecat peste uneltele sale de scris, se pregătea să noteze toate cele ce se vor discuta. Uşile se închiseră în spatele tinerei perechi.

– Ni se va da despăgubirea cuvenită? întrebă Sabni în

zeflemea.

– Un lucru mai grav ne îngrijorează, îi răspunse episcopul. De aceea i-am cerut prefectului Maximin să fie de față.

– Există grijă mai mare decât aceea de-a face dreptate?

– Asta şi am de gând. Voi plătiți dări ca stăpâni ai locului numit Philae. Dar oare sunteți cu adevărat stăpânii lui?

Sabni se temea să înțeleagă ce voia Theodor să spună.

– Stăpânirea unui pământ are la bază un document. Secretarul meu a cercetat toate înscrisurile de acest fel din arhive. Nicăieri nu se pomeneşte despre Philae. Aşa că insula nu aparține nimănui. Rămas fără moştenitori, pământul cu pricina revine Bisericii.

Atacul îl surprinse pe marele preot. Pregătită cu atenție, lovitura era dată de un om convins că va pune mâna pe insula sfântă fără nicio greutate. Judecătorul respecta legea. Nimeni nu l-ar fi putut învinui de cruzime sau lipsă de omenie.

– Vă înşelați, îl corectă Isis cu o voce blândă.

– Aveți vreo dovadă?

– Doriți s-o vedeți?

– E neapărată nevoie.

– Va trebui să aşteptați câteva zile.

Maximin nu o scăpase nicio clipă din ochi. Sperase că ea va vorbi îndelung, rostind cuvinte înflăcărate şi pline de indignare. Dar Isis rămânea liniştită, fiind cu atât mai atrăgătoare.

– Bine. Ne învoim, încheie prefectul.

Grefierul notă amânarea judecății pentru o şedință

viitoare.

* * *

Trei zile mai târziu, un cortegiu numeros veni în fața tribunalului. Chrestos şi surorile rămăseseră în templu. Frații îl ajutaseră pe Sabni să aducă documentul făgăduit episcopului: o stelă grea din calcar, scoasă din adâncul unei cripte. Pe ea se vedea zeița Maat, încarnarea Regulii de viață, stând în fața zeului Thot, cel cu cap de ibis. La dictarea femeii cereşti, zeul scria un text cu hieroglife.

– Iată dovada că Philae aparține zeilor, şi nu oamenilor, rosti Isis.

Grefierul îşi puse jos calama. Nu numai că era plătit prost, dar îşi irosea tinerețea ca să învețe greaca şi aramaica pentru a întocmi felurite acte şi testamente. Aşa că citirea hieroglifelor nu se număra printre îndatoririle sale.

Prefectul se ridică şi veni să cerceteze de aproape uimitorul document. Şi astfel putu să simtă parfumul lui Isis.

– Nimeni nu cunoaşte această limbă. De unde să ştim dacă această dovadă e bună?

Sabni îl privi pe Theodor. Va mărturisi oare episcopul că înțelegea scrisul sacru al vechilor egipteni?

– Tălmăciți ce scrie! ordonă el. Iar tu, grefierule, să consemnezi tot.

Marele preot citi apăsând pe fiecare cuvânt.

– Acest templu este precum cerul în toate părțile sale. El a fost construit de Faraon din porunca Principiului creator şi neîncetat primenit pentru a străluci aidoma

orizontului. După isprăvirea lucrărilor, arhitectul a încredințat locaşul stăpânului său. În aceste locuri îşi are casa marea zeiță Isis.

Grefierul caută în tăblițele sale. Episcopul îi poruncise să respecte întocmai legea, astfel încât judecata tribunalului să poarte pecetea dreptății.

– Cel care trăieşte o vreme pe un anumit teren ajunge să-l stăpânească. O femeie numită Isis locuieşte pe insula Philae?

Zâmbitoare, marea preoteasă făcu un pas înainte.

– Sunteți moştenitoarea şi recunoaşteți acest act?

Isis înclină capul. Prefectul era sfâşiat între dorința de a o lua în brațe şi aceea de a-l strânge de gât pe Sabni. Îl ura pe egipteanul care se înălța ca un zid între el şi fericirea sa.

– Foarte bine, zise grefierul. Stela va fi dusă în arhivele administrației. Iar data viitoare să aduceți o copie mai uşor de mânuit.

Sabni şi Isis îl salutară pe episcop, pe chipul căruia nu se putea citi nimic.

* * *

Secerişul se încheie în mare grabă. Țăranii care se îngrijeau de treierat lucrau fără odihnă, zorind să termine înainte ca revărsarea apelor să înceapă. Soarele de iunie, fierbinte, pârjolea colinele Elefantinei. La templu, Sabni impuse raționalizarea. Faptul nu-i necăji pe adepți, în afară de Chrestos, care era înzestrat cu o straşnică poftă de mâncare. Încă două sau trei luni de aici înainte nu vor duce lipsă de hrană.

După ritualul de la amiază, Isis şi Sabni se scăldară

goi, la poalele micului templu al lui Hathor, lângă faleza de est. Înotul alunga oboseala şi păstra tinerețea trupului. Fără să se îndepărteze de mal, dispăreau sub apă, atingeau în treacăt peştii şi, sub privirea protectoare a zeiței dragostei, se dedară la jocuri pline de tandrețe sau de pasiune. Isis, cu pielea strălucind de perle de apă, era aidoma stelei scânteietoare a anului nou. Sabni îi sărută mugurii sânilor, îi mângâie părul ce-i acoperea sexul şi-i sorbi dulceața buzelor. Cât de minunat era să strângi în brațe femeia iubită, s-o vezi învăluită în lumină, privirea ei să-ți fie hrană şi să te uneşti cu ea sub ocrotirea unui acacia! Nu presărase dragostea pe cer smaralde şi turcoaze ca să creeze constelații?

Întinşi pe pământ, lipiți unul lângă altul, cu ochii pe jumătate închişi, gustară aceste clipe de plăcere care se preschimbau în fericirea de a trăi.

CAPITOLUL 38

Chrestos citea cu lăcomie papirus după papirus. Medicină, astrologie, geometrie, mitologie… Nimic nu-i astâmpăra curiozitatea. Descifra hieroglifele cu o uşurință de necrezut, de parcă ar fi deprins încă din copilărie limba sacră. Când sub îndrumarea lui Isis, când sub cea a lui Sabni, îşi disciplina gândirea, învățând să deosebească ştiința de cunoaştere. „Primejdia, îl lămurea Sabni, este să aduni cunoştințe fără să le trăieşti. Uită, încearcă, formulează după inima ta, niciodată după născocirile minții.” Tânărul adept dormea puțin şi respingea odihna. Căldura nu-l stânjenea, treburile zilnice nu-l oboseau. Secole întregi

de înțelepciune, milenii de inițiere îl aşteptau să le studieze. Cu cât învăța, cu atât voia să-nvețe mai mult. Noaptea, pe acoperişul templului, le punea mii de întrebări lui Isis şi lui Sabni care însemnau pentru el mai mult decât o mamă şi un tată. Împreună, alcătuiau o familie ai cărei membri aleseseră de bunăvoie să trăiască laolaltă.

Pe la jumătatea lui iunie, Chrestos trecu pragul sălii coloanelor. Toți adepții îl recunoscuseră vrednic să cunoască noile mistere. Înaintea ochilor plini de încântare ai băiatului se deschidea un drum uimitor. În unele momente ale anului sau la anumite ore ale zilei, razele soarelui strecurate prin lucarne luminau un detaliu sau altul de pe o coloană, dezvăluiau chipul unei divinități sau al alteia, puneau în valoare o parte sau alta dintr-un text. Chrestos trebuia să vadă şi să înțeleagă. Punând cap la cap aceste bucăți împrăştiate, întrebându-se de ce unele rămâneau în umbră, avea să se obişnuiască încetul cu încetul cu lumea zeilor şi să priceapă, poate, cum mergea ea. Acum totul i se oferea. Nu-i mai rămânea decât să rătăcească în acest labirint de simboluri, nădăjduind că va ajunge în mijlocul lui. Şi Chrestos porni cu multă râvnă pe această cale.

* * *

De când dăduse ultima oară greş, Theodor părea că nu se mai sinchiseşte de templul păgân. De fapt, în preajma inundației, treburile administrației îl copleşiseră. Fiecare raport al supraveghetorului canalelor trebuia cercetat cu atenție. În multe locuri, țăranii puşi la corvezi lucraseră de mântuială. Dacă

inundația nu va fi îndestulătoare, irigația va avea de suferit, iar rezervele de hrană erau pe sfârşite. Chiar şi hambarele armatei vor rămâne în curând goale. Episcopul merse să vadă cu ochii lui pământurile, inspecta digurile, verifică aşezarea hotarelor şi-i îndemnă pe supraveghetori să fie mai cu luare-aminte. Pretutindeni, disciplina slăbea. Philae, Chrestos, căpitanul Mersis... Prelatul nu uita de ei nicio clipă, dar lăsa grija lor pentru mai târziu, într-atât îl frământa gândul apărării provinciei.

* * *

Printre multele ofrande ale marelui cult se număra şi cea a vinului. La Elefantina, ca oriunde în Egipt, vița-de-vie era sacră. Creştinii recunoşteau valoarea simbolică a sucului ascuns în boabele de struguri şi nu distrugeau viile templelor.

În timpul slujbei, preotul îl preschimba în sângele lui Hristos aşa cum adeptul îl socotea sângele lui Osiris.

Prin urmare, Sabni fu cu atât mai uimit când dădu cu ochii de jaful din mica podgorie a lui Philae. Netrebnicii tăiaseră butucii din rădăcină, răscoliseră pământul şi-l presăraseră cu sare, rupseseră cumpăna fântânii în mai multe bucăți. După ce ultimele trei urcioare se vor goli, marele preot nu va mai avea cu ce să umple vasul pentru vin pe care-l ridica în naos spre fața statuii.

În mijlocul viei, stătea înfiptă o cruce pe care era gravat numele lui Iisus. Avea o formă apropiată de cea a crucii ansate care, în limba sacră, însemna „viață". De un braț al ei atârna o bucată de piele de şacal ca să

se ştie cine înfăptuise nelegiuirea: călugării care se adăposteau în vechile morminte ale demnitarilor şi artizanilor. Acolo distrugeau chipurile femeilor, încarnare a diavolului, zdrobeau capetele statuilor, afumau pereții sau îi acopereau cu ipsos. Episcopul reuşea cu greu să-i stăpânească. Temători, nu cutezau să între în oraş unde soldații i-ar fi luat la întrebări. Şi de multă vreme, visau să nimicească insula sfântă.

* * *

Apa îşi schimba culoarea, devenea mai tulbure şi mai vâscoasă. Isis se întoarse la mal. Când Sabni o luă în brațe, tânăra femeie arătă soarelui un trup ca mierea, parfumat cu iasomie.

– A fost ultima noastră baie înainte de revărsarea Nilului.

Marele preot amestecă puțin pământ umed cu vârful degetelor.

– Inundația o să întârzie.

– E prea devreme ca să putem spune asta. Dar, într-adevăr, valurile ar fi trebuit să fie mai noroioase.

Încercară amândoi să se liniştească, dar semnele prevestitoare nu dădeau greş. Oare Egiptul va cunoaşte un an al hienelor, când fiarele, înfometate, o să atace casele oamenilor? Va începe un răstimp de şapte ani cumpliți, ce va duce la pieirea a jumătate din populație? Iar dacă țăranii erau condamnați la sărăcie nu vor mai putea oferi, pe ascuns, un pic de grâu comunității. Armata va pune stăpânire pe întreaga recoltă.

– Theodor n-o să te învinuiască de magie neagră?

– Poporul nu-l va asculta. Nu-mi fac griji pentru mine, ci pentru bătrânii noştri. Un post îndelungat i-ar ucide.

– O să găsesc de-ale gurii în satele din Nord.

– Răbdare. Să aşteptăm ca apele să-şi înceapă revărsarea.

* * *

Armata lui Narses prinsese gust pentru desfătările oferite de Elefantina. Întrucât erau siliți să stea degeaba şi nu puteau să pornească pe drumurile Nubiei, generalul, cu încuviințarea prefectului, dublase rațiile de vin, mărise solda şi înmulțise zilele libere. Odată blemii uitați, soldații bizantini luau des calea tavernelor şi a pieții unde se vindeau mirodenii, fildeş, piei de panteră şi alte mărfuri rare, pentru care se iscau târguieli aprige. Lupanarul n-apuca să se golească niciodată. Nefericiților care n-aveau cu ce plăti, le veneau în ajutor prostituate de ocazie. Narses închidea ochii la toate. Nu se temea decât că o inundație prea puternică i-ar acoperi stânca şi l-ar împiedica să mediteze în fața cataractei.

Prefectul nu izbutea să-şi alunge dinaintea ochilor chipul lui Isis. În câteva rânduri se gândise să-l roage pe episcop să-l exorcizeze, dar prefera să sufere o durere cumplită decât să piardă ochii, buzele, obrajii femeii pe care nu o putea totuşi atinge. Îndura chinul căci îşi păstra speranța că o va cuceri.

Descoperise la negustătorul de obiecte vechi o culegere de poeme tălmăcite din vechea egipteană. Versurile povesteau întâlnirea dintre iubit şi iubită, petrecută

într-o grădină umbroasă, la adăpost de privirile curioase, lângă un bazin cu apă rece unde cei doi se scaldă după ce-şi mărturisesc dragostea înflăcărată. Cum să nu şi-o închipuie pe Isis alunecând goală în undele albăstrii?

În aceste texte senine şi senzuale, Maximin admira respectul față de femeia iubită. Un astfel de simțământ rar făcea pasiunea să semene cu aurul cel mai strălucitor. El, care disprețuise femeile, se lăsa subjugat de marea preoteasă din Philae. O atare supunere a inimii înălța sufletul. Iar dacă Isis îl respingea, nu trebuia s-o cucerească prin forță, ci să deschidă, puțin câte puțin, calea spre încrederea ei. Maximin va dovedi o răbdare de granit. Şi nu-i păsă deloc dacă unii îl socoteau nebun.

* * *

Isis vâslea spre ostrovul Biggeh, unde voia să-i ofere lui Osiris o libație din laptele pe care un pescar îl adusese la templu noaptea trecută. Câțiva negustători înştiințați despre sărăcia lucie a comunității nu se temeau să-i sară în ajutor. Firește, Theodor nu dăduse niciun decret care să oprească populația să facă negoț cu Philae, dar toți ştiau ce pericole îi pândesc: arestarea şi surghiunul. Din fericire, străjile se răriseră, întrucât numeroşi soldați erau însărcinați să supravegheze curățarea bazinelor de irigație şi să împiedice fuga țăranilor supuşi corvezii.

Pe când marea preoteasă lega barca la mal, un cap negru răsări din apă. După câteva mişcări domoale, bărbatul cu trup vânjos şi păr scurt şi creț, se opri la o

distanță respectuoasă.

– Sunt un preot blem. Primeşte dovada veneraţiei mele şi a poporului meu. Ştiu că doar tu poţi să păşeşti pe insula lui Osiris. Aşa că nu mă voi apropia de ea.

– Ce doreşti?

– Să aflu dacă acest pământ sacru între toate a fost pângărit de creştini.

– Creştinii l-au respectat.

– Să aflu totodată dacă statuia zeului nostru şi capela sunt neatinse.

– Fii pe pace.

– Să aflu, în sfârşit, dacă tu eşti la adăpost de orice atac.

– Nu mă paşte nicio primejdie.

– Voi duce veştile regelui meu.

– O să atacaţi Elefantina?

– O venerăm pe marea preoteasă din Philae. Ea e mai presus de războaiele şi treburile omeneşti.

Blemul dispăru, înotând pe sub apă. Isis, gânditoare, se îndreptă spre altare ca să verse pe ele ofranda de lapte.

CAPITOLUL 39

Sabni se opri lângă figurile misterioase de pe micuța capelă aflată în apropierea porții lui Hadrian, în fața ostrovului Biggeh. Chrestos desluşi soarele şi luna între care se mişcau stelele, şi stâlpul cu un ochi ce amintea de Osiris cel reînviat, dar se întrebă pe cine reprezenta personajul ghemuit înăuntrul unei grote înconjurate de un şarpe.

– E duhul Nilului, îl lămuri marele preot. Puterea sa

se ascunde în măruntaiele pământului, care e scufundat la rândul său într-un ocean de energie. Duhul ține în mâini două vase ce conțin fluidul terestru şi fluidul ceresc. Doar unirea lor zămisleşte o inundație bună. Iar noi putem citi în stele soarta pe care apele ne-o hărăzesc. Luna stârneşte revărsarea apelor, iar soarele le domoleşte.

– Cum să-ți descriu bucuria mea, Sabni? într-o asemenea pădure de simboluri, mă simt la mine acasă. Acesta e paradisul: limba zeilor, misterele templului şi căldura coloanelor. Câteodată mi se face teamă. Dacă nu voi fi în stare să trec de celelalte porți şi voi pierde o astfel de comoară?

– Urmează-ți dorința de-a lungul întregii tale vieți. Dacă nu ții seama de ea, nicio bogăție nu-ți va fi de folos. Cel care se călăuzeşte după dorință nu se poate rătăci.

– Vreau să fac aceste imagini de piatră să-mi vorbească. Dar cum să-mi măsor cuvintele cu balanța adevărului?

– Dacă ascultarea e bună, cuvântul e bun şi el. Să asculți e mai bine decât orice altceva. Din ascultare se naşte dragostea desăvârşită. Dacă discipolul îşi pleacă urechea la vorbele învățătorului, va ajunge să cunoască împlinirea. Zeul îl iubeşte pe cel care ascultă şi-i urăşte pe cel care rămâne surd. Îți vei stăpâni inima dacă-i dai ascultare; din ea izvorăsc vorbele unei judecăți drepte.

Chrestos nu pierdu niciun cuvânt. Învățătura primită devenea carnea şi sângele său.

* * *

Liniştea lui Theodor era înşelătoare întrucât ascundea în ochii slujbaşilor săi un neastâmpăr şi o încordare ce sporeau din zi în zi. Inundația se anunța şi mai slabă decât cea dinainte. Provincia se îndrepta spre o cumplită nenorocire.

Prelatul va fi nevoit să implore ajutorul împăratului şi să ceară provizii Bizanțului. Uitând cât de capricios putea fi Nilul, trufaşa capitală a Imperiului va condamna lipsa de prevedere a guvernatorului provinciei.

Nu numai că inundația avea să întârzie, dar apele abia dacă se vor umfla, neputând să reverse mâlul roditor peste pământurile însetate. În ciuda sfaturilor date de episcop, vestea cea proastă se răspândi iute pe străzile Elefantinei şi pe câmpiile învecinate. Spaima şi grija tuturor creşteau, aşa că Theodor se minună când văzu chipul voios al prefectului.

– Oamenii sunt de aceeaşi părere: trebuie chemată Isis. Doar ea ar putea să dezlănțuie apele celebrând marele ritual al inundației.

Pentru Maximin, asta însemna să stea în preajma ei mai multe zile de-aici înainte.

– Refuz.

– Nu vă încăpățânați, Sfinția Voastră! Vă ofer cea mai bună cale. Dacă ați ține o slujbă ce s-ar dovedi zadarnică, oare câți supuşi şi-ar pierde credința? E prea primejdios. În schimb, dacă marea preoteasă dă greş, mulțimea se va năpusti asupra templului. Pe ea însă am s-o opresc aici.

– Şi dacă reuşeşte?

– Poporul o s-o ridice în slăvi o vreme, apoi o s-o uite. Veți avea de înfruntat o furtună, dar veți găsi un mijloc

să puneți miracolul pe seama lui Hristos. Divinitățile egiptene nu mai săvârşesc minuni de multă vreme.

* * *

Episcopul se împăcă în cele din urmă cu gândul că el trebuia s-o convingă pe Isis. Marea preoteasă nu l-ar fi primit pe Maximin şi nici n-ar fi ascultat spusele unui trimis oarecare. Theodor se simțea umilit că se duce la Philae, dar, pe străzile Elefantinei, mulțimea rostea fără încetare numele lui Isis. Tămăduitoarea de pe insulă nu era, totodată, şi o vrăjitoare cu puteri nemărginite? ghicitorii prevedeau o inundație atât de slabă, încât niciun fir de grâu nu va creşte, cei înfometați se vor repezi asupra celor mai slabi, săracii îi vor jefui pe bogați, iar sângele va înroşi apele Nilului.

Barca episcopului opri la debarcader unde Isis, înştiințată de către fratele care stătea de pază, îl aştepta. Rochia ei lungă şi albă sclipea în soare.

– O salut pe marea preoteasă din Philae.

– Fie ca marea zeiță să-i ocrotească pe credincioşii ei şi să aducă bogăția pe pământurile lor. Doriți să intrați în templu?

– Mă văd silit să vă cer ajutorul.

– Credeți în magia noastră?

– Cu niciun chip.

– Şi totuşi, şi-a dovedit puterea de mii de ori.

– Nu vă lăsați amăgită de legendele voastre. Pur şi simplu poporul are nevoie de minuni.

– Sunteți încredințat că inundația n-o să fie îndestulătoare şi vreți să folosiți mijloace pe care le condamnați. De ce faceți asta?

– Pentru că împrejurările nefericite mă forțează. Singura mea grijă e să feresc provincia de foamete.

– Alegându-mă pe mine, nu-L jigniți pe Hristos?

– Legătura mea cu Dumnezeu nu vă priveşte. Vă învoiți să mă ajutați?

– Şi eu țin la bunăstarea acestei provincii.

Isis coborî în barcă şi se aşează la proră, în timp ce Theodor se aşează la pupă. Vâslaşii mânuiau lopețile în cadență.

– O simpla ofrandă nu va fi de ajuns. Trebuie să cercetez arhivele din templul lui Khnum.

– Uitați că a fost distrus?

– Într-adevăr, orbiți de credința lor, oamenii l-au prefăcut într-un morman trist de pietre, dar se spune că ați salvat papirusurile din Casa Vieții ce se înălța lângă sanctuar.

– Îndrăznețe vorbe.

Înveşmântat într-o robă lungă de culoare roşie, cu gulerul împodobit cu găitane de aur, Theodor ducea una dintre cele mai grele lupte din viața sa. Oricât s-ar fi apărat, această femeie îl făcea să se simtă stânjenit. Nu reuşea să se impună în fața ei, de parcă voia Domnului s-ar fi lovit de un zid de neclintit.

– Citiți hieroglifele şi vă hrăniți din înțelepciunea Egiptului, ca şi mine. Tradiția noastră se întemeiază pe cunoaştere, nu pe ştiință, şi ea se păstrează în texte pe care le respectați. Nu sunteți un om pus pe distrugeri, Sfinția Voastră.

– Chiar vă trebuie aceste papirusuri?

– Amândoi dorim o inundație îmbelşugată. Fără formulele din papirusuri, glasul meu n-ar avea nicio putere.

* * *

Arhivele Casei Vieții erau rânduite cu grijă în pivnițele din locuința episcopului unde nimeni nu intra. Theodor salvase cea mai mare parte din ele de lăcomia flăcărilor datorită unei fraze pe care-o citise adesea în învățăturile Vechiului Regat: „Iubeşte cărțile cum îți iubeşti marna". Episcopul visa la o bibliotecă uriaşă, care să adune laolaltă scrierile născute pe pământul Egiptului încă din zorii civilizației. Pentru a propovădui noua religie, nu trebuia să cunoască greşelile trecutului?

Cu emoție, Isis atinse venerabilele papirusuri, acoperite cu şiruri de hieroglife desenate de preoții lui Khnum în vremea când sanctuarul domnea peste insula Elefantinei. Printre ele se găsea un text semnat de însuşi Imhotep, ce dezvăluia cuvintele care-l sileau pe Khnum să-şi ridice sandaua şi să elibereze apele.

– Ar trebui să ne înapoiați documentele, Sfinția Voastră.

– Nu vă bizuiți pe asta.

– Vă temeți că le-am folosi împotriva voastră?

– Vă credeți mai puternici decât sunteți. Nu mi-e frică de mica voastră comunitate. Ce-ar putea ea să facă împotriva a milioane de creştini?

– Să-şi susțină credința şi să arate că numărul contează prea puțin.

* * *

Sărbătoarea jertfelor aduse Nilului adună toată

populația Elefantinei şi o mulțime de țărani veniți din satele lor. Mii de ochi urmăriră gesturile marii preotese, care aruncă în undele fluviului două urcioare cu vin dulce, lapte, ulei, mirodenii, şaisprezece ghirlande, şaisprezece prăjituri şi şaisprezece ramuri de palmier. Apoi coborî pe mal, intră în valuri până la jumătatea piciorului şi culese puțină apă curată într-un vas de aur dedicat lui Isis. Şi glasul marii preotese se înălță, cântând gloria zeiței, rouă cerească şi ochi al soarelui. Iar în inima oraşului creştin se rostiră rugăciuni păgâne pentru provocarea inundației.

Şapte zile mai târziu, după ritualul săvârşit de Isis, nivelul fluviului crescu foarte repede. Apele se învolburară, înecară stuful şi bancurile de nisip, apoi luară cu asalt malurile. Talazurile vesele şi neîmblânzite răspândiră mâlul roditor, înmuiară pământul şi se întinseră peste câmpuri. Valea întreaga deveni un lac din care nu răsăreau decât ici şi colo digurile şi movilele pe care erau construite casele. Priveliştea acestei țări ce semăna acum cu oceanul începuturilor era fermecătoare şi măreață. O corabie trecea pe lângă o săpăligă şi un plug, plugarul se preschimba în corăbier, iar un banc de peşti înota la picioarele unei cirezi de vite. Inundația, aurul săracului, aducea mulțumire tuturor făpturilor. Pretutindeni se sărbătorea, se cânta şi se dansa.

După ce fluviul acoperi Egiptul, satele, înconjurate de arbuşti, de palmieri şi de porni păreau nişte insule înverzite în mijlocul unei mări imense. Sumedenie de bărci înaintau pe un drum uşor de străbătut. Fiecare egiptean îşi vizita părinții sau vreun prieten. Până când Nilul se va retrage, vremea odihnei şi a petrecerilor va

continua nestingherită.

De pe buzele vâslaşilor se ridicau cântece întru gloria lui Isis magiciana, în stare să preschimbe sărăcia în belşug. Fluviul i se supunea precum faraonilor. În zadar diaconii se străduiau să-i lămurească pe oameni că semnele din primele zile ale inundației fuseseră greşit tălmăcite şi că marea preoteasă trăsese foloase de pe urma unui fapt natural. Nimeni nu-i asculta. De ce să se mai lipsească multă vreme de puterile unei preotese ale cărei isprăvi aduceau fericirea, se întrebau oamenii. Chiar şi în rândurile celor mai înfocați creştini se vorbea că episcopul ar trebui să se arate mai îngăduitor. Vechea religie nu slăvea tot un zeu unic ce lua diferite forme şi nu oferise ea creştinismului modelul Trinității? Unii scoaseră statuile adânc îngropate prin pivnițe sau lângă cimitire, le puseră la loc pe altarele din case şi începură să se roage la ele. Reapăru şi efigia zeiței-şarpe, cea-care-iubeşte-liniştea, ocrotitoarea recoltelor.

Pe malul apusean, călugării înfuriați de faima mereu crescândă a marii preotese încercară să dea foc mormintelor, neatinse până acum, ale cuceritorilor marelui Sud. Însă pescarii îi împiedicară, amenințându-i că-i vor rupe în bătaie cu lopețile.

Întorsătura pe care o luau lucrurile nu-l miră pe episcop. Fericit că ştia provincia la adăpost de foamete, mulțumit că putea reface proviziile de hrană, trăgea acum învățăminte din înfrângerea pe care-o suferise. Prietenia pentru Sabni îl abătea de la a sa misiune sacră. Menirea sa de slujitor al Domnului îi cerea să impună adevărata credință şi nu să-şi asculte pornirile inimii. Timp îndelungat, în Apus ca şi în Răsărit cultul

lui Isis şi al lui Osiris se dovedise un rival de temut al creştinismului. Şi într-o vreme când Biserica era convinsă că smulsese răul din rădăcină, acesta amenința să renască tocmai în locul unde marea zeiță îşi avea locaşul cel mai venerat şi cel mai de seamă.

Philae era ruinată, lipsită de vlagă, la capătul puterilor, dar triumfa grație unui cuplu pe care încercările îl întăreau. Sabni nu se va converti. Ba mai mult, mâine va lua conducerea unei mişcări religioase ce se va transforma repede într-o răzvrătire contra împăratului. Egiptul nu va renunța nici la spiritul, nici la independența sa... întotdeauna va crede că timpul e doar o părere, creştinismul – o rătăcire trecătoare, şi veşnicia tradiției sale – adevărata cunoaştere.

Omul pe care Theodor îl iubea cel mai mult pe lume devenea cel mai aprig duşman al său. Episcopul nu avea dreptul să se ascundă după deget: trebuia să ducă la îndeplinire, fără urmă de slăbiciune, ceea ce Domnul aştepta de la el.

CAPITOLUL 40

La începutul lunii august, când apele încetară să mai crească, începu culesul viilor. Revărsarea atinsese şaisprezece coți. Înălțimea cum nu se putea mai bună a inundației îi aduse lui Isis nenumărate laude înflăcărate. Când se adunară în consiliu, demnitarii oraşului, care de obicei se grăbeau să încuviințeze hotărârile episcopului, propuseră acum să se ia măsuri în favoarea comunității, astfel încât aceasta să primească despăgubiri pentru recoltele pierdute, pământuri roditoare şi o podgorie, precum şi blocuri de

gresie şi granit pentru repararea templului. Un demnitar mai neobrăzat îndrăzni chiar să ceară se facă cercetări asupra caznelor la care, în mod pripit, fusese supus preotul care prepara pomezi.

Theodor respinse fără să şovăie toate aceste pretenții. Demnitarii nu se dădură bătuți şi alergară la prefect. Maximin îşi petrecea o bună parte din vreme înconjurând cu barca insula sfântă ca s-o zărească pe Isis când se mea pe culmea primului pilon. În timpul unei scurte întâlniri, îi ascultă pe demnitari cu atenție, dar nu ştiu cui să țină partea. Dacă ajuta templul, întărea puterea lui Sabni, dacă lupta împotriva insulei, o nemulțumea pe Isis şi o pierdea pentru totdeauna. Aşa că îi trimise pe demnitari înapoi la stăpânul provinciei.

Poporul începu să murmure. Sabni, de care nici gărzile, nici soldații nu se atingeau, ştia cum să-i vorbească. Fără să se plângă sau să ocărască pe cineva, marele preot pomenea doar despre greutățile pe care le avea de îndurat templul. Cerea doar un pic de dreptate, fără să rostească nici măcar o dată numele lui Theodor. Femeile tăbărâră asupra unui diacon care le amintea sus şi tare că păgânii erau în afara legii, îmbrâncit, trântit la pământ, omul Bisericii abia scăpă cu fuga. Chiar de-a doua zi bărcile aduseră la templu pâine, fructe, legume şi vin. Isis mulțumi fiecăruia dintre cei care le-nsoțeau, iar aceştia îi lăudară în stânga şi-n dreapta frumusețea când se întorseseră la Elefantina.

Iscoadele episcopului fură bătute cu vergile, secretarii săi alungați de la adunările publice, iar câțiva negustători crâcniră împotriva dărilor hotărâte de

episcop.

Demnitarii îl însărcinară pe Sabni să-l întâlnească pe episcop ca să le susțină revendicările. Curând ele vor fi împărtăşite de slujbaşii administraţiei şi de armată. Narses refuza să ia măsuri de unul singur şi aştepta ordine. Maximin se ascundea în locuința sa, iar Mersis cu greu reuşea să țină în frâu furia oamenilor săi, invidioşi pe cei ai lui Narses şi dornici să se bucure de aceleaşi privilegii. Dacă stăpânul provinciei mai stătea mult cu brațele încrucişate, avea să fie înlăturat.

Totuşi, episcopul îl primi, liniştit şi senin, pe marele preot.

Theodor părea desprins de toate, aproape nepăsător, de parcă ar fi renunțat deja la putere. Totuşi, ordinea domnea ca de obicei pe masa lui de lucru.

– Ce veste îmi aduci, Sabni?

– Îți dai seama că ți-ai pierdut înrâurirea pe care-o aveai asupra oamenilor?

– Să fiu umilit nu mă sperie câtuşi de puțin.

– Te resemnezi să devii un simplu preot?

– De ce nu, dacă Domnul aşa vrea?

– Dar tu vrei?

– Iubesc această provincie şi țin la fericirea locuitorilor ei. Şi câtă vreme împăratul nu mă va alunga, am s-o cârmuiesc. Doreşti să-mi iei locul?

Marele preot izbucni în râs.

– Şi totuşi, asta te aşteaptă dacă păgânismul va înflori. Elefantina o va cere pe Isis drept magiciană, iar pe soțul ei drept conducător.

– Nu fi cinic, Theodor. Nu mă pricep deloc la treburile administrației.

– Nu te văd atât de naiv. Nu pui la cale o răscoală?

– Cer dreptate pentru Philae. Ştii doar că nu te-am învinuit niciodată de nimic.

– Ştiu, dar urmarea e aceeaşi. Tu şi comunitatea ta îmi distrugeți munca şi-i târâți pe bieții oameni spre o represiune crâncenă. Ei nici nu-şi închipuie cu câtă sălbăticie o să fie înăbuşită răzmerița. Împăratul nu va îngădui ca păgânii să se răscoale. Am încercat să ocrotesc insula făcând-o uitată. Drept mulțumire, ea îndeamnă la nesupunere şi duce la pierzanie nişte nefericiți.

– Am fi murit de foame. Bunăvoința ta nu-i decât un mod viclean de a ne strânge de gât.

– Iată-te acum şi bănuitor.

– Eşti creştin şi vrei să converteşti pământul întreg.

– Hristos o cere.

– Hrăneşti o religie lipsită de măreție, urmările vor fi înspăimântătoare. Peste două veacuri sau peste zece, oamenii se vor ucide între ei în numele unui adevăr de neclintit, pe care fiecare va crede că-l stăpâneşte.

– O profeție neîntemeiată. Mesajul lui Hristos va da naştere fraternității.

– Va înlesni războaiele şi bezna.

– Misterele inițierii sunt dezvăluite doar unor aleşi. Iată cea mai mare dintre nedreptăți, iată pricina pentru care vechile culte vor dispărea. De ce divinul să existe numai pentru unii?

– Făpturile omeneşti nu sunt deopotrivă. Cine doreşte să atingă inițierea trebuie să se rupă de această lume fără s-o respingă şi păstrându-i frumusețea. E nevoie ca adeptul să treacă de mai multe porți şi să se îndrepte spre naos, unde sălăşluieşte prezența divină la care nu se poate ajunge. Nimeni n-o să lămurească

vreodată ce e viața. De aceea cultul nostru nu se pierde în vorbe goale. Ritualul nu împrăştie misterul, ci îl aşază în inima inițiatului.

– Oamenii simpli nu-ți pot înțelege cuvintele, dar au şi ei dreptul la un Dumnezeu. Hristos S-a ivit pe pământ pentru a răspândi o credință a tuturor, nu pe care s-o priceapă doar câțiva adepți. Misterele tale se vor nărui în fața Istoriei.

– O religie născută în Istorie va muri tot acolo. Deşi creştinismul pare să triumfe, poartă în el sămânța propriului sfârşit.

– Un om botezat va cunoaşte viața veşnică întrucât ia parte la învierea lui Hristos.

– Înainte de a învia ca Osiris, adeptul trece prin încercarea judecății. Mor doar cei care nu s-au unit cu Principiul.

– Laşi deoparte mântuirea şi mila?

– Important nu e să crezi, ci să cunoşti.

Theodor îi întinse o cupă cu vin lui Sabni.

– Ciudate împrejurări, într-adevăr. Tu pari să fii astăzi cel puternic. Poporul iubeşte Philae, iar pe mine mă urăşte. Dacă vei şti să te foloseşti de furia lui, ai să mă înlături.

– Nu asta am de gând.

– Mare greşeală. Timpul curge împotriva ta şi poporul e nestatornic. Când are să vadă că nimic nu s-a schimbat, îşi va recăpăta încrederea în mine, iar pe tine te va învinui de slăbiciune. Prietenii îți vor deveni duşmani.

– Dă-i templului mijloace să trăiască în pace şi îngăduie-i să primească noi adepți.

Un zâmbet palid învioră chipul ca de piatră al

episcopului.

– N-ai încălcat deja legea?

Sabni nu-i răspunse.

– Bagă de seamă, prietene. E ultima oară când te previn. Nu mai pot să cruț insula. Convinge-o pe Isis să închidă templul şi să împrăştie comunitatea.

– De ce atâta îndârjire?

– Cunoşti răspunsul. În locul meu ai face la fel. După isprăvile lui Isis, Philae nu mai are cum să cadă într-o uitare salvatoare. De-acum e o amenințare pentru creştinism.

Sabni chibzui îndelung. Episcopul, însuflețit de o ultimă speranță, nu-şi lua ochii de la el. Tulburat de severitatea prietenului său, înțelegând, în sfârşit, primejdia, oare marele preot va renunța la religia unor vremuri apuse?

– Vorbe, doar vorbe, judecă Sabni. Admiri Philae, căci face parte din ființa ta. Fără Philae, provincia ți s-ar părea goală şi săracă.

Episcopul nu-l contrazise.

– Mă întorc pe insulă. Apăr-o, Theodor! Lumea are nevoie de ea.

CAPITOLUL 41

Doar vârful stâncii răsărea din apă. Folosindu-se cu îndemânare de curenți, Narses se apropie lin de ea. Deşi fusese prevenit în repetate rânduri, se încăpățâna să cârmuiască barca singur. Cu fiecare zi, mânuia tot mai bine vâslele şi se obişnuia cu valurile, iar primejdia ce-l pândea clipă de clipă îl atrăgea.

Cataracta dispărea sub ape. Înecat, hotarul

Egiptului, se întorcea în nevăzut.

Generalul nu regreta nimic, nici luptele înverşunate, nici morții, nici sabia înroşită de sânge. Înfrângerea atât de temută, stâncile arse, pământul galben-roşiatic şi întinderea nemărginită a marelui Sud nu-i mai apăreau ca o pedeapsă. Dorința de a birui slăbea. Acum învăța să privească. Până la sfârşitul vremurilor, se va mulțumi să-şi umple ochii de lumină, apă şi piatră. Învins, triumfa.

De ce să murim în țărână, întrebau tinerii recruți smulşi din mijlocul familiilor şi al satelor în care se născuseră? Dar Narses nu era nici călăuzitorul, nici duhovnicul lor. Şi totuşi, spre el se îndrepta ultima lor privire duşmănoasă, ca un urlet mut împotriva împăratului, împotriva lui însuşi, împotriva unei omeniri iubitoare de omor şi cruzime.

Narses nu mai împărțea sfaturi armatei sale care pierdea vremea. Ofițerii reuşeau să păstreze disciplina doar într-o oarecare măsură. Nimeni nu se îngrijea să curețe armele îngrămădite de-a valma într-un colț. Căpitanul Mersis turba de furie. Delăsarea cuprindea garnizoana. Iar dacă soldații de elită o țineau tot într-o petrecere, mercenarii, care erau plătiți mai prost, vor sfârşi prin a le urma pilda.

Odinioară, generalul restabilise ordinea în câteva zile, dar acum, întrucât lumea era rea, să pună umărul la apărarea ei i se părea înaltă trădare. N-avea decât să-i hotărască soarta cataracta. Narses nu se sinchisea câtuşi de puțin de episcop, deşi acesta fusese pe marginea prăpastiei. De o săptămână, poporul îi huiduia numele. Dar marele preot din Philae, în loc să se aşeze în fruntea oamenilor, se retrăsese pe insulă ca

să celebreze ritualurile ce asigurau o inundație îmbelşugată. Dezamăgiți, susținătorii săi cei mai înfocați începuseră să-l învinuiască de slăbiciune şi renunțară să atace locuința episcopului.

La liturghia de duminică, niciun credincios nu lipsi. Tuturor le sări în ochi înfățişarea plină de seninătate a prelatului. Iar acest lucru nu dovedea oare că el ținea frâiele şi că armata, la ordinul său, ar fi strivit orice încercare de răzvrătire? Doar Theodor, Narses şi Mersis ştiau că o parte din oamenii lor nu i-ar fi ascultat. Bizantinii pentru că nu voiau să se amestece într-un război între egipteni, iar egiptenii pentru că nu voiau să se ucidă între ei.

În timpul celebrării sacrificiului, episcopul respira tot mai greu, dar nu lăsa să se vadă. Ca toți cei de față, aştepta venirea lui Sabni. Marele preot avea să deschidă uşa bisericii, să ceară recunoaşterea cultelor tradiționale şi guvernarea provinciei. Creştinii îl vor întâmpina cu urale, Elefantina se va bucura, iar soldații îi vor jura credință. O armată plină de avânt va porni spre nord şi în marş forțat va ajunge la Memfis. Alexandria, nici ea, nu va rezista multă vreme.

Dar Sabni nu veni.

Ridicând trupul şi sângele lui Hristos spre cer, Theodor înțelese că Dumnezeu îl salva de la decădere şi-i amintea datoria sa cea mai sacră: distrugerea păgânismului.

* * *

Sabni ştergea basorelieful cu o cârpă umedă. Faraonul, sub ocrotirea unui şir de cobre, era miruit de

Thot şi Horus care țineau deasupra capului său două vase din care ieşeau cruci ansate, simbol al vieții nepieritoare. Botezându-l, zeii îi acordau unica legitimitate: cea a puterilor creatoare. Aşa cerea spiritul Egiptului, nepăsător față de gâlcevile oamenilor şi față de Istorie. Mâine, când Faraonul se va întoarce, va fi de-ajuns să citească textele şi să dea viață scenelor de pe zidurile templului ca să aprindă iar focul vremurilor de început, transmis din monarh în monarh.

– Eşti îngrijorat, observă Isis.

– Greşesc stând cu mâinile în sân şi aşteptând.

– Te gândeşti să-l înlături pe Theodor?

– Cred că trebuie neapărat să luăm puterea. Dacă nu cârmuim, vom rămâne surghiuniți pe propriul pământ.

– Dacă priveşti lucrurile în viitor, ai dreptate, însă e prea devreme. Cei care sunt de partea ta te vor împinge într-un război pierdut dinainte şi mulți nevinovați ar pieri. În această aventură ai nimici însuşi sufletul confreriei. Singura noastră armată e armata adepților, singura noastră forță e forța gândului, dar noi nu suntem încă pregătiți pentru că ne lipseşte unitatea, armă cu adevărat hotărâtoare.

– Te temi de o nouă trădare?

– Să facem în aşa fel încât comunitatea să devină aidoma aurului celui mai pur, pentru ca strălucirea ei să preschimbe natura omenească în piatră a templului. După ce vom izbuti, ai să călăuzeşti corabia statului.

– N-o să fie prea târziu?

– Să folosim cum se cuvine timpul, Sabni, şi să ne îngrijim de transmiterea Legii. În ea se găsesc răspunsurile.

* * *

Eleganta corabie albă aluneca pe apa tulbure cu uşurinţă. Omul care manevra pânza pătrată era cel mai bun corăbier din Elefantina. În acest sfârşit de august, ajutat de vântul de miazănoapte a cărui suflare blândă nu potolea totuşi arşiţa, avea onoarea să-i plimbe pe prefect şi pe episcop, aşezaţi la umbra unui baldachin.

Maximin, nemulţumit, bea cupă după cupă de vin rece. Dacă ar fi ştiut să înoate s-ar fi scufundat bucuros în această mare ce se împreuna cu zarea. Episcopul, fără să-i pese de căldură, mânca pe-ndelete şi cu vădită plăcere un strugure.

– Îmi spuneţi odată şi mie care e rostul acestei plimbări nesfârşite?

– Aveţi răbdare, Maximin! Nu gustaţi frumuseţea fără seamăn a locurilor? Dacă doriţi să vă apropiaţi de sufletul acestei ţări, aici o să-l simţiţi.

– Nu sunteţi un poet, Sfinţia Voastră, şi nu faceţi nimic fără a urmări un plan anume. Vreau să mi-l dezvăluiţi pe cel care mă priveşte.

– Lucrurile sunt şi-aşa destul de delicate... Nu le îngreunaţi peste măsură.

– Vă temeţi de o răscoală?

– Tocmai am evitat-o în ultima clipă.

– Vă îngrijorează Sabni?

– A dovedit că nu e o căpetenie războinică, greşeală de neiertat în ochii poporului.

– Dar unde mă duceţi?

– În preajma cataractei, singurul loc unde putem sta de vorbă cu Narses.

Generalul a cărui barcă era legată de un pinten

stâncos, se ridică în picioare când zări corabia apropiindu-se. Ce smintit îndrăznea să-i întrerupă meditația?

Nici nu se clinti când episcopul îl strigă, deşi prezența prefectului îl nedumerea. Neîndoielnic, se petrecuse un fapt grav care dusese la această vizită.

Theodor şi Maximin păşiră pe platforma îngustă. Cei trei oameni, ciudate făpturi cu două picioare care păreau că merg pe apă, se pierdeau în mijlocul valurilor.

– Încântător loc! Te vrăjeşte, recunoscu Theodor.

– Numai că cere singurătate şi linişte.

– Îmi pare rău că le tulbur, dar a sosit ieri un document de la Bizanț.

Prefectul tresări.

– Trebuia să-mi dați de veste numaidecât.

– Nu cuprinde nimic neplăcut în ceea ce vă priveşte, împăratul n-a respins lămuririle voastre despre aurul Nubiei.

– Nu-mi găseşte nicio vină?

– Niciuna.

– Şi… Philae?

– Socoate problema încheiată şi aşteaptă să vă înapoiați.

– Acest document secret mi-a fost trimis mie şi ați avut neobrăzarea să-l citiți!

– Ba mie mi-a scris împăratul poruncindu-mi să iau măsurile care se cuvin. Găsiți decretul în odaia mea de lucru.

– Un decret! Asta înseamnă că…

– Că hotărârile mele au forță de lege şi că-mi veți asculta ordinele fără să discutați.

Vasăzică, Maximin nu mai era decât un înalt slujbaş, fără nicio putere. Împăratul nu-l alunga, dar îi încredința episcopului conducerea. Odată întors la Bizanț, bătrânului prefect i se va da în semn de prețuire o demnitate oarecare şi se va plictisi acolo de moarte, departe de Isis, departe de această fericire de neatins, pentru care trăia.

– Împăratul a luat încă o hotărâre: primeşte cererea generalului Narses, care e numit şeful garnizoanei permanente din Elefantina şi care se va afla sub comanda mea. Când îşi va încheia anii în slujba armatei, va primi pământuri şi o casă.

Generalul îl îmbrățişa pe episcop. Nebun de bucurie, credea că încă mai are brațul smuls şi țopăia ca un copil. El, veteranul, soldatul neînvins, viteaz între viteji, fusese renegat de statul-major! Pesemne rivalii săi au socotit că şi-a pierdut mințile şi puterile. Încuviințându-i cererea nesăbuită, ținându-l departe, într-o garnizoană prăpădită de la hotarele imperiului, se descotoroseau de el bucuroşi că l-au surghiunit pentru totdeauna. Niciunul însă nu ştia că disprețul lor îi oferea lui Narses cea mai neprețuită dintre comori.

Apa noroioasă îl atrăgea pe Maximin. Nu spunea o legendă că înecații intrau, fără nicio judecată, în regatul lui Osiris? Dar să moară însemna să se lipsească de privirea lui Isis. Poate că ea se va milostivi de un om decăzut, de un prefect care nu mai avea altă putere în afara unui titlu găunos. Elefantina, capătul lumii, îi distrugea încetul cu încetul pe cuceritorii ei, le slăbea armatele şi le tocea ghearele. Şi nici el, nici Narses nu scăpaseră acestei legi nescrise. Să se întoarcă la Bizanț... cea de pe urmă umilință!

Zâmbetele răutăcioase ale curtenilor, cuvintele veninoase de îmbărbătare ale colegilor, rânjetele ofițerilor cărora le dădea cândva ordine... Nu putea să îndure atari încercări decât dacă o lua cu el pe Isis.

– Îmi faceți o favoare...?

Episcopul îl opri.

– E vremea să vă gândiți la plecare. Adunați-vă bunurile şi spuneți-mi de câți măgari şi de câte cămile aveți nevoie. O escortă o să vă însoțească până la Alexandria.

Narses nu-l asculta. Cataracta era a lui. De-aici înainte n-o să se mai ducă la cazarmă. O să-şi ridice o colibă pe mal, lângă stâncile luate cu asalt de vârtejurile de apă, n-o să mai stea de vorbă cu nimeni altcineva, în afară de vânt şi de valuri, şi o să-şi lase spiritul în voia curenților fluviului. Oamenii o să spună despre el că e nebun şi apoi o să uite de existența lui.

– Vom începe să lucrăm împreună chiar de azi, generale.

Lui Narses îi trebui câteva clipe ca să-şi dea seama că episcopul îi vorbea lui.

– Nu mai sunt general.

– V-a mai rămas un an până să părăsiți armata şi o să mă ascultați. Dacă nu, vă aşteaptă arestul şi surghiunul. Un ofițer cu gradul vostru cunoaşte, desigur, prețul nesupunerii.

Narses se uită spre cataractă.

Un an... încă un an înainte de a putea să se bucure de ea în fiecare clipă, departe de această omenire josnică. Să asculte, să nu pună întrebări şi să împlinească poruncile ca o păpuşă trasă de sfori.

– Sunt la ordinele dumneavoastră.

Theodor îl strânse în braţe pe general.

– Vom face o treabă minunată. Pregătiţi o sută de oameni şi bărci pentru ei.

– Pornim iar spre Nubia?

– Nicidecum. Totul să se desfăşoare în cel mai mare secret. Sunteţi direct răspunzător, generale! Iar căpitanul Mersis să nu fie înştiinţat.

CAPITOLUL 42

Isis freca atentă cu nisip fin cea mai frumoasă situlă din templu, un vas de bronz, împodobit cu figura zeiţei cerului, ascunsă înăuntrul unui arbore. Pe fundul preţiosului obiect, soarele se ivea dintr-o floare de lotus. Marea preoteasă dorea să-l umple cu apă din Nil. Tocmai cobora treptele nilometrului, când dinspre ostrovul Biggeh răsunară ţipete. Isis grăbi pasul şi ajungând la mal, privi cum soldaţii generalului Narses atacau pământul sacru al lui Osiris. Înarmaţi cu suliţe, urlau ca să prindă curaj, în vreme ce goarnele salutau isprava lor.

Sabni împingea deja o barcă spre apă, dar Isis îl împiedică să se suie în ea.

– Ia situla şi du-o în comoara templului, îi ceru marea preoteasă.

– Mă voi bate cu ei.

– Legea te opreşte să mergi la Biggeh.

– Nu poţi să înfrunţi de una singură haita asta.

– Nu mi-e teamă de nimic.

Îngrijorată, Isis vâslea din răsputeri. Îi văzu pe mercenari afundându-se în pădure şi pângărind taina zeului apei pure, ce odihnea în misterioasa movilă de

pământ. Aici el se unea cu zeița care dăruia viață la tot ceea ce inima ei zămislea. Din legătura lor lua naştere inundația. Nicicând un profan nu cutezase să tulbure pacea locurilor.

Doi soldați încercară în bătaie de joc s-o ajute pe tânăra femeie să coboare din barcă.

– Încetişor, frumoaso! Prea eşti sălbatică.

– Sunt marea preoteasă din Philae. Îndepărtați-vă şi părăsiți această insulă! Altminteri am să vă blestem.

Pedestraşii auziseră vorbindu-se despre puterea vrăjitoarei. Impresionați de tonul ei răspicat, se traseră înapoi. Dar sosirea corăbiei episcopului le dădu iar curaj. Cel mai tânăr dintre ei o apucă pe marea preoteasă de încheietura mâinii.

– Nu-i decât o femeie! Uite, am prins-o!

Sărind pe pământ, Theodor îl plesni pe neobrăzat cu dosul palmei.

– Ea ne-a jignit, se plânse el.

– Păziți corabia şi nu vă mişcați de aici!

Cu trupul de-abia acoperit de rochia albă din în, Isis îl înfruntă pe episcop.

– Chemați-vă înapoi soldățoii! Biggeh îi aparține lui Osiris.

– Osiris e mort şi n-o să mai învie. Iar stăpânul ostrovului e statul.

– Vă rog stăruitor, respectați acest mister.

Fără să-i răspundă, Theodor porni spre pădure. Soldații tăiau arborii şi răsturnau altarele. Un zdrahon bărbos se năpusti spre statuia lui Mandulis, zeul blemilor. Sparse gazela şi buchetul de calcar, zdrobi capul lui Mandulis şi trânti la pământ efigia păgână. „Bunul călător” îşi sfârşea drumul în praful brun, la

adăpostul unui tamarisc, doborât şi el curând de o secure.

Preoteasa nu stătu prea mult să privească trista privelişte, în mijlocul Biggeh-ului se desfăşura o dramă încă şi mai înspăimântătoare. Generalul Narses se urcase pe movila de pământ care proteja sarcofagul zeului şi, împreuna cu doi soldați vânjoşi, trase într-o parte capacul.

– Opriți-vă! îi imploră Isis.

– Degeaba, îi spuse Theodor. Îmi ascultă ordinele.

Isis nu reuşi să-şi stăpânească lacrimile. Sălbăticii aruncară jos capacul sarcofagului, se repeziră asupra lui şi-i izbiră înverşunați cu bâtele. Din giulgiul de piatra smuls de la locul său nu râmaseră decât nişte bucăți schilodite şi împrăştiate.

– Racla e goală, observă episcopul. Zeul vostru fals n-a existat niciodată.

* * *

Isis intrase în pavilionul lui Nectanebo I, constructorul şi războinicul care marcase cu dorința sa de independență ultima dinastie egipteană. Deasupra capitelurilor înflorate, chipul lui Hathor zâmbea.

– N-am putut face nimic, îi mărturisi marea preoteasă lui Sabni. Biggeh a fost pângărit şi acum nu mai e decât un câmp de ruine.

Soldații râdeau pe săturate, fericiți că se lăsaseră în voia pornirilor războinice ținute prea multă vreme în frâu. Elefantina vuia de larma victoriei lor.

Cei convertiți cu ani buni în urmă, îşi puseseră țărână în cap în semn de doliu după Osiris. De astă

dată, religia strămoşilor îşi trăia ultimele clipe. Cine să mai pretindă, de-acum înainte, că vreo putere divină ocrotea locurile sfinte?

– Niciun zid nu mai fereşte insula Philae de uneltirile episcopului.

– Ba da, o contrazise Sabni, tu. Prin simpla ta prezență, o să-l împiedici pe Theodor să meargă mai departe.

Isis îşi aminti că la Biggeh episcopul o apărase de soldați. De ce-i oferea dovezi de respect dacă o ura?

– Să zicem că episcopul a atacat o insulă pustie.

– Cu neputința, Sabni. Toți cunosc însemnătatea pământului sacru al lui Osiris. Theodor nu şi-a greşit ținta. Biggeh şi Philae sunt, de fapt, un singur trup. Odată Biggeh pângărit, Philae slăbeşte. Şi întrucât ultima pavăză magică se prăbuşeşte, dispariția templului nu mai poate fi oprita.

– Resping un astfel de viitor.

Isis cuprinse mâinile lui Sabni între palmele sale.

– Philae e neatinsa. Acesta-i singurul adevăr de care trebuie să se agațe comunitatea noastră.

– Şi să ne pregătim pentru o nouă încercare. Theodor vrea să ne silească să închidem noi înşine templul şi să fugim.

Buzele lui Isis îşi regăsiră zâmbetul.

– Aşadar, distrugerea ostrovului Biggeh a fost zadarnică.

* * *

Perceptorul principal Philamon avea rău de mare. Era de-ajuns să se suie în barcă şi i se făcea numaidecât

greață. Totuşi, se văzu nevoit să se ducă la debarcaderul din Philae ca să facă inventarul ambarcațiunilor de mărime mijlocie ale templului. Preotului care îl privea nedumerit îi reaminti că existau dări aparte pentru astfel de bunuri, despre care trebuia înştiințată administrația. Sabni îi răspunse că nu avea ştiința de o asemenea hotărâre. Suma ce revenea templului era mare şi se cerea plătită în opt zile. Philamon nu asculta protestele marelui preot. Grăbit să se înapoieze la Elefantina, îi porunci vâslaşului să mânuiască lopețile mai cu tragere de inimă. Înainte de a ajunge să pună piciorul pe pământ, perceptorul vomita.

Sabni se întrebă de ce oare căpitanul Mersis nu-l prevenise. Fără îndoială, se întâmplase ceva cu hulubăria. Să nu plătească însemna să rămână fără un mijloc prin care putea să plece în voie de pe insulă şi să se întoarcă. Isis propuse să se lipsească de o bună parte din corăbii şi să păstreze doar una pentru poveri şi o barcă. Dările ar deveni astfel cât mai mici cu putință.

– Să vizităm criptele, fu de părere Isis.

O piatră ce aluneca în lăcaşul ei eliberă intrarea în nişte încăperi dreptunghiulare, cu tavane joase. Sabni se strecură cu greu înăuntru. Torța pe care-o ținea în mână lumină un şir de obiecte rituale din aur şi argint, întrebuințate la ceremoniile mărețe de odinioară. Vase de tot soiul, cădelnițe şi statuete dormeau în bezna adâncă.

– N-avem dreptul să le vindem. Au fost lăsate spre păstrare la temelia sanctuarului. Fără ele, templul s-ar nărui. Comunitățile ce vor veni după noi o să aibă

nevoie de ele.

Isis închise la loc prima criptă. În cea de-a doua, zăceau părțile unei bărci care, puse laolaltă, îngăduiau comunității să călătorească pe tărâmul celălalt.

Cea de-a treia, aproape goală, adăpostea doar podoabe de mare preoteasă: coliere de aur, plase pentru păr împodobite cu perle, inele şi brățări.

– De comoara asta, zise Isis, o să ne folosim.

* * *

Colierul adus de marea preoteasă drept plată pentru dări şi amenzi îl puse în încurcătură pe Philamon. Perceptorul nu ştia cum anume să hotărască suma, mai ales că templul renunța la cea mai mare parte din corăbii şi bărci. La capătul a nenumărate socoteli din care administrația nu ieşea în pierdere, propuse o cifră. Isis o încuviință, fără să se târguiască. Philamon prețui colierul după greutatea lui în aur, cântărindu-l cu una dintre rarele balanțe din Elefantina care nu era măsluită. Recunoscu, în cele din urmă că Philae nu mai avea nicio datorie, arătând însă că folosirea unei bărci, fie ea cât de mică, dar pentru care nu se plătise darea cuvenită se pedepsea cu închisoarea. Apoi îi dădu marii preotese un document în care erau descrise ultimele două ambarcațiuni ale templului.

La apusul soarelui, Isis o porni pe străzile Elefantinei. Mergea repede, nepăsătoare față de tot ce-o înconjura. Câțiva gură-cască păreau c-au recunoscut-o, dar nimeni nu intră în vorbă cu ea. Marea preoteasă îşi legase barca de mal la capătul de sud al insulei, nu departe de un sat nevoiaş unde

trăiau înghesuite nişte familii de nubieni convertiți la creştinism. Adesea inundația le lua cu ea colibele de pământ.

Corabie pierdută în mijlocul unui ocean pe care ultimele scăpărări ale zilei îl împurpurau, oraşul o făcu pe marea preoteasă să se gândească la vremurile trecute cu dor şi tristețe. Deşi îl sfătuise pe Sabni să nu se angajeze într-o aventură militară, Isis nu uita că faraonii se îngrijiseră totdeauna şi de treburile pământeşti. Templul, la fel de măreț precum cel din Philae, se ridica în miezul oraşului. Zidurile sale înalte păstrau inițierea la adăpost de ochii profanilor, ca să existe un hotar între curiozitate şi dorința de a cunoaşte. Din centrul sanctuarului se revărsa marea bucurie a inimii. Iar dacă templul nu se mai afla la temelia dorinței de a recuceri pământul iubit al zeilor, cine-i va lua locul?

Isis dădu la o parte o ramură de tamarisc. Lângă barca ei, stătea prefectul Maximin.

CAPITOLUL 43

– Nu vă temeți. Doresc numai să vă vorbesc... De multă vreme aştept această clipă! Nu refuzați să mă ascultați, vă rog!

Nici urmă de trufie sau de sfidare nu se zărea pe chipul supt al bărbatului. În pragul bătrâneții, Maximin îşi regăsise înflăcărarea stăruitoare de tânăr îndrăgostit.

– Nu v-aş putea ajuta în niciun fel, îi mărturisi Isis cu blândețe.

– Ba da... înțelegându-mă, dând un rost suferinței

mele, luminându-mi noaptea!

Şi Maximin vorbi minute în şir fără să-şi tragă sufletul, arătându-i că nu mai era prefect decât cu numele şi că episcopul dobândise puteri depline. Maximin nu mai împărțea ordine şi nu mai semna decrete. Ultimul său privilegiu va fi o escortă dată în bătaie de joc, care nici măcar nu va izbuti să-l apere împotriva tâlharilor de drumul mare. Theodor îl trimitea să moară de unul singur, acoperit de ruşine în praful unei poteci amărâte de pe câmp.

Isis se aşează pe un bloc de piatră, îngropat pe jumătate în pământ, rămăşiță a unei capele distruse. Noaptea cobora iute. Pe apele uriaşului lac, se aşternea argintul lunii în locul sclipirilor aurii ale soarelui. Discul galben-roşiatic se cufunda dincolo de orizont, unde va înfrunta demonii întunericului, înainte de a urca povârnişul nisipos pentru ca dimineața să renască. Când soarele, biruit, va renunța să mai lupte cu şarpele gigantic, omenirea se va adânci în somnul de pe urmă.

– Ceea ce simt pentru dumneavoastră, Isis…

– Tăceți!

Prefectul se răzvrăti.

– Nu, nu vreau să mai tac! Am scăzut în ochii tuturor tocmai pentru că m-am lăsat prins în capcana tăcerii. Sunt un om bogat. Îmi rămân destule moşii la Bizanț.

– Vă doresc să vă bucurați de ele.

– Văd că refuzați să mă ascultați… Theodor va şterge templul de pe fața pământului şi-i va surghiuni pe membrii comunității. Iar eu n-o să mai fiu aici ca să vă apăr. Împăratul mă cheamă, aşa că trebuie să plec.

– Să aveți o călătorie plăcută.

Ultimele raze de soare, amestecate cu lumina lunii, o învăluiau pe Isis în alb şi roz, ştergând firava pavăză a rochiei sale uşoare şi desenând rotunjimile unui trup fără cusur, plămădit parcă anume pentru dragoste.

Maximin simți cum o văpaie îi înfierbântă buzele şi degetele.

– Dacă rămâneți la Philae sunteți osândită. Veniți cu mine. O să vă învăț să mă iubiți şi am să clădesc o capelă unde s-o slăviți pe Isis. Împăratul nu va şti nimic.

– Uitați de Sabni?

– Se gândeşte doar la el şi vă foloseşte pentru a-şi păstra puterea asupra comunității. E un uneltitor şi un laş, care n-a fost în stare să-l răstoarne pe episcop.

– Oare aceste vorbe nu cumva zugrăvesc persoana voastră?

Maximin lăsă capul în pământ.

– Singura mea grijă a fost cum să vă câştig dragostea şi n-am dat atenția cuvenită îndatoririlor mele. Da, chiar aşa. Jocurile politice şi ale puterii nu mă mai atrag. Visez la o grădină uriaşă, plină de arbori înfloriți, unde să vă plimbați alături de mine, la un lac în care să vă scăldați, la o locuință somptuoasă unde, gătită ca o regină, să-i primiți pe oaspeții noştri. Sabni vă oferă doar sărăcie şi deznădejde.

– Îl iubesc cu toată ființa mea şi ne trăim dragostea la adăpostul templului.

– Nicio piatră n-o să mai rămână din acesta.

– Sunt sigură că se va întâmpla taman pe dos. Philae va sfida veacurile şi timpul n-o va atinge. Câtă vreme vântul de miazănoapte va sufla, iar soarele va răsări din pântecul mamei sale cereşti, templul va străluci şi

insula va pluti neclintită pe valuri.

– Greşiţi. N-aţi înţeles nimic din ultima ispravă a lui Theodor? După Biggeh, următorul pas e Philae.

– Episcopul crede că a omorât un zeu şi că a pângărit un pământ sacru a cărui dispariţie ne va arunca în ghearele disperării. N-o să ne dea pace, într-adevăr, dar ne va respecta existenţa.

– Theodor s-a schimbat. Sabni a devenit cel mai aprig duşman al său. Iar marea preoteasă…

– Sunt aşa de temut?

– Întruchipaţi dragostea zeiţei. Şi doar cea a lui Hristos trebuie să domnească peste lume.

– Dragostea nu se impune cu de-a sila nici măcar prin credinţă. Cu cât Isis va fi batjocorită, cu atât se va ascunde mai temeinic în inima oamenilor. Şi când va sosi clipa potrivită, splendoarea ei se va deschide ca o floare cu parfum îmbătător, iar pelerinii se vor întoarce iar spre Philae.

– E doar un vis.

– Nu cunoaşteţi Egiptul. Dintotdeauna a trezit invidii şi dorinţa de a-l cuceri. Multe popoare au vrut să ne stăpânească pământurile, să dezlege misterele templelor noastre şi să ne fure tainele locaşurilor de veci. Unii şi-au închipuit că au izbutit şi s-au adâncit în mlaştina propriilor coşmaruri. Astăzi domnesc peste lume armatele creştine, iar religia lor încearcă să înlăture tradiţia noastră. Dar ele sunt ameninţate de duşmani primejdioşi, care râvnesc la delta noastră înverzită şi la sfânta vale a Nilului. Mâine, poate, vom îndura jugul credinţelor beduinilor sau arabilor, care vor proclama dispariţia civilizaţiei noastre, vor afirma că zeii noştri au murit, însă divinităţile vor fi adormit

numai, prizoniere ale unei ierni îndelungate.

– Niciunul dintre noi doi nu poate aştepta o astfel de primăvară amăgitoare. Să ne croim fericirea acum. Să plecăm împreună!

Un ibis cu aripi imense zbură peste ape şi dispăru spre apus. În el se încarna spiritul Faraonului care se întorcea în sălaşul lui ceresc ca să petreacă în tovărăşia fraților săi, zeii. Isis se ridică şi se îndreptă spre barcă.

– Sinceritatea voastră mă mişcă, dar eu nu semăn cu femeia pe care v-o închipuiți.

– Sunteți aici, lângă mine…

– Templul e patria mea. Departe de ea, aş pieri. Înapoiați-vă la Bizanț şi curând veți cunoaşte o altă dragoste, iar pe mine mă veți trece în rândul amintirilor.

– Nu există nicio părticică din mine care să nu fie pătrunsă de făptura voastră. N-aveți dreptul să mă părăsiți.

– Adio, Maximin.

O prinse de mâini.

– Veniți cu mine.

*

– Cu neputință.

– Am să vă împlinesc toate dorințele.

– N-am decât una singură: s-o slujesc pe marea zeiță.

– Lumea voastră se scufundă în beznă. Nu rămâneți pe o corabie în pragul naufragiului. La Bizanț veți fi liberă.

– Adevărata libertate înseamnă să nu mai alegi. Iar Legea templului mi-a oferit-o.

– Nimeni nu vă iubeşte atât de mult ca mine. Voi face ca destinul dumneavoastră să fie fabulos, măreț.

– Cel al lui Philae mi-e de-ajuns.
– Nu mă respingeți.
– La ce vă aşteptați, de fapt?
– Dacă nu mă iubiți, Isis, sunt silit să vă ucid.
– Bateți câmpii.
– Apoi îmi voi pune capăt zilelor. Măcar în moarte, o să fim uniți.

Şi cu o iuțeală şi o sălbăticie care o surprinseră pe Isis, Maximin încercă s-o strângă de gât. Marea preoteasă se zbătea din răsputeri, dar Maximin, cu privirile rătăcite, îşi încleşta degetele cu toată forța, murmurând vorbe de neînțeles. Isis încetă să mai lupte. Ultimul ei gând se îndreptă spre Sabni chiar în clipa în care pe ochi i se lăsă o ceață sângerie.

Brusc, un suflu fierbinte îi sfâşie pieptul. Nu mai simțea pe gât mâinile prefectului. Cineva o ajută să se scoale de jos. Isis inspiră aerul nespus de plăcut al nopții şi-şi văzu salvatorul. Era blemul pe care-l întâlnise lângă Biggeh.

– Mi-am dat seama că viața vă era amenințată, de aceea nu v-am pierdut o clipă din ochi.
– Marea zeiță să vă dea tărie şi sănătate.
– Cine e acest nemernic?
– Prefectul Maximin.

Blemul scuipă peste trupul nemişcat.

– Cine cutează să ridice mâna asupra marii preotese din Philae nu merită să trăiască. E adevărat că soldații episcopului au călcat pământul sacru al lui Osiris?
– M-am împotrivit zadarnic.
– Mormântul a fost pângărit?
– Biggeh nu mai e decât o ruină.
– Statuia zeului nostru a fost distrusă?

– Nelegiuiții n-au cruțat nimic.

Un tremur violent îl cuprinse pe preotul negru, de parcă trupul i-ar fi căzut pradă unor friguri cumplite. Cu brațele întinse în sus şi cu fața spre cer, scoase un urlet izvorât parcă din piepturile tuturor celor de-o seminție cu el, apoi se aruncă în Nil.

Isis se apropie de leşul lui Maximin ce zăcea trântit pe spate, cu ochii deschişi. Cu degetul arătător, marea preoteasă îi desenă o cruce a vieții pe frunte, buze şi în dreptul inimii.

CAPITOLUL 44

Îngrozit de ceea ce văzuse, sacagiul îşi lepădă povara. Ce nelegiuire săvârşise omul acesta pentru a îndura o asemenea caznă? Adânc mişcat şi rămas fără glas, bătu în oblonul dughenei aflate aproape de cazarmă. Stăpânul casei, dând cu ochii la rândul său de trupul chinuit şi spânzurat cu capul în jos pe culmea meterezelor, îşi trezi nevasta şi copiii. Când soarele începu să se înalțe, sute de locuitori din Elefantina se înghesuiau în fața porții celei mari a cazărmii. Priveliştea suferinței omeneşti îi atrăgea. Discuțiile se legară numaidecât. Fiecare îşi dădea cu părerea despre păcatul ce pricinuise o astfel de pedeapsă: siluire, omor, blasfemie, complot… Dar de ce să-l laşi pe nefericit, aşa, în văzul tuturor? O femeie îl recunoscu şi-i spuse soțului ei, paznicul cimitirului. Bărbatul duse vestea unui pescar, vărul său. Iar acesta din urmă îl preveni pe unul dintre adepții care-şi arunca plasa în apă lângă debarcader.

O oră mai târziu, Sabni îşi croi drum prin mulțime

până ajunse în față.

– Mersis… nu, nu tu!

Cu trupul sfâşiat de lovituri de bici, căpitanul încă mai mişca.

– Mersis, strigă Sabni, sunt aici!

Osânditul întredeschise ochii cu mare greutate. Din gura i se prelinse un firicel de sânge.

* * *

– Aceasta purtare e nedemna de tine, Theodor.

– Mersis s-a făcut vinovat de înaltă trădare. Tovarăşii săi l-au judecat şi pedepsit.

– Nu voi lupta cu astfel de mijloace.

– A fost o simpla măsură de prevedere, Sabni. Când i-am adus la cunoştință învinuirea, Mersis n-a tăgăduit. Ştia ce primejdie îl pândeşte de la bun început. Dacă el însuşi ar fi arestat un asemenea netrebnic, nu i-ar fi arătat pic de milă.

– De câtă vreme ştii că Mersis aparținea confreriei noastre?

– Ce-ți pasă? Acum îşi ispăşeşte greşeala. Iar tu nu mai ai niciun aliat.

– Căpitanul nu merita un sfârşit atât de înjositor. Şi-a slujit cu dăruire țara.

– Nu țara, ci templul.

– În numele zeului tău, Theodor, dezleagă-l şi lasă-l să moară în pace. Chiar tu vorbeai de milă şi îndurare. Egiptul nu iubeşte cruzimea.

– Îndurare? Fie! Du-te la templul lui Khnum pe înserat.

* * *

De fața cu Narses, episcopul le vorbi soldaților adunați în curtea cazărmii, amintindu-le că întâia lor datorie era să apere creştinismul împotriva duşmanilor şi că trădătorii vor fi pedepsiți cu moartea în văzul mulțimii, precum Mersis.

Apoi trupul fu dezlegat, aşezat într-un giulgiu şi cărat până la sanctuarul zeului-berbec. Când Sabni se aplecă deasupra lui, Mersis prinse curaj să respire. Cea mai firavă răsuflare îi făcea inima să se zbată. Pornit deja pe drumul spre tărâmul umbrelor, nu mai putea să vorbească. Sabni îi sprijini capul cât ținu agonia la care privi şi episcopul.

– Un păgân nu poate fi înmormântat într-un cimitir creştin. Folosiți locul ăsta pustiu.

Marele preot săpă cu mâinile sale o groapă, depuse în ea leşul fratelui său şi o acoperi cu bucăți desprinse din blocurile de granit. Mersis avea să doarmă sub piatra ce slujise la construirea templului lui Khnum.

Episcopul rosti una dintre formulele de maslu, fapt ce-l miră pe Sabni.

– Păgânul acesta a plătit pentru greşelile sale aici pe pământ. Dumnezeu să-l ierte căci milostenia Sa e nemărginită.

* * *

Theodor, aşa cum pretindea, nu era direct răspunzător pentru caznele la care fusese supus Mersis. Înştiințați despre trădarea căpitanului, ofițerii bizantini hotărâseră cu toții să-i dea o pedeapsă care să

slujească drept pildă şi altora, iar episcopul nu putuse să se împotrivească. Dar cine îl azvârlise în ghearele lor pe căpitan, dacă nu prelatul, folosind pâra şi zarva stârnită?

Sabni se socotea vinovat de moartea prietenului său. Ar fi trebuit să-l silească să părăsească de mult cazarma şi să se ascundă undeva în nord.

– Mersis nu te-ar fi ascultat, îl contrazise Isis. Era pe cât de încăpățânat, pe atât de viteaz. Nu te mai învinovăți!

– Suntem singuri acum.

– Suntem o comunitate.

Sabni gravă numele egiptean al lui Mersis pe o stelă ridicată între pilonii templului. Căpitanul avea să trăiască acolo în tovărăşia fraților şi surorilor, locuitori de-acum ai luminii din care se iviseră. În fiecare dimineață, soarele va lumina hieroglifele, părți nemuritoare ale ființei lor. Chrestos curăță uneltele şi mătură aşchiile de calcar.

– Va trebui să luptăm împotriva armatei lui Narses?

– Nu împotriva ei, Chrestos, ci împotriva credinței oarbe şi a nedreptății, nişte vrăjmaşi şi mai de temut.

– Nu mi-e frică de ei.

– Nu fi aşa înfumurat şi sigur pe tine! Au înfrânt firi dintre cele mai dârze.

– Cu ajutorul tău voi rezista.

– Cu ajutorul comunității întregi. Nu-i disprețui pe cei slabi şi pe cei mai puțin isteți, căci sunt înzestrați cu virtuți care ție îți lipsesc. În fiecare adept trebuie să vezi însuşirea care sprijină înălțarea templului nevăzut.

– Nu m-ai învățat tu să năzuiesc la lucruri pe care mintea cu greu le cuprinde?

– Aşa vei păşi pe calea sanctuarului.

– Dar cea a marilor mistere?

– Cheia lor e fraternitatea, nu simpla dragoste ce-i leagă între ei pe adepți, ci unirea întregii confrerii cu puterile cereşti. Nu neglija sarcinile mărunte. Când îndeplineşti cum se cuvine chiar şi cea mai umilă dintre munci, trăieşti potrivit spiritului de dreptate şi în tine se adună dragostea divină.

– Am greşit cu ceva până acum?

– Aş fi uitat să-ți atrag atenția?

Tânărul adept îngenunche în fața stelei. Îndemânarea lui Sabni era vrednică de laudă. Măiestria sa se vădea deopotrivă cu a celor mai strălucițisculptori.

– Cine te-a învățat să scrii?

– Tatăl lui Isis. Am stricat sute de bucăți de calcar până să trasez o hieroglifa frumoasă. Apoi am săpat-o în piatră. De zeci de ori am crezut că bătrânul preot o să-mi rupă spinarea, căci nu-mi suferea stângăciile. Când îi vedeam bastonul ridicându-se în aer, încercam să mă feresc. Dar el țintea bine! însă mi-am dat toată osteneala. Când am înțeles că slujeam Legea templului, a cărui existență nepieritoare se afla mai presus de mine însumi şi care însemna totodată o dragoste de viață ce întrecea şi cuprindea propria viață, mâinile mi-au devenit pricepute.

Chrestos învârti deasupra capului ciocanul de lemn şi dalta.

– Ce-ar fi să încerc şi eu? în spatele pavilionului lui Traian zac destule pietre nefolositoare.

Sabni stătea în cumpănă.

– N-ai încredere în mine?

– Ne mai lipseşte o unealtă.

– Am s-o găsesc!

– Bine. Atunci adu-mi un băț.

Tânărul se codi puțin, apoi izbucni în râs şi o luă la fugă înaintea învățătorului său, spre pavilion. Ce contau nişte lovituri, de vreme ce lua parte la împlinirea operei!

* * *

Trupul țeapăn al prefectului fu descoperit abia după trei zile. Gărzile îi luară la întrebări pe locuitorii satului nubian, dar nu găsiră nicio informație despre împrejurările în care avusese loc nenorocirea. Slavă Domnului, în cele din urmă îl aflară pe făptaş, întrucât cineva îl denunțase. Era vorba de un evreu învinuit odinioară că siluise o femeie. Ucigaşul nu rezistă prea mult la cazne şi, din pricina gravității faptei sale, fu tras în țeapă în piața mare a oraşului. Theodor întocmi pentru împărat un raport lung, în care deplângea nefericita dispariție a prefectului şi în care arăta, totodată, că Maximin avusese parte de o ceremonie funerară potrivită rangului său.

Episcopul adăugă şi părerile sale de rău că arşița cumplită împiedicase trimiterea rămăşițelor pământeşti la Alexandria. Oricum Maximin fusese înmormântat la loc de cinste în cimitirul insulei.

* * *

Narses îşi construise un adăpost pe stâncă. În prima noapte petrecută acolo, cu ochii ațintiți asupra stelelor, îşi făgădui să lase de-o parte somnul ca să se bucure

pe săturate de priveliştea ce i se oferea. După isprava de la Biggeh, episcopul nu părea că mai plănuieşte operaţiuni militare. Aşa că generalul încredinţă intendenţa unui număr de patru ofiţeri, doi bizantini şi doi egipteni, care trebuiau să-l înlocuiască pe Mersis. De cum statură toţi patru prima oară de vorbă, vrajba se făcu simţită între ei. Iar soldaţii, primind ordine care se băteau cap în cap, nu executau niciunul.

Soarele de august era atât de copleşitor, încât se renunţase la rondurile de zi. Părăsite, culmile meterezelor dormitau sub arşiţă. Doi metri mai jos, apele revărsate scânteiau.

Sus, pe stânca ascuţită a cataractei, generalul îngâna un cântec vechi, auzit pe străzile Elefantinei: vântul cel bun de miazănoapte aducea o suflare dătătoare de viaţă, răcoare şi ajuta valurile să poarte mâlul roditor, vântul de miazăzi deschidea calea inundaţiei ieşite din grota oceanului de început pentru ca ea să hrănească ţara şi să încarce altarele cu merinde, vântul de răsărit înalţa sufletul spre stele, iar cel de apus zămislea apa în cer pentru ca fructele să umple pământul şi florile să crească.

Oră după oră, anotimp după anotimp, an după an, Narses avea să se simtă tot mai bine în tovărăşia vânturilor.

* * *

Cu poftă, brutarul muşcă din pâinea lunguiaţă scoasă din cuptor. Adepţii vor fi mulţumiţi de ea. O hrană atât de gustoasă şi de bine pregătită sătura burţile şi elibera energia trebuincioasă gândirii. *Ka-ul*

pâinii, puterea ei aleasă, făcea parte din uriaşul lanț de forțe ce uneau stelele de pietre. De aceea, potrivit Legii, munca brutarului nu era cu nimic mai prejos decât cea a ritualistei.

O ritualistă încordată acum, dar cândva atât de mândră încât nu intra în încăperea unde se găsea cuptorul templului, de teama neplăcerilor pricinuite de căldură.

– Ai isprăvit? întrebă Ahoure.

– Mai am încă o pâine rotundă de copt.

– Ea poate să mai aştepte, eu nu.

– O treabă neterminată înseamnă o înfrângere pentru suflet.

– Ai încredere în Sabni?

De obicei, ritualista nu vorbea pe şleau. Ochii pătrunzători ai brutarului care nu se potriveau cu trăsăturile grosolane ale chipului, o iscodeau pe Ahoure.

– Ne duce la dezastru, grăi ea. Dacă punea mâna pe putere la Elefantina, am fi cunoscut zile mai bune, dar amânările lui ne condamnă la pieire.

Brutarul se întoarse spre cuptor.

– Ambiție, înfumurare, nevoia de a unelti… oamenii nu se schimbă. Dacă zeii vor hotărî să distrugă această semințe, universul nu va jeli după ea.

– Ajută-mă să-l alung pe Sabni şi să devin mare preoteasă, îl imploră Ahoure. Eu aş şti să negociez ca să supraviețuim.

Aroma pâinii coapte umplu nările bucătarului.

– Mi-au trebuit patruzeci de ani, sora, ca să descopăr o singură virtute şi să învăț a mă folosi de ea: supunerea față de un stăpân adevărat. Grație ei,

focurile ce mă mistuiau pe dinăuntru s-au stins şi mă bucur, în sfârşit, de pacea pe care o căutam. Isis şi Sabni sunt mai mari decât noi pentru că cerul i-a hărăzit anume pentru sarcina lor. Împacă-te cu acest adevăr şi nu te mai frământa în zadar. Să te mulţumeşti cu îndatorirea pe care o ai e cea mai dulce fericire cu putință.

CAPITOLUL 45

Albastrul viu al cerului, verdele aprins al palmierilor, dunele galben-brune, stâncile negre şi lumina aurie alcătuiau, împreuna cu apa liniştită, paradisul vârstei de aur pe care nicio prezență omenească nu-l întina. Dincolo de haos, pustietățile marelui Sud şi întinderile africane învăluite în singurătate vegheau asupra cataractei cu aceeaşi privire neclintita ca a lui Narses. Din zori şi până în amurg, generalul gusta cu plăcere fiecare clipă şi fiecare oră era mai dulce decât cea dinainte. Aşa că avea să-şi lase adăpostul fără acoperiş astfel încât să poată contempla în voie frumusețea nopții.

Acum, ştia. Mişcarea era duşmanul. Doar piatra, în încremenirea sa, atingea cea mai înaltă culme a înțelepciunii. Nepăsătoare față de nădejdile şi deznădejdile oamenilor, ea nu băga în seamă dorințele schimbătoare şi fără rost. În inima stâncii, zăcea adevărul.

Încă de la prima sa luptă, generalul se îndoia că drumul are un sfârşit, iar existența un țel. Totuşi, fiecare pas îl purtase spre această sihăstrie de apă şi granit. De la câmpul de bătaie la grămezile de leşuri, de

la atac la faptă vitejească, de la cucerire la măcel, nimic nu fusese întâmplător.

Cât de minunat era să nu-ți mai doreşti nimic şi să renunți! Nicio amăgire, fie că se numea plăcere sau suferință, nu se aventura până aici, pe vârful stâncii. Desprins de trecut, lipsit de viitor, Narses devenea mineral.

Atacul îl luă pe nepregătite. Cei doi bărbați înotaseră pe sub apă. Înarmați cu câte un cuțit, se aruncară asupra lui Narses care, cu brațul drept îl apucă de gât pe unul din ei. Dacă n-ar fi fost ciung, generalul, chiar şi cu mâinile goale, ar fi ieşit învingător din această încăierare. Văzu lama sclipind în stânga sa, partea pe care nu putea să şi-o apere. Tăişul pătrunse printre două coaste şi-i străpunse inima. Narses muri în picioare, cu ochii ațintiți asupra cataractei.

Blemii aruncară în ea trupul neînsuflețit al primei lor victime.

* * *

Războinicii negri aşteptaseră ca apele să înceapă să se retragă, dând astfel naştere vârtejurilor şi curenților, pentru a pătrunde în canalele naturale pe care le cunoşteau foarte bine. Foloseau canoe din papirus în care încăpeau doi oameni. Unul vâslea, iar celălalt golea ambarcațiunea de apa ce se strângea înăuntru, pe măsură ce-şi croiau drum cu iuțeală. Biruiau fără greutate vârtejurile şi se strecurau printre mormanele de stânci de care multe corăbii se zdrobiseră. Înaintând cu repeziciune, ajunseră la primul fort pe la amiază. Soarele îl orbea pe singurul soldat care stătea de strajă,

întors cu spatele la fluviu. Săgeţile blemilor îl doborârâ înainte să apuce să dea alarma. Şi astfel, războinicii negri uciseră mica trupă adormită sub un umbrar.

Blemii îşi Continuară atacul. Canoele se năpusteau în apele fluviului cu atâta violenţă, încât păreau că se răstoarnă. Dar prora apărea la suprafaţă şi se avânta iar spre ţinta sa, fortul Elefantina. Sute de ambarcaţiuni trecură în linişte de stavila alcătuită din trunchiuri de copaci. Apoi, sprijinindu-se unul pe altul, atacatorii se căţărară numaidecât pe culmea fortificaţiilor la care se ajungea uşor datorită inundaţiei.

Urletele ce ţâşniră din piepturile blemilor treziră, în sfârşit, garnizoana. Soldaţii se repeziră învălmăşindu-se spre arcurile şi spadele lor, străduindu-se să se ferească îndărătul scuturilor de pietrele şi săgeţile azvârlite de atacatori. Cuprinşi de o îndârjire nebunească, ce-i îngrozi până şi pe cei mai călîţi oşteni, războinicii negri se dezlănţuiseră. Zidurile ardeau deja. Sărind de pe metereze în curtea cazărmii, blemii începură să mânuiască securile şi măciucile ghintuite cu o îndemânare de necrezut. Mădulare şi capete retezate însângerau pământul. Un ofiţer bizantin încercă să facă ordine în rândurile soldaţilor, pentru ca aceştia să poată ţine piept duşmanului, dar fu numaidecât ucis cu pietre.

Cei scăpaţi cu viaţă părăsiră fortul şi se repliară în direcţia grajdurilor unde se bătură cu înverşunare până la sosirea corpului expediţionar bizantin, al cărui avânt îi opri pe blemi. Un atac furios al lăncierilor îi făcu pe africani să dea înapoi. Trecând prin flăcările ce mistuiau cazarma, blemii bătură în retragere,

întorcându-se în bărcile lor.

Un al doilea atac se abătu apoi asupra oraşului şi a cartierelor sărace. Războinicii negri îi măcelăriră pe negustători, jefuiră şi luară cu ei grămezi de mărfuri şi puseră foc edificiilor publice pe care niciun soldat nu le apăra.

Atacul ţinu mai puţin de-o oră şi doar insula Philae fusese cruţată.

* * *

Femeile şi copiii se adăpostiseră în pivniţe. Bărbaţii în putere stinseră focurile şi-i adunară pe cei răniţi. Aceleaşi cuvinte erau pe toate buzele şi nimeni nu le punea la îndoială: blemii aveau să se întoarcă.

După ce Narses a dispărut, Theodor a luat conducerea armatei. Nu-i rămăseseră decât vreo sută de soldaţi, prea puţini ca să reziste încă unui atac. Acolo unde se aflase fortul, se mai vedeau doar nişte resturi arse. Reconstruirea lui ar fi cerut prea mult timp, aşa că episcopul porunci să se înfigă ţăruşi pe mal, cu vârfurile ascuţite îndreptate spre Nil. Adăpostite în spatele lor, rândurile de arcaşi ar întârzia coborârea din bărci a duşmanilor. În mare grabă, soldaţii începură să-i înveţe pe voluntari cum să mânuiască armele.

Oare episcopului îi era dat să privească, neputincios, la sfârşitul Elefantinei şi la distrugerea operei sale? Pentru prima dată Theodor se răzvrăti împotriva lui Dumnezeu şi-i încercă dorinţa de a cere sfatul oracolului interzis al olarului Khnum, atent la suferinţele omeneşti. Rătăci prin labirintul ruinelor,

simțindu-se înconjurat de demoni ce-l îndemnau să nu-L mai slujească pe Hristos şi să se întoarcă la religia strămoşilor. În spatele unui uriaş naos din granit roz, zăceau bucățile unei statui din lemn pe care preoții o scoteau altădată în marea curte unde se adunau cei care voiau să cunoască părerea zeului. La fiecare întrebare, zeul răspundea cu „da" sau „nu" mişcându-şi capul. Oare Theodor trebuia să pună laolaltă aceste mădulare risipite, să ridice în picioare statuia şi să stea de vorbă cu ea? Episcopul se ura pentru că nutrise asemenea gânduri şi, cu lovituri furioase de picior, zdrobi mâinile olarului, tăiate în lemn de sicomor.

Singurul vinovat pentru măcelul petrecut era el, Theodor. Bunătatea lui dusese la dezastru.

Philae îi atrăgea pe blemi ca pe nişte insecte distrugătoare, Philae îi omorâse pe prefectul Maximin şi pe generalul Narses. Episcopul se găsea singur față în față cu Isis şi cu Sabni. Nicio piedică nu mai stătea între ei. Războiul avea să fie din ce în ce mai crud. Iar Sabni, prins chiar la mijloc în această încleştare, nu va fi cruțat. Theodor îl prevenise. Când o să priceapă odată marele preot că trebuia să se lepede de blestemata aia de confrerie?

* * *

După încheierea liturghiei de duminică, episcopul ținu o predică pentru oamenii care se înghesuiau în piața din fața bisericii. Pe Dumnezeul Atotputernic îl rugă să le dea forța să lupte împotriva năvălitorilor, iar creştinilor le ceru să fie curajoşi şi disciplinați. Elefantina nu ducea lipsă nici de arme, nici de

luptători. Dacă dorea din tot sufletul să supraviețuiască nenorocirii, ea va şti să se apere.

Theodor nu trăgea nădejde că mesajul trimis la Alexandria, în care povestea cele petrecute şi cerea ajutor, va avea rezultate. Pentru ca trupele să se deplaseze şi să ajungă la hotarul de sud era nevoie de timp, de prea mult timp. Mai bine să se bizuie pe forțele proprii. Dacă blemii dădeau greş cu un al doilea atac, nu se vor mai întoarce aici curând.

Theodor învârti deasupra capului sabia lui Narses. În numele lui Hristos jură pe ea să salveze provincia.

Vreo zece călugări cu părul murdar şi încâlcit îşi croiră drum prin mulțime. În fruntea lor mergea un personaj atât de slab, încât oasele sale păreau gata să-i sfâşie pielea. Cu ochii scânteind şi glas răstit, îl mustră pe episcop.

– De ce nu spui adevărul?

– Mă învinuieşti de minciună?

– Port numele apostolului Pavel şi trăiesc într-un mormânt păgân pe care l-am purificat prin foc. Eremiții m-au ales să vorbesc în numele lor. Ştim să ne batem. Am înfruntat fiarele în deşert. Războinicii ăştia negri nu ne sperie. Să ni se dea arme şi-i vom ucide pe toți păgânii!

Din mulțime se auziră strigăte de încuviințare. În împrejurările de acum, Theodor nu putea să disprețuiască un aliat, oricare-ar fi fost el. Aşa că nu respinse ajutorul neaşteptat. Strânşi laolaltă, eremiții vor alcătui o cohortă de temut.

– Nu spui adevărul, continuă Pavel, pentru că n-ai pomenit numele adevăratului vinovat: Philae! Blemii au atacat Elefantina ca să se răzbune pentru cele

întâmplate la Biggeh şi pentru a-i mulţumi pe păgâni. Templul ăsta e în cârdăşie cu cel mai aprig vrăjmaş al nostru. Isis şi şleahta ei sunt nişte ucigaşi. Philae trebuie distrusă!

Ceilalţi eremiţi repetară cuvintele lui Pavel. Apoi o femeie începu să strige. Soţul şi copiii i se alăturară, urmaţi curând de încă zece familii, o sută, o mie. Theodor îndură larma asurzitoare, fără să-şi iasă din fire.

– Dacă atacăm insula Philae, blemii se vor deda la fapte cumplite, îi lămuri el. Pe insulă se găseşte capela zeului lor, aflată sub ocrotirea marii preotese. Dacă aceasta e atacată, iar sanctuarul dărâmat, vor pârjoli Elefantina. Întâi de toate, să ne vedem de apărarea noastră. Apoi ne vom gândi şi la Philae.

Deşi aţâţată, mulţimea se potoli, dându-i întru câtva dreptate. Pavel, simţind că oamenii nu-l vor urma, încercă o altă cale.

– Să nu mai facem hatâruri acestei comunităţi de păgâni! Să moară de foame pe insula diavolului. Blemii nu ne-ar putea învinui de nimic.

– Uiţi legea. Proprietarii de pământuri plătesc dări. Aşadar, au dreptul să vândă şi să cumpere.

Argumentele lui Theodor îi convinseră pe mulţi. Cel care-şi plătea dările nu putea fi tratat ca un om în afara legii sau ca un sclav.

– Philae îi jigneşte pe Dumnezeu şi pe slujitorii Săi.

– Ai dreptate, recunoscu episcopul. Am să iau măsurile ce se cuvin. Dar lucrul cel mai grabnic e să întărim apărarea oraşului şi să ne pregătim pentru un nou atac. După ce-i vom înfrânge pe negri, o să ne îngrijim şi de templul păgân.

Eremitul zâmbi. Prelatul făgăduise asta în fața tuturor creştinilor strânşi aici, iar când va sosi clipa potrivită, nu va avea cum să dea înapoi. Şi clipa va veni, căci Dumnezeu lupta alături de ai Săi.

* * *

Chrestos făcu ordine în atelier.

– Iată armele noastre, îi zise lui Sabni arătându-i uneltele. Cu ele ne vom bate.

– Theodor nu va ataca insula. Capela zeului african o ocroteşte.

– Pentru cât timp?

– Atât cât forțele blemilor vor fi mai presus de cele ale creştinilor. Episcopul a trimis un mesager la Alexandria ca să ceară întăriri.

– Şi când vor sosi acestea?

– Poate când apele se vor retrage de tot, poate la iarnă, poate niciodată... Se va sinchisi împăratul de soarta unei provincii de la hotarele Imperiului? Dacă nu ne bagă în seamă, suntem salvați. Amenințarea blemilor îl opreşte pe Theodor să ne distrugă.

– Ce-ar fi să-ți iei bastonul? Am poftă să sculptez şi spinarea mea e zdravănă.

În vreme ce marele preot şi tânărul său frate se îndreptau spre sudul insulei unde Chrestos, cu prețul durerii şi al sudorii, învăța să cioplească piatra, Isis şi surorile ei curățau micul templu al lui Hathor unde urma să fie celebrat ritualul consacrat întoarcerii zeiței îndepărtate. Femeile reîmprospătau culorile capitelurilor şi ştergeau de pe coloane şi basoreliefuri praful adus de vânturile de nisip. Senină, aproape

veselă, marea preoteasă citi textul pe care îl cizelase. De puterea lui depindea viitorul comunității. Dacă zeița îi auzea chemarea, va reveni de pe pământurile arse, aducând templului aurul munților în care se plămădea carnea zeilor. Adepții trebuiau să-şi găsească forța în lucrurile nepieritoare, altminteri nicio operă nu se înfăptuia.

Afară se desfăşura un război. Oamenii se ucideau iarăşi între ei în numele credințelor lor. Pe insula sfântă, nimeni nu ridica glasul. În zori, figura Faraonului gravată pe ziduri prindea viață şi rostea cuvintele care făcea simțită prezența divină. Isis îşi înalță mâinile într-un gest de rugăciune. Şi templul întreg fremăta.

CAPITOLUL 46

Pe 10 septembrie, ceremoniile anului nou se mărginiră la împărțirea de struguri. Inima nu dădea ghes nimănui să se bucure de o sărbătoare cu prilejul căreia, de obicei, se golea cupă după cupă. Toți trăiau cu frica-n sân. Episcopul nu primise niciun răspuns de la Alexandria, aşa că trimise un al doilea mesager. În loc să ia drumul fluviului, mesagerul va merge de-a lungul malului căci, în dreptul oraşului Lycopolis, în Egiptul de Mijloc, pirații atacau corăbiile şi bande numeroase îi jefuiau pe călători. Un om singur va trece pe acolo mai uşor decât un detaşament de soldați, la armele cărora râvneau tâlharii.

Nilul se retrăgea, leneş, după ce aşternuse peste pământuri mâlul prețios. Țăranii deprindeau mânuirea armelor sub îndrumarea severă a instructorilor

bizantini. Eremiții, veniți din mormintele în care se adăposteau şi din deşert, străbăteau neîncetat oraşul îmboldindu-i pe locuitori să lupte. Mulțumită lor, Elefantina, dobândea un moral de învingător. Chiar dacă teama le rodea măruntaiele, dorința creştinilor de a-i tăia în bucăți pe păgâni creştea.

Aşezați în preajma cataractei, pândarii trebuiau să vestească apariția blemilor. Dar până la sfârşitul lui septembrie nu zăriseră nici măcar o iscoadă de-a lor. Temerile slăbeau, dar Theodor întări în continuare apărarea oraşului.

Mai multe rânduri strânse de țăruşi tăiau drumul spre mal. Ca să treacă de ei, blemii ar fi trebuit să jertfească sute de oameni, cu slabe speranțe de reuşită.

Sătui de văicărelile eremiților, neguțătorii propuseră să se deschidă iar piața. Episcopul le împlini voia. Pe tarabe se înşirau grămezi de peşte uscat, brânză, ceapă, porumbei, păsări de curte, făină, feştile de lampă, oale de lut, mirodenii şi alte mărfuri al căror preț crescuse simțitor, ca urmare a situației grele prin care trecea oraşul. Poate că mâine Elefantina o să fie rasă de pe fața pământului. Aşadar, cine voia să se bucure de viață nu trebuia să se arate zgârcit.

Discuțiile încetară când Sabni apăru la intrarea în piață, unde dădu nişte bani săracilor. După ce vânduse unui crescător de oi o bijuterie de-a marii preotese, spera să cumpere legume uscate, usturoi şi smochine de vară. La apropierea lui, muşteriii se traseră la o parte. Când îi întrebă pe neguțători despre prețul mărfurilor, aceştia rămaseră muți, lucru care însemna că nu vor să stea la palavre cu un străin. Sabni stărui. Dar un bărbat numai piele şi os şi cu fața murdară veni

în fugă spre el învârtind deasupra capului un baston noduros.

– Pleacă de-aici, fiu al diavolului! Nimeni n-o să-ți vândă mâncare.

Sabni nu-l băgă în seamă şi puse iar întrebări negustătorilor.

– Nu vă cer pe degeaba. Păstrați mila pentru creştini. Voi plăti cu bani de argint.

– Cine-i primeşte va fi blestemat! proroci Pavel.

Marele preot se întoarse spre eremit.

– Un om al Domnului nu ridică glasul. Dovedeşti mai puțină noblețe decât un animal dacă strigi astfel. Să fi, fost discipolul meu, ți-ai fi pierdut iute gustul de a stârni zarvă.

Sabni înhăță bastonul cu care Pavel îl amenința şi-i rupse în două.

– Parcă religia ta spune să nu foloseşti forța față de aproapele tău. „Să nu ucizi", i-a poruncit Dumnezeu lui Moise. Îi respecți poruncile?

– N-o să mă învețe un păgân adevărata credință!

– Nu contează cine te învață. Contează doar învățătura pe care-o câştigi. Strămoşii tăi sunt şi ai mei, egipteni care respectau omul pentru că-l slăveau pe Zeu. Cei ca tine ar trebui să care poveri grele mergând alături de măgari.

Eremitul se dădu înapoi. Simțise furia marelui preot şi se temea de puterea lui.

– Nu mă atinge, păgânule! Poporul o să mă apere.

– Nici nu mi-aş murdări mâinile cu tine.

Negustători şi tot soiul de gură-cască îl înconjurară pe Sabni. Un vânzător de brânză arătă cu degetul spre el.

– Eşti aliatul blemilor. Din pricina ta au ucis şi au

pus foc aici.

– Simple născociri.

– Eremitul a văzut-o pe Isis pecetluind o înțelegere cu un blem. Tăgăduieşti?

– Tăgăduiesc.

– Dacă femeile şi copiii noştri ar vrea să se adăpostească pe insulă, li s-ar deschide porțile templului?

– Profanii nu pot intra acolo. Aşa-i Legea.

– Dar blemii au acolo o capelă. Pe ei îi primiți cu bucurie. Iată încă o mărturie că sunteți părtaşi la nelegiuiri.

Cercul se strângea. Unii puseră mâna pe pietre, alții pe cuțite.

– Philae vă asigură supraviețuirea, Bizanțul vă înfometează. O să vândă Egiptul celui care oferă mai mult. Doar templul va păstra unirea şi neatârnarea țării.

Vorbele marelui preot iscară tulburare. Mulți gândeau la fel.

– Blemii o să ne ucidă, socoti un măcelar.

– Şi tu ce zici să facem? îl întrebă un crescător pe Sabni. Cine are cheia bogățiilor?

În ochii celui care puse întrebarea strălucea o speranță pe care Sabni n-avea dreptul s-o încurajeze. Nu trebuia sa stârnească o răscoală şi să ia conducerea ei.

– Când pacea se va aşterne, vom construi iarăşi Egiptul. Iar Philae va fi inima lui.

– Eşti un uneltitor şi ațâți la învrăjbire, strigă eremitul. Cei care îți vor da ascultate or să fie pedepsiți precum trădătorul de Mersis.

Amintirea chinurilor pe care le îndurase căpitanul îi descuraja pe ultimii susținători ai marelui preot. Sabni îşi croi drum prin mulțime şi porni drept înainte.

* * *

Micul templu al lui Hathor se trezea la viață. Culorile vii de pe ziduri încântau ochiul. Surorile redescopereau flautele şi tamburinele, şi repetau cadențe şi melodii. Chrestos curățase măştile din lemn pe care aveau să le poarte adepții când vor celebra ritualul prin care o vor ruga pe stăpâna dansului şi a cânturilor, aur al cerului, doamnă a extazului, să le dezvăluie dragostea ce lega lumile între ele.

Posomorât că se întorcea cu mâinile goale şi că întuneca bucuria celor care pregăteau sărbătoarea, Sabni aşteptă ca membrii comunității să se împrăştie înainte de a-i mărturisi lui Isis că dăduse greş.

– Dacă noi nu mai putem cumpăra de-ale gurii, altcineva o va face în locul nostru.

– Cine?

– Un bancher.

* * *

Trei banei administrau averile locuitorilor din Elefantina. Cea mai mare dintre ele aparținea Bisericii, cea de-a doua – unui bizantin, iar cea de-a treia – unui grec. Acesta din urmă, ca şi confrații săi, strângea dările pentru stat, practica operațiuni de schimb, dădea împrumuturi cu camătă, se ocupa cu transferuri de devize şi cu afaceri particulare, înainte de a-şi

deschide o bancă, grecul strânsese avere respectând învățătura tagmei lui: să fii bogat ca să devii bancher, astfel încât după aceea să te îmbogățeşti şi mai mult. Mai puțin sever decât episcopul, dar mai şiret decât bizantinul, grecul nu se ferea să slujească drept mijlocitor dacă plata i se părea corectă. Avea fața brăzdată de vinişoare roşii şi-şi ascundea trupul rotofei sub o tunică albă, iar cea mai mare plăcere a lui era să mănânce bine.

Grecul cercetă colierele, inelele şi brățările pe care i le arătă Sabni.

– Frumoase podoabe. Doriți un împrumut?

– Vreau să le vând.

– Am să vă ofer un preț mai mic decât un negustător de obiecte vechi.

– Nu contează.

– În ce condiții vreți să plasați?

– Vă las să hotărâți singur.

– Îi voi înmulți, să n-aveți nicio îndoială. O să fiți mulțumit de mine.

– Dar aş dori să cumpărați merinde în locul meu.

– E o treabă delicată... care va atrage şi alte cheltuieli.

– Faceți socotelile cuvenite.

– Pot să mă ocup şi de transport, cu mare fereală, se-nțelege, dar...

– Adăugați şi cheltuielile astea.

Grecul se înclină. Templul avea să fie un bun muşteriu.

Îndată după plecarea lui Sabni, lăsă treburile băncii pe mâna omului său de încredere şi porni spre piață. Stăpânii de pământuri care-i încredințaseră avutul lor

o să-i vândă mărfurile la un preț mai mic, ceea ce îi va spori şi mai tare câştigurile. Cu gândul la socoteli, bărbatul se ciocni de Pavel.

– Dă-te la o parte, eremitule. Miroşi urât.

– Ia stai puțin, grecule. Ai de gând să ajuți Philae?

– Secretul afacerilor mele nu priveşte pe nimeni.

– Cine îi sprijină pe păgâni e un trădător şi un sperjur în ochii mei. Adu-ți aminte de Mersis. Nu mă sfida şi respectă voința Domnului.

* * *

La începutul lui octombrie, Nilul se retrase, iar culesul măslinelor şi al curmalelor începu. Întrucât templul nu primise nimic, Sabni se duse la bancher. La adăpostul fortificațiilor sale, întărite de la o zi la alta, Elefantina renăştea din propria cenuşă. Casele mistuite de flăcări erau reconstruite din cărămizi, iar zidarii dregeau zidurile cazărmii. Amenințarea blemilor se îndepărta.

– Am socotit prost, îl lămuri grecul. Bietele tale podoabe nu sunt bune de nimic.

– Refuzi să cumperi provizii în locul meu?

– Fireşte că nu… dar îmi trebuie comori adevărate. Se spune că templul lui Isis e plin de aur, iar despre frumusețea statuilor am auzit numai vorbe de laudă. Cu siguranță, în cripte se găsesc obiecte prețioase. Dacă-mi aduci astfel de minunății o să capeți mâncare.

– Ți-ai pierdut mințile?

– Un bancher e nevoit să țină pasul cu vremurile.

– Eşti sclavul creştinilor.

– Prețul se schimbă după împrejurări. Astăzi un

păgân trebuie să plătească scump ca să supraviețuiască. Iar meseria mea e mult mai primejdioasă decât îți închipui.

– Înapoiază-mi podoabele.

– Care podoabe? Dacă mi le-ai fi lăsat, ți-aş fi dat la mâna un înscris. Iar dacă pui la îndoială buna mea credință, vom merge la judecată, în fața tribunalului. Şi să nu-ți treacă prin minte să mă loveşti. Gărzile mă vor apăra.

Sabni se gândi la mesele de ofranda pline cândva cu merinde, pe care Faraonul le sfințea înainte de a fi înfățişate marii zeițe. Bogat, fericit, templul n-avea pe atunci altă grija decât să trăiască potrivit Legii şi să transmită mai departe învățăturile.

– Osiris îi osândeşte pe hoți. Poate că Hristos se va arăta mai îngăduitor.

CAPITOLUL 47

Chrestos, în apă până la brâu, prinse, în sfârşit, un biban de Nil. În clipa-n care-l ridică, victorios, deasupra capului, o gaie se repezi şi-i smulse peştele din mâini. Apoi, cu prada în cioc, pasărea, fără a se sinchisi de vorbele grele ale pescarului, dispăru în văzduh.

Furios, tânărul lovi cu pumnul suprafața apei, făcând să țâşnească o jerbă argintie de stropi.

– Se cuvine ca un adept să se mânie aşa?

Băiatul roşi, încurcat, sub privirea lui Isis.

– Stau aici de două ore şi-acum am rămas cu buza umflată.

– Asta nu te dezvinovățeşte.

Ruşinat, Chrestos se întoarse pe mal. Tonul grav al

marii preotese îl punea pe gânduri.

– Asemenea îndeletniciri nu-mi sunt pe plac, prefer să învăț.

– Ai descifrat textele de pe coloane?

– Mi se par grele, dar nu-mi pierd speranța. Dacă Sabni mă ajuta mai mult, înaintam mai repede.

– Poate că există şi un alt mijloc.

Chrestos o urmă pe Isis care, în toiul zilei, apucă pe un drum neobişnuit. Preoteasa urcă treptele destul de abrupte ale unei scări ce dădea pe acoperişul templului. De obicei, tânărul se suia acolo noaptea ca să cerceteze mişcarea plantelor şi aşezarea stelelor. Isis îl conduse spre colțul unde se înălța o capelă micuța. Chrestos observase ciudatul sanctuar de care nimeni, în afară de Sabni, nu se apropia, dar să pună întrebări legate de el i se păruse necuviincios. Simțea, deşi nu putea spune cum anume, că zidurile capelei închideau între ele una dintre marile taine ale templului.

Isis trase zăvorul de bronz. Tânărul adept se înfiora, convins că destinul avea să-i fie pecetluit în acest loc.

– Intră, priveşte şi meditează.

După ce ochii i se deprinseră cu penumbra, Chrestos desluşi basoreliefuri ce împodobeau pereții. Scenele înfățişau învierea lui Osiris, ridicat din sicriu şi readus la viață pe vecie prin dragostea lui Isis căruia îi dăruia un fiu, pe Horus, chemat să biruie răul şi să unească Cele Doua Regate.

Marea preoteasă închise uşa capelei. Chrestos se aşează în mijlocul pardoselii şi se străduie să asculte glasul hieroglifelor, cuvintele Zeului. Din semnele gravate în piatră se răspândea o lumină blândă şi liniştitoare. Cu ochii închişi, adeptul vedea.

Mica încăpere creştea necontenit, până luă forma unei bărci imense ce plutea pe lacurile de foc unde grânele creşteau în văzduh, udate de un Nil lipsit de contururi precise. Deodată, călătorul zări tronul paradisului despre care vorbeau cărțile sacre. Din soclul său se năşteau literele mame care, călăuzite de razele soarelui, păreau a poposi pe zidurile templului. Ajuns la izvorul semnelor, spiritul lui Chrestos învață să citească universul.

Când marea preoteasă, zâmbitoare, îl elibera, viața tânărului se schimbase cu adevărat. Acum nu-i mai aparținea lui, ci era absorbită de cea a lui Osiris. Avea să poarte de-aici înainte în sângele său cunoaşterea vârstei de aur.

– Isis, tu...

– Acesta e primul pas pe calea marilor mistere. În el sunt cuprinşi toți ceilalți. Fă ca imaginea pe care ai văzut-o să nu se şteargă şi munceşte neîncetat. Şi nu uita să transcrii tot ce înțelegi.

* * *

Theodor avea la îndemână o armă hotărâtoare ca să năruiască zidul ocrotitor al lui Philae: prezența lui Chrestos. Aceasta reprezenta o greşeală de o asemenea gravitate, că avea să ducă la condamnarea întregii comunități. Templul încălca legea primind un nou adept, un fugar vinovat de neplata dărilor. Chiar şi fără a amesteca religia, episcopul putea să-i surghiunească pe adepți şi să pună capăt cultului zeiței Isis.

Însă amenințarea blemilor îl împiedica să treacă la fapte. Frământărilor iscate de închiderea sanctuarului

li s-ar adăuga atacul triburilor negre. Însă nu doar asemenea temeri erau pricina pentru care Theodor se tot codea. La drept vorbind, credea că Elefantina e în stare să reziste.

O forță misterioasă îl oprea să dea lovitura de grație ce ar spulbera pentru totdeauna speranțele păgânilor, de parcă ultimii supraviețuitori ai unei epoci apuse slujeau drept mărturie a bunătății divine. Legăturile lui Theodor cu Sabni nu erau de sorginte omenească. Încă din fragedă tinerețe simțiseră amândoi aceeaşi aplecare spre sacru. Nu cumva providența despărțindu-i până într-acolo încât să ajungă a se înfrunta, îl învăța pe prelat că o frântură de greşeală strecurată în inima adevărului făcea să strălucească şi mai tare lumina lui Hristos?

Theodor se simțea obosit şi dezgustat. Prea multe lupte, prea mulți morți, prea multă sălbăticie... Ce bine ar fi fost să mediteze în tovărăşia lui Sabni şi să se dedice disputelor teologice, pline de savoare ca nişte smochine proaspete!

De-o parte credința, de cealaltă, prietenia. Sfâşiat între cele două drumuri, neputând să unească cele două maluri, dădea mereu greş. Altădată i s-ar fi destăinuit lui Sabni şi i-ar fi cerut ajutorul. Astăzi însă îi hotăra soarta, deşi el însuşi se afunda în mlaştina incertitudinii. Să renunțe la Dumnezeu... Ispita îl atinse uşor ca o frunză de acacia, gingaşă şi înțepătoare.

Eremiții greşeau impunând lumii convertirea sau neantul. Calea Domnului răspândea căldura dragostei, şi nu răceala urii. Lui Theodor nu-i era pe plac o astfel de credință exaltată. Se simțea mai aproape de

înțelepciunea templului şi de frumusețea strălucitoare a lui Isis.

Episcopul nu dorea sosirea unor trupe de la Alexandria, care ar fi rupt echilibrul delicat ce se stabilise. Dacă Theodor ar fi avut puterea să oprească timpul, i-ar fi încremenit curgerea deasupra lui Philae.

*** * ***

Pavel împingea în fața lui o femeie tânără şi frumoasă care, cu capul acoperit de un văl, mergea fără tragere de inimă. Câțiva oameni o recunoscuseră, aşa că se mirau nespus de spectacolul pe care li-l oferea eremitul. Cum de putea el, propovăduitor al celei mai neînduplecate credințe, să atingă o astfel de creatură? Pavel cerea să fie primit de episcop. La câțiva paşi de locuința acestuia, se îngrămădiseră o sumedenie de gură-cască, care arătau cu degetul spre ciudata pereche. Eremitul făcu atâta zarvă, încât prelatul ieşi din odaia sa de. Lucru.

– Ce doreşti, Pavel?

– O cunoaşteți?

– Să-şi scoată vălul.

Prizoniera se supuse.

– Cine e?

– O prostituată. Diavolița asta îşi vinde trupul celui care dă mai mult.

– Nu e singura, iar negoțul ei respectă legile. M-ai tulburat pentru atâta lucru?

– Păcătoasa ademeneşte bărbați cunoscuți în oraş şi darnici. V-ar plăcea să le aflați numele?

– Nici ei nu săvârşesc nicio nelegiuire.

– Totuşi, unul încalcă Legea templului său şi-şi înşală soția.

– Vrei să spui că…

Pavel o îmbrânci pe femeie.

– Spovedeşte-te, târfă! E singurul mijloc de a-ți salva sufletul! Mărturiseşte că Sabni împarte cu tine aşternutul şi te bate.

Femeia se mărgini să-şi încline capul.

– Marele preot din Philae, un om josnic care se bălăceşte în noroi… ăsta-i adevărul. Mâine toată provincia o să afle, iar tu, episcopul nostru, ai să-l pedepseşti.

* * *

Marea preoteasă îşi văzu soțul mergând spre un sat părăsit de la marginea deşertului. Dintr-o cocioabă ieşi o femeie de o frumusețe răpitoare, care-l strigă pe Sabni. Bărbatul, după ce şovăi puțin, se apropie. În clipa în care ea îl cuprinse cu brațele, acestea se prefăcură în scorpioni şi înțepară gâtul necredinciosului.

Isis se trezi brusc, cu fruntea arzând. Visul înspăimântător o zdruncinase într-atât că îi fugise somnul. Îl privi pe Sabni, întins pe patul îngust, cu ceafa sprijinită pe un căpătâi de lemn acoperit cu o pernă.

Tulburată, marea preoteasă se duse în biblioteca templului unde consultă cartea pentru tălmăcirea viselor, îmbogățită cu răbdare de-a lungul veacurilor. Acolo găsi descrisă în cele mai mici amănunte scena ce i se arătase şi care nu-i mai dădea pace. Vasăzică, nu

era vorba de un simplu coşmar, ci de o prevestire. Potrivit tratatului, pe bărbatul cu pricina îl aştepta un viitor nefast. Isis tăie o şuviță din părul lui Sabni, care dormea, şi o aşează pe tăbliţa de aur unde, cu hieroglife, era scrisă o rugăciune către Salvator, un duh bun însărcinat să schimbe destinele nefaste.

Isis strecură apoi şuvița sub perna soțului ei, cu speranța că magia cuvintelor străvechi o va îndepărta pe diavolița.

* * *

În vreme ce eremitul răspândea venin pe străzile Elefantinei, Theodor stătu de vorbă cu prostituata. Femeia refuză să-i spună numele, pe care episcopul îl află fără greutate datorită unuia dintre secretarii săi. Citind însemnările acestuia, prelatul găsi o mulțime de informații. Pe tânără o chema Myrta şi era fiica lui Leonides, un negustător aramean sărăcit. Myrta îşi vindea trupul de vreun an ca să-şi hrănească familia şi-şi primea iubiții fie în propria odaie, fie la vama de nord a Elefantinei unde exista un lupanar pentru călătorii bogați care, după un drum lung, simțeau nevoia să se distreze. Aşa cum cerea legea, îşi plătea dările, mărturisind fără greş numărul celor care îi trecuseră prin pat şi cărora tatăl ei le ținea socoteala.

Un mare preot al templului, după o lege nescrisă, îi datora credință soției sale. Dacă, pe deasupra, ea avea şi rangul de mare preoteasă, alcătuiau împreună un cuplu simbolic, imagine pământească a lui Osiris şi Isis.

Terfelind cinstea lui pe Sabni, eremitul sapa chiar la

temelia spirituală a comunității. Dovedind josnicia căpeteniei, arunca ruşinea asupra adepților şi mânjea sufletul templului.

– Ți-ai vândut trupul lui Sabni?

– Da, răspunse ea.

– De câte ori?

– O singură dată. Dar m-a bătut.

– Când?

– Acum o săptămână. Încă mai am semne.

Femeia îşi dezveli spatele presărat cu răni vineții.

– Ce armă a folosit?

– Un şnur de piele. Fac plângere. Şi nici nu mi-a plătit, aşa că voi cere şi despăgubiri.

Dacă prostituata spunea adevărul, va câştiga procesul.

– În ce zi anume şi la ce oră v-ați întâlnit?

Myrta răspunse şi apoi vorbi la nesfârşit despre chinurile la care o supusese marele preot. După o scurtă verificare, reieşi că Sabni se găsea, în acea zi, la Elefantina.

– Fac plângere, rosti ea din nou, cu un aer încăpățânat.

* * *

Episcopul nu se îndoia că la mijloc e o uneltire. Aşa că încercă să întârzie deschiderea unui proces din care prietenul său va ieşi îndurerat şi murdărit. Cercetările desfăşurate de secretarii săi aduceau dovezi împotriva marelui preot. Stăpânul lupanarului îl recunoscuse şi doi eremiți, care cerşeau în preajma vamei din nord, jurau că văzuseră un bărbat aruncând în apa Nilului

un şnur de piele plin de sânge. Nu se găsi niciun martor care să fie de partea lui Sabni.

Eremiții şi prostituatele îşi uniră forțele ca să ceară dreptate. Ba mai mult, acestea din urmă amenințară că vor refuza să mai lucreze dacă episcopul amâna începerea judecății. Theodor începu să se întrebe dacă nu cumva Sabni se lăsase pradă dorințelor trupeşti şi apoi, scârbit de purtarea sa, se răzbunase lovind o femeie care putea să-i dea în vileag firea slabă. După ce chibzui mai bine, Theodor înțelese că procesul ar aduce şi foloase întrucât Sabni ar sta câteva zile în temniță, la adăpost de o tragedie, iar cei pe care eremitul îi întărâta n-ar fi putut ajunge la el. Pe deasupra, silită să plătească drept despăgubire o sumă frumuşică, hotărâtă de prelat, comunitatea o să-şi vândă ultimele bunuri şi apoi membrii ei se vor împrăştia. Isis, doborâtă de o suferință de pe urma căreia nu-şi va mai reveni, nu va avea forța să țină piept potrivnicilor. Iar dacă se vor isca unele tulburări, Sabni o să fie ținut departe de ele.

*** * ***

Sabni se înfățişă singur înaintea tribunalului condus de episcop. Ascultă liniştit mărturia prostituatei, bogată în amănunte care îi indignară pe cei prezenți. Fără să i se ceară, Myrta îşi descoperi spatele, în sprijinul spuselor sale.

Când marele preot vru să ia cuvântul, huiduielile îl împiedicară să vorbească. Gărzile se văzură nevoite să târască afară din sală câteva prostituate care țipau ca ieşite din minți.

– Cum se numesc părinții acestei femei?

– Mama ei a murit. Iar pe tatăl ei îl cheamă Leonides.

– Un aramean care face negoț cu ulei?

– Îl cunoşti?

– El ar trebui să se afle în locul meu. A lovit o soră pentru că i-a respins propunerile neruşinate.

Se auziră murmure din toate părțile.

– Ea a făcut plângere?

– Nu i-a fost primită.

Apărarea care de-abia prinsese contur se nărui.

– Inima, grăi marele preot, îmi cere să-mi împlinesc datoria, ea e martorul meu. Nu trec peste îndemnurile ei cu nepăsare, mă tem chiar să nu-i calc poruncile. Am fost ridicat la rangul pe care-l am pentru că m-am lăsat călăuzit întotdeauna de ea. Ascultându-i povața, trăiesc în spiritul dreptății. În zilele noastre, minciuna porneşte adesea la drum, dar se rătăceşte şi nu trece dincolo cu bacul. În van e bogăția dobândita prin ea, iar cel care călătoreşte în tovărăşia ei nu va ajunge în niciun port.

– Frumoase învățături, mărturisi Theodor, dar suntem la tribunal şi judecăm fapte. Le recunoşti?

– Dar fata mă recunoaşte?

– Tu eşti! Tu m-ai siluit şi mi-ai sfâşiat spatele!

– Atunci descrie-mi goliciunea.

Zăpăcită, Myrta se uită spre episcop.

– Dă-i ascultare! îi porunci acesta.

– Este… este un bărbat.

Râsete izbucniră în toată sala.

– Vorbeşte mai lămurit. Dacă eu sunt cel care te-a chinuit, ai observat fără îndoială un semn aparte pe care nicio femeie nu l-ar uita.

Prostituata se pierdu cu firea. În această privință, eremitul nu-i spusese nimic.

– Vorbeşte sau retrage-ți învinuirile, îi ceru Theodor.

Myrta îşi rotea ochii îngrozită şi se trase înapoi până se lipi de perete.

– Eşti… eşti circumcis!

– Adevărat, încuviință Sabni. Aşa cere Legea noastră. Toți cei de aici ştiu.

Prostituata încercă să fugă, dar gărzile o opriră.

– Femeia aceasta a mințit. Acum şi aici ne întâlnim pentru întâia oară. Dacă am fi făcut dragoste, ar şti că există un semn care mă deosebeşte de alți bărbați. Mi-a fost crestat în came atunci când am devenit mare preot.

Şi în fața episcopului, Sabni îşi desfăcu pânza ce-i înconjura şoldurile. Deasupra coapsei, se vedea o cruce a vieții.

CAPITOLUL 48

Curmalele, măslinele şi ciorchinii de struguri se găseau din abundență în piață. Nilul se retrăgea. Plimbările în barcă fuseseră date uitării, iar zilele lungi de odihnă şi discuțiile se isprăviseră. Țăranii se îngrijeau iar de pământurile devenite roditoare mulțumită mâlului pe care fluviul divin îl aşternuse peste ele din belşug.

Isis era nelinişti tă. Templul avea să ducă în curând lipsă de merinde proaspete. Deşi tribunalul îl socotise pe Sabni nevinovat, bunul renume al marelui preot nu scăpase neatins. Se zvonea că bărbatul se deda plăcerilor trupeşti şi că-şi trăda astfel chemarea sacră. Philae nu mai respecta Legea. Nu părăsiseră mai mulți

adepți comunitatea tocmai din pricina acestei decăderi? Se mai şoptea că, în pofida vârstei înaintate, unele surori se lăsau pradă desfrâului. Religia lui Isis le îngăduia femeilor prea multe libertăți. După sfaturile lui Augustin, ar trebui să poarte văl în loc să-i ademenească pe bărbați arătându-şi farmecele. Pentru ca toți cei virtuoşi să nu fie ispitiți de către aceste creaturi ale diavolului, ar fi trebuit ca ele să iasă în lume cât mai rar.

Cuvântările eremiților, repetate de sute de ori, îi tulburară pe mulți. Imaginea unei Isis frumoase şi luminoase se fărâmiță ca un basorelief tocit de vreme. Cei care aduceau pe ascuns legume şi fructe întoarseră spatele templului de teama lui Pavel, a episcopului, a temniței şi a pedepsei Domnului.

Cu toate strădaniile lui Chrestos, comunitatea căzuse într-o stare de lâncezeală. După o vară fierbinte, cei mai mulți dintre adepți se simțeau sleiți de puteri. Bătrânii îndurau cu greu dogoarea soarelui Elefantinei şi, mai ales, spaima de viitor. Nu că toți cei bolnavi şi neputincioşi s-ar fi gândit la ei înşişi, dar se întrebau cu îngrijorare ce se va alege de Philae. Urmaşii lor aveau să viețuiască tot aici, în locul unde ei îi slăveau pe zei şi culegeau învățătură?

Chrestos ajungea şi el, uneori, la capătul puterilor cu toate că descurajarea îi era străină, întrucât Isis şi Sabni îi ofereau o energie mereu reînnoită. Setea de cunoaştere a tânărului nu se potolea. Învăța noi hieroglife, cerceta un papirus uitat în arhive, stătea de vorbă cu marele preot despre natura zeului Thot, scribul luminii şi deținător al forței înscrise în fiecare cuvânt al limbii sacre. Dimineața, când lua parte la

purificarea ofrandelor, Chrestos le mulțumea zeilor pentru că-i dăruiseră o fericire atât de intensă. Rostea împreună cu Isis versetele imnului închinat soarelui renăscut, săvârşea alături de Sabni gesturile de consacrare ce deschideau gura şi ochii templului.

– O vei ajuta pe marea preoteasă, îi porunci Sabni, vei purta sceptrul şi vei păşi în urma ei când se va îndrepta spre naos.

– Eu să-ți iau ție locul?

– E prea mult spus, îl corecta marele preot, înveselit. Doar să-mi ții locul câtva timp, nimic altceva.

– Porneşti în vreo călătorie?

– Da, spre nord. Când burta e înfometată, spiritul se îngreunează.

– Nu-i primejdios?

– Nu există primejdie mai mare decât să renunți.

– Mi-aş dori să...

– Rămâi aici, Chrestos. După mine, tu eşti bărbatul cel mai vânjos din comunitate.

Pe cea mai înaltă treaptă a debarcaderului, la umbra obeliscului, Isis şi Sabni se îmbrățişară. Şi unul, şi celălalt se temeau de această călătorie spre pământuri nesigure, de unde marele preot poate nu se va mai întoarce.

* * *

La vama de nord, călătorul îşi spuse numele, plăti cât i se ceru şi primi o bucată de papirus dintre cele mai proaste pe care s-o arate străjilor care băteau drumurile în lung şi-n lat în căutarea hoților şi a țăranilor fugiți. În ciuda temerilor sale, nimeni nu-l luă

la întrebări pe marele preot. Îndată ce trecu de primul sat, închirie o cămilă. Dacă reuşea să ajungă în preajma Thebei, care era înconjurată de câmpuri bogate, putea să cumpere destule provizii. Departe de Elefantina, nimeni nu-l va recunoaşte.

Sabni părăsi provincia cu o neaşteptată uşurinţă. Niciun scrib al episcopului nu-l urmări. La fiecare vamă plăti şi-şi văzu de drum, fără să întâmpine vreo greutate. În schimbul unei sume nu prea mari, se sui pe o corabie de mărfuri şi-şi continuă călătoria. Vâslaşul îl sfătui să coboare într-un sat micuţ, la sud de Theba, pe al cărui primar el îl cunoştea bine. Acesta din urmă îl primi cu bunăvoinţă pe Sabni şi se apucă numaidecât de treabă. În mai puţin de-o zi, saci cu grâu, fructe şi legume fură legaţi în spinarea a douăzeci de măgari, închiriaţi la un preţ bun. Când pe uscat, când pe apă, graţie corăbiilor pentru poveri ce făceau legătura între marile târguri, caravana străbătu, netulburată, distanţa dintre provincia lui Amon şi Elefantina în patru zile.

Vameşii, care de felul lor caută nod în papură, verificară sacii. Marele preot se temu ca nu cumva să-i oprească o parte din încărcătură, dar ei se mulţumiră să însemneze în registre felul şi cantităţile mărfurilor. Sabni îi dădu mai-marelui vameşilor permisul de liberă trecere destinat arhivelor administraţiei.

Un bărbat mărunţel, aproape pleşuv, se tot învârtea pe lângă unul dintre măgarii aflaţi în fruntea caravanei. Sabni îl recunoscu pe Philamon, perceptorul principal.

– Animalul acesta nu-i din provincia noastră. Arătaţi-mi actul de închiriere.

– Nu am aşa ceva.

– Cine e stăpânul său?

– Un primar din Theba.

– Peste măsură de grav, socoti Philamon. După regulile breslei conducătorilor de măgari, nu aveți voie, ca locuitor al Elefantinei, să închiriați animale din alte provincii. Veți fi nevoit să plătiți o amendă, să vărsați breslei, timp de un an, o anumită sumă şi să luați asupra voastră cheltuielile prilejuite de banchetul ei din toamnă.

– Acum pot să trec?

– Nu. Măgarii provinciei nu cară în acest anotimp decât unelte, gunoi şi urcioare. Legea încredințează convoaiele de hrană conducătorilor de cămile. Aşadar, n-ați respectat legea şi mă văd silit să vă iau aceste provizii dobândite prin înşelăciune.

– Aş vrea să le primesc înapoi fără întârziere.

– Administrația va hotărî asta.

– Cine anume, mai precis?

– Treaba mi se pare cam încurcată. Depăşeşte competența mea şi priveşte mai mult servicii; va trebui să mă sfătuiesc cu specialişti şi să extrag note din actele de la tribunal. Dar cu siguranță că veți fi condamnat, problema e de ce jurisdicție aparțineți.

Sabni se îndepărtă. Aşadar, zbirii lui Theodor îl aşteptaseră să se întoarcă pentru a-i întinde o capcană folosindu-se de legi. Agățându-se de ultima speranță, marele preot se duse la patru dintre cei mai de seamă membri ai breslei conducătorilor de măgari. Primul nici nu vru să-l primească, al doilea şi al treilea nu aveau niciun animal în bună regulă, iar al patrulea se-nvoia, la o adică, să-i dea două animale bolnave, care nu puteau să care poveri.

Sabni se lăsă păgubaş. Breasla asculta de episcop. Dezgustat, pradă unei oboseli vecine cu deznădejdea, se îndreptă spre Philae. Locul de unde obişnuia să ia barca nu mai era pustiu.

Pe mal, într-un adăpost din lemn înjghebat în grabă, stătea un slujbaş însărcinat să ceară o taxă vamală, pentru drumul între Elefantina şi insula sfântă. Slujbaşul elibera un înscris în schimbul plății. Şi el asculta cu sfințenie de poruncile episcopului.

* * *

Tapițerii din în, rogojini din paie şi fibre de palmier fuseseră scoase din templu şi întinse la soare pentru ca razele lui să le purifice. Tunicile, mantiile şi şorțurile se bucurau de aceeaşi grijă. Chrestos dregea burdufurile în care apa îşi păstra prospețimea. Ceilalți adepți curățau veşmintele de toată ziua şi pe cele rituale, intonând cântece melodioase ce lăudau farmecul brizei şi dulceața zilelor.

Când Sabni apăru, lui Isis îi fu de-ajuns o privire ca să priceapă că soțul ei dăduse greş. Tăcerea marelui preot atrase numaidecât atenția adepților care se opriră din lucru.

Ahoure făcu un pas înainte, dar brutarul o opri.

– Să-i cerem socoteală, propuse ea.

– Primele lui cuvinte trebuie să se îndrepte spre marea preotească. Uiți de rânduieli?

Ritualista bătu în retragere, în timp ce Isis şi Sabni se aşezară la umbra unui tamarisc.

– Te-am urmat cu gândul. Nu te-ai aflat câtuşi de puțin în primejdie, dar soarta nu ți-a surâs.

– Theodor ne taie toate punțile. Nu ne mai rămân decât cele două bărci. Cu cea mare voi porni în susul Nilului îndată ce vântul va fi prielnic. O să-mi fie uşor să ajung într-un sat şi să capăt grâu.

– Corăbierii episcopului te vor împiedica.

– Trebuie să încerc.

– Crezi că vei putea mânui singur barca?

– O să mă descurc.

– Oricum, comunitatea rezistă.

– Mulțumită ție, Isis.

– Mai degrabă curajul şi voința ta îi oferă linişte. Câtă vreme vei lupta, adepții n-o să-şi piardă încrederea.

– Dar trădarea?

– Îşi croieşte şi ea drum.

– Oare când o să lovească iar?

– Priveşte-o! Vine spre noi.

Scăpând de Chrestos şi de brutar, Ahoure se băgă în vorbă.

– Vrem să ştim ce se petrece. Marele preot a găsit hrană?

– Nu, mărturisi Sabni. Sarcina mea se dovedeşte anevoioasă.

– Suntem condamnați să murim de foame?

– Nu încă.

Ahoure rânji.

– Cu alte cuvinte, suntem rupți de lume. Episcopul îl lasă pe marele preot să plece de pe insulă şi să se întoarcă doar ca să-i arate că-l joacă pe degete, după bunul său plac. Trebuie să ne schimbăm atitudinea.

Frații şi surorile se apropiaseră. Lui Ahoure nu-i lipsea nici ținuta mândră, nici puterea de convingere.

– Ce ne sfătuieşti? o întrebă Isis.

– Să ajungem la o înțelegere cu Theodor. Noi să-i lăsăm insula, iar el să ne îngăduie să părăsim provincia.

– Şi fiecare să apuce încotro îl taie capul?

– Chiar aşa.

– Susții destrămarea comunității.

– O să ne strângem în alt loc, într-un oraş mare, de pildă, unde vom trece nebăgați în seamă.

– Dacă ne despărțim, o să dispărem, socoti Sabni. Philae nu ne aparține. Ea e pământul lui Isis, iar noi o să-l apărăm cu orice preț.

– Nu vreau să iau parte la asemenea sfidare fără rost. Eu, Ahoure, ritualista templului, îi învinuiesc pe marele preot şi pe soția lui că trădează Legea. Prin urmare, căpetenia comunității să fie înlocuită şi să căutăm alte mijloace de salvare.

Nici Sabni, nici Isis n-o contraziseră. În orice clipă, un adept putea să facă o astfel de plângere.

– Şi cine va fi noul nostru cârmuitor? vru să ştie marea preoteasa.

– Această răspundere mi se cuvine mie, răspunse Ahoure. Nicio ambiție nu-mi dă ghes. Numai dorința de a sluji comunitatea mă călăuzeşte.

– Vreunul din noi se îndoieşte de asta?

– Eu, zise apăsat Chrestos. Ahoure vrea să ne distrugă dinăuntru. Ne sileşte să respectăm legea ei, nu pe cea a templului.

Ritualista îl săgetă pe tânăr cu privirea.

– Poate că spusele mele vi se par nelalocul lor, recunoscu ea, dar mă gândesc la supraviețuirea surorilor mele şi a fraților mei. Să ne încăpățânăm a urma calea aleasă până azi e o vitejie zadarnică. Să fim

alungați în chip ruşinos, să fim bătuți, să-i vedem murind pe cei slabi... Chiar doriți asta cu adevărat? Episcopul ne-a tot prevenit în repetate rânduri, dar noi ne prefacem că nu înțelegem pentru că ne credem cei mai tari. Trufie! Să ne împăcăm cu soarta, să ne supunem legii episcopului şi să salvăm ce poate fi salvat.

– Ai vorbit cu judecată, hotărî Sabni, dar căutările noastre se află mai presus de puterea minții. Din dragoste pentru Philae, vom apăra templul. Dacă unul sau altul dintre noi e de alta părere, să plece. Dacă frații şi surorile încuviințează propunerea ritualistei, atunci să fie aleasă în fruntea noastră. Isis şi cu mine nu vom părăsi niciodată templul şi vom continua să-l slujim.

Ahoure se uită în jur. Niciun glas nu se ridică pentru a-i ține partea.

– Pleacă, îi ceru Chrestos. Sufletul tău e la fel de murdar ca zdrențele eremiților.

Sabni îi porunci tânărului să tacă.

– Tu care ne eşti soră, îi reaminti Isis lui Ahoure, iubeşti încă Legea noastră?

– Ea mă reneagă. Îmi e cu neputință să rămân printre voi. Cât de rău o să vă pară după mine!

Brutarul o conduse până la țărmul lumii profane. În timpul scurtei călătorii, ritualista nu încetă să privească templul, înainte să pună piciorul pe pământ, şovăi, apoi porni în fugă spre adăpostul vameşului, udându-şi rochia.

Încălcând legea din pricina veşmântului ritual şi a lipsei unui permis de liberă trecere, Ahoure fu numaidecât oprită şi arestată.

* * *

Două zile mai târziu, o briză dinspre sud îi îngădui marelui preot să facă după cum plănuise. Întinzând pânza mare şi albă, ocoli Elefantina şi găsi un curent prielnic. La hotarul provinciei, două corăbii pline de soldaţi îi tăiară calea. Sabni nu putu să le arate documentul cerut, un permis de călătorie, care se elibera doar cu încuviinţarea episcopului. Întrucât nu avea cu ce să plătească amenda, care însemna de trei ori preţul bărcii sale, Sabni o lăsă în mâinile soldaţilor şi se întoarse la Philae într-o barcă din papirus.

Singurul mijloc de supravieţuire rămânea întoarcerea zeiţei îndepărtate. Celebrarea ritualului cerea cuvintele potrivite şi nu îngăduia nicio abatere. De aceea, marea preoteasă rânduia totul pe-ndelete. Comunitatea, în stare să îndure povara nenorocirii, nu o tulbura cu tot soiul de fleacuri. Fiecare adept îşi dădea seama că legătura dintre omenesc şi divin trebuia să stea sub semnul armoniei. În lupta contra duşmăniilor, Isis pregătea cea mai puternică armă, dar şi cea mai greu de făurit. Doar valurile de suferinţă o opreau câteodată din lucru, atunci când se gândea la Ahoure, aflată deja departe de Philae, sub greutatea lanţurilor şi a surghiunului.

CAPITOLUL 49

În această dimineaţă, chemare a învierii, episcopul celebră marea liturghie în bazilica din Elefantina, a cărei cupolă, poleită cu aur fin, scânteia sub focul

sfârşitului de vară. Mulți credincioşi nu putuseră intra în locul sfânt unde Theodor, purtând un patrafir roşu, flutură în aer un baston cu un capăt în formă de spirală şi chemă asupra provinciei ocrotirea Domnului. Cei care nu încăpuseră înăuntru, se înghesuiau în piața din fața bazilicii sau se cățărau pe acoperişurile clădirilor învecinate.

Un şir de panouri din lemn despărțea altarul de restul bisericii. La mijlocul lor, se găsea o intrare acoperită de o pânză. Theodor o dădu la o parte şi îngenunche înaintea altarului, o masă de piatră luată din templul lui Khnum. Un diacon aşează pe ea o pâine coaptă în cuptorul aflat în apropierea Casei Domnului şi vin scos din teasc.

„Cred şi mărturisesc până la ultima-mi suflare, grăi episcopul, că acesta e trupul lui Iisus. Cred că divinitatea nu S-a despărțit niciodată, nici măcar o clipă de creația Sa." Apoi desenă pe pâine o cruce cu degetul, o sărută, înconjură de trei ori altarul şi-i tămâie. Mirosul stăruitor pătrunse în nările credincioşilor aşezați pe rogojini şi covoare. Cu capetele acoperite şi picioarele goale, demnitarii Elefantinei ascultară glasul puternic al prelatului propovăduind învățătura şi Evanghelia. La sfârşitul predicii, clericii intonară un psalm ce preamărea dragostea față de aproape. Ura păstrată în inimă era o stavilă în calea comuniunii cu Dumnezeu şi cu semenii.

Episcopul îşi purifică mâinile şi se rugă pentru creştinii răspândiți pe tot pământul, pentru duşmanii lor şi pentru necredincioşi. Apoi rupse pâinea, ridică o bucată din ea şi rosti: „Să dam cele sfinte sfinților". Prin gesturile sale, el revelă prezența nevăzută, dar

reală, a Stăpânului ceresc ai cărui credincioşi împărțeau bucatele, vestind ospățul zilei de pe urmă, când cei drepți vor fi chemați. Invocând Duhul Sfânt, episcopul gustă din vin şi-i binecuvânta: „Pace ție”. După ce puse o bucățică de pâine în potir, Theodor aminti cuvintele apostolului Pavel:

De fiecare dată când mâncați din pâinea aceasta şi beți din paharul acesta, vestiți moartea Domnului, până ce El va veni. De aceea, oricine mănâncă pâinea aceasta sau bea paharul Domnului în chip nevrednic, va fi vinovat de trupul şi sângele Domnului. Cel care mănâncă şi bea îşi mănâncă şi-şi bea osânda lui însuşi, dacă nu deosebeşte trupul Domnului.

Când ieşi din sanctuar, episcopul îi împărtăşi pe diaconi. Subdiaconii, cântăreții de psalmi, demnitarii, văduvele, fecioarele şi femeile virtuoase îşi aşteptau rândul. Însă Theodor trebui să întrerupă ceremonia. În biserică răzbăteau țipete de groază. Şirurile de credincioşi se despicară, lăsând să treacă o făptură înspăimântătoare, cu trup de om şi cap de şacal.

– Diavolul! exclamă o bătrână care se trase câțiva paşi îndărăt, urlând.

– E Anubis! întări vecina ei. Anubis s-a întors!

Mulți se aruncară la pământ. Alții închiseră ochii, iar câțiva încercară să se ascundă. Diaconii, tulburați şi ei, se străduiau în van să-i potolească. Slujba părea să se sfârşească în cea mai cumplită neorânduială.

Anubis îl privi pe episcop câteva clipe şi porni înapoi fără să cuteze cineva a-i ține calea. Theodor ceru să se facă linişte. Diaconii îi plesneau cu vergele pe cei mai îndărătnici, alungându-i din locul sfânt unde se îngrămădea o mulțime înfricoşată.

– Nu era Anubis, zise Theodor.

– Dar l-am văzut, se împotriviră vreo zece martori.

– Aţi văzut doar un om mascat. Marele preot şi-a bătut joc de naivitatea voastră. Templul său nu-i un sălaş al demonilor nevăzuţi, ci un adăpost al sufletelor pierdute. Mâine, însă, Hristos le va converti.

Neîncrezătorii îl ocărau pe episcop şi-i puneau la îndoială spusele. Dar prelatul le aminti de vechile procesiuni în care preoţii jucau rolul divinităţilor ca să înşele poporul mereu dornic de minuni. Unii, ruşinaţi, se căiau pentru purtarea lor prostească. Mulţi însă rămăseseră încredinţaţi că Anubis se întrupase iarăşi ca să dovedească trăinicia vechii credinţe. Nu întrerupsese omul cu chip de şacal slujba fără ca vreun foc din cer să-l lovească?

Trist, episcopul se retrase în altar şi îngenunche în faţa lui Hristos.

* * *

Sora însărcinată să îngrijească de ogradă îndopa ultima gâscă pe care-o mai avea templul. Găinile şi un cocoş rătăceau încă în libertate. Curând însă vor trebui vânate precum păsările sălbatice. Marea preoteasă poruncise să se servească bolnavilor came, păstrând orătăniile pentru sărbătoarea zeiţei îndepărtate. În magazia cea mare unde se ţineau proviziile de hrană, Chrestos strecura uleiul. Trebuia să-l drămuiască, deşi pe aceste meleaguri livezile de măslini se arătau atât de darnice. Philae însă nu mai făcea parte din Egiptul împăratului. Insula interzisă, ruptă de lume,

supraviețuia prin respectarea propriilor legi, chiar dacă ele erau potrivnice legilor creştine. Vitregia sorții îi dădea tânărului adept o forță pe care nicio nenorocire n-ar fi putut-o zdruncina. Zeii supuneau templul la asemenea încercări tocmai pentru a trezi în adepți energiile adevărate. Crezând că năruieşte templul, episcopul îl întărea, de fapt.

Sabni aşează masca lui Anubis în comoara templului.

– Cum s-au purtat creştinii? întrebă Isis.

– Aşa cum speram: li s-a făcut frică. Îndoiala li s-a strecurat în suflete şi frumoasa lor unanimitate a fost dislocata.

– Oare se tem îndeajuns de Philae încât s-o respecte?

– Anubis s-a arătat din nou. El deschide căile tărâmului de dincolo şi călăuzeşte sufletul spre paradis.

– Dar nimeni nu-l mai cinsteşte în afara acestor ziduri.

– E singura lupta pe care putem s-o ducem: să ne dovedim credința.

– Să ducem o luptă... nu asta ne e chemarea. Să înțelegem lumina divină şi să-i oferim un locaş, iată menirea noastră. Puterea ritualului n-are pereche. În el se regăseşte, pas cu pas, însăşi creația. Când îl celebrăm, armonia domneşte pretutindeni ca în prima dimineață a lumii. Zeița îndepărtata o să revină.

Toamna se apropia. Deja, în amurg, zidurile templului căpătau culoarea electrumului[4]. Cine ar fi zis că barca de piatră a zeiței Isis plutea pe o mare

---

[4] Aliaj natural de aur şi argint (n.tr.)

dezlănțuită?

* * *

În rugăciune, Theodor găsea mângâiere şi sprijin, înălțându-şi gândurile spre Domnul, sarcinile sale de cârmuitor al administrației şi al armatei i se păreau vrednice de dispreț. Harul său nu-l chema spre asemenea munci neînsemnate. De ce să se îngrijească de treburile lumeşti când Domnul îi cerea să-L slujească doar pe El clipă de clipă?

Prelatul avea poftă să lase totul de izbelişte şi să încredințeze Providenței soarta provinciei. Laşitate… cuvântul îi arse buzele. Ce uşor ar fi să uite de supuşi, să deschidă poarta fanatismului şi să stea de vorbă cu cerul fără a se sinchisi de sărăcia şi nenorocirea aproapelui. Ca egiptean lega lumea veche de cea nouă pentru că înțelegea trecutul şi clădea viitorul. Oare nu se amăgea crezând că poate schimba destinul? Să-l salveze pe Sabni… îşi dorea această izbândă cu înflăcărarea celei mai pure prietenii. Să dea greş ar fi însemnat cea mai aspră dintre pedepse, iar Atotputernicul, abătând-o asupra lui i-ar fi sfâşiat sufletul.

Se pomeni visând la seara binecuvântata când va fi doar un bătrân neputincios şi singur, şezând tăcut sub umbrarul din grădina sa, fără a mai fi în stare să chibzuiască la viața aproapelui. Visuri fără rost în aceste ore când se hotăra soarta Elefantinei şi cea a creştinismului. De-o parte şi de alta a destinului se găseau templul şi biserica, marele preot şi episcopul, Sabni şi Theodor.

Puterea... n-o căutase cu tot dinadinsul. Vicleană, această febră pusese stăpânire pe el. Amestecându-se în gândurile şi în gesturile sale, rangul îl călăuzea şi-i lipsea de libertate. Nu semăna oare cu prietenul lui, silit şi el să se supună unei voințe de sus?

CAPITOLUL 50

Pavel şi eremiții fură surprinşi de grija episcopului: fiecare dintre ei primise o tunică de în, smochine şi peşte uscat. De ce oare, după ce nu-i băgase în seamă atâta vreme, ba chiar îi disprețuise, Theodor îi răsplătea acum astfel? Bănuitor, Pavel era încredințat că prelatul încerca să le cumpere tăcerea. Un eremit care nu suferea de frig şi mânca pe săturate nu mai lupta pentru Hristos. Îşi pierdea înverşunarea şi se cufunda într-o îngăduință condamnabilă.

Episcopul avea ceva de ascuns? Pavel bătuse străzile, pusese întrebări în stânga şi-n dreapta, scormonise pretutindeni. Dar nu găsise nimic serios. După cum se temea, viața lui Theodor nu era umbrită de niciun păcat însemnat. Fireşte, ar fi trebuit de mult să-i alunge pe păgâni şi să distrugă templul, dar ultimele sale hotărâri dovedeau limpede că se înăsprise şi în această privință, aşa cum făgăduise. Învinuindu-l pe episcop de slăbiciune, Pavel nu i-ar fi câştigat pe oameni de partea lui.

Aşa că eremitul încercă altă cale. Munca şi rugăciunile umpleau zilele prelatului care ieşea arar din locuința sa. De aceea, Pavel căută abaterile de la această regulă, fără a pune la socoteală drumurile cerute de îndatoririle episcopului. Răbdarea eremitului

fu răsplătită, când află că Theodor îi făcuse o vizită unui negustător de smochine pe nume Apollon.

Două zile mai târziu, bărbatul, al cărui negoț înflorea, părăsise totuşi oraşul ca un hoț, spre mirarea slujitorilor şi a prietenilor săi. Eremitul nu căpătă nicio lămurire despre această plecare în pripă, dar află că unul dintre fiii lui Apollon, Chrestos, dispăruse, iar tatăl său se dusese la cazarmă ca să facă plângere. Pavel îl trase de limbă pe un soldat care încuviința severitatea luptătorilor Domnului. El adeveri că Apollon se întâlnise cu Mersis. Mersis păgânul, trădătorul, complicele adoratorilor lui Isis. O bucurie nebună îl cuprinse pe Pavel. Ştia acum care este punctul slab al episcopului.

* * *

Biserica era pe jumătate goală. Apariția lui Anubis continua să semene tulburare în suflete, îndepărtându-i pe cei mai slabi de adevărata credință. Se şoptea că zeul egiptean vrăjea zidurile sanctuarului creştin, astfel încât acestea să răspândească o boală fără leac. În pofida predicilor puternice, Theodor nu reuşea să recâştige terenul pierdut.

După o slujbă ale cărei cântări erau lipsite de avânt, episcopul dădu nas în nas cu Pavel, care îi ceru să stea de vorbă numaidecât cu el. Judecând după privirea înflăcărată a eremitului, prelatul înțelese că acesta avea o armă împotriva lui.

Theodor îi propuse lui Pavel să facă împreună o plimbare prin grădina bisericii. Aici sicomorii ofereau o umbră plină de pace diaconilor care citeau textele sacre

înaintea slujbei.

– Ce aştepți de la mine, frate?

– Respectarea neînduplecată a legii lui Dumnezeu.

– Grija aceasta nu-mi dă pace nicio clipă. Să fi greşit cu ceva?

– Mă tem că da.

– În ce fel?

*

Pavel strânse şi mai tare în mână bastonul noduros.

– Ați tăinuit o nelegiuire neînchipuit de gravă.

– Ce te face să crezi asta?

– Mersis nu era un ofițer trădător?

– A fost pedepsit.

– Nu l-a primit el pe un anume Apollon, pe care Sfinția Voastră l-a îndemnat apoi să ia calea pribegiei?

– Negustătorul a preferat să se îmbogățească în altă parte.

– Nu l-ați forțat să părăsească provincia din pricina fiului său, Chrestos?

Episcopul nu răspunse.

– Toți vă prețuiesc simțul onoarei şi al datoriei. Ca slujitor al Domnului, dați înapoi în fața minciunii. Sunt sigur că acest Chrestos, fiul lui Apollon, şi-a găsit adăpost pe insula păgână. O gravă încălcare a legii sfinte, întrucât templului îi este interzis să primească un nou adept sub amenințarea pedepsei cu distrugerea.

– Ai dovezi?

– O să le capăt. De ce ați stat cu brațele încrucişate?

– Nu trebuie să-ți dau ție socoteală, frate! Interesele statului sunt mai presus de noi amândoi.

– Îi iubiți pe păgânii ăştia.

– Doresc să-i convertesc.

– Când blândețea dă greş, vine rândul forței. Dacă refuzați s-o folosiți, le voi dezvălui credincioşilor greşeala voastră, iar furia lor se va dezlănțui împotriva lui Philae!

Theodor şi-i închipuia pe Pavel în fruntea provinciei. În mai puțin de-un an ar fi ruinat-o, iar creştinii s-ar fi sfâşiat între ei. Norii negri ar fi acoperit Elefantina.

– Am răspuns la nevoile eremiților.

– Nu-i de-ajuns. Un cap trebuie să cadă. Apoi, Theodor, veți împărți cu mine puterea. Împreună vom învinge demonii.

– Pun şi eu nişte condiții.

– Mai aveți, oare, dreptul?

– Fără mine, nu vei fi decât un om de paie.

Pavel izbi furios cu bastonul în trunchiul unui sicomor. Din păcate, episcopul spunea adevărul. Eremitul nu se bucura, precum Theodor, de încrederea poporului. Faptul că tovarăşii săi îl ascultau nu era de-ajuns pentru ca mulțimea întreagă să-l urmeze. Aşa că, pentru o vreme, va cădea la învoială cu prelatul.

– Care vă sunt condițiile, Sfinția Voastră?

– Respectarea vieții omeneşti.

– Dar păgânii sunt oameni? Soldații voştri au ucis câțiva şi totuşi nu i-ați excomunicat pe cei răspunzători.

– Au fost doar nişte întâmplări nefericite, Pavel. Noi ne rugăm pentru duşmanii noştri şi-i cerem Domnului convertirea, nu moartea lor.

– Dumnezeu îl iartă pe cel care se căieşte şi-l osândeşte la chinurile Iadului pe eretic.

– Ziceai că o să cadă un cap.

– Dreptatea trebuie să domnească peste provincia noastră. Să-l ierți pe vinovat înseamnă să-L jigneşti pe Atotputernic. Şi ca reprezentant al Lui nu veți îngădui atare josnicie.

– Bagă bine de seamă la cea dintâi dintre condițiile mele: ca acest cap să nu fie al lui Sabni.

* * *

Numeroşi locuitori ai Elefantinei asistară la dărâmarea unei clădiri vechi, aflate lângă odăile de lucru ale perceptorului principal. Zidarii îl goniră pe singurul om care-şi mai avea adăpostul în ea, un cerşetor, şi dărâmară pereții. Un meşter, poreclit Scurtu', conducea lucrările dând ordine scurte şi clare.

Deodată, meşterul scoase un strigăt.

Muncitorii lăsară jos ciocanele. Scurtu' descoperise un sipet din argint şi trimise îndată după Philamon, care sosi într-un suflet şi deschise sipetul, plin de bani de aur şi bucăți de argint.

– Recunosc această comoară, zise el. A fost furată de la episcopie acum un an. Trebuie să văd dacă lipseşte ceva.

Philamon obişnuia să lucreze departe de orice priviri. De astă dată, nu se feri de sumedenia de martori. Furtul din bunurile Bisericii se pedepsea cu asprime, iar Theodor avea să ceară o cercetare amănunțită.

– Vinovatul şi-a semnat fărădelegea, observă Philamon. Priviți!

Şi dădu la iveală o brățară din fildeş, pe care era gravat numele lui Chrestos.

* * *

Gărzile episcopului îl căutară degeaba pe tânăr ca să-l ia la întrebări. Vecinii şi prietenii recunoscură brățara din fildeş pe care Chrestos o lăsase în camera sa înainte de a-şi părăsi casa părintească. Era podoaba lui preferată, simbol al trecutului său, nedemnă de templu. Aşadar, numele stăpânului ei nu lăsa loc de nicio îndoială. Limbile se dezlegară lesne: încă din copilărie, Chrestos era iute de mână, zgârcenia tatălui său îl silea sa se dedea la tot soiul de furtişaguri. Un vameş mărturisi chiar că îl arestase pe copilandru care avea asupra lui un pieptene de fildeş furat de la nişte tâlhari. Din pricina vârstei lui fragede, se mulțumise să rețină obiectul.

Diaconul însărcinat cu cercetările strânse dovezi zdrobitoare împotriva fugarului. La sfârşitul procesului, desfăşurat în lipsa lui, a fost condamnat la muncă silnică în deşertul liban. Nu mai rămânea decât să fie găsit, să fie aruncat în temniță şi apoi surghiunit.

Theodor îi ceru lui Pavel câteva zile de gândire, înainte de a-i porunci Scurtului să răspândească zvonul că hoțul a fost zărit pe insula Philae. Răgaz fără rost, întrucât prelatul nu putea rupe înțelegerea încheiată cu eremitul. Episcopul se rugă stăruitor şi cu umilință Domnului. Pentru că nu ştiuse să distrugă Philae, era nevoit acum s-o facă să sufere. Şi în toiul acestei furtuni ce se iscase, va izbuti oare să-şi salveze singurul prieten?

Chrestos nu avea cum să scape de pedeapsă. Nu exista nicio cale ca să-l ferească de ea. Pavel voia chiar să crucifice pentru ca niciun tânăr să nu mai fie ispitit

să îmbrățişeze religia păgânilor. Chiar dacă asta ar fi însemnat o cruzime, ținta ei se potrivea cu cerințele credinței.

Theodor încă şovăia să-l cheme pe Scurtu'. În zori, Pavel avea îi va pretinde să respecte învoiala. Oare ce înger va cobori din nori şi-i va purta pe aripile sale pe tânărul fără minte, care nu înțelegea asprimea timpurilor de acum?

Un soldat bătu în uşa odăii sale de lucru unde lumina unei lămpi strălucise întreaga noapte. Eremitul nu pierdea nicio clipă.

– Intră.

Santinela deschise uşa, făcându-i loc unui ofițer al garnizoanei.

– Se petrec lucruri grave, Sfinția Voastră. Doi cercetaşi au observat că trupele blemilor se strâng la sud de prima cataractă.

CAPITOLUL 51

Mânios, Pavel ocărî santinela.

– Ştii cine sunt eu?

– Contează prea puțin. Episcopul lipseşte.

– Nu-i adevărat! Lasă-mă să intru în odaia sa de lucru.

– Dacă încerci să treci, te ucid. Astea sunt ordinele.

– Unde e episcopul?

– La cazarmă.

– Dacă mă minți…

Deşi se ținea mândru, soldatul nu se simțea în largul său. Ca şi ceilalți, se temea de eremit.

* * *

Pavel intră cu forța în sala unde Theodor discuta cu principalii ofițeri.

– Nu eşti împuternicit să iei parte la acest sfat, îi reaminti episcopul. Pleacă numaidecât.

– Nu înainte ca Sfinția Voastră să poruncească arestarea nelegiuitului.

– Ne vom îngriji de asta mai târziu. Am nevoie de toți soldații.

Ochii eremitului scăpărau de furie.

– Oricare-ar fi împrejurările, să nu vă închipuiți că puteți amâna la nesfârşit împlinirea pedepsei.

– Nici n-am de gând.

– Fiți sigur că luptătorii Domnului vă vor cere să le respectați dorințele.

* * *

Convinşi că nu vor fi pedepsiți, vreo zece eremiți dădură foc podgoriei templului şi unui ogor unde munceau țărani bănuiți de complicitate cu păgânii. Pavel şi oamenii săi semănară mai multă groază decât Anubis. Populația, după ce stătu în cumpănă între amenințările vechiului zeu şi anatemele celui nou, trecu hotărâtă de partea creştinilor celor mai exaltați. Şi pentru că obținuseră binecuvântarea episcopului, armata nu făcea nimic împotriva lor.

Templul nu murea însă de foame. În această zi liniştită de octombrie, când un soare blând preschimba pietrele în aur, adepții fuseseră poftiți la un ospăț. Strânşi lângă micul sanctuar al lui Hathor, gustară

măsline şi curmale proaspete, mâncară bibilici fripte şi savurară vin roşu şi bere de orz. Nilul alcătuia un brâu ocrotitor, scăldând cu apele sale domoale insula marii zeițe. Pânzele plisate purtate de frați în jurul şoldurilor şi rochiile de în ale surorilor sclipeau de albeață. Sabni îşi pusese un şort de piele brodat cu aur, iar Isis o rochie albă cu bretele. Marea preoteasă, de o frumusețe răpitoare, îi ceru celui mai vârstnic dintre preoți să-şi ascundă fața sub masca unui leu.

Şi aşa începu ritualul menit s-o facă să se întoarcă pe zeița îndepărtată din pustietățile deşertului.

Rânduindu-se într-o procesiune, adepții duseră mâncarea înăuntrul Sălii Fericitei întâlniri unde, dacă vorbele rostite ajungeau la inima sa, zeița se va alătura comunității. Jumătate dintre adepți râmaseră nemişcați, aşezați jos, cu picioarele strânse sub ei, cealaltă jumătate, călăuzită de marea preoteasa, se îndrepta spre un pavilion unde fuseseră înşirate instrumentele muzicale.

– Suntem adânc îndurerați, grăi Sabni. Lumina s-a pierdut acolo jos, pe pământurile roşii unde nimic nu creşte. Ochiul soarelui, coborât de pe fruntea sa, a fugit în deşert ca să-i ucidă pe oamenii care s-au adăpostit acolo, crezând că scapă astfel de mânia lui.

– Eu vorbesc în numele întregii omeniri, zise Chrestos. Ce greşeală a săvârşit aceasta?

– A dat uitării cerul, a trădat legea vieții şi a disprețuit ceea ce e sacru. Oamenii s-au învinuit unii pe alții. În loc să-i înfrunte pe zei, s-au ascuns. Soarele s-a îndepărtat de pământ. Iar focul său, altădată creator, pârjoleşte tot. Suferința a înlocuit bucuria.

– Cine o va linişti pe zeița îndepărtată?

– Comunitatea a plecat în întâmpinarea ei. Prin muzică, dans şi cânturi, va încerca să-i potolească furia şi s-o aducă aici, în templul său. Dacă dă greş, vom pieri. Zeița o să ne ia drept răzvrătiți şi o să ne sfâşie cu colții.

În aerul roşiatic al sfârşitului de zi, se răspândi sunetul harpei triunghiulare, al tobei pântecoase, al trâmbiței cu pâlnie, în forma unei cupe de lotus, al flautului, al cimbalelor şi al *crotalelor*[5]. Un cortegiu gălăgios cântă o arie ritmată, cu intonație puternică. Două surori, încă sprintene, schițară câteva mişcări de dans. Vocile grave ale fraților înălțară un cânt ce-o ruga pe leoaica înspăimântătoare să primească dragostea comunității. La ceremoniile de odinioară, o maimuță dresată cânta din lăută, iar o gazelă zburda înaintea muzicanților.

Orchestra se opri în pragul templului, în fața imaginii zeului Bes, un pitic îndesat şi bărbos cu chip grosolan. Sub urâțenia lui, adeptul trebuia să descopere frumusețea. Râsul tunător al lui Bes risipea teama şi însenina cerul. Cine îl vedea în drumul său ştia că soarta o să-i fie prielnică.

Comunitatea cântă cu reculegere un psalm domol, implorând-o pe zeița îndepărtată să revină în pace la templu. Când muzica se stinse, Sabni se ridică şi veni în fața adepților.

– Ochiul soarelui străluceşte printre voi?

– L-am căutat şi l-am găsit, răspunse harpistul.

– Măcelărirea oamenilor a încetat?

---

[5] Un fel de castaniete (n.tr.)

– Va continua câtă vreme ochiul nu se va afla la locul lui sacru.

– Acest loc noi l-am construit cu mâinile noastre.

– Spune-mi cum se numeşte.

– Insula marii zeițe. Soarele e prezent, zi şi noapte, în sanctuarul său.

– Cine va domoli furia ochiului?

– Eu, marele preot al templului.

– Cum vei reuşi?

– Prin cunoaşterea naturii divine.

– Care e numele ochiului?

– Cel care creează. Privirea lui de lumină îi zămisleşte pe oameni şi lucrurile.

– Care e numele zeiței?

– Cea înspăimântătoare care va deveni zâmbet, cea care s-a îndepărtat de inima noastră, sclipirea primei stele.

– Ce-ai să-i oferi?

– Un ospăț pregătit anume pentru ea. Adepții se vor strânge laolaltă, împărtăşind bucuria revederii.

– Ai recunoaşte-o, dacă ți s-ar înfățişa?

– Să binevoiască a se arăta comunității prosternate înaintea frumuseții sale!

Muzicanții se dădură la o parte. Masca de leu se apropie, sălbatică. Ea vestea friguri, dizenterie, orbire şi foamete.

Dacă biruia, un vânt rău mirositor, purtând cu el duhori cumplite, va mătura templul.

– Nu mă tem de tine, rosti Sabni. Tu îi îngrozeşti doar pe cei bântuiți de frică. Fereşte-te din calea zeiței.

Masca dispăru. Mişcând sistrele al căror sunet metalic îi alunga pe demonii ce se înverşunau să-i pună

piedici în drum, Isis se ivi. O centură lată şi roşie îi împodobea talia, iar un fard verde îi sublinia curba sprâncenelor. Coroana cu două pene lungi încadrând un soare, îi lumina calea ce-o purtase din adâncul deşertului spre templu.

– Tu, aur al zeilor şi surâs al creației, uneşte-te cu acest trup de piatră. Luminează-l cu dragostea ta fără de sfârşit, dă-i viață, forță şi unitate.

Chiar când să între în Sala Chemării, Isis şovăi. Oare ritualul fusese celebrat cu aceeaşi credință de pe vremuri, comunitatea dovedise aceeaşi energie precum constructorii din vechime, pe care cele mai anevoioase sarcini îi înflăcărau? Preotul cu mască de leu cântă din lăută o melodie gravă. Flăcările amurgului învăluiră Sala Chemării într-o lumină venită din lumea cealaltă. Cea înspăimântătoare se preschimbă în Cea Binefăcătoare.

Isis pătrunse în locaşul lui Hathor în clipa când Sabni aprindea o torță: focul se întorcea în foc.

– Ai revenit printre ei tăi. Templul a înviat.

CAPITOLUL 52

– Suntem gata să plătim, spuse Sabni. Marea preoteasă îți pune la dispoziție pectorali[6], grumăjeri, coliere şi inele.

– Nu-i destul, i-o reteză Theodor.

– Păi, nu pretindeai tu că totul se cumpără?

– Nu şi dreptatea.

---

[6] Bijuterie masiva purtata pe piept (n.tr.)

– Îndrăzneşti să numeşti „dreptate” asemenea condamnare fără nicio noimă?

– Există dovezi. Chrestos a fost găsit vinovat de un grup de cetățeni, printre care eu nici măcar nu mă număr.

– Şi astfel, numele tău nu va fi legat de un omor.

– Chrestos a furat şi a fugit. Dacă nu-l dai pe mâna gărzilor, eremiții vor ațâța mulțimea şi vor ataca Philae.

– Îmi ceri să părăsesc un frate şi să-l trimit la o moarte groaznică.

– A săvârşit greşeli de neiertat. În temniță, va fi la adăpost. Mânia poporului se va potoli în cele din urmă.

– N-o să rămână multă vreme în temniță! Ca şi ceilalți, va fi dus departe de-aici, umilit, supus la muncă silnică şi o să piară în mină, alături de copii şi bătrâni.

– Şi sunt eu răspunzător pentru nenorocirea lui? Alegând templul, ştia ce primejdii îl pândesc. Sau dispare el, sau comunitatea întreagă.

– Tu eşti cel care vorbeşte, Theodor? Chiar tu eşti?

– Nu, Sabni. E voia Domnului.

* * *

Sabni o luă pe Isis în brațe şi o strânse îndelung la piept. Pedeapsa hotărâtă pentru Chrestos va fi dusă la îndeplinire peste două zile, când marele preot trebuia să-l încredințeze pe vinovat gărzilor.

– Să cerem sprijin patriarhului Alexandriei.

– Numai că ne trebuie un mesager iute, iar călătoria până acolo e lungă... Pe deasupra, mai mult ca sigur patriarhul va întări hotărârea tribunalului din

Elefantina.

– Nu există nicio putere în stare să anuleze pedeapsa?

– Niciuna.

– N-o să ne dăm bătuți, zise Isis.

– Soldații vor veni şi ne vor lua pe toți.

– Dacă marea zeiță ne apără, o să-i împiedice să treacă brațul de apă care ne desparte de această lume stricată? Să le ținem piept, Sabni. Libertatea noastră e mai fierbinte ca focul, mai greu de prins decât vântul. Dacă renunțăm ne aşteaptă o soartă mai rea ca moartea: aceea de a ne pierde viața.

* * *

Pe pântecul unui scarabeu, Chrestos grava un text de cea mai mare importanță, care îngăduia celui drept să treacă de prima poartă a lumii celeilalte răspunzând la întrebarea neînduplecatului paznic: „Inima mea este inima luminii divine; tu nu încetezi să trăieşti, pentru totdeauna şi pe vecie, tu întinereşti dincolo de timp". De când muncea în templu, tânărul se lepădase de temerile pe care le îndurase cu greu în frageda tinerețe. Chiar şi când rătăcea pe câmpurile mărginite de diguri, când se ascundea în tufele de tamarisc sau în pădurile de sicomori, sau se retrăgea în smârcurile încărcate de căprişor, nu-şi găsea pacea. Dar pe insula sfântă nu mai simțea nevoia să fugă. Spiritul care era adevăratul stăpân al locurilor începea să i se arate, iar el se contopea cu acest răsărit.

De obicei, Sabni îl smulgea din munca lui şi-i ruga să vină să mănânce. Dar astă-seară numai întunericul îl

opri din sculptat. Nedumerit, curăță uneltele, puse scarabeul pe un bloc de granit şi alergă spre sala de mese aflată lângă templul lui Hathor.

Fraţii şi surorile mâncau tăcuţi. Pentru marele preot năutul avea gust de argilă şi berea semăna cu apa sălcie. Chrestos se aşează alături de el.

– Ce vă supără?

Adepţii se ridicară unul după altul şi, cu paşi înceţi, se îndreptară spre locuinţele lor. Doar Sabni şi Isis râmaseră la masă.

– V-am nemulţumit cu ceva?

– Tu eşti speranţa comunităţii noastre.

– Atunci, de ce fug toţi de mine?

– Cine ar îndrăzni să-ţi spună adevărul?

Chrestos se uită în jurul său. Apa albastră fremăta sub vântul serii, iar zidurile se înălţau senine şi de neclintit.

– Tu vei îndrăzni.

– Îmi urăsc rangul.

Sabni simţi apăsând asupra lui privirea lui Isis.

– Ce învinuiri mi se aduc?

– Furt din bunurile Bisericii. Nişte dovezi de netăgăduit au grăbit judecata. Episcopul cere expulzarea ta.

– Ce soartă mă aşteaptă?

– În cel mai fericit caz, închisoarea pe viaţă. În cel mai rău caz, deportarea şi munca silnică.

– Şi dacă m-aş ascunde pe insulă?

– Eremiţii şi cei care-i ascultă orbeşte se vor năpusti asupra ei.

– Dai crezare acestor învinuiri?

– Te-aş fi gonit eu însumi dintre noi.

– Care e hotărârea ta?

– Cum poți să te-ndoieşti? O să te apărăm până la ultima suflare.

– Când vor veni după mine?

– Mâine, când soarele va ajunge sus pe cer.

Chrestos întinse farfuria.

– Mi-e foame.

Isis îl servi, iar tânărul adept începu să mănânce cu poftă.

– Dârzenia voastră nu-i de ajuns ca să le țineți piept.

– În preajma mea, nu ai de ce să te temi. Cel care ridică mâna asupra marelui preot din Philae e osândit să rătăcească veşnic. Niciodată în istoria Egiptului nu a fost săvârşită o asemenea mârşăvie.

Tânărul adept îl privi pe marele preot cu respect.

– Mâine voi rămâne în templu. La fel şi poimâine. Şi tot aşa, pe vecie.

Zâmbetul lui Isis se pierdu în noaptea ce cobora alene. Chrestos bău bere de sărbătoare.

Sămânța murea în pământ, în tihna mâlului roditor. Omul nu juca niciun rol în acest mister neschimbat de mii de ani. În pragul beției, Chrestos se gândi la imnul templului acoperit închinat lui Isis, ce sălăşluia în stele, acolo unde sufletul îşi găsea speranța şi nesocotea moartea.

Adeptul se urcă spre vârful primului pilon, mângâind cu degetul arătător fiecare semn gravat pe zidurile scării. Păsări, arbori, coşuri prinseră viață sub căldura mâinii sale şi înaintară, împreună cu cititorul lor, spre culmea templului.

Chrestos voia să se bucure de venirea zorilor, aidoma unui ied ce zburdă vesel sub primele raze ale soarelui

renăscut. Îi rămânea un drum lung de străbătut, numeroase porți de trecut, o muncă anevoioasă de împlinit. Fireşte, spiritul i se elibera; trufia va ucide repede aceste prime elanuri, dacă nu lua bine aminte la ea. Să ceri desăvârşirea operei fără a crede în desăvârşirea omului, aceasta era învățătura pe care i-o dăduse comunitatea şi pe care el nu avea s-o uite niciodată. Numai o deplină dăruire de sine, mai presus de reuşită sau de înfrângere, trezea în suflet acea sensibilitate demnă de nemuritoarea confrerie prezentă în inima fiecărei pietre.

Nu, nu doar el, Chrestos, reprezenta viitorul lui Philae. Cum să se întrupeze templul într-un singur om? Dimpotrivă, atrăgându-şi furia creştinilor, el amenința însăşi existența adepților. Şi nu conta că fusese victima celei mai dezgustătoare nedreptăți. Dragostea pentru insula sfântă îi spunea ce are de făcut.

Chrestos cuprinse cu privirea sanctuarul unde lumina biruia umbrele nopții ce trăgea să moară. Curând, Sabni şi Isis vor intra în naos şi vor trezi în pace puterea divină. Chiar şi acum, după patru mii de ani de la naşterea Egiptului faraonilor, Philae rămânea senină şi de neclintit. Datoria lui de frate era s-o ocrotească, îndepărtându-i de ea pe cel care stârnea tulburări.

Din înaltul pilonului, Chrestos se aruncă în gol.

CAPITOLUL 53

O mulțime de gură-cască sporind la fiecare răspântie îl urma pe bărbatul care purta în brațe, liniştit, o

povară ciudată. Marele preot se opri în fața locuinței episcopului şi aşeză pe un prag de piatră, sub ochii gărzilor, trupul neînsufleţit al lui Chrestos înfăşurat într-un giulgiu alb din care nu i se vedea decât chipul frumos şi împăcat.

Auzind zarvă, prelatul îşi părăsi odaia de lucru. Când îşi făcu apariția, oamenii amuțiră. Theodor se apropie de cadavrul tânărului şi puse un genunchi în pământ.

După câteva clipe, ridică ochii spre Sabni.

– N-am vrut această moarte.

– Şi-a oferit viața pentru a salva templul. Jertfa lui e de-ajuns?

În privirea marelui preot nu se citea ură, ci o răzvrătire atât de adâncă, încât orice cuvânt ar fi fost de prisos.

– N-am vrut-o, Sabni.

– Lasă-mă să-l înmormântez după ritualurile noastre.

– Nu! urlă eremitul Pavel, învârtind bastonul deasupra capului. Un păgân trebuie ars. Trupul lui să ajungă la alergătorii nisipurilor.

„Mâncătorii de stârvuri", cum îi numea populația, trăiau în deşert, departe de orice aşezare. Ei îi îngropau pe cei nevoiaşi şi făceau să dispară rămăşițele ucigaşilor şi ale hoților. Sabni sperase să scape de această ultimă umilință.

– Păgânul a fost judecat şi osândit, aminti Pavel. Să n-aibă parte de niciun privilegiu.

Un strigăt de încuviințare răzbătu din mulțime.

– Poți să înduri asemenea cruzime, Theodor?

– Trebuie să te supui legii Domnului, Sabni. Iar eu trebuie s-o fac respectată.

– Nu-L amesteca pe Dumnezeu în această mârşăvie.

– Oamenii sunt prea înverşunaţi. Te-am prevenit: zidurile de apărare se prăbuşesc. Pleacă, prietene, şi schimbă destinul potrivnic!

* * *

Marele preot nu se întoarse la Philae. Nevoit să lase trupul lui Chrestos în ghearele oamenilor-fiare, rătăci prin carierele părăsite de pe malul răsăritean. În aceste locuri pustii, părăsite de zeci de ani, domnea o căldură apăsătoare. Vântul de miazănoapte se spărgea de masivele de granit, de unde arhitecţii faraonilor scoseseră pietre splendide pentru temple. Constructorii piramidelor nu pregetau să străbată uriaşa distanţă dintre Memfis şi Elefantina, ca să taie de aici blocuri gigantice pe care le cărau apoi spre nord cu şlepurile.

Sabni se opri lângă un obelisc neterminat, cel mai mare monolit decupat vreodată în piatră, dar osândit să rămână culcat aici, în carieră, din pricina unei crăpături. Grecii îl măsuraseră. Avea 42 de metri lungime şi o greutate de 1 200 de tone. Sute de oameni trudiseră aici ca să înlăture crusta ce proteja un granit roz, de o frumuseţe fără pereche, sienitul, îngemănat cu dioritul şi cuarţul.

În această întindere de stânci risipite şi monumente neterminate, marele preot îşi dădu seama că şi propria aventură se încheia. Carierele căzuseră în uitare, iar comunitatea care lucra întru gloria Principiului se pierduse. Un văl gros se întindea peste universul luminos al faraonilor. La câţiva metri de Sabni, un colos încerca în van să se desprindă din giulgiul său mineral. Colosul lui Ramses al II-lea purtând coroana

albă, ținându-şi brațele încrucişate la piept şi strângând între degete sceptrele, aştepta mâna sculptorului în stare să-l elibereze din piatră. Sabni simți dorința să apuce o dalta şi un ciocan, şi să sară în ajutorul răposatului rege ca să-i arate că ochii lui se puteau deschide, iar gura putea să vorbească. Dar renunța, descurajat de imensitatea sarcinii.

Pe o stelă sfărâmată încă se vedea o inscripție:

Oricine aţi fi, vegheaţi să dobândiţi lauda zeului vostru, cad vă va fi dat să vă bucuraţi atunci din plin de rangul pe care-l aveţi, apoi să-l transmiteţi urmaşului vostru, găsindu-vă pacea inimii.

După atâtea veacuri, cuvintele păreau scrise anume pentru Sabni. Nu zăcea şi el, asemenea colosului, într-o închisoare din care nu va ieşi?

Inscripția îi deschidea o cale, singura cale: să transmită. Niciodată marele preot al unei comunități nu putea să fie stăpân pe viața lui. Doar rangul şi slujirea confreriei contau. Să-şi pună întrebări despre propria făptură însemna trădare. Dar, într-o lume lipsita de cuvintele potrivite şi care uitase Legea, inima omului nu se mai îngrijea decât de ea însăşi.

Noaptea se anunța friguroasă. Colosul părea că se micşorează asaltat din toate părțile de tenebre. În haosul stâncos, potecile se ştergeau. Curând, chiar şi cel mai încercat călător s-ar rătăci şi n-ar mai izbuti să iasă din cariere. Sabni auzea chemarea deşertului de pietre mărginit în zare doar de cataracta, însuflețită ici şi colo de câteva pete verzi. Cine s-ar fi aşteptat, în acest labirint sterp, să zărească şesuri înverzite şi câmpuri aurii?

Singurătatea, mai aspră decât granitul, i se lipea de

piele precum un veşmânt ud. Doar dragostea pentru Isis îl împiedică să fugă, încredințat că părăsind comunitatea o va salva. El, doar el, atrăgea disprețul lui Theodor şi ura lui Pavel. Odată Sabni dispărut, nimeni nu s-ar mai gândi să atace Philae. Adevăratul curaj era să renunțe la rangul de mare preot. Recunoscând că simpla lui prezență aducea necazuri templului, se purta față de adepți ca un frate.

Întorcând spatele Nilului, marele preot se adânci în labirint. Doar câțiva paşi şi ar deveni un pribeag, eliberat de orice legătură cu lumea. Ar merge până la hotarele marelui Sud, unde râurile se aruncau în hău şi unde nu exista vreo seminție omenească.

Aplecându-se puțin, Sabni descoperi la picioarele sale un şoim mort, cu aripile strânse. Marele preot scurmă pământul cu un ciob ascuțit şi îngropa pasărea lui Horus, fiul lui Isis venit din cer şi dornic să se întoarcă acolo. Potrivit învățăturii templului, ochii păsării de pradă, îndreptați spre meterezele norilor, zăreau culmea pe veci ascunsă. El păzea intrarea în sanctuarul zeilor, clădit din lumină şi dragoste, model pentru edificiile pământeşti.

Marele preot îşi întâlnise chiar propriul leş, trupul neînsuflețit al unei ființe care ieri încă trăia şi al cărei zbor se frânsese. Dar în ochiul şoimului, veşnic viu, prindea contur calea cea dreaptă.

Învăluită în lumina argintie, Isis stătea la marginea debarcaderului. Barca trase la mal fără zgomot. Sabni o legă şi urcă apoi spre soția sa.

– În lumea zeilor, spuse ea, nu se petrece nimic. Ei nu dau atenție întâmplărilor pe care noi le înfruntăm, clipelor de fericire şi de nenorocire care ne zbuciumă şi

ne poartă de colo-colo ca pe nişte jucării pentru copii.

– Isis, dacă ai şti...

– Încercarea pietrelor părăsite... ce mare preot n-a trecut prin ea? Dar te-ai întors, Sabni, şi te iubesc!

CAPITOLUL 54

Isis nu se mai ridica din pat. O mare fierbinţeală o împiedica să-şi îndeplinească sarcinile rituale. Îndată ce ieşi din naos unde, ca în fiecare dimineaţa, se trezea marea zeiţă, Sabni alergă la căpătâiul soţiei sale. Doar Isis cunoştea secretele artei de a tămădui, dar n-avea forţa să se îngrijească de ea însăşi. Oboseala ce-o cuprinsese dintr-odată îl nelinişti peste măsură pe marele preot.

– Nu poţi să găseşti un leac?

– Spiritul mi-e la fel de slab ca trupul. Energia mea se risipeşte ca o ceaţă de vară deasupra Nilului... De cealaltă parte, pe malul apusean, zeiţa se va dovedi primitoare. Nu mă tem de ea. Ne-am vorbit de-atâtea ori, complice.

– Nu! Nu ai dreptul să te dai bătută.

Sabni o luă pe Isis în braţe şi o duse în micul templu al lui Imhotep tămăduitorul. Când ştiinţa oamenilor se arăta neputincioasă, trebuia să te laşi în seama voinţei înţeleptului Imhotep, ce dobândise nemurirea încă din timpul vieţii. Din regatul nevăzut, el continua să ocrotească frumuseţea templului şi pe urmaşii săi.

Marele preot aşează bolnava pe pardoseala capelei pe care romanii o numeau *sanatorium.* Un senator care nu se mai putea mişca fusese adus aici ca să-şi recapete tăria braţelor şi a picioarelor. După ce jurase să

păstreze tăcerea asupra a ceea ce văzuse şi auzise, plecase vindecat.

– Ia-mă de mâna dreaptă, ceru Isis.

Dintotdeauna ştiuse că moartea nesătulă se va strecura în trupul ei prin partea aceasta, însă prezența lui Sabni o îndepărta. Cu palma mâinii stângi desfăcută şi îndreptată spre tavanul micului edificiu, cu ochii închişi şi suflarea de-abia simțită, marea preoteasă ascultă cântul pietrelor. Unele proveneau de la Gizeh, altele din carierele de la Tura, Gebel Silsileh sau Elefantina. De la miazănoapte la miazăzi, ele alcătuiau făptura templelor şi a locurilor alese, unde spiritul nu înceta niciodată să strălucească, în ciuda barbariei care voia să reverse asupra lor un văl de întuneric şi neştiință.

Când Isis văzu apărând chipul hecratic al lui Imhotep, luminat dinăuntru, se ridică pentru a-şi arăta respectul. Sabni o sprijini. În privirea ei se citea iarăşi dorința de a trăi.

* * *

Sabni îi strânse pe membrii comunității şi-i înştiință că avea de gând să înceapă nişte lucrări la sanctuarul lui Imhotep. Brutarul aminti însă că Philae nu mai primea niciun fel de material şi că niciun pietrar n-ar cuteza să muncească pe insulă. Marele preot alungă îndoielile şi temerile. Adepții în stare să mânuiască uneltele vor deprinde meseria direct pe şantier. Chrestos le arătase drumul, iar ei trebuiau să se dovedească vrednici de el. Cât despre blocurile de piatră, le vor folosi pe cele pe care le aveau deja. O

veche capelă, desfăcută în bucăți, va sluji drept temelie noului edificiu. Aşa făceau strămoşii lor, aşa vor face şi ei.

Planul le redase vigoarea fraților care-şi pierduseră orice nădejde odată cu moartea celui mai tânăr dintre ei. Uitând de vârstă şi de boli, se puseră pe treabă sub îndrumarea* unui mare preot sever, care se purta cu ei de parc-ar fi fost ucenici. Dar asprimea lui, departe de a-i descuraja, îi însufleţea.

Isis îşi petrecea zilele în tovărăşia surorilor, veghind neînduplecată ca toate sarcinile să fie îndeplinite cum se cuvine. Din zori şi până la asfinţit, femeile se îngrijeau de ritualuri, studiau textele sacre, împleteau frânghii, meştereau mici dalte de aramă, pregăteau de mâncare, observau cerul. Plutind deasupra primului pilon, şoimul în care se încarnase sufletul lui Chrestos descria cercuri largi, ocrotind şantierul.

* * *

Țipătul de groază al moaşei trezi întreg cartierul. Nu numai că vânzătoarea de plăcinte îşi dăduse sufletul în chinuri cumplite, dar născuse un copil cu cap de şarpe. Pierzându-şi minţile, tatăl tăiase capul pruncului, apoi îşi zdrobise țeasta de zidul casei. De la moartea lui Chrestos, aruncat ca hrană mâncătorilor de stârvuri, Elefantina trăia în teamă. Un şir de semne rău prevestitoare se abătuse peste oraş. Apa a două izvoare, renumite pentru puritatea ei, fusese otrăvită. Şacalii pătrunseseră într-un cartier bogat şi sfâşiaseră un băieţel. Trăsnetul lovise biserica, distrugând o bună parte din acoperiş.

Theodor, ținea predică după predică, încercând să-i liniştească pe oameni. Pavel şi eremiții săi învinuiau Philae că stârnise mânia lui Dumnezeu şi-i îndârjea pe diavol. Şi câtă vreme pe insula blestemată se vor desfăşura ceremonii nelegiuite, iar templul îl va sfida pe Domnul, Diavolul va da târcoale oraşului.

Episcopul nu-şi mai stăpânea trupele; nu se răzvrăteau, dar nici nu se supuneau ordinelor. Pavel îndemna la o violență de care poporul avea nevoie: cât timp se va mai lipsi, oare, de victime?

Cu cât Elefantina clocotea, cu atât Philae înflorea într-o pace născută din opera pe cale de-a se înfăptui. Adepții înaintau încet, dar asta îi făcea s-o prețuiască şi mai mult. Reuşita fiecăruia era adusă la cunoştință întregii comunități ce se hrănea astfel din strădaniile tuturor. Eliberați de dorințe dominatoare, nepăsători față de trecerea timpului, dăruindu-se până la istovire, adepții descopereau, zi de zi, înăuntrul lor puteri nebănuite. Mâinile zdrelite şi spinările dureroase le dădură prilejul surorilor să-şi dovedească harurile de tămăduitoare. Exista doar o singură inimă, o singură voință. Confreria renăştea.

Theodor îşi închipuise că sinuciderea lui Chrestos va şubrezi comunitatea. Nu era oare condamnată să dispară întrucât nu mai primea niciun neofit? Orice om cu mintea întreagă ar fi recunoscut că lupta era pierdută. Să arăți o cât de mică încredere unei zeițe care-şi lăsa credincioşii să se prăpădească însemna nebunie curată. Fără îndoială că Sabni, dacă ar fi scăpat de sub înrâurirea lui Isis, ar fi judecat limpede. Dar marea preoteasă îl vrăjea şi-i ducea la pierzanie. Prins în mrejele acestui demon cu chip de înger, el

refuza să fugă.

Cu astfel de gânduri încerca episcopul să se convingă de nebunia prietenului său. Şi totuşi, o voce lăuntrică îl contrazicea, mărturisind o admirație de neiertat pentru Isis şi respect față de o femeie aflată ca şi el în slujba divinului. Theodor trebuia să se ferească de cea mai crâncenă ispită, aceea de a recunoaşte că religia păgână putea fi păstrată şi transmisă. Prin revelarea Dumnezeului unic, omenirea se schimba, ieşea din bezna păgânismului şi păşea spre Ierusalimul ceresc, paradisul celor drepți. Pavel, exaltatul, nu se înşela socotind farmecul femeii drept o armă diavolească. Privind-o pe" Isis, îmbătându-se de frumusețea ei, îmbrățişându-i ideile, ce creştin ar refuza multă vreme mângâierea marii zeițe?

Să ascundă templul şi să respingă fanatismul lui Pavel: prins în fălcile menghinei, episcopul îndura cu greu o singurătate până mai ieri dragă. Sabni avea norocul să trăiască lângă o femeie care-i împărtăşea pasiunile cele mai tainice, care-i alunga zbuciumul şi-i oferea dulceața tainică a nopților de dragoste. Iar asalturile episcopului nu puteau cuceri nicicum această fortăreață.

* * *

Vechea capelă renăştea în noul sanctuar închinat lui Imhotep, gloriosul lor strămoş. Ca şi cum mâinile îşi regăsiseră, de la sine, o mai veche deprindere, adepții tăiau blocurile de piatră, le şlefuiau şi le rânduiau cu un avânt ce ținea loc de experiență. În sălile templului, plutea iarăşi un parfum de veşnicie. Lumea

duşmănoasă aluneca departe pe firul Nilului şi zarva Elefantinei se destrăma în lumina dimineții.

– Ce-ți doreşti, Sabni?

– Să nu existe „mâine”.

– Uită-te la frații noştri şi la surorile noastre. Înfăptuirea operei le redă tinerețea.

– Dacă am putea să țintuim lumina în vârful pilonului şi să înecăm viitorul în cataractă…

– Speră, dragostea mea. Speră cu puterea focului şi cu răbdarea apei. Toceşte timpul, sparge-l ca pe o piatră nedemnă de edificiu.

* * *

Nori de țânțari, purtați de aerul cald, îi atacau pe oameni în somn şi-i îmbolnăveau de friguri. Nimeni nu uitase semnele rău prevestitoare şi toți se mirau de căldura nefirească ce îngreuna mersul şi răsuflarea. Doar episcopul găsea în asta un prilej de bucurie, căci arşița tăia avântul eremiților; după ce încercaseră în zadar să întărâte populația pentru a distruge insula blestemată, se adăpostiseră, dezamăgiți, în mormintele de pe malul apusean.

Episcopul avea o putere pe care nimeni nu i-o punea la îndoiala, nici chiar Pavel, dar şovăia între severitate şi îngăduință, pierzându-şi elanul de tânăr preot care respinge calea de mijloc. Sabni reprezenta înfrângerea lui. Convertindu-l, ar fi schimbat şi soarta marelui preot, şi pe a sa. O poartă s-ar fi deschis spre nevăzut, iar Domnul Şi-ar fi întors fața către ei. Dar prea mulți oameni, prea multe gânduri şi prea multe ritualuri se ridicau aidoma unui zid între marele preot din Philae şi

episcopul Elefantinei.

Oare Dumnezeu nu înşela lumea viitoare poruncindu-i să se lepede de trecut şi să distrugă templele? Ţara faraonilor, mamă a universului, se supunea unor legi seci, imita o artă searbădă şi vorbea o limbă corcită. Devenind creştină, îşi pierdea avântul tinereţii şi splendoarea maturităţii. Dacă Iisus Hristos ar fi gonit de pe pământul unde îşi găsise adăpost, ce năvălitor l-ar lua locul? La porţile Bizanţului, barbarii se pregăteau să nimicească Imperiul Roman de Răsărit, la cele ale Egiptului, triburile din peninsula arabă râvneau la câmpurile roditoare. Episcopul, martor al revelaţiei, nu se putea îndoi de misiunea sa. Chiar dacă uneori neputinţa punea stăpânire pe el, prelatul n-o băga în seamă.

Contemplă oraşul de pe terasă. Îl iubea cu tandreţea unui tată. Vilele cu grădini colorate, casele mici şi albe ale meşterilor, cocioabele săracilor se amestecau în lumina toamnei, sub privirea lui Hristos. Pe străduţele clocotind de viaţă, oamenii stăteau de vorbă. În piaţă, grămezile de mărfuri făceau să se încovoaie tarabele neguţătorilor.

Ecoul unei încăierări ajunse până la Theodor, dar nu-l îngrijoră. Până la sfârşitul zilei aveau să se işte şi altele, căci, de obicei, vânzătorii şi muşteriii lor se târguiau aprig. Dar în clipa în care episcopul intră în odaia sa de lucru, auzi ţipete nefireşti. O femeie cu părul vâlvoi urla alergând spre palatul episcopal.

– Blemii! Blemii atacă!

CAPITOLUL 55

Blemii atacară Elefantina la amiază, aruncând mii de oameni într-un asalt pe care-l voiau hotărâtor. Îmbătați cu vin de palmier, războinicii nubieni se năpustiră spre fortificații. Cu pieptul gol şi şoldurile încinse cu piei de animale, negrii crezuseră că vor trece cu uşurință de palisade şi vor ocoli țăruşii cu vârfurile ascuțite îndreptate spre ei. Dar curând recunoscură că au dat greş şi se retraseră în neorânduială. Episcopul porunci cavaleriei să străpungă flancul stâng al atacatorului, dar cavaleria se trezi că se repede în gol. Blemii se aruncară la pământ, se agățară de hamurile cailor, le tăiară legăturile de sub burtă şi-i azvârliră din şa pe creştini. Nici cei mai ageri călăreți nu reuşiră să zdrobească nişte duşmani deprinşi să lupte cu mâinile goale împotriva fiarelor sălbăticiei. Stânjeniți de platoşele prea grele, nu izbutiră să se împotrivească blemilor.

În pofida acestei înfrângeri, episcopul nu-şi pierdea încrederea. Fortificațiile sale rezistau. Duşmanul se opri şi, după atâtea urlete, se aşternu liniştea. Apoi rândurile de războinici se dădură la o parte, făcând loc unei armate neobişnuite, o trupă de elefanți conduşi de arcaşii cocoțați pe spinările lor. Animalele, ale căror urlete înspăimântară populația, îi puseră pe fugă pe ultimii călăreți înainte de a sfărâma palisadele şi țăruşii. Cei care încercară să se aşeze în calea marşului lor nemilos fură străpunşi de săgeți sau pieiră striviți de picioarele uriaşe.

Cei scăpați cu viață se întoarseră la adăpostul ultimei linii de fortificații, un amestec de ruine ale fortăreței şi blocuri de piatră luate din templele dărâmate. În fruntea rămăşițelor armatei sale, episcopul era gata să

lupte până la moarte.

Între elefanți se iviră sute de blemi purtând platoşe alcătuite din plăci de bronz şi de fier, prinse unele de altele. Cusăturile lăsau articulațiile să se mişte în voie şi nu stânjeneau mersul. Alți războinici erau protejați de tunici din piele cu solzi de metal, care-i acopereau de la gât până la genunchi. Chipurile lor semănau cu cele ale demonilor ce ieşeau din adâncurile pământului când anul se încheia.

Minute nesfârşite se scurseră.

Creştinii tremurau. Dacă episcopul n-ar fi fost prezent, s-ar fi iscat o învălmăşeală cumplită. Armata blemilor sporea necontenit. Războinicii negri venind de pretutindeni se strângeau pentru asaltul ce avea să pună capăt luptei. Un soldat tânăr şi slab de înger îl apucă pe Theodor de încheietura mâinii.

– Nu vreau să mor.

– Încrede-te în Dumnezeu.

– Mi-e prea frică!

– Şi mie îmi este frică. Trupul nostru dă înapoi în fața jertfei, dar sufletul nu se teme de ea.

Trupele nubiene se aflau acum la o sută de metri de viitoarele lor victime. Elefanții nu mai urlau. Marele preot al blemilor, înveşmântat într-o piele de panteră, înaintă câțiva paşi. Avea țeasta rasă şi fruntea unsă cu cele şapte uleiuri sacre, iar în mâna dreaptă ținea un toiag din lemn aurit.

– Episcopul Theodor să-mi iasă în întâmpinare.

– Nu vă duceți! strigă un soldat, agățându-se de prelat. O să vă omoare!

Theodor se desfăcu din strânsoare, apoi se căță pe mormanul de bolovani, în spatele căruia se adăposteau

ultimii apărători ai Elefantinei. Roba sa roşie cu fir de aur strălucea în soare. Prelatul se apropie de marele preot al blemiților şi se opri la un metru de el.

– Tu, creştinule, ai distrus sanctuarul din Biggeh, ai pângărit taina lui Osiris şi ai spart statuia zeului nostru. Ai disprețuit misterul învierii şi ne-ai călcat în picioare credința. De aceea vom măcelări poporul laş şi nelegiuit pe care-l cârmuieşti. Adepții lui Hristos nu merită să trăiască întrucât răspândesc numai ură.

– Supune-te împăratului şi legii lui Dumnezeu. Altminteri şi tu vei fi ucis.

– Se spune despre tine că eşti curajos, Theodor. Însă eşti doar orb.

– De ce atâtea vorbe, dacă ai luat deja o hotărâre?

– Nu sunt un mercenar setos de sânge, ci un mare preot al cărui zeu sălăşluieşte la Philae. Doar marea preoteasă a insulei sfinte poate să consfințească victoria mea asupra răului.

* * *

Isis îi primi pe trimişi. În vreme ce blemii, adânc mişcați, admirau insula sfântă, Theodor luă cuvântul.

– Țineți în mână soarta a mii de oameni. La porunca voastră, vrăjmaşii mei vor distruge Elefantina. Provincia va deveni un pământ pârjolit şi bucuria o va ocoli pe veci.

– Dar Philae va fi salvată.

– Philae va fi salvată… repetă episcopul.

În sfârşit, vedea infernul în care îl dusese slăbiciunea şi prietenia. Magia lui Isis nu era o amenințare în van. Comunitatea ei atrăgea forțe primejdioase şi se ținea

departe de adevărata religie. Femeia aceasta, şi nimeni altcineva, purta cea mai înverşunată luptă împotriva adevărului; făcând să se ivească războinicii cu faţă neagră, ea triumfa.

* * *

– Mare zeiţă, mamă a Zeului, izvor al vieţii, stăpână peste ţinutul sufletului pe care nimeni nu-l poate străbate, magiciană binefăcătoare ale cărei cuvinte alungă demonii, ascultă-mi ruga, imploră marele preot al blemilor! Doar voinţa ta aşază fiecare stea la locul ei, hrăneşte inimile, încoronează regii şi face sacre cuceririle. Binecuvântează-mi braţul şi armele războinicilor mei!

– Cel care păşeşte pe calea înţelepţilor, răspunse marea preoteasă, îşi petrece viaţa în pace, plin de bucurie. El îmbătrâneşte în oraşul său, e venerat în provincia lui, urmaşii îi primesc învăţătura şi-o transmit din generaţie în generaţie.

– Totul poartă pecetea lui Isis. Nimic nu se săvârşeşte fără ea, în cer ca şi pe pământ.

– Vino în templu.

Lăsându-l pe Theodor în paza războinicilor, blemul o însoţi pe marea preoteasă.

Adepţii, în robe albe, îi dădură binefe. Marele preot blem îi îmbrăţişa pe rând, apoi pătrunse în capela zeului său, unde Isis îl pofti să se reculeagă. Favoarea de care avea parte îl adânci într-o stare de înflăcărare şi fericire nemăsurată; împărtăşind misterul pe pământul pur al insulei Philae, el continua tradiţia cea mai venerată a poporului său. Câtă dreptate avusese să

creadă în Isis şi să spere de la ea salvarea seminției lui!

Pentru marele preot al blemilor timpul îşi opri curgerea. Până seara medita şi se pătrunse de energia conținută între zidurile capelei în care supraviețuia memoria religiei sale. Când ieşi din sanctuar, i se oferi pâine şi vin.

– Nimeni nu se va atinge de Philae, grăi el. Mâine n-o să rămână niciun creştin în provincie. Şi nu va exista un măcel săvârşit cu mai multă bucurie decât acesta.

– Nu va fi niciun măcel.

Adepții, uimiți, îşi stăpâniră totuşi nemulțumirea. De ce respingea Isis ajutorul puternicilor aliați şi uciderea vrăjmaşilor?

– Împăratul nu s-ar împăca defel cu o înfrângere zdrobitoare, îi lămuri Sabni. Elefantina e unul dintre hotarele sale aşa că ar trimite aici o armată ca să spele ruşinea, să răzbune dispariția unui episcop şi să proclame superioritatea lui Hristos. Soldații o să-i urmărească pe blemi oriunde s-ar ascunde, iar Philae o să fie ştearsă de pe fața pământului.

Chipul marelui preot al blemilor se întunecă.

– Ce doreşti tu, cea căreia eu îi datorez supunere?

– Să încheiați o înțelegere cu episcopul, răspunse Isis.

– N-o s-o respecte şi-o să amenințe din nou insula.

– Atunci să îndepărtăm primejdia dându-vă în grijă statuile pe care le venerăm. În țara ta, vor fi la adăpost de orice pângărire. Creştinii vor socoti că divinitățile au părăsit insula şi comunitatea noastră, aşa că în ochii lor n-o să mai trecem drept propovăduitori ai vechii religii. Părăsit de zei, templul n-o să mai tulbure sufletele. Totodată, ne vom găsi şi noi liniştea.

Nepăsarea creştinilor o să ne apere mai bine decât cea mai numeroasă dintre armate. Cine va mai locui la Philae, în afara câtorva bătrâni care suspină după vremurile apuse?

Sabni încuviință cu bucurie planul lui Isis. Să renunțe la statuile de cult însenina o jertfă dureroasă, dar peste o sută sau peste o mie de ani ele se vor întoarce, ca şi zeița, din îndepărtata Nubie. Philae cea tăcută, ferită de invidii şi nebăgată în seamă de nimeni, ar primi în secret noi adepți şi ar creşte în umbra lui Theodor, răsplătit pentru izbânda lui.

Marea preoteasă se apropie de episcop, care stătea în picioare sub un tamarisc, păzit de războinicii negri. Theodor îşi întoarse ochii spre ea fără a-şi ascunde neliniştea.

– Ce-ați hotărât?

– Încă nu ştiți că marea zeiță împarte viață, nu moarte? Philae va rămâne inima Elefantinei, n-o să se preschimbe în călăul ei. Şi una, şi cealaltă vor fi salvate.

– Ce magie folosiți?

– Pe cea a harului.

* * *

Două corăbii grele, pline de blemi, pluteau spre insula sfântă în timp ce armata nubiană poposise în preajma oraşului. Statuile de cult fură cărate până la câmpul de luptă şi urcate pe spinările elefanților sub ochii creştinilor împietriți de spaimă.

– Philae şi-a dat sufletul, zise un ofițer.

– Fără statui, adăugă unul dintre secretarii

episcopului, templul nu mai e decât o construcție lipsită de viață. Isis a murit.

Theodor privea tăcut cum elefanții se îndepărtau. Războinicii negri rupseră rândurile şi formară o uriaşă coloană ce porni spre sud.

Însoțit de o sută de pedestraşi, marele preot blem se apropie de episcop.

– Mâine în zori te aştept la cataractă. Acolo vom sta de vorbă despre încheierea păcii.

Locuitorii Elefantinei îl aclamară pe Theodor. Fără să dea atenție cântecelor de bucurie şi petrecerilor de pe străzi, episcopul se întoarse în odaia sa de lucru. Oare Isis şi Sabni nu renunțaseră la aspectul material al cultului, ca să apere bunul cel mai de preț: spiritul templului?

CAPITOLUL 56

La o lună după plecarea blemilor şi încheierea unei păci de o sută de ani, episcopul îl chemă la el pe Sabni şi-i primi în grădina sa, scăldată în lumina blândă a sfârşitului de toamnă.

– Tu şi cu mine credem într-o putere mai presus de om. Şi unul, şi altul suntem trecători, nişte bieți călători care năzuiesc să descopere privelişti unde sufletul, niciodată sătul, să-şi afle obârşia.

– Zeul tău nu râde, Theodor, ci se strâmba de durere pe o cruce părându-i rău că a fost închis într-un trup omenesc. N-ai călcat pe urmele strămoşilor noştri, iar religia ta este părtaşa unei orânduiri lipsite de măreție, care slăbeşte conştiința şi distruge avântul comunității. Ea nu-i un pas înainte, ci o boală. Întoarce-te la

învățătura templului, îndreptată spre cer. Ea, fiică a zeilor, răspândeşte pe acest pământ binefacerile lor şi ne călăuzeşte spre misterul din care ne-am ivit.

Episcopul îşi ridică ochii spre ramurile înalte ale palmierilor. Lumina ce se cernea printre ele îi înconjura cu un nimb pe cei doi prieteni.

– Mă disprețuieşti până într-acolo, încât îți închipui că tu şi cu Isis m-ați păcălit?

– N-a mai rămas nicio statuie în templu. Chiar şi cea a marii zeițe, aflata cândva în Locaşul Venerabil, trăieşte în pribegie la blemi.

– Am fost de față ca alte mii de martori, la plecarea ei. Nu mai aveți simbolurile străvechi, dar n-o să fiți niciodată o comunitate profană.

– Cum să celebrăm ritualurile fără statui?

– Chiar dacă naosurile sunt goale, inimile voastre sunt pline mereu de aceeaşi dorință. N-ai renunțat, Sabni! Credința ta a rămas neatinsă. Totuşi, Philae nu va mai convinge pe nimeni.

– Ce te sperie la o comunitate care trage să moară?

– Că se va întâmpla cu ea la fel ca şi cu alchimistul sau cu pheonixul, că va renaşte din propria moarte şi va pregăti un aur nou.

– Visăm doar la linişte şi la reculegere.

– Privirea îți dezminte vorbele. Nu eşti un om împăcat cu soarta, ci un cuceritor care-şi ascunde fața sub o mască. Care îți sunt adevăratele planuri, Sabni?

– Dacă îmi citeşti în suflet, ai să le desluşeşti.

– Uită pricina vrajbelor noastre, nu ține seama de veşmântul pe care-l port. Poartă-te ca un frate, ca singura ființă în care am încredere deplină.

– Nimic nu ne desparte, Theodor, dar totul ne

îndepărtează. N-am apucat pe acelaşi drum, dar, dacă zeii ne sunt prielnici, ne vom întâlni în acelaşi port.

* * *

După fiecare slujbă, Pavel se ducea la palatul episcopal. Prelatul îl asculta după ce-l lăsa să aştepte îndelung, ceea ce-i înzecea furia. Eremitul, însoţit de discipolii ieşiţi din vechile morminte şi din grote, cerea fără încetare distrugerea templului şi alungarea comunităţii, vinovată de complicitate cu blemii. Dar în această dimineaţă de noiembrie, înverşunarea lui Pavel deveni jignitoare.

– Vă previn că trebuie să smulgeţi ultimele rădăcini ale păgânismului.

– Dacă nu?

– Veţi răspunde pentru această amânare în faţa patriarhului Alexandriei.

– Patriarhul nu vede cu ochi buni pornirile din cale-afară de pătimaşe ale unor credincioşi.

– Noi, eremiţii, nu suntem nevolnicii pe care Hristos îi scuipă.

– Un eremit are de respectat anumite îndatoriri. Nu toţi tovarăşii tăi fac parte din oştile Domnului. Recunosc printre ei vechi ocnaşi, neguţători sărăciţi, mercenari alungaţi din armată… Iată nişte aliaţi care ar trebui să-ţi dea de gândit.

– Ei cred în Dumnezeu şi-i urăsc pe păgâni. Nu-mi păsă de trecutul lor.

– N-am să îngădui nicio faptă necugetată. Nu uita că sunt chezaşul păcii civile în provincie.

– Nu există altă pace decât cea a Domnului. Cum să

fie mulțumit El de existența unui templu unde sălăşluiesc vechii demoni?

– Acolo nu mai trăieşte decât o comunitate micuță, care îmbătrâneşte fără să tulbure liniştea populației.

– Chiar de-ar mai rămâne doar un singur păgân, tot trebuie ucis.

Theodor se ridică şi-i dădu încet roată eremitului. Trupul murdar al lui Pavel era acoperit cu o blană de oaie ce mirosea a rânced, iar pletele pline de țărână îi coborau mai jos de umeri.

– Mi-ar plăcea să te înțeleg, pe tine care îmi eşti frate întru Hristos. Credincioşii Săi doresc iubirea şi resping ura. Dacă o hrăneşti, rugăciunea devine ocară.

– Te-ai ruga pentru păgâni?

– Dacă Dumnezeu nu ne-ar fi îndreptat spre adevărata cale, am fi rămas şi noi păgâni. De ce să nu-L implorăm să-i convertească şi pe cei care încă rătăcesc în greşeală?

– Philae e un duşman neînduplecat.

– Isis ne-a scăpat de la pieire. Fără ea, locuitorii Elefantinei ar fi fost măcelăriți şi oraşul ars.

– Viclenie diavolească! Marea preoteasă a vrut să salveze statuile idolilor. Trebuia să împiedici plecarea lor. Din adâncul Nubiei, ele vor continua să-şi răspândească miasmele. Armata împăratului o să fie nevoită să-i nimicească pe negri şi să zdrobească efigiile alea blestemate.

– Ce ştii despre această armată?

Pavel lovi cu bastonul în pământ.

– O să vină! Crezi că şi creştinii stau cu brațele încrucişate? Suferințele pe care le-am îndurat ne-au învățat să luptăm. Alcătuim un lanț de credincioşi, care

se întinde până la Alexandria, alergăm până dincolo de nisipuri, pentru ca Biserica să afle ce se petrece aici. Mâine împăratul o să prindă de veste şi va trece la fapte. Iar tu o să trebuiască să dai socoteală pentru purtarea ta. Ai greşit încheind o înțelegere cu Sabni. El nu-i prietenul tău, ci trimisul întunericului!

– Şi dacă te înşeli?

– Ar fi trebuit să se lepede de falşii zei şi să ceară botezul!

– Dar mila, îngăduința?

– Le păstrez pentru credincioşii care, aidoma lui Hristos, se poticnesc şi cad pe drum, dar se ridică. Religia noastră se întinde peste tot pământul, Theodor. Să te împaci cu existența fie şi a unui singur păgân înseamnă să-L trădezi pe Dumnezeu, însă, de vreme ce tu ai renunțat să-ți loveşti complicele, brațul Domnului o va face în locul tău.

CAPITOLUL 57

Restaurarea templului lui Imhotep era aproape încheiată. Isis şi Sabni cercetau inscripțiile menite să facă zidurile să trăiască şi să ducă mai departe tradiția. În lipsa statuilor, imaginile divine săpate în piatră şi hieroglifele, cărora cuvintele şi privirea le dădeau viață, vor asigura transmiterea ritualului.

Adepții se simțeau mândri. În ciuda uneltelor sărăcăcioase şi fără să stăpânească prea bine meşteşugul, reuşiseră să înfăptuiască opera. După cum le cerea Legea, lăsau pe pământ un semn al trecerii lor şi o mărturie clară din care urmaşii se vor inspira. Lanțul revelațiilor nu se rupsese.

Cu fiecare zi, Sabni îşi admira tot mai mult soția. Pasiunea lui era aidoma unui orizont scânteietor unde trona marea preoteasă, înveşmântată în lumină. Unirea lor avea parfumul veşniciei, întrupat în viața de zi cu zi în Isis. La ora când glasul lumii de dincolo se lăsa purtat de vânt, pe chipul marii preotese prindeau contur trăsăturile zeiței. Sabni nu se îndoia că orice sanctuar, după cum spuneau vechile scrieri, reprezenta imaginea cerului pe pământ. Doar aici, nicăieri în altă parte, pelerinul putea cunoaşte plenitudinea pentru care va depune mărturie înaintea tribunalului lui Osiris, fără a se teme de Cea Devoratoare şi de duhurile pregătite să frângă într-o clipă gâtul mincinoşilor şi al laşilor. Isis îi oferise cheile fericirii care nu se destramă, ale bucuriei care nu păleşte. Oare nu se asemăna ea cu zeița ascunsă în arborele de pe malul apusean, gata să dăruiască din nesecata apă proaspătă celui care călătorea spre lumea nesfârşită şi care gusta cu desfătare din ea?

Philae ținea în loc timpul, iar Isis îl sfințea. Sufletul nu îmbătrânea, gândirea nu se îngreuna, gesturile cele mai simple străluceau precum stelele de vară. În preajma sărbătorii la care Isis va reîntregi trupul neînsuflețit al lui Osiris pentru a-l readuce la viață, comunitatea plutea din nou pe urma constructorilor în stare să schimbe înfățişarea materiei.

Cu două zile înainte de Crăciun, corabia episcopului se opri la debarcader, iar Isis îl întâmpină pe Theodor. În ochii prelatului se citea nenorocirea.

– Ați salvat Elefantina şi vreau să vă salvez şi eu. Decretul imperial a ajuns la mine noaptea trecută. Comunitatea din Philae trebuie să dispară.

– Eremiții?

– Pesemne că deja au fost preveniți. Scrisoarea împăratului, semnată şi de patriarhul Alexandriei, mă înştiințează despre sosirea neîntârziată a unor trupe conduse de un general bizantin.

– Priviți acest locaş împodobit cu aur, cu tavan din lapislazuli, pereți de argint, podea din lemn de acacia şi porți de aramă. O lucrare menită să dăinuiască pe veci. Recunoaşteți că ea aparține principiului creator?

Theodor o imploră pe marea preoteasă.

– Gândurile mele nu contează şi mi-e cu neputință să țin pe loc trupele. Părăsiți de îndată insula, vă rog stăruitor!

Sabni se apropia de ei, ținând o daltă de sculptor în mână. De şorț i se agățaseră aşchii de calcar.

– Am auzit tot, Theodor.

– Dacă o iubeşti, convinge-o.

– Unde să ne ducem?

– Vă dau corabia mea. Îndreptați-vă spre sud.

– Să ne adăpostim la blemi? Armata împăratului ne-ar urmări. M-am născut la Philae şi n-am să fug de aici. Templul ne-a fost dat în grijă, marelui preot şi mie. O să-l ferim de suferință, teamă şi primejdie.

– Orice adept va fi liber să plece, hotărî Sabni. Noi însă nu vom părăsi pământul sacru.

– Cum să vă înduplec?

– Vino cu mine, Theodor.

Episcopul şovăi o clipă, apoi porni după marele preot. Sabni îi deschise sălile templului, îi vorbi despre basoreliefuri, îi povesti pe-ndelete despre ceremoniile cultului şi despre ritualurile de inițiere. Nu-i ascunse nimic din câte ştia.

– Ai să porți în tine de-aici înainte această lume muribundă.

– E o comoară de prisos, Sabni, pentru că e împotriva credinței mele.

– Transmițându-ți această înțelepciune, am eliberat forțele îngropate în criptele templului. Ele vor deveni gândurile tale, păsări cu aripi imense, avântându-se spre înaltul cerului. Tu, neclintitul meu duşman, devii speranța mea.

Isis îi spuse episcopului că niciun adept nu va părăsi insula. Comunitatea împărtăşea hotărârea marelui preot şi a marii preotese.

Theodor înțelese că niciun cuvânt nu-şi mai avea rostul. O să încerce să-l convingă pe generalul bizantin să cruțe nişte vieți care nu amenințau câtuşi de puțin măreția Imperiului.

– Îți aminteşti, Theodor, vorbele prințului Saremput, rostite când a reînviat printre zei şi gravate în mormântul său de la apus: „Ating cerul, capul meu străpunge bolta cerească, mângâi pântecele stelelor, strălucesc aidoma lor, cunosc bucuria cerească şi dansez aidoma constelațiilor”? în vremea sa, oraşul o ținea tot într-o sărbătoare, soldații cântau alături de țărani, iar bătrânii şi copiii se bucurau.

Marele preot şi episcopul se îmbrățişară cu nespusă căldură, ca doi frați. În fața lui Isis, Theodor râmase nemişcat.

– La apus, în locaşul oamenilor fără de pată, nu ajunge decât cel a cărui inimă respectă întocmai Legea, îi spuse ea. Acolo nu există deosebire între sărac şi bogat căci balanța şi măsurile se află în mâna stăpânului veşniciei.

Apoi marea preoteasă îl sărută pe frunte şi acest sărut de pace îi sfâşie sufletul episcopului.

* * *

În septembrie 437, fusese gravat în piatra din Philae ultimul text hieroglific, o rugăciune către zeița Isis. Iar de acest Crăciun, al anului 535, Sabni trasă ultimul basorelief al civilizației egiptene. Pe grinda de deasupra intrării în capela lui Imhotep, schiță şorțul arhitectului şi tronul său. Nicio linie nu fu dusă până la capăt, niciun chip nu avea trăsături clare.

Înăuntrul micului edificiu, membrii comunității arseră bucăți de tămâie. Fumul înmiresmat desfăta nările zeilor ce călătoreau în bărcile zilei şi ale nopții. Poate că o altă mână va apuca dalta cândva pentru a isprăvi figurile pe care Sabni le lăsase nedesăvârşite.

Când se trase câțiva paşi înapoi ca să-şi privească lucrarea, marele preot îşi simți sufletul cuprins de o răzvrătire amestecată cu neputință. Mai erau atâtea de creat, atâtea de trăit! Isis se lipi drăgăstos de el, încolăcindu-l cu brațele şi mângâindu-i obrajii cu pletele ei.

– Sanctuarul n-o să fie dărâmat.

– Cum o să-i împiedicăm?

– Nu ştiu.

– Cauți să mă linişteşti, nu?

– Am văzut insula Philae undeva în depărtare, dincolo de existența noastră. Liniile acestea, pe care mâna ta le-a săpat în piatră, nu vor fi în van.

* * *

Pavel îi mulțumi Domnului. Înştiințându-l pe patriarhul Alexandriei despre ceea ce se petrecea la Elefantina, eremiții obținuseră rezultatul sperat. Dornic să-şi apere puterea şi să nu-i pricinuiască împăratului vreo supărare, mai-marele Bisericii egiptene se dusese numaidecât la Bizanț ca să arate cât de prost mergeau lucrurile în Elefantina. În înțelepciunea sa, slăvitul suveran luă cea mai bună hotărâre cu putință: să trimită acolo soldați însărcinați să-i nimicească pe păgâni.

Iar Theodor va încerca din nou să-şi salveze prietenul. Din fericire, mesagerul care venea de la Alexandria, trăncănise neîntrebat, ca să se grozăvească. Veştile pe care le aducea, zicea el, aveau să răvăşească viața provinciei. Aflând conținutul scrisorilor imperiale, Pavel pricepu că i s-a încredințat o misiune sacră, aşa că, de data aceasta, o să zădărnicească uneltirile episcopului.

* * *

– Când vor ataca? întreba sora care se îngrijea de pregătirea meselor.

– Îndată ce armata bizantină va trece de porțile Elefantinei, răspunse Isis.

– Peste două săptămâni?

– Poate peste una. În acest anotimp soarele e blând şi, în marş forțat, pedestraşii vor ajunge repede în provincie!

– Ce puțin, o săptămână…

Frații şi surorile aşteptau clipa când pe apele fluviul

vor pluti corăbiile de război. Pe masa de ospăț se înşirau usturoi, ceapă, pâine cu semințe de lotus şi roşcove. Cei mai bătrâni, lipsiți de dinți, se mulțumeau cu fiertură din tulpini de papirus.

Sabni privea spre malul unde aveau să debarce atacatorii, îşi făcea curaj, dar era un curaj firav pe care strigătele soldățimii îl vor risipi într-o clipă.

* * *

În zare se aşternu mai întâi albastrul sumbru al nopții victorioase, apoi albastrul delicat, adânc, domol, care se stinse zămislind un galben-roşcat ce sfârşea în roşu intens, cuvânt ultim al amurgului. În sfârşit, negrul, despărțit cu violență de jarul zilei ce agoniza într-o linie curbă, devenea hotar de netrecut între ieri şi mâine. Lumina scădea, albastrul şi negrul se îndreptau unul spre altul, regăsindu-se cu bucurie după o lungă despărțire. Albastrul delicat se lăsă absorbit, roşul se preschimbă într-o dungă subțire, iar galbenul-roşcat muri. Cerul şi pământul se uniră în țesătura întunecată pe care o urzea Creatorul ca să acopere lumea.

– Această noapte va fi ultima, prezise Isis.

* * *

Ziua avea prospețimea unui fruct copt după ce soarele împrăştie norii rătăciți. Pe malul pustiu, vântul deşertului ridica nisipul în spirale fugare.

Isis şi Sabni se urcară în singura barcă pe care-o mai avea templul. Cu ajutorul unei prăjini, marele preot o

îndepărtă de debarcader apoi lăsă curentul s-o poarte. Cu fața spre răsărit, psalmodie rugăciunea dimineții. Vocea lui se pierdu printre coastele munților. Isis bău apă din fluviu, bună la gust şi plăcută la atingere, şi care mai păstra răcoarea izvorului ascuns sub stâncile Elefantinei. Marea preoteasă se gândi la zilele fericite când viața curgea în voia Nilului, se dăruia aurului dunelor şi albeții velelor. Când zeii încă poposeau cu plăcere pe malurile înverzite, statuile lor mărgineau câmpurile şi satele unde oamenii se socoteau gazde.

– Pe vremea faraonilor, mergeam fără teamă pe drumuri, pluteam cu încredere pe undele fluviului, stăteam de vorbă la marginea unei fântâni sau a unui bazin, nu departe de păşunile unde vitele păşteau în libertate. Îți văd chipul, Sabni. Te urci pe corabia ta în întregime din lemn de pin, deschizi uşa casei pe care ai construit-o. Carnea se frige pe jar, urciorul e destupat, melodiile ne desfată auzul. În jurul nostru, fete tinere dansează, recită poeme, ne parfumează şi ne împodobesc cu ghirlande de flori; ne pregătesc aşternutul în care, la venirea nopții, beția ne va uni.

– Aşa ar fi fost viața noastră acum o mie de ani… Un vis pierdut în pustietățile cataractei. Oare chiar trebuie cu adevărat să sfidăm soarta potrivnică?

– Am jurat să transmitem misterul.

– Dar dacă tu ai pleca? Isis, vie şi nevătămată, ar fi păstrătoarea tradiției.

– Ar fi o nebunie să ne despărțim.

– Viața ta e prețioasă. Ca mare preoteasă tu întruchipezi viitorul.

– Viitorul nu mai există. Ne rămâne prezentul, chiar dacă fața lui se vădeşte mai sălbatică decât a Celei

înspăimântătoare. Fie ca tinerețea templului să dăinuiască, iar noi să slujim Legea. Cerul se întrupează în Philae.

– Legea mi se pare aşa de aspră, uneori.

– Şi mie, Sabni, căci suntem nevrednici de ea. De aceea trebuie să fim doi.

– Din dragoste pentru Philae…

Se îmbrățișară. Barca, lăsată în seama curentului, o luă spre pământul morților, ce dormita sub soarele de iarnă. Şi Sabni, şi Isis se gândeau la unirea lor în mormânt sub auspiciile lui Osiris, la acea fericire deplină pe care nopțile şi zilele aveau s-o primenească neîncetat.

– Philae e ultimul templu al unei lumi pe care duşmanii o cred dispărută. Religiile vor veni una după alta, se vor sfâşia între ele şi se vor nărui la poalele sanctuarului, deşi comunitatea pare să se fi stins.

– Îți doreşti chiar atât de mult să pieri, Isis?

– Câtuşi de puțin. Vreau să trăiesc o sută zece ani, să îmbătrânesc lângă tine şi să-i văd pe frații şi pe surorile noastre viețuind în pace.

Curentul îşi schimbă direcția şi îndreptă barca spre Philae.

CAPITOLUL 58

Nu armata bizantină luă cu asalt Philae, puțin înainte de miezul zilei, ci o trupă pestriță, alcătuită din eremiți, dezertori şi locuitori ai Elefantinei, pe care Pavel îi întărâtase până în pragul nebuniei. Eremiții posteau de patru zile, ceilalți erau beți. Înarmați cu lănci, furci şi spade, cântau psalmi ce proslăveau

biruința Domnului asupra demonilor.

Pavel nu voia să lase în seama unui general străin această faptă de credință. Doar lui, nimănui altcuiva, îi revenea sarcina să zdrobească pentru totdeauna capul hidrei păgâne şi să pună stăpânire pe templu. Episcopul nu fusese prevenit. Când ecoul măcelului va ajunge la urechile lui va fi prea târziu.

Pe adepți îi copleşi groaza la vederea haitei ce urla din răsputeri. Sub conducerea lui Scurtu', atacatorii ocupaseră deja esplanada din fața templului. Hotărâți să lupte, frații şi surorile se rânduiră în spatele lui Isis şi al lui Sabni.

Marea preotească se gătise cu podoabele cuvenite rangului său; grumăjer de lapislazuli, pieptar cu şapte şiraguri de perle, brățări de argint şi inele de aur. Albeața rochiei lungi sporea splendoarea bijuteriilor.

Un eremit învârti deasupra capului un băț gros pe jumătate curățat de ramuri, apropiindu-se de ea, dar Isis nu se clinti. Doi frați se aruncară asupra atacatorului şi îl opriră.

Dar soldații îi săriră în ajutor şi-i loviră pe adepți, care se prăbuşiră la pământ cu fețele scăldate de sânge. Scurtu' îi legă mâinile marii preotese cu centura lui. Sabni încercă s-o elibereze, dar îl legară numaidecât şi pe el.

Când un eremit vru să sugrume o soră care zăcea în pat, doi pedestraşi se împotriviră.

– Trebuie să-i izgonim de aici, nu să-i ucidem.

– Țineți-vă gura, netrebnicilor fără vlagă! împăratul doreşte să purificăm insula asta blestemată!

Cei doi nehotărâți, îmbrânciți din spate de țăranii înfierbântați, se văzură nevoiți să se dea la o parte.

Sora fu călcată în picioare. Horcăielile sale de agonie fură acoperite de urletele altor adepți, stâlciți în bătăi. Bastoanele izbeau şi iar izbeau, furcile spintecau pântece, spadele tăiau beregate. Descoperirea unei mici bărci de cult înzeci furia atacatorilor care sfărâmară prora şi pupa în formă de cap al zeiței Hathor. Pavel dădu foc resturilor.

Nici Isis, nici Sabni nu plângeau. O durere înghețată şi dogoritoare totodată le oprea lacrimile. Unde fugise moartea blândă şi surâzătoare făgăduită înțelepților? Potrivit învățăturii misterelor, adeptul magiei sacre ieşea în lumină şi se plimba în lumea de dincolo cât de departe îi poftea inima. Curând, vălul se va rupe şi porțile se vor deschide.

Scurtu' smulse colierul marii preotese, apoi, încurajat de această reuşită, îi sfâşie partea de sus a rochiei. Cu o lovitură de cap, Sabni îl împinse înapoi.

– N-o atinge.

Având mâinile strâns legate nu putea să se apere, dar din glasul şi din privirea sa răzbătea o asemenea autoritate încât Scurtu' şovăi câteva clipe.

– Nu mai ai nicio putere, preotule, şi vei răspunde pentru păcatele tale înaintea Domnului Atotputernic!

Fără să mai întâmpine vreo împotrivire, trupa gălăgioasă cercetă sălile templului şi încercă o mare dezamăgire negăsind nicio comoară. Cei mai îndârjiți scuipară pe basoreliefuri ce înfățişau zeițe. În timp ce unii sluțeau chipurile sacre, alți părtaşi ai lui Pavel puseră pe foc catargele din pin de Cilicia ale pilonilor, ce întruchipau forța divină. Eremitul visase adesea să taie în bucăți însemnele acestea trufaşe.

Ajutat de vreo zece dezertori, Scurtu' le dădu lovitura

de grație răniților. Un soldat, pierzându-şi mințile, se aruncă în Nil din înaltul galeriei acoperite unde adepții obişnuiau să mediteze. Pavel porunci să fie distruse porțile sanctuarelor, pentru ca lumina să pătrundă în sălile întunecoase.

Deodată se simți rău. Privirile lui Isis şi Sabni îl apăsau. Dar acum nu se mai temea de ei. Magia marii zeițe nu-l împiedica să dobândească victoria. Comunitatea era spulberată, în veci egiptenii nu vor mai celebra un cult întru slava vechilor zei, azvârliți în focurile Infernului.

Isis îşi sprijini capul de umărul lui Sabni.

– Dă-mi apă, pentru ca răcoarea ei să-mi potolească inima. Întoarce-mi fața spre nord, el o să ne arate drumul. Ceea ce noi am unit pe acest pământ va rămâne unit şi în cer.

Cuvintele rituale, ce invocau oceanul de energie unde sufletul bea direct de la izvor, îl linişti pe marele preot. Sabni se temea că o s-o vadă dezonorată, sluțită şi că n-o s-o poată feri de suferințe. Dar Isis rămânea senină; îi dădu tăria să înfrunte ultimele încercări înainte să apară în fața tribunalului lui Osiris.

Pavel se îndreptă spre ei.

– Căiți-vă şi implorați iertarea lui Dumnezeu.

– Tu nu eşti nici Dumnezeu, nici trimisul Lui.

– Biet nebun… nu înțelegi că marea zeiță a murit? Căieşte-te, smintitule!

– Ai dreptate, Pavel. Cu noi dispare o lume în care zeii sălăşluiau şi pe care o sfințeau cu prezența lor. Nu ucizi o comunitate, ci un templu construit de mii de ani de către oameni care au împărtăşit aceleaşi gânduri.

– Ai să vezi cu ochii tăi cum sanctuarul va fi dărâmat,

preotule. Va pieri precum adepții săi, slujitori ai întunericului.

– Te înşeli, spuse Isis. Templul va supraviețui.

Un eremit îl preveni pe Pavel că se apropia corabia episcopului. Fără îndoială, focul ce mistuia catargele pilonilor şi care se zărea din Elefantina îl îngrijorase pe Theodor.

Dar izbânda lui Pavel nu era deplină dacă marele preot şi marea preoteasă scăpau de mânia divină.

– Să aducem până aici barca templului!

Porunca eremitului fu dusă la îndeplinire fără zăbavă. Scurtu' îi sili pe Sabni şi pe Isis să urce în barca aşezată în mijlocul vastei esplanade, între primul pilon şi debarcader, în zare, pânza albă de pe corabia episcopului flutura în vânt.

La un semn al lui Pavel, soldații aprinseră rugul improvizat.

– Dezlegați-ne mâinile, ceru Sabni.

Un soldat tăie funiile cu spada. Marele preot o cuprinse în brațe pe Isis şi o strânse la piept.

– Templul n-o să fie distrus, repetă ea.

Pavel aştepta cu nerăbdare să le vadă deznădejdea, spera să audă un strigăt de ură, un blestem, un cuvânt de răzvrătire.

Dar cei doi nu se sinchiseau nici de el, nici de înverşunarea lui. Isis şi Sabni se îmbrățişară strâns, formând o singură ființă, contopită cu Incandescența, născută din dansul focului şi din iubirea zeiței.

* * *

Episcopul îngenunche lângă rug şi binecuvânta

trupurile supuse supliciului, fără a reuşi însă să se roage. În spatele lui, Pavel izbucni în râs.

– Împăratul o să fie mulțumit. Vei trage foloase de pe urma luptei mele, episcope. Tu vei culege onorurile, iar eu laudele divine! Am înfăptuit ceea ce tu nu îndrăzneai.

Theodor se ridică şi, cu cârja episcopală, îl lovi pe eremit. Cu fruntea sângerând, Pavel se trase înapoi.

– Urâțeşti chipul Mântuitorului. Din pricina fanaticilor de teapa ta, religia răspândeşte nenorocire şi moarte. Niciun zeu nu va putea să te absolve de păcate. Fii blestemat în vecii vecilor!

– Mulțumită mie, Egiptul a scăpat de rău. Mai trebuie doar să distrugem templul.

– Philae o să rămână neatinsă. Când va veni sfârşitul vremurilor, ea va contempla zorii ultimei zile.

– Philae trebuie să fie ştearsă de pe fața pământului, împăratul o vrea!

– Preschimb acest templu păgân în biserică. Aici voi ține slujba de duminică. Şi pretutindeni în Imperiu o să se ştie că Domnul Şi-a ales casa în cel mai splendid locaş.

Năucit, eremitul se chirci cu fruntea lipita de lespezile de piatră, pătate de sângele său.

Theodor, prizonier al unei umbre ce-l învălui brusc, îşi ridică ochii şi văzu o pereche de gâşte sălbatice, cu aripi imense. Păsările se rotiră deasupra lui, apoi îşi luară zborul şi se pierdură în lumină.

La frontiera Egiptului există o comunitate care crede cu tărie în vechile tradiții și luptă cu îndârjire împotriva invaziei creștinismului, care amenință de pretutindeni. În secolul VI d.Hr., această credință se impune în toate țările, singurul loc care rămâne neatins fiind Templul lui Isis.

De o frumusețe răpitoare și în culmea tinereții, Philae, mai-marea templului, se simte vrednică să pornească lupta cu atotputernicul episcop Theodore. Împreună cu Sabni, care i-a fost alături dintotdeauna, încearcă să redea adepților ei credința în străvechile mistere.

DIN DRAGOSTE PHILAE-C JACQ
34017654
320
24,90 LEI
9789731034041 06/02/08

ISBN 978-973-103-404-1
9 789731 034041
www.rao.ro
www.raobooks.com

rao
international
publishing
company